ปทานุกรมการเมือง
ไทย
เทอดเกียรติและเอกชัยร์

320.03
ท. 663ป.

หนังสือเล่มนี้ได้รับบริจาค
เพื่อใช้ในหอสมุดแห่งชาติ "รัชมังคลาภิเษก" จันทบุรี
โดย คุณ วิศิษฐ์ กลอเจริญ มนุสุข

อนุสสาวรีย์... แห่ง ความเศร้า

ปกาศิกรรม

เทวแม่ลง

โดย

"เทอดเกียรติ" และ "เอ๊กซเรย์"

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก

จัดพิมพ์โดย

แผนกพิมพ์จำหน่าย โอเดียนสโตร์

๖๓ ตรงข้ามนิวโอเดียน พระนคร

พิมพ์ที่โรงพิมพ์วิบูลกิจ
๔๐๐ ถนนวิสุทธิกษัตริย์ พระนคร
พ. หงศ์ลดารมภ์ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา ๒๔๙๒

เลขห้อง ลย.

เลขหมู่ 320.03
ท166ย

เลขทะเบียน ๑๓๓ ๒๒๒๑ (๑๗)

สารบาญ

บทที่	(เรียงตามลำดับอักษร)	หน้า
๑.	การเมือง	๑
๒.	ขรัวท่าช้าง	๕
๓.	ควง อภัยวงศ์	๑๕
๔.	เคมาลเมืองไทย	๒๓
๕.	ฆาตกรรมการเมือง	๓๑
๖.	เงินเพิ่มสมาชิกสภา	๓๗
๗.	จอมเผด็จการหมายเลข ๑	๔๓
๘.	จับกบฏ—จับจลาจล	๕๑
๙.	จลาจล	๕๔
๑๐.	จีน—ไทย มิใช่อื่นไกล	๕๙
๑๑.	ฉ่ำ—ดาวบอด	๖๓
๑๒.	ไชยกาล	๖๕
๑๓.	ชิดลมมุนี	๖๗
๑๔.	ไชบีเรียแม่ฮ่องสอน	๗๑
๑๕.	ญัตติอัปเปหิสมาชิก	๘๒
๑๖.	ฐานันดรที่สี่	๘๕
๑๗.	ทัณฑนิคมการเมือง	๘๙
๑๘.	เดินมาแค่นี้เอง ? ชาติไทย	๙๒
๑๙.	ใต้โดมพระที่นั่งอนันตสมาคม	๙๗

(สารบาญต่อ)

บทที่		หน้า
๒๐.	ถ่วงน้ำ	๑๐๐
๒๑.	เทศบาลกับการเมือง	๑๐๗
๒๒.	ธนบดีการเมือง	๑๑๑
๒๓.	บาสติล จุดอุบัติปฏิวัติ ๒๔ มิถุน.	๑๑๔
๒๔.	ประชามติภายใต้ท๊อปบู๊ทอัศวิน	๑๒๑
๒๕.	ประชาธิปก——ประชาธิปไตย	๑๒๕
๒๖.	พรรคการเมืองโฉด	๑๓๓
๒๗.	พันเพื่องประชาธิปไตย	๑๔๐
๒๘.	ภาพปริศนากลางเมือง	๑๔๕
๒๙.	มโนปกรณ์นิติธาดา นายกรัฐมนตรีคนแรกของประเทศ	๑๕๒
๓๐.	รัฐมนตรี—กำพืช	๑๗๖
๓๑.	ระเบิดปรมาณู	๑๘๑
๓๒.	ว่าอะไรว่าตามกันอีก ?	๑๘๔
๓๓.	วันที่พระปกเกล้าฯ ตัดสินพระทัยสละราชบัลลังก์	๑๘๘
๓๔.	ศาลพิเศษการเมือง	๑๙๓
๓๕.	สมาคมกรรมกรการเมือง	๑๙๙
๓๖.	เสนาบดีประชาธิปไตย	๒๕๐
๓๗.	อนุสสาวรีย์ชัยสมรภูมิ	๒๑๐
๓๘.	อาทิตย์ดับเหนือกรุงเทพฯ	๒๑๕
๓๙.	อภินิหารที่ทำให้คนทั้งเมืองกลัวเขา	๒๒๒

คำของผู้จัดพิมพ์

หนังสือการเมืองเล่มที่ท่านถืออยู่ในมือขณะนี้ เป็นหนังสือประเภทใหม่อีกประเภทหนึ่งที่ได้คัดเลือกเฟ้นเสนอต่อท่านผู้อ่าน เพราะเป็นหนังสือที่บรรจุภาพล้อการ์ตูนการเมืองปัจจุบันที่เกี่ยวพันหรือเป็นเรื่องราวที่ท่านจะได้พินิจด้วยความหมายต่อเนื่องตลอดไปทุกภาพ โดยฝีมือของ "**เทอดเกียรติ**" นักเขียนการ์ตูนฝีมือเอกของหนังสือพิมพ์เกียรติศักดิ์.

พร้อมกับภาพล้อการเมืองทุกๆภาพ จะมีบทวิพากษ์วิจารณ์อย่างเผ็ดร้อนของ "**เอ็กซเรย์**" นักวิจารณ์การเมืองประจำในหนังสือพิมพ์เกียรติศักดิ์รายสัปดาห์เช่นกัน การวิพากษ์วิจารณ์นี้ได้กระทำทั้งการวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ทางการเมือง การกระทำของบุคคลที่เป็นรัฐบาลหรือนักการเมือง ตลอดจนพฤติการณ์การเมืองในอดีตที่เกี่ยวพันไปถึง.

เหตุที่ได้ตั้งนามหนังสือนี้ว่า "**ปทานุกรมการเมือง**" ก็เพราะได้จัดลำดับเรื่องราวของการเมืองไว้เป็นเรื่องๆเรียงตามลำดับตัวอักษร เป็นชุดของเกมการเมืองชุดหนึ่ง ซึ่ง "**เทอดเกียรติ**" และ "**เอ็กซเรย์**" จะนำท่านไปสู่ความร้อนแรง ชวนขัน หรือ ความชั่วโฉดสถานใด ก็เป็นไปตามเหตุการณ์หรือวิวัฒการของนักการเมืองของยุค ซึ่งเขาได้กระทำไปด้วยใจแน่วแน่เป็นธรรมมิได้เป็นพรรคเป็นพวกของฝ่ายตรงข้ามก็หาไม่.

ภาพล้อการเมือง ของ "**เทอดเกียรติ**" ชุดที่พิมพ์เป็นเล่มนี้ เป็นภาพล้อที่เขียนขึ้นโดยทัศนะที่ใหม่เอี่ยมทั้งสิ้น เมื่อรวมกับคำวิจารณ์อย่างตรงไปตรงมาของ "**เอ็กซเรย์**" จึงคิดว่าจะทำให้ท่านไม่ผิดหวังแต่ประการใด.

แผนกพิมพ์จำหน่าย โอเดียนสโตร์

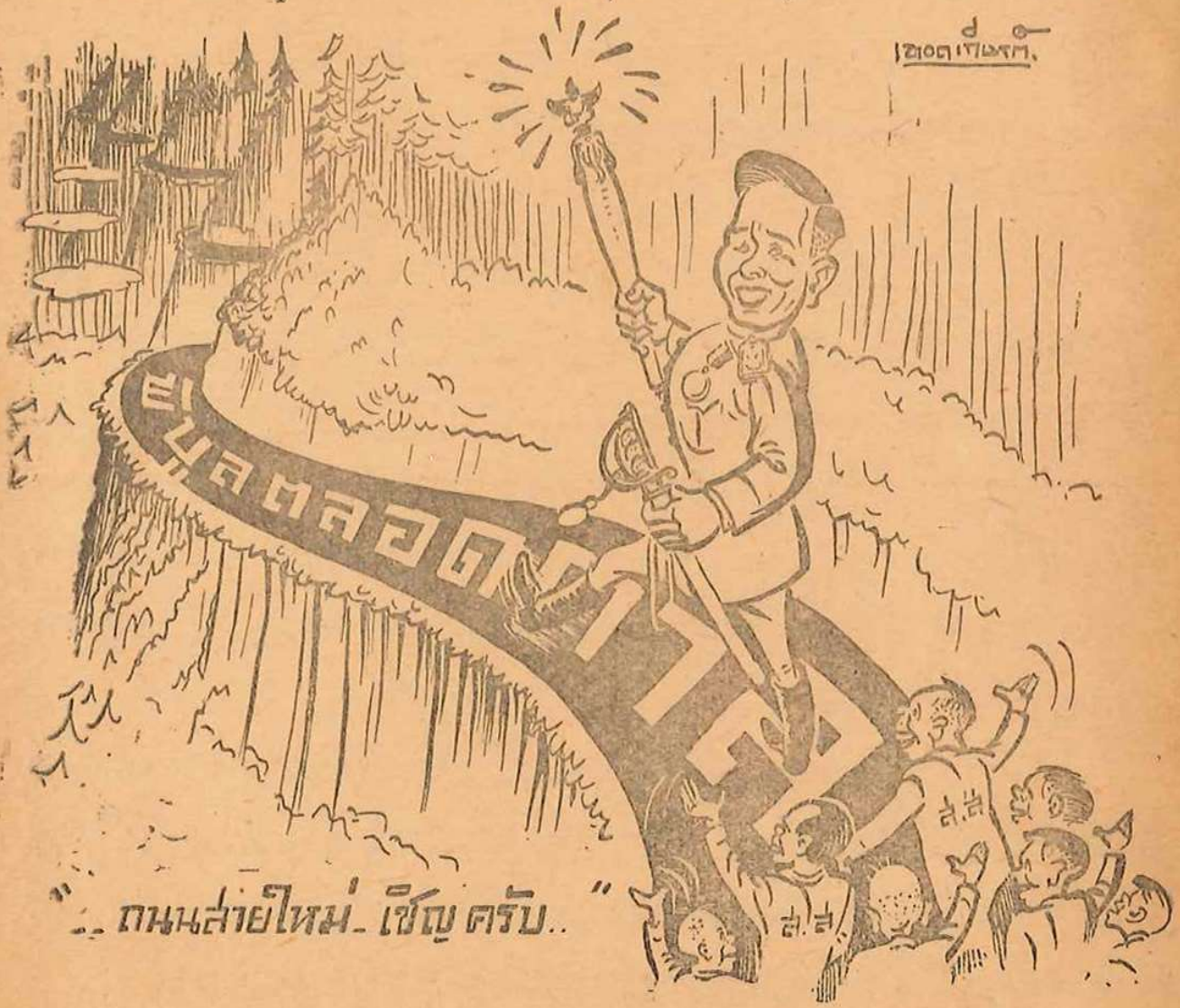
ภาพปก โดย "เทอดเกียรติ์"

พิมพ์ครั้งที่ ๑ ธันวาคม ๒๔๙๒

(สงวนลิขสิทธิ์)

การเมือง

รุ่งอรุณวันหนึ่ง ประชาชนทั้งพระนครได้ถูกปลุกให้ตื่นขึ้นด้วยเสียงกัมปนาทของหน่วยยานยนต์ของทหารบก อ้ายแอ็ดคันเล็กๆ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชานุมัติในที่ประชุมเสนาบดี ให้สั่งเข้ามาใช้

เพื่อป้องกันประเทศ ได้ออกวิ่งพล่านทุกย่านถนนหนทาง หน่วยทหารที่มีอาวุธเต็มอัตราศึก เข้าควบคุมพระบรมมหาราชวัง พระที่นั่งอนันตสมาคม และจุดยุทธศาสตร์ทุกแห่ง ประชาชนทั่วไปงงงวยเพราะไม่ทราบว่ามันเป็นสัญญลักษณ์และนิมิตรหมายถึงความว้าวุ่นอันใด บนยอดสูงสุดของโดมพระที่นั่งอนันตสมาคม ซึ่งมีธงมหาราชโบกสบัดนั้น — ไม่มีแล้วในวันนี้ เพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กษัตริย์ของประเทศมิได้พำนักอยู่ในนครหลวง.

ตกสายของวันนั้น วิกฤติการณ์ค่อยแจ่มใสขึ้น เมื่อแถลงการณ์ทางคณะทหารซึ่งอ้างว่าเป็น "คณะราษฎร" ได้ออกมาแจ้งแก่ประชาชนว่าพวกเขาได้ถูกขันเปลี่ยนแปลงการปกครอง อัญเชิญกษัตริย์มาอยู่ใต้กฎหมาย ซึ่งต่อมาได้มีการขนานนามเหตุการณ์ในวันนั้นว่า "ปฏิวัติ"

ในบ่ายวันเดียวกันนั้นเอง ณ. พระราชวังไกลกังวลหัวหิน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว กษัตริย์ยอดชีวิตของคนไทยทั้งชาติ กำลังพระอสุขคลอครองพระเนตร เพราะ ร.ต. สุโขทัย ได้ออกไปบังคับให้พระองค์และพระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนิรเข้าสู่พระนคร และทรงรับเงื่อนไข ของคณะปฏิวัติ.

โดยที่ทรงเห็นแก่ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง พระองค์ทรงเห็นแก่พลนิกรไทยตาดำ ๆ จึงทรงยอมพระราชทานอำนาจ ของ พระองค์ ในท่ามกลางเสียงโห่ร้องจอมปลอม ซึ่งแสดงว่าประชาชนพึงใจ การปฏิวัติในครั้งนั้นจึงเรียบร้อยลงโดยดุษณี.

แต่อย่างน้อยที่สุด, ผลจากการปฏิวัติก็ได้ทำให้ประชาชนส่วนมากที่โง่เขลาเบาปัญญาบริโภคเสรีภาพ ซึ่งคณะปฏิวัติประกาศให้เป็นของขวัญ เข้าไปจนท้องอืดท้องเฟ้อ ความหมายของเสรีภาพนั้นไม่มีอะไร นอกจากถูกประกาศเสรีภาพต่อพ่อแม่กิน เด็กวัดประกาศเสรีภาพไม่ยอมหุงข้าวให้พระฉันกิน.

คณะปฏิวัติได้พากันซ่อนรถยนต์ไว้ภายในดงใจ เพราะประชาชนผู้โง่เง่าเต่าตุ่นเหล่านั้นไม่รู้ว่า ความมุ่งหมายเบื้องหน้านั้น หมายถึงอะไร หารู้ไม่ว่าแถลงการณ์ที่ ๑ ที่ ๒ นั้นคือปฏิวัติใหญ่ มีพระยาพหลพลพยุหเสนา พระยาทรงสุรเดช และพระยาฤทธิอัคเณย์นั้น เป็นสัญญลักษณ์ที่ส่อถึงว่า กรุงรัตนโกสินทร์ได้สถาปนาจักรีวงศ์ยอกไปแล้วจากการคุมโชคชาตาของบ้านเมือง แต่พระยาสามคนนั้นเป็นต้นตระกูลราชวงศ์ใหม่ ซึ่งต่อมาได้มีฉายาเกลื่อนกราดถนนว่า "เจ้าฟ้า"

และบรรดา "เจ้าฟ้า" ที่ผุดที่เกิดขึ้นมาในกรุงรัตนโกสินทร์ขณะนั้น บางทีก็เคยลากเกี๊ยะโกรกๆ เผอิญไปตัดสายไฟฟ้าในวันยึดอำนาจพระปกเกล้าเข้าแผ็บเดียวก็มีชฎาถนนบ้านบาตรติดหราขึ้นมา.

จำเนียรกาลต่อมา คำว่า เสรีภาพ ที่ได้ให้ประชาชน ก็ได้กลายเป็นสิ่งบริโภคไม่ลง เพราะ "เสรีภาพ" นั้น ไม่ใช่ประชาชนได้รับเสรีภาพนั้นมันกลายเป็นเสรีภาพ ของเจ้าฟ้าทั้งหลายที่มีเสรีภาพครองตำแหน่ง รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี หัวหน้ากอง นายพล นายพันเกรียวกราว ราษฎรสามัญธรรมดาที่ไม่ใช่เจ้าฟ้า จะไปแตะต้องเจ้าฟ้าเหล่านั้นไม่ได้ เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ คือการล่ามโซ่แท่นพิมพ์ ไม่ให้ออกต่อไป.

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสลดพระราชหฤทัยอย่างลึกซึ้ง พระองค์ได้เคยพระราชทานความเห็นของพระองค์แก่คณะปฏิวัติครั้งหนึ่งว่าไม่ควรจะทำร้ายหนังสือพิมพ์จนกว่า หนังสือพิมพ์จะต้องสุมคดอ่าน จลาจลขึ้นในบ้านเมือง แต่เป็นความเห็นของพระองค์ ที่รัฐบาลเจ้าฟ้าไม่แยแส ดังนั้นพระองค์จึงเสด็จอำลาเศวตฉัตรฉัตรัยไปในท่ามกลางอสุชลของพสกนิกร.

พสกนิกรคนไทย ได้ผิดหวังในเรื่อง "กลัปพฤกษ์เสรีภาพ" มาแล้วหวลกลับมาเสียกษัตริย์ซ้ำก็มีแต่น้ำตา และความอาดูร.

เงาของประชาธิปไตยได้ทอดต่อไป เมื่อต้นไม้นั้นสูงขึ้นตามอายุขัย แต่เป็นเงาของความมืดทมึน และสิ้นกลิ่น ดุจเงาของปีศาจร้ายที่จังก้าอยู่เบื้องหน้า.

บ้านเมืองได้ไร้กษัตริย์ลง เหลือแต่เจ้าฟ้าองค์ใหม่ปกครอง และปรับปรุงกันโดยพละการ และพบกับพรหมลิขิตของตนเองต่อไปโดยอัตโนมัติ เพราะรอยเลือดอันเป็นบาดทะยักใหญ่ของประชาธิปไตย ได้พุ่งสาดขึ้นเมื่อปี ๗๖ การยับไล่รัฐบาลพระยามโนปกรณ์นิติธาดา เพราะคิดว่าจะล้างคณะปฏิวัติ จากนั้น

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

หัวหมูถูกใช้ประกอบข้ออ้าง "อุบัติเหตุ"

เดินเข้าสู่ชาตากรรมการกบฏและประหารชีวิตครั้งใหญ่ แม้แต่นักปฏิวัติคนสำคัญในพวกมันเองก็ถูกตัดสินจำคุกตลอดชีวิต พระยาฤทธิอัคเณย์ต้นตระกูลเจ้าฟ้าคนหนึ่ง ถูกสั่นบดจับ พระยาทรงสุรเดชถูกเนรเทศ ประจวบกับวาตะภัยใหญ่มหาสงครามหอบเอาประเทศไปเป็นประเทศขี้ข้าของญี่ปุ่น ลัทธิเผด็จการจึงตอยนวดเข้ามาอย่างสง่าผ่าเผย ครั้นนายปรีดีพนมยงค์ เห็นลัทธินี้จะรุ่งเรืองต่อไป และฝ่ายทหารก็มีอำนาจวาสนามานานแล้ว ก็เลยฉวยโอกาสโค่นจอมพลและรากเง่าของเผด็จการลงมา.

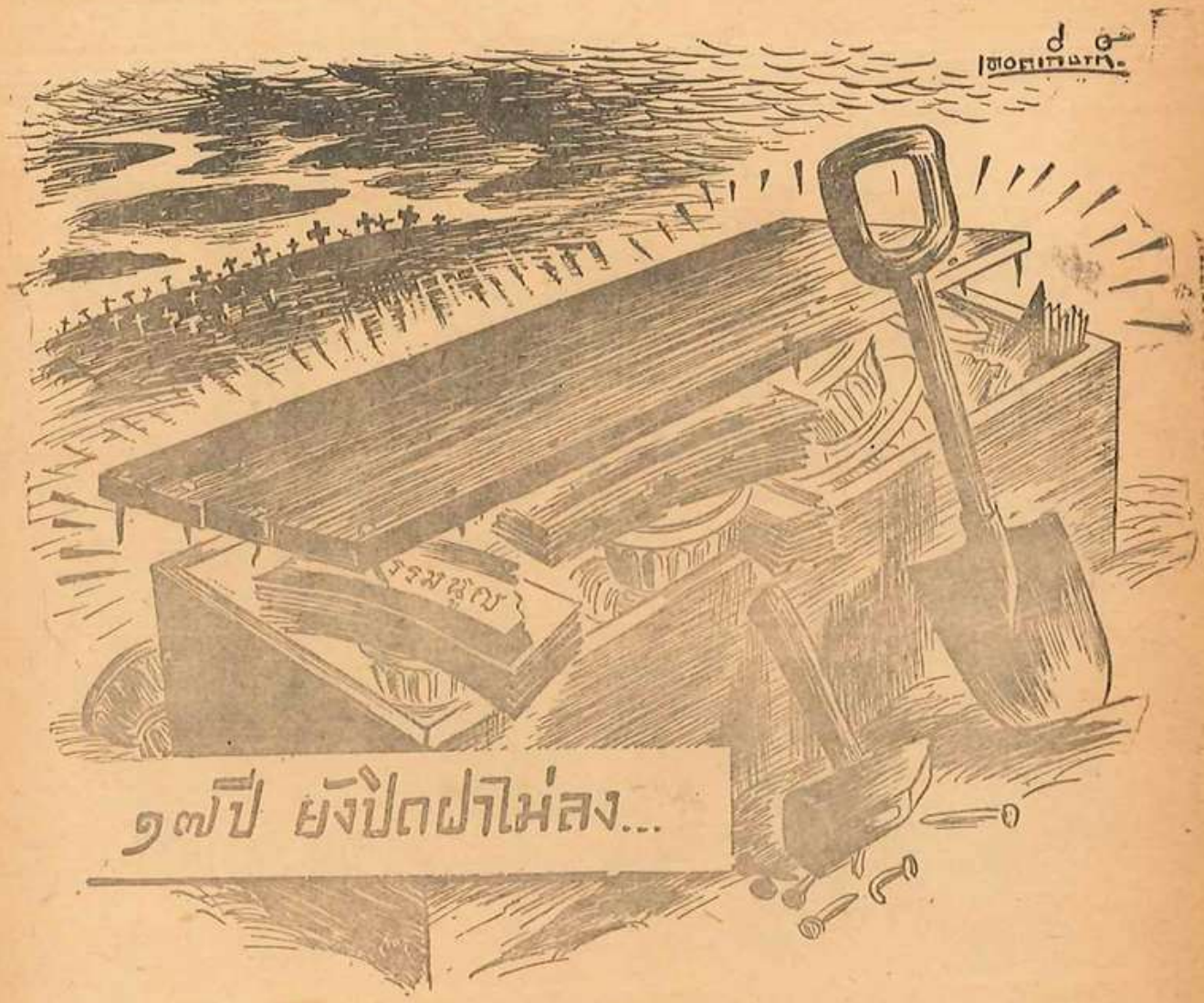
สงครามเบ็ดเสร็จสิ้นไปจากประเทศไทย แต่ข้าวยากหมากแพงได้เข้ามาแทนที่ นักการเมืองที่ราษฎรเลือกเข้ามา เริ่มศักราชบริโภคกันขนานใหญ่ บริโภคทุกอย่างไม่ว่า จอบ เสียม เสื้อผ้า ข้าวสาร ถ่าน น้ำ บริโภคจนกะทั่งรัฐประหารของจอมพลระเบิดออกมาทลายไป บ้านเมืองในขณะนั้นหาความหมายอะไรมิได้ นอกจากความแร้นแค้นจะมีอยู่ทั่วทุกหัวระแหงแล้ว แม้แต่กษัตริย์ก

ยังถูกปลงพระชนม์ ซึ่งโหดร้ายทารุณยิ่งกว่าคนธรรมดาถูกฆ่าตาย เพราะรัฐบาลกลับปกปิดว่า "ปลงพระชนม์" เอง.

ชาตากรรมของกรุงรัตนโกสินทร์ ชาตากรรมของเจ้าพ้าวงศ์ใหม่ซึ่งทำไว้ให้แก่พวกตัวเองก็ดี และแก่ประชาชนก็ดี ไม่ได้จบสิ้นเพียงแค่นั้น เพราะในที่สุดฝ่ายที่ต้องหาว่าถอบปลงพระชนม์ก็กลับเข้ามายึดอำนาจ และก่อจลาจลขึ้นในพระนคร จนกระทั่งส่งเข้าตะรางและส่งไปสิงคู่ในนรกเป็นแถว.

๑๗ ปีของประชาธิปไตย เดินมาเพียงแค่นี้ และกำลังจะย่างเข้าถนนสายใหม่คือ "พิบูลตลอดกาล" ซึ่งอนาคตยังเป็นสิ่งมืดมนธ์พอดู หากประเทศไทยเป็นชีวิตมนุษย์ ก็คงเป็นชีวิตที่ยากจะหาโหราจารย์คนใดทำนายทายทักได้ เพราะดวงชาตาของเมืองไทยอยู่นอกเหนือตำหรับตำรา นอกกฎเกณฑ์ใดๆทั้งสิ้น แม้แต่จอมพลก็เพียงแต่ให้ความเห็นไว้ว่า "ชาติไทยเดินมาเพียงแค่นี้เอง" ตกลงที่เรารวมกำลังตั้งมั่นเป็นชาติอยู่ในขณะนี้ ไม่ใช่อยู่ที่ประชาธิปไตย ไม่ใช่อยู่ที่เสรีภาพ และไม่ใช่ว่ามีรัฐบาลหรือไม่มีรัฐบาล มีสภาหรือไม่มีสภา ความหมายของคนไทยแต่ละคน แต่ละครอบครัวไม่ใช่ทรงร่างยืนอยู่ได้ เพราะระบอบหรือผู้รักษาระบอบ แต่อยู่ที่ตัวของตัวเอง ความสามารถของตนเองและเหนือสิ่งอื่นนั่นคือ การเอาตัวรอดเป็นยอดดี.

"๑๗ ปีเต็มของประชาธิปไตย" เป็น ๑๗ ปีของระบอบที่มีหัวหน้าว่า "กัลปพฤกษ์ประชาธิปไตย" แต่กัลปพฤกษ์นี้ได้จุติขึ้นมาผิดภูมิประเทศและเหตุการณ์ดังนั้นแทนที่จะได้ให้ความร่มรื่นแก่ประเทศและพลเมืองในภูมิประเทศนั้น เหตุการณ์นั้น แต่กลับได้รับแต่เพียงเสียงสะอื้นให้ดาดูรเมื่อชวดนหาค่ามิได้ แม้แต่พระชนม์ชีพกษัตริย์ของตนเอง—มีแต่ลำธารโลหิตเพราะการรบพุ่ง แก่งแย่งอำนาจ

กันครองเมือง และได้แต่นักการเมืองอำมาตย์เจ้าเล่ห์จอมปลอม มาคอยควักไส้พุงของประชาชนไปกินอยู่ทุกวี่ทุกวัน.

ความวิบากวิบัติยากแค้นนานัปการของประชาชนยังคงมีอยู่สืบไป แต่การกอบโกยทั้งทางลับและเปิดเผยยังแฝงเร้นอยู่ทุกปรมาณูของไออากาศ "๑๗ปี ของประชาธิปไตย" เป็น๑๗ปีที่ให้บทเรียนและบทพิสูจน์ว่า ประชาธิปไตยแปลว่า "หนทางลัดของความร่ำรวย และความมีอำนาจ" ไม่ใช่หมายถึง พระที่นั่งอนันตสมาคม ผู้แทนราษฎร ร่างพระราชบัญญัติ หรือรัฐมนตรีเลย และควร

จะเป็น "๑๗ ปีของประชาชนไทย" ที่พอกันที่สำหรับจะฝากชาตากรรมไว้กับผู้ครอบบ้านครองเมือง ชาตากรรมของคนไทย นับวันแต่จะต้องฝากไว้แนบสนิทและพอยบอุ่นประทังไปในยามแร้นเค้นก็คือ พระสยามเทวาธิราช และบรมเดชานุภาพแห่งความยุติธรรมที่อาจจะมีเหลืออยู่บ้าง.

ขรัวท่าช้าง

เจ้าตำหรับใหม่ทางการเมืองไทย ผู้นำลัทธิคาร์ลมาร์กซเข้าสู่กรุงสยาม เป็นคนแรกในสมัยพระยามโนปกรณ์นิติธาดาเป็นนายกรัฐมนตรี ทำให้เกิดการ

ตะลึงงงงวยขึ้นแก่อำมาตย์ผู้ใหญ่ของสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่คณะราษฎรเชื้อเชิญให้เข้ามาช่วยประคับประคองนโยบายและการบริหารราชการแผ่นดิน จนทำให้เกิดการสงสัยกันขึ้นว่า ก็เมื่อท่านขรัวผู้นี้เป็น Master brain ของวังปารุสกวัน

ซึ่งเป็นสำนักใหม่ หรือที่รวมตัวเอ้ ๆ ของนักปฏิวัติแล้ว ก็จะไม่ทำให้น่าคิด หรือไม่ว่า คณะปฏิวัติเหล่านี้ได้มุ่งหมายกระทำการปฏิวัติขึ้นมาเพื่อแก่การนำลัทธิมาร์กซิสเข้ามาใช้ แต่เมื่อได้มีการสอบสวนวุ่นวายกันอยู่พักหนึ่ง และเนรเทศท่านชรัวไปยังกรุงปารีส เพื่อให้ได้คิดว่าลัทธินจะนำมาใช้ในเมืองไทยได้อย่างไรแล้ว เรื่องก็เงียบหายไป แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพรรคพวกทางนี้ของท่านชรัวเกิดเสียดมเสียดายขึ้นมาว่า ท่านชรัวผู้มีสติปัญญาผิดอยู่ แต่ต้องไปเอ้อระเหยอยู่เมืองนอกเมืองนาแทนที่จะมาบำเพ็ญกรณียกิจช่วยทำประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองแล้ว ก็วางเค้นให้กลับเข้ามา และชักฟอกเพื่อความบริสุทธิ์กันขนานใหญ่ จะโดยโมเมอย่างไรก็ตาม ชรัวก็กลับเป็นผู้บริสุทธิ์ตามเดิม และดำรงตำแหน่ง Master brain ของวังปารุสกวันต่อไป และเริ่มแต่นั้นมา ท่านชรัวก็ดำเนินการได้ดิน รุกเงียบในทางการเมืองมาตลอดเวลา และในทุกกรณีที่ชรัวได้กระทำอะไรลงไปนั้น มักจะอาศัยหรือทำไปโดยภายใต้นามของผู้อื่น หรืออาศัยนามของผู้อื่น หรือทำโดยแฝงเร้นไว้ซึ่งผลประโยชน์อย่างหนึ่งของตนอยู่เงียบ ๆ เช่นการตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์ฯ ก็ได้เป็นที่เปิดเผยกันขึ้นในตอนหลัง ๆ ว่าเพื่อประโยชน์ทางการเมืองของชรัว แต่ปูมชาติของชรัวจะเป็นเช่นใดก็ตาม นักการเมืองสำคัญคนหนึ่งชี้ทัศนะว่า ในคราวเจ้าบวรเดชฯ ยกทัพมาประชิดติดภาราครั้งกระนั้น หาใช่ว่า เจ้าองค์นครดอนจะโรมรันกับพระยาพหลฯ หรือหลวงพิบูลฯ ไม่ แต่ศึกจลาจลครั้งกระนั้น เป็นศึกระหว่างเจ้าบวรเดชฯ กับชรัวท่าช้างโดยตรง แต่พระยาพหลฯ และหลวงพิบูลฯ ต้องออกรับหน้าศึกเองเพราะทำหน้าที่ฝ่ายบู๊อยู่.

"เทอดเกียรติ์" — "เอ๊กซเรย์"

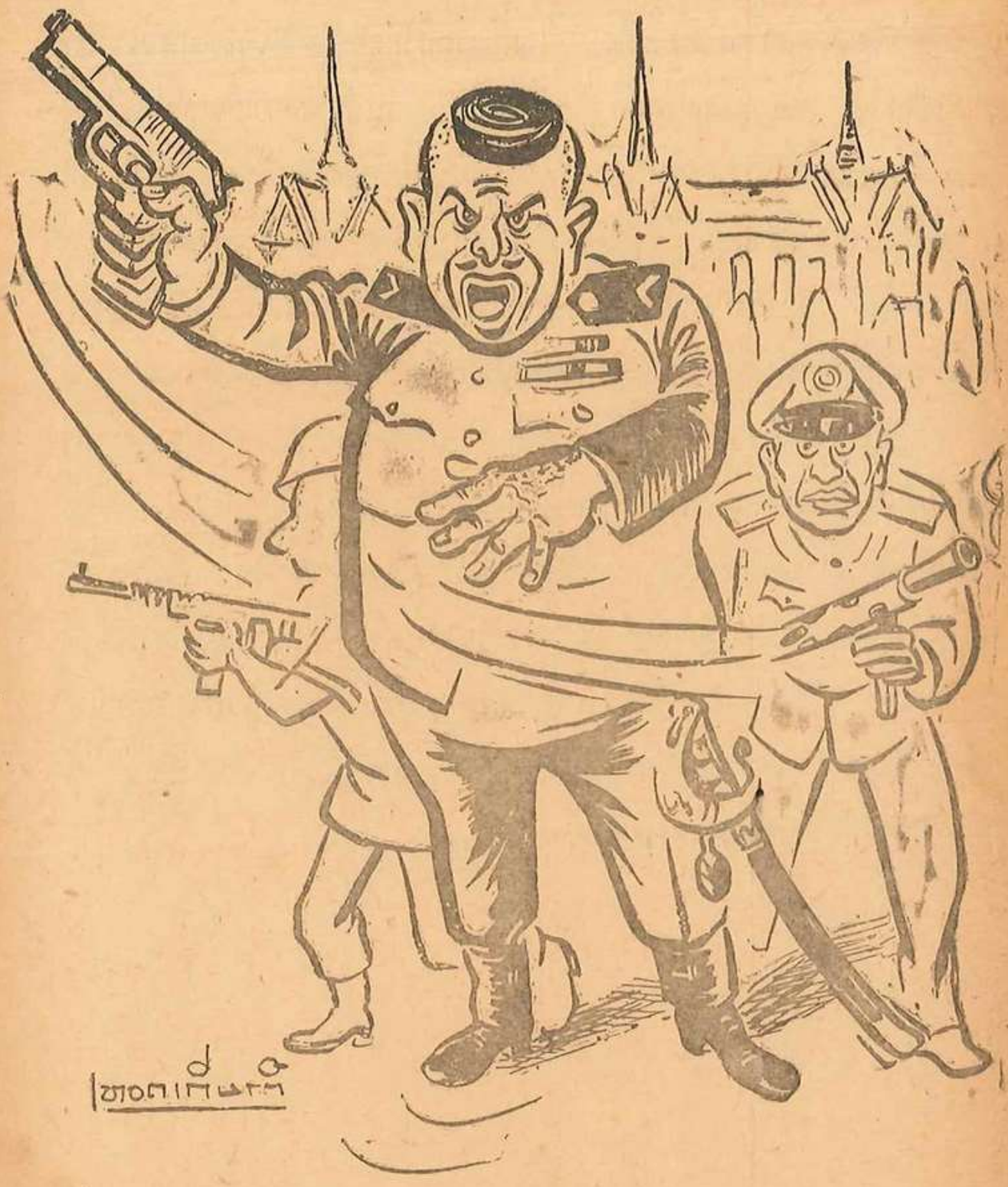

จากตำหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลัง การเมืองได้ผลักดันให้ขึ้นไปสู่ตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เพราะญี่ปุ่นซึ่งเข้ามาครอบครองเมืองไทยอยู่ในระหว่างศึกใหญ่เอเชียบูรพานั้น ไม่ชอบหน้าขรัว การก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งผู้สำเร็จราชการ ทำให้ญี่ปุ่นต้องวิ่งกันอีกพักหนึ่ง คว้าดาบซามูไรได้ก็แจ้นมาถามจอมพลนายกรัฐมนตรีว่า ทำไมถึงวิตถารเช่นนี้ จะตลกหรืออย่างไร ? จอมพลตอบไปว่า ขรัวนั้นเปรียบได้กับเป็ดนก ซึ่งถ้าปล่อยให้อยู่นอกกรงก็อาจจะบินไป ณ ที่ใดได้โดยเสรี หรืออาจจะไปกระทำการเป็นปฏิปักษ์แก่กองทัพ

ญี่ปุ่นเข้าก็ได้ ไม่อย่ากระนั้นเลย จับใส่ "กรงทอง" เสียมิดีกว่าหรือ เจ้าแย้มไว้พังฉันทองของจอมพลเข้าก็เลยถอยกลับไป.

"เทอดเกียรติ์" – "เอ็กซเรย์"

เมื่อกิตติศัพท์ของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ก่อตั้งรบวนเสรีไทยอยู่นอกประเทศมาถึงประเทศไทย ชรัวจึงกระทำการโค้ดินชนเงียบๆ โดยตั้งคนแม่ทัพใหญ่

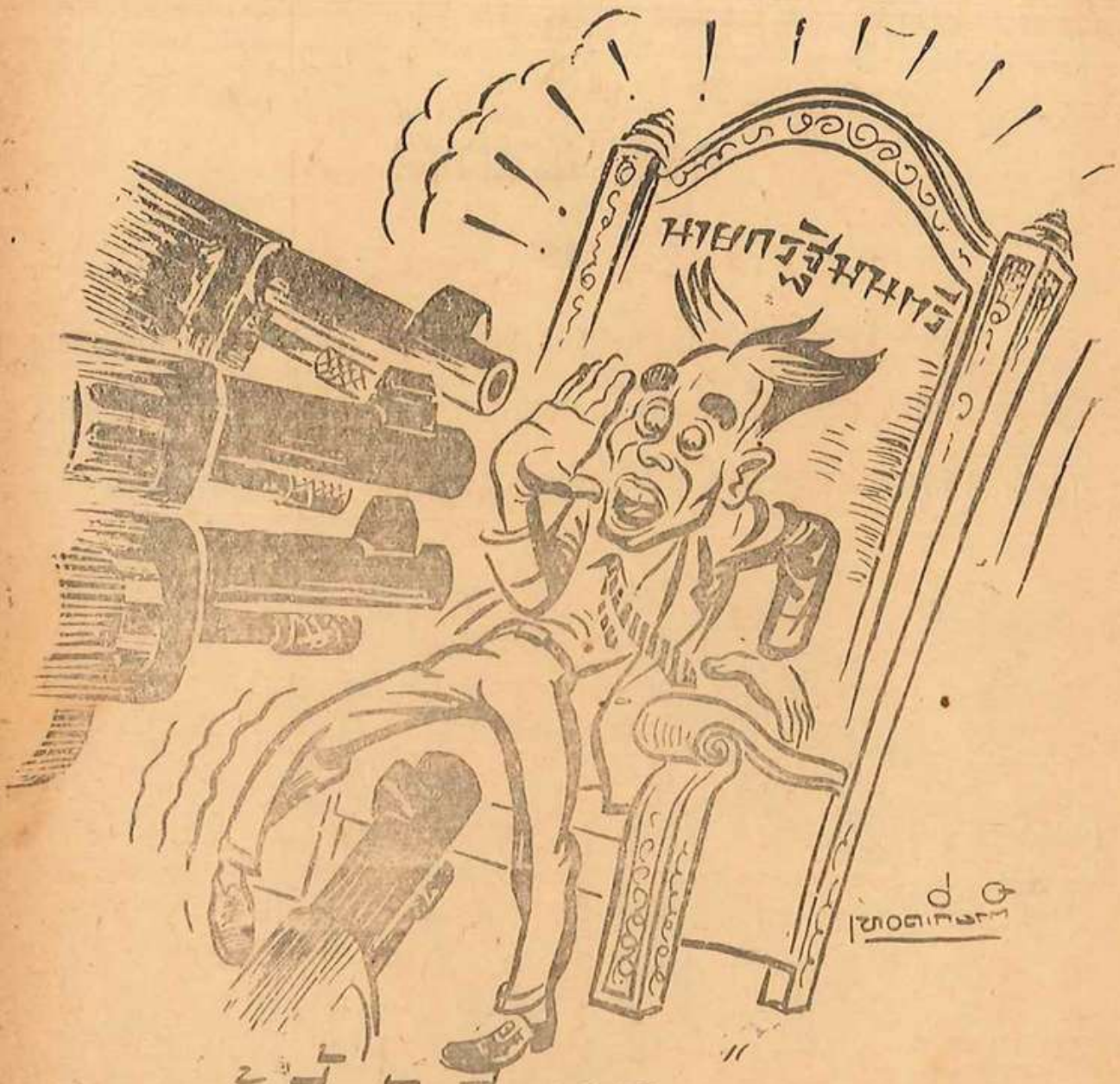
และเพื่อขจัดแผ้วถางทางให้ราบรื่น ในคั้นแรกก็โค่นจอมพลจากตำแหน่งนายก
ล้มฮวบลงไป จนกระทั่งเสร็จศึก ขรัวจึงได้รับการแซ่ซร้องว่าเป็นเสรีไทยใหญ่
ผู้กู้ชาติ จากนั้นจึงเริ่มแสดงบทบาททางการเมืองของประเทศเป็นการใหญ่ จน
กระทั่งกระโจนจากตำแหน่งรัฐบุรุษอาวุโสมาสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเสียเอง แต่
เคราะห์ของขรัวออกจะร้ายกาจ การปลงพระชนม์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้บังเกิด
ขึ้นอย่างเหยียมโหด จึงถอยออกมายกเอานายกเลี่ยงตาลนทองขึ้นสับแทน คราน
จึงประสพกับการเมืองซึ่งเต็มไปด้วยการกิน การปล้นท้องประชาชนขนานใหญ่
ทั้งขรัว และรัฐบาลของเลี่ยงตา จึงกระเด็นออกไปด้วยแรงรัฐประหาร บัดน
หลังจากการจลาจลเป็นต้นมา ชื่อขรัวก็ดังระทึกขึ้นอีกครั้งหนึ่ง และทำให้
อัศวินใหญ่น้อยหัวหมุนอยู่ทุกวีทุกวัน ว่าขรัวผู้เป็นแม่ทัพใหญ่มาบัญชาการรบอยู่
ในวังหลวง มาอยู่ที่ถนนอะไรต่ออะไรในกรุงเทพฯ นี้ แต่ทุกครั้งที่ระดมแรง
จัพออกวิ่งคั้น ก็คว้าน้ำเหลว บทบาทของท่านขรัวผู้นี้เกี่ยวกับเมืองไทยจะมี
อย่างไรต่อไปนั้นเป็นเรื่องของอนาคต.

ควง อภัยวงศ์

●

นายกรัฐมนตรีชื่อดังคนหนึ่งของประเทศไทย และมีชีวิตการเป็นนายกรัฐมนตรีที่พีศดารที่สุด เป็นนายกรัฐมนตรีบ่อยครั้งที่สุด และความเป็นที่สุดของที่สุดก็คือเหตุการณ์ที่ดลบรรดาลให้ได้เป็นนายกรัฐมนตรี ก็เป็นที่พิศดารที่สุด

ขอ เก้าอี้ ตัวเดียวพอ

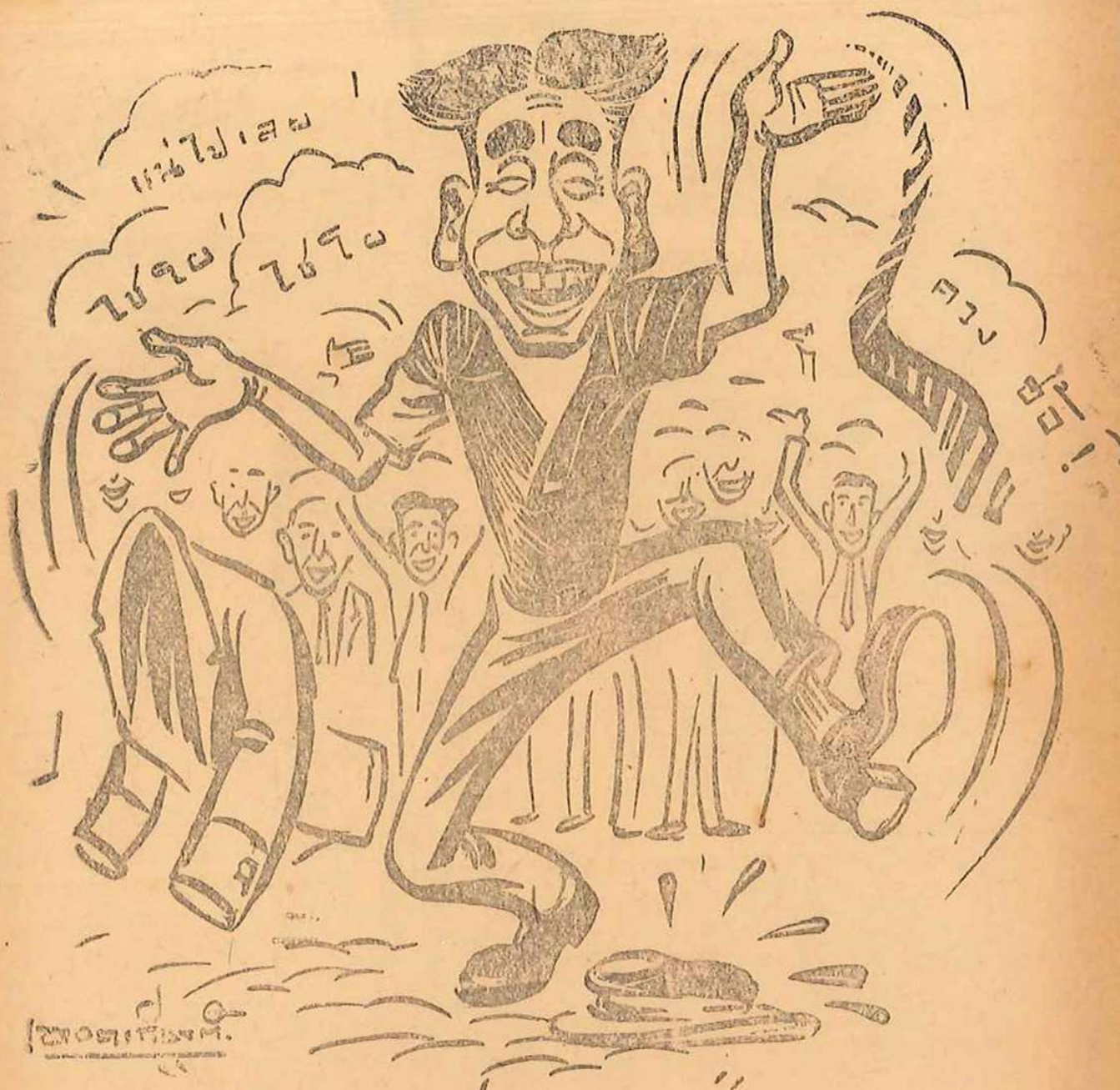
ความที่พิศดารก็คือ เมื่อได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งแรกสืบแทนจอมพลนั้น นายควงต้องประสพปัญหาทางการเมืองที่น่ากลัวทั้งภายในประเทศ กล่าวคือ กำลังทหารทั้งประเทศยังสนับสนุนจอมพลอยู่ จึงต้องเสี่ยงอันตรายต่อการปรับความเข้าใจกับจอมพลอยู่จนกระทั่งสำเร็จ การเมืองภายนอกประเทศ

ท่านนายก
ช่วยเจริญ
ด้วย!
แน่!
ไปเลย
ขอพร
ช่วยเจริญ

ก็คือ กองทัพญี่ปุ่นยังอยู่เต็มบ้านเต็มเมือง อยู่ระหว่างปลายหอกปลายดาบปลายซามูไร และถูกระเบิดของกำนัดของสหประชาชาติจากฟากฟ้า แต่นายควงก็สามารถใช้บุคคลิกลักษณะของคนแก้ปัญหาพอผ่านไปที่ได้อย่างดีเหมือนกัน.

แลอันว่าวิธีการของ นายควง ที่กระทำการยกบารมีของคนชื่นชม จอมพล นายกรัฐมนตรีคนเก่านั้น ไม่ต้องทำอะไรมากให้เปลืองหัว หรือเกณฑ์แรงเกณฑ์พลเมืองไปล้มไปตายอย่างสร้างเมืองเพชรบูรณ์ของจอมพล เพียงแต่สั่ง รื้อทุกอย่างที่จอมพลทำไว้ รื้อหมวก รื้อรองเท้า รื้อเสื้อนอก รื้อคนขยัน รื้อ

ตาม ส่บาย

ถูกไทย ร้อตำแหน่งผู้นำ ร้อเพ็ชรบูรณ์ ร้ออาชีพต่าง ๆ ที่กักกัน หมากพดูใคร จะกินหรือไม่กินก็ตามใจ ไม่เกี่ยวข้อง โสร่งใครจะนุ่งออกมาตามถนนหนทางก็ ไม่ว่า โดยฉะเพาะอย่างยิ่ง ผ้าโจงกระเบนที่จอมพลเกลียดนักเกลียดหนานั้น

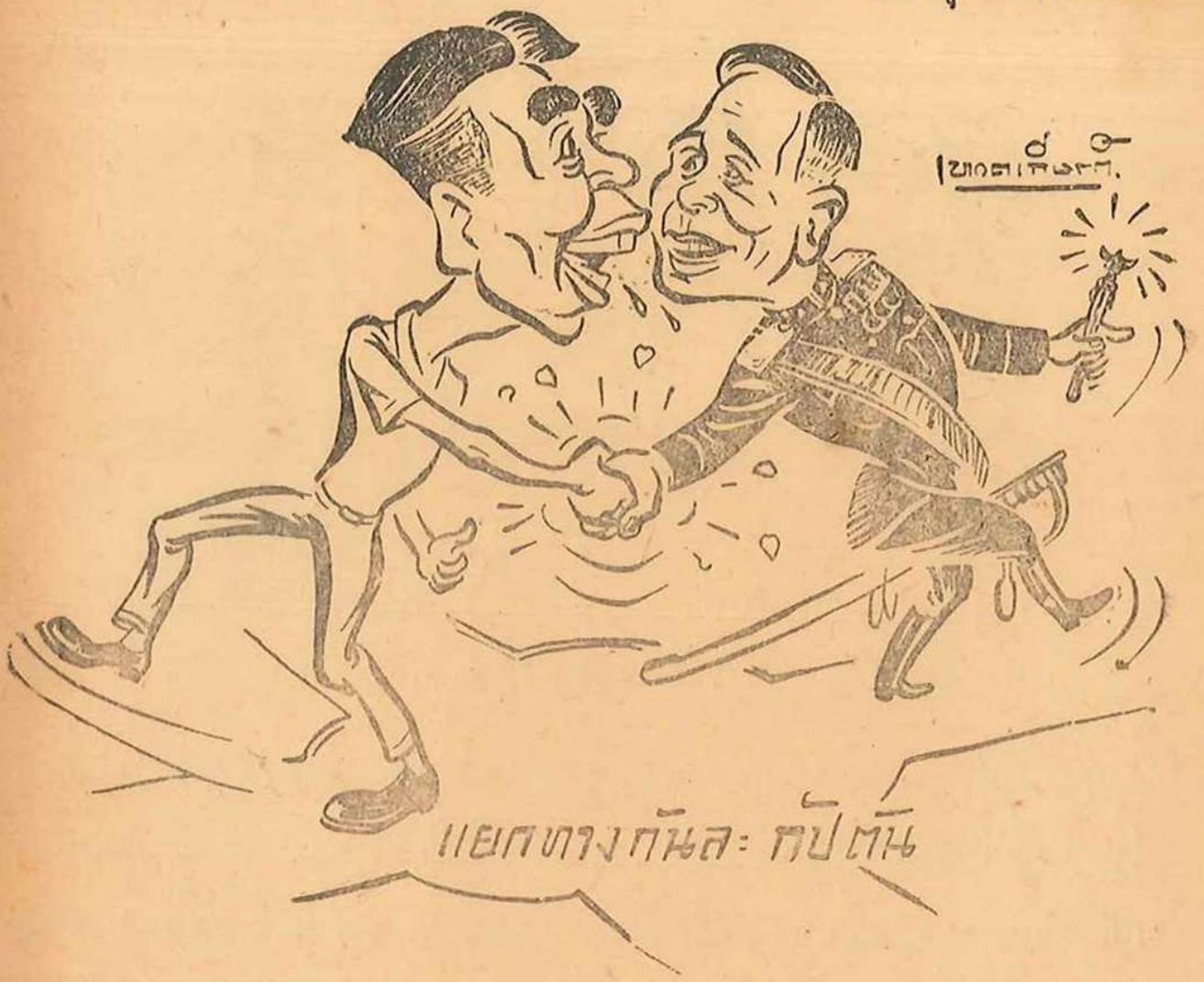

นายกคนนี้กลับนุ่งนำเป็นตัวอย่างเสียอีก เพียงแต่กระทำง่าย ๆ เท่านี้ นายกควงก็ได้รับการแซ่ซร้องทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยฉะเพาะอย่างยิ่งก็ชาวจีนสดุดีว่า นายกควงเป็นเจ้าแห่งลัทธิเสรีนิยม ประสิทธิประศาสน์เสรีภาพแก่ประชา

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

อาณาราษฎรอย่างกว้างขวาง ครั้นเดิกสงครามแล้ว นายกรัฐมนตรีได้เปลี่ยนไปตามบุคคลของเหตุการณ์ เช่น ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช นายทวี บุณยเกตุ แล้ว บ้านเมือง ค่อยคลายความอึดอัดลง นายควง ก็กลับมา อีกด้วย ความต้องการของประชาชนและ Majority ในสภาที่นายควงกำไว้อย่างแน่นหนา แต่แล้วก็โดนลูกไม้ของท่านขรัวเด้งไปจากบัลลังก์ เพราะหยิบยื่นร่าง พ.ร.บ. ลดค่าครองชีพให้นายทองอินทร์มาเตะนายควงออกไปดำรงตำแหน่งฝ่ายค้านเสีย แทนที่จะมีสิทธิบริหารราชการ อย่างเต็มความสามารถ จนกระทั่ง การรัฐประหารเฉื่องปรัฐบาลเดียงต่ำ, ผ่านไป นายควงก็ได้รับการเชิญจากรัฐประหารให้เข้าไปเป็นผู้นำรัฐบาลอีกครั้ง ในฐานที่มี Majority ในสภา แต่แล้วก็พ้นตำแหน่งไปโดย "รัฐัจ" จากพวกรัฐประหารนั่นเอง นายควงจึงถดถอยออกมาเป็นฝ่ายค้านอยู่จนกระทั่งบัดนี้ นายควงนั่นเมื่อโด่งก็โด่งเหมือนพลุ และเมื่อตกก็ตก

เหมือนดาวที่ตก เมื่อคราวที่อุตริไปเพิ่มเงินพันบาทให้แก่คนและสมาชิก โดยไม่เหลียวดูความเป็นอยู่ของประชาชนพลเมืองให้ถ่องแท้ว่า เดือดร้อนจากความยากความจนของเขาต้องถูกเจียดมาให้พวกผู้แทนราษฎรที่ประโยชน์ก็ไม่ได้ทำอะไรให้

เมื่อนายควงล่วงหล่นไปจากความนิยมของมหาชน เพราะไปกระทำการฝืนมติของมหาชนอย่างร้ายกาจแล้ว ความเสื่อมโทรมของพรรคก็เกิดขึ้น จนกระทั่งแตกเตลิดไปเป็น "แนวพิบูลตลอดกาล" เสียมากต่อมาก ฐานะของอดีตนายกรัฐมนตรีผู้เคยบริหารราชการด้วยความตลกมา จึงมีฐานะเป็นเพียงหัวหน้าพรรคฝ่ายค้านที่ไม่มีความหมายสำหรับการเมืองเมืองไทยแต่ประการใดเลย.

—4—

เคมาลเมืองไทย

หลังจากปี ๑๙๓๙ ซึ่งประธานาธิบดีเคมาลแห่งตุรกีได้วายชนม์ชีพไปจากโลกมนุษย์ อำลาไปชั่วชีวิตจากตุรกีประเทศบีตุภูมิซึ่งเคมาลได้วางรากฐานการ

ปฏิวัติเกือบหมดสิ้นทุกแขนงของขนบธรรมเนียมประเพณี ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา เรื่องราวของเคมาล ก็จำกัดอยู่เพียงในวงของนักศึกษาประวัติศาสตร์ของโลก

และโดยฉะเพาะอย่างยิ่งก็คือการศึกษาของหมู่ชนชาวตุรกี ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงเรื่องราวของผู้นำของเขา.

จนกระทั่งถึงปี ๑๙๔๓ ซึ่งตรงกับปี ๒๔๘๗ ในเมืองไทยนั่นเอง เรื่องราวของประธานาธิบดีคนนี้ ได้กลับตลบคลุ้มขึ้นมาอย่างอึงคนึงขึ้นในประเทศไทย เพียงจากที่เคมาลได้นอนสงบนิ่งอยู่ในหลุมฝังศพ ณ กรุงคอนสแตนติโนเปิลมา ๕ ปี เศษๆ.

เรื่องราวและเหตุอันเป็นที่มา ที่ทำให้เคมาลได้ถูกขุดขึ้นมาจากหลุมฝังศพหากแต่มิใช่มาสดุดีอย่างที่คนตุรกียกย่องเคมาลเพียง "บิดรแห่งประเทศตุรกี" หากแต่วิญญาณของเคมาลได้ถูกพิลึกขึ้นมาสั่งเวย "ลัทธิผู้นำแห่งประเทศไทย" ในภายหลังที่ลัทธินี้ได้อุบัติขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย และพินาศไปภายหลังจากนั้น ๕ ปี ระหว่างสงครามมหาอาเซียบูรพา.

เป็นที่รู้กันอย่างแจ่มแจ้งชัดเจนไปทั่วทั้งเมืองไทยว่า "ลัทธิผู้นำ" หรือ "ลัทธิเผด็จการ" ซึ่งถูกสถาปนาขึ้นมาควบคุมบังเหียนการเมือง และชีวิตจิตใจของประชาชนในยุคนั้น ก็โดยจอมพล ป.พิบูลสงคราม และการโค่นล้มลัทธินี้ตลอดจนผู้สร้างลัทธิได้หักคะเมนลงไปอย่างวาบหวิวใจ ก็โดยนายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ของประเทศและหัวหน้าใหญ่เสรีไทย.

การกลับสภาพจากตำแหน่ง "ผู้นำ" ของประเทศไปสู่ชีวิตของพลเมืองสามัญธรรมดาคนหนึ่งของตำบลตำลึกกา หลักสี่ หรือซอยชิดลมกด เป็นเรื่องราวที่ทำให้กล่าวขวัญกันมากในหมู่ราษฎรที่ได้คิดคลายการผูกครึ่งด้วยโซ่ของเผด็จการออกไป ในขณะเดียวกันรัศมีอันเบ่งบานของ นายปรีดี พนมยงค์ หัวหน้าใหญ่ของเสรีไทย ก็เริ่มฉายแสงสุกสกาวขึ้นเป็นลำดับ.

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

นายควง อภัยวงศ์ นายกรัฐมนตรี ผู้ซึ่งได้ครองตำแหน่งสืบจากจอมพล ได้ทำแต้ม คูอันงดงาม และโบว์แดง ด้วย ประการ ทั้งปวงในสภาในวันแรก ที่นำคณะรัฐมนตรีของตนเข้าแถลงนโยบายด้วยปฏิภาณอันว่องไว ด้วยอารมณ์อันตลกคนองของเขาและการพูดโผล่งออกมาอย่างเปิดเผย "ข้าพเจ้าไม่ใช่ผู้นำข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์อันถูกต้องและชอบด้วยรัฐธรรมนูญทุกประการ ข้าพเจ้าไม่มีนโยบาย ที่ประสงค์จะบังคับคนไทย

ให้สวมหมวก สวมรองเท้า ไม่บังคับให้ปู่ย่าตายาย ของเราให้เลิกกินหมาก ข้าพเจ้าไม่แตะต้องในเรื่องเสรีภาพของการถือศาสนา ข้าพเจ้าไม่มีนโยบายสงวนอาชีพ ถ้าคนไทยคนไหนไม่มีปัญญาต่อสู้คนต่างด้าว ถูกเขาแย่งอาชีพไป ก็จงตายเสียเถิด———"

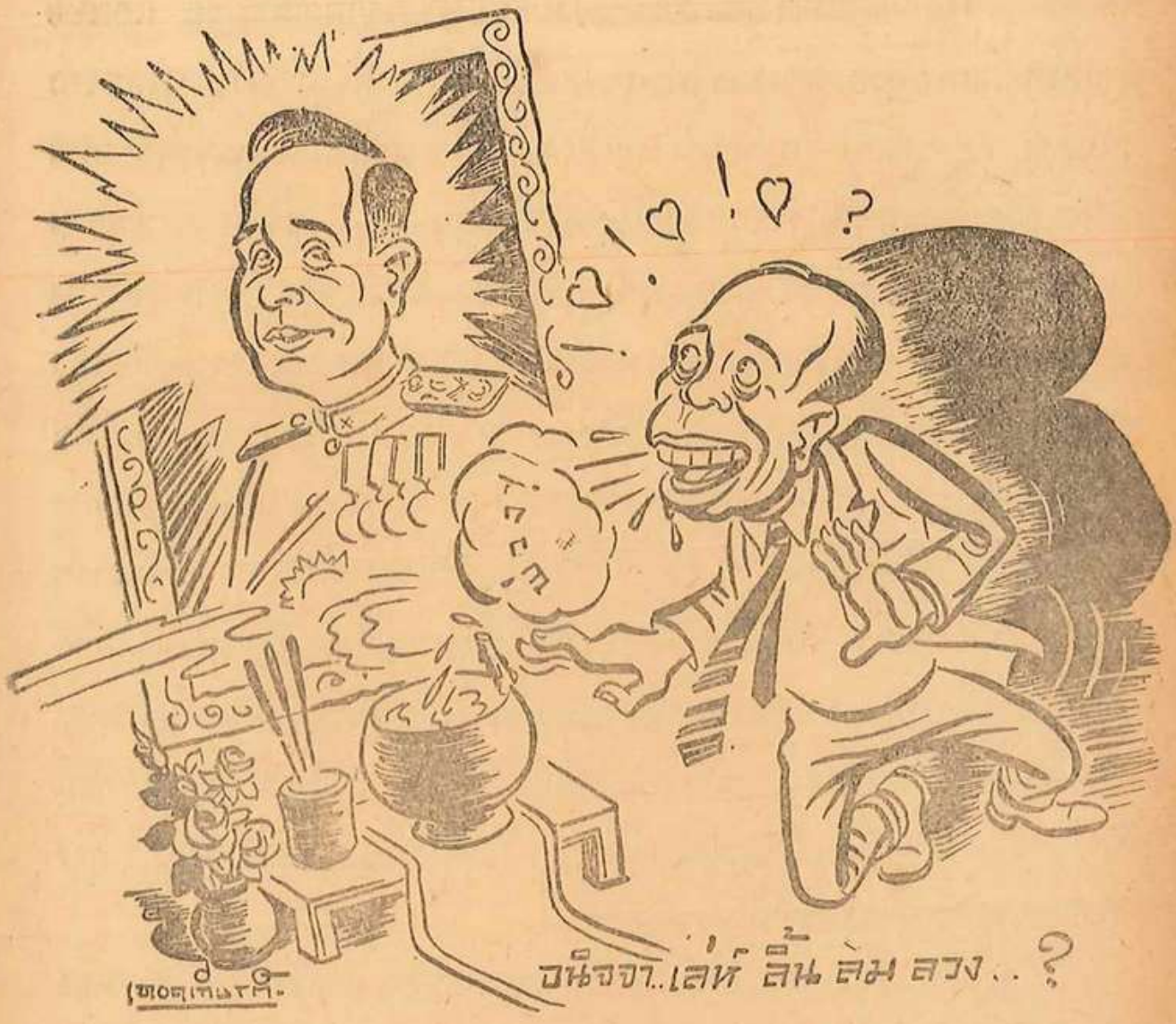
เขาได้รับการปรบมือทั่วทั้งท้องพระโรงอย่างสนั่นหวั่นไหว ในฐานะที่เป็นนายกรัฐมนตรีผู้ชาญฉลาด ในการเข้าถูกกับจิตต์ใจของประชาชนพลเมือง และโดยที่โอกาสเปิดให้เขาเพราะความสามารถนั้น ไม่ต้องทำอะไรมากนัก ไม่ต้องวางแผนการณ์ ไม่ต้องออกกฎหมาย เขาสั่งเลิก ส่งรื้อทุกอย่างที่จอมพลทำไว้ทั้งนั้น เขาก็ได้ชัยชนะมโหฬารแล้ว.

ในขณะเดียวกัน จอมพลคงนอนรันทดสลดใจอยู่ณ ลำลูกกา เสียงประชาชนปรบมือให้แก่นายควง อภัยวงศ์ในการสั่งเลิกคำสั่งของจอมพลนั้น มันเป็นคมมีดที่กรีดเข้าไปในส่วนลึกของหัวใจ แต่ชาตากรรมและพรหมลิขิตเป็นเรื่องที่บรรดาลให้แก่มนุษย์ ไม่ใช่มนุษย์เป็นผู้บรรดาล ดังนั้นจอมพลจึงคอยผ่อนความคลุ้มคลั่งในอารมณ์ และส่งบันดาลต่อเรื่องคราวนี้ทั้งหมดตามหลังออกมา.

แต่สิ่งหนึ่งนั้นได้ประทุขึ้นมาเหมือนฟ้าผ่าแก่อารมณ์จอมพลอีกครั้ง มันเป็นครั้งสำคัญซึ่งได้เรียกร้องให้ประชาชนกลุ้มรุมทัศนาสิ่งเหล่านั้นขึ้นมา และผู้บรรดาลสิ่งที่ยั่วอารมณ์ ยั่วใจ ของจอมพลขึ้นมาขณะนั้น ใครๆ ก็เป็นที่รู้จักว่าเขาเป็นคนโปรดของนายควง อภัยวงศ์ เขาเป็นผู้ตั้งราชการในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในสมัยนายควงเป็นนายก.

ดังนั้น———เมื่อเรื่องราวของ "ประชาธิปัตย์แห่งตุรกี" ได้ถูกเกริ่นและขยายออกมาอย่างเกรกก้องขึ้นฉับพลัน จึงเป็นเรื่องเกรียวกราว

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

ของประชาชนคนไทยทั่วไป เพราะผู้ประพันธ์ได้มีกลเม็ดเด็ดพลายในการหยิบยกจุดสำคัญๆขึ้นมาโฆษณา และจุดสำคัญเหล่านั้นแท้ที่จริงก็คือเป็นเรื่องราวของจอมพลที่ทำไว้กับประเทศไทยและพลเมืองไทยทั้งสิ้น หากแต่ต่างกันในสาระสำคัญคือ เมื่อเคมาลอาตาเติร์กชนม์ไปนั้น วิญญาณเขาได้ถูกเทิดทูนไว้ประหนึ่งบิดรแห่งตุรกี ส่วนจอมพลนั้นชนม์ชีพยังอยู่ แต่อยู่อย่างหมดอำนาจวาสนา หมดความเกี่ยวข้องกับการเมืองไม่ว่าแขนงใดๆนอกจากตำแหน่ง "ที่ปรึกษาราชการ

แผ่นดิน" ซึ่งเป็นตำแหน่งใหม่เอี่ยมของระบอบประชาธิปไตยเมืองไทย และเป็นตำแหน่งที่มีแต่ชื่อของตำแหน่งโดย จอมพลไม่เคยได้รับคำปรึกษาใด ๆ เลยจากคณะรัฐบาลทุกชุดที่สืบเนื่องต่อมา และยิ่งกว่านั้น ชื่อเสียงเรียงนามของจอมพลก็นับวันยังจะเลือนหายไปจากการพูดถึงของประชาชน — — — นั่นคือ หมายความว่างานทุกชิ้นที่จอมพลทำไว้ไม่มีความหมายแก่การติดตรึงใจของรัฐบาลต่อ ๆ มา และแก่ประชาชน จะเป็นส่วนครัวเลี้ยงสัตว์ก็ดี ส่งวนอาชีพก็ดี และแม้แต่กระทั่งดินแดน ๔ จังหวัดซึ่งเคยได้มาโดยมีไม้ตายมือของจอมพล ก็ได้ถูกยึดเอากลับคืนไปจากผลของสงครามโดยทางอนุสัญญาวิรัยชัยสมรภูมิอย่างไม่มีความหมายอะไร การรณรงค์สงครามที่ต้องจำยอมเข้ากับญี่ปุ่นก็ได้ถูกยกขึ้นกล่าวอ้างว่า เป็นเรื่องที่จอมพลมีความเต็มใจ สนับสนุนลัทธิจักรวรรดินิยมของญี่ปุ่น และนี่คือผลที่ต้องทำให้จอมพลตกเป็นอาชญากรสงครามหมายเลขหนึ่งของประเทศไทย แม้จอมพลจะได้เรียกร้องขอความเป็นธรรมจากประชาชนพลเมืองทั่วไป โดยพิมพ์แผนการณ์ต่อต้านญี่ปุ่นส่งไปตามออฟพีศหนังสือพิมพ์ ก็หาเป็นที่แยแสแก่คณะกรรมการสอบสวนอาชญากรสงครามไม่ — — —

และนี่คือผลจากชาตากรรมอันบรรดาลแก่จอมพล และในที่สุดโอกาสหนึ่งก็ถูกฉวยขึ้นมาทำทันที โดยนักการเมืองจาก จังหวัดอุบลราชธานี ผู้ซึ่งถูกมิตรของจอมพล เช่น พล ต. ประยูร นายวิลาศ ขุนนิรันดร ฯ ถูกจับโยนน้ำในบ่อหลังสโมสรสภาสมัยโน้น ลุกขึ้นมาเขียนเคมาดขึ้นประกาศแก่ประเทศไทยและประชาชนชาวไทย เพื่อเทียบเคียงให้เห็นว่าพฤติการณ์ของจอมพลตลอดสมัย "เชื่อผู้นำชาติพ้นภัย" ได้จำลองหรือจำเริญรอยเคมาดแห่งตุรกีทั้งสิ้น.

ดังจะเห็นได้จากหัวข้อเรื่องของหนังสือเล่มนี้ ที่ทำให้ประชาชนหันกระหายอยากอ่านตาม ๆ กัน เช่น เคมาดทูลขอเป็นรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม—ว่า

"เทอดเกียรติ" — "เอ๊กซเรย์"

อะไรว่าตามกัน — ครองตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด — นโยบายอันปกบิดของผู้นำ—เคมาลจัดตั้งคณะราษฎร — แผนการณ์ครองตำแหน่งประธานาธิบดี — แนวคิดเกี่ยวแก่ศาสนา—หัวอกทวยราษฎร์ — ถูกปืนหรือจับโยนเหวคือเหตุผล—เคมาลปราบกบฏเกอร์ด งานอันมีเกียรติของศาลพิเศษ—ฉลองการประหารชีวิต—ประ

ชาติไทยจอมปลอม — งานสร้างชาติคืองานอบรมคน นโยบาย เรื่องหมวก กับศาสนา—การส่งเสริมวัฒนธรรม—สร้างเมืองหลวงใหม่คู่บารมี— สวนครัวและการเลี้ยงสัตว์— บริวารสอพลอ—การเปลี่ยนตัวหนังสือ—อวสานต์แห่งเคมาล—เคมาลในสายตาของ ดร. ทองเปลว ชลภูมิ.

หนังสือเล่มที่ผู้แต่งสุดดีดิ้งเล่มนั้นได้เปิดโรงด้วยคำขวัญว่า.

"ใครสร้างกรรมไว้ เวรสนอง"

ในการกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ ผู้เรียบเรียงคือ นายเดียง ไชยกาล ซึ่งครั้งหนึ่งเป็นที่ไว้วางใจของหัวหน้าคณะพรรคประชาธิปัตย์ จนได้มีตำแหน่งผู้สั่งราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้เคยสนิทเสน่หากับนายปรีดี พนมยงค์ โดยถือเป็นอาจารย์ประจำชีวิต และแนวทางส่องชีวิต ที่รุ่งโรจน์ หากแต่การขัดกันอย่างรุนแรงจนถูกจับเข้าใส่ตะราง ในสมัยของนายปรีดี แต่เมื่อวิสัยนักการเมือง การกระทบกันในบางครั้ง ย่อมไม่ถือเป็นการเสียหาย.

ดังนั้นเมื่อเขาตั้ง "พรรคประชาชน" ขึ้นมา จึงพาคณะอันมี ดร. ทวี ตะเวทิกุล เป็นที่ปรึกษา ไปเยี่ยมคำนับนายปรีดีที่ท่าช้าง และจับมือถือมเสียเถิดความหลังที่นั้น ณ บัดนี้เขาคือ รัฐมนตรีช่วยว่าการมหาดไทยของจอมพลผู้ซึ่งในอดีต เขาเคยตราลงไปว่าเป็น "เคมาลแห่งประเทศไทย" และอาศัย "เคมาลแห่งประเทศตุรกี" เป็นสพานสำคัญที่ใช้ในการโจมตีจอมพล อย่างหนักแหลก.

ฆาตกรรมการเมือง

"ระบบฆาตกรรมการเมือง" ตามหัวข้อเรื่องข้างบนนี้ เป็นระบบซึ่งได้ถูกตราขึ้นโดยพฤตินัยว่า เป็นองคาพยพส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย ระบบนี้มีผู้รักษาระบบโดยหน่วยราชการ ซึ่งขึ้นสังกัด

ต่อกองตำรวจสันติบาลการเมือง หรือหน่วย เก. เป. อู ของเมืองไทย และได้เริ่มงานนี้อย่างทมัดแทมง ตั้งแต่ ระบอบ ประชาธิปไตยได้ถูก ส่ดัก จาริก ลง ในประเทศไทย และนับตั้งแต่วินาฑีแรกที่ราชาธิปไตยระบอบอันทรงอำนาจสิทธิขาดของกษัตริย์ได้ถูกทำลายล้างลงแล้ว หน่วยราชการนี้ จึงวางแผนการณ์ดุจใยแมงมุม ทั้งมือทั้งเท้าได้ขยายกรงเล็บซุ่มซ่อนไปใต้ดินทุกหัวระแหง โดยฉะเพาะในพระนครหลวง เพื่อสืบแสวงว่าใครคิดอ่านที่จะทำลายประชาธิปไตย เพื่อนำสมบูรณาญาสิทธิรอฟื้นคืนชนมาอีก.

หน่วยราชการส่วนสำคัญส่วนนี้เรียกตัวเองว่า "หน่วยสายลับ" มีเจ้าหน้าที่มากมาย ซึ่งไม่มีชื่อในสารระบบของกรมตำรวจ ไม่มีการเซ็นชื่อรับเงินเดือน ไม่ต้องแต่งเครื่องแบบ เพราะบางทีต้องทำเป็นคนบ้ามาจากปากคลองสาน คนขอทาน ยาจกวณิพกหรือสุภาพบุรุษในภัตตาคาร คาบาเร่ต์ โรงเต้นรำ หรือไม่ก็เป็นนักเลงสุรายาดองอยู่ในร้านเหล้า.

ก่อนสมัยสงคราม สายพวกนี้มีรายได้วันละ ๕๐ สตางค์ ประชาชนทั่วไปจึงพากันเรียกว่า "สายสองสลึง" สายสองสลึงนี้บางทีแฝงเร้นตัวเข้าไปทำงานเป็นกรรมกรช่างเรียง ช่างพิมพ์หรืออาจถึงเป็นผู้สืบข่าวอยู่ในกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง ซึ่งสงสัยว่าจะมีแผนการณ์เป็นปฏิปักษ์ต่อ "คณะราษฎร" หรือต่อ "ประชาธิปไตย" ดังนี้นบางทีจึงทำให้เกิดพิศวงงงงวย หรือปวดเศียรเวียนเกล้าเป็นกำลัง ให้แก่สำนักงานหนังสือพิมพ์ต่างๆบ่อยครั้ง เมื่อปรากฏว่ากองตำรวจการเมืองสามารถรู้นามปากกาของผู้ที่เขียนบทความ เป็นปฏิปักษ์ต่อระบอบการปกครองได้อย่างรวดเร็ว.

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

สายสองสิ่งเหล่านี้ บางทีก็เป็นผู้หญิงซึ่งอาจจะเป็นเมียหรือลูกสาวของสายลับเหล่านั้นอีกที ที่แฝงตัวเข้าไปรับจ้างเป็นแม่ครัวหรือแม่บ้านของใครสักคนหนึ่ง ซึ่งทางแผนกสันติบาลการเมืองสงสัยเป็นกำลังว่าจะคิดอ่านเป็นกบฏอัปรลักษณ์โดยรายงานให้แก่สายลับอีกทอดหนึ่งให้ทราบว่า หัวหน้าครอบครัวแห่งนั้นได้ประชุมคิดอ่านอยู่กับใคร และวางแผนการณ์อย่างใดบ้าง ?,

ตามร้านกาแฟอีกแห่งหนึ่ง ที่สายลับเหล่านี้จะมีอยู่ชุกชุมที่สุด ในครั้งหนึ่งประมาณ ๑๐ ปีมาแล้ว ที่พวกรีปอร์ตเตอร์หนังสือพิมพ์ในกรุงเทพฯ ได้ยึดร้านกาแฟหัวมุมสี่กั๊กเสาชิงช้า เป็นที่ประชุมแลกเปลี่ยนข่าวสารประจำวันกัน

อยู่นั้น ได้มีสายสองสิ่งมานั่งฟังอยู่ทุกวัน ดังนั้นข้าราชการคนใดในกระทรวงใดที่ถูกเอ่ยนามขึ้นในสถานที่นั้นว่า เป็นผู้ให้ข่าวใดข่าวหนึ่งซึ่งไม่เป็นมงคลแก่รัฐบาล ในทันทีนั้นกองตำรวจการเมืองก็จะทราบชื่อข้าราชการผู้นั้นทันที.

สายลับหรือสายสองสิ่งนี้ ได้เจริญเติบโตมากขึ้น หลังจากการเกิดกบฏปี ๗๖ ครั้งหนึ่งและในสมัยจอมพลเถลิงอำนาจครั้งแรกอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในสมัยนั้น หลวงอดุลย์เดชจรัส เป็นอธิบดีกรมตำรวจได้ทำหน้าที่ป้องกันบรรดังก์นายกรัฐมนตรีจอมพลอย่างเต็มที่ การกังวลว่าระบอบสิทธิขาดโดยพระมหากษัตริย์จะอุบัติขึ้นอีก, ได้หายไป แต่การวิตกกังวลว่าจะมีการปฏิวัติล้มรัฐบาลนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้หน่วยตำรวจการเมืองหน่วยนี้เพ่งเล็งอยู่มาก ดังนั้นสายลับเหล่านี้จึงทำหน้าที่อย่างเหนื่อยในการเงี่ยหูฟังคนที่พูดจาใส่ร้ายรัฐบาล หรือตำหนิติเตียนท่านจอมพล ซึ่งเป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล หรือผู้นำของชาติที่บริหารประเทศไปตามนโยบายตามความพอใจของท่านท่าน ดังนั้นสายลับเหล่านี้บางทีจึงแฝงเร้นเข้าไปเป็นข้าราชการคอยสดับหูฟังว่าข้าราชการคนใดแสดงความไม่พอใจในคำสั่งหรือวิธีการเผด็จการของท่านจอมพล และแน่ทีเดียว ในทันทีที่ข้าราชการคนใดบริภาษออกมา ข้าราชการคนนั้นจะต้องถูกอัปเปหิออกไปอย่างทันท่วงที และในกรณีที่ร้ายแรง อาจถูกนำไปนั่งให้การต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสันติบาลหรือถูกขังฟรี ถูกซ้อมฟรี ติดตะรางฟรี ไปตามเรื่องตามราว ตามยะถากรรม.

นี่แหละ คืออำนาจของระบบสายลับ หรือสายสองสิ่งในสมัยประชาธิปไตย ในสมัยเสรีภาพรุ่งเรืองอยู่ในแผ่นดินไทย.

ระบบนี้ได้แผ่ขยายอำนาจอย่างดุเดือดต่อไป และได้กลายสภาพมาเป็น

"เทอดเกียรติ" — "เอ๊กซเรย์"

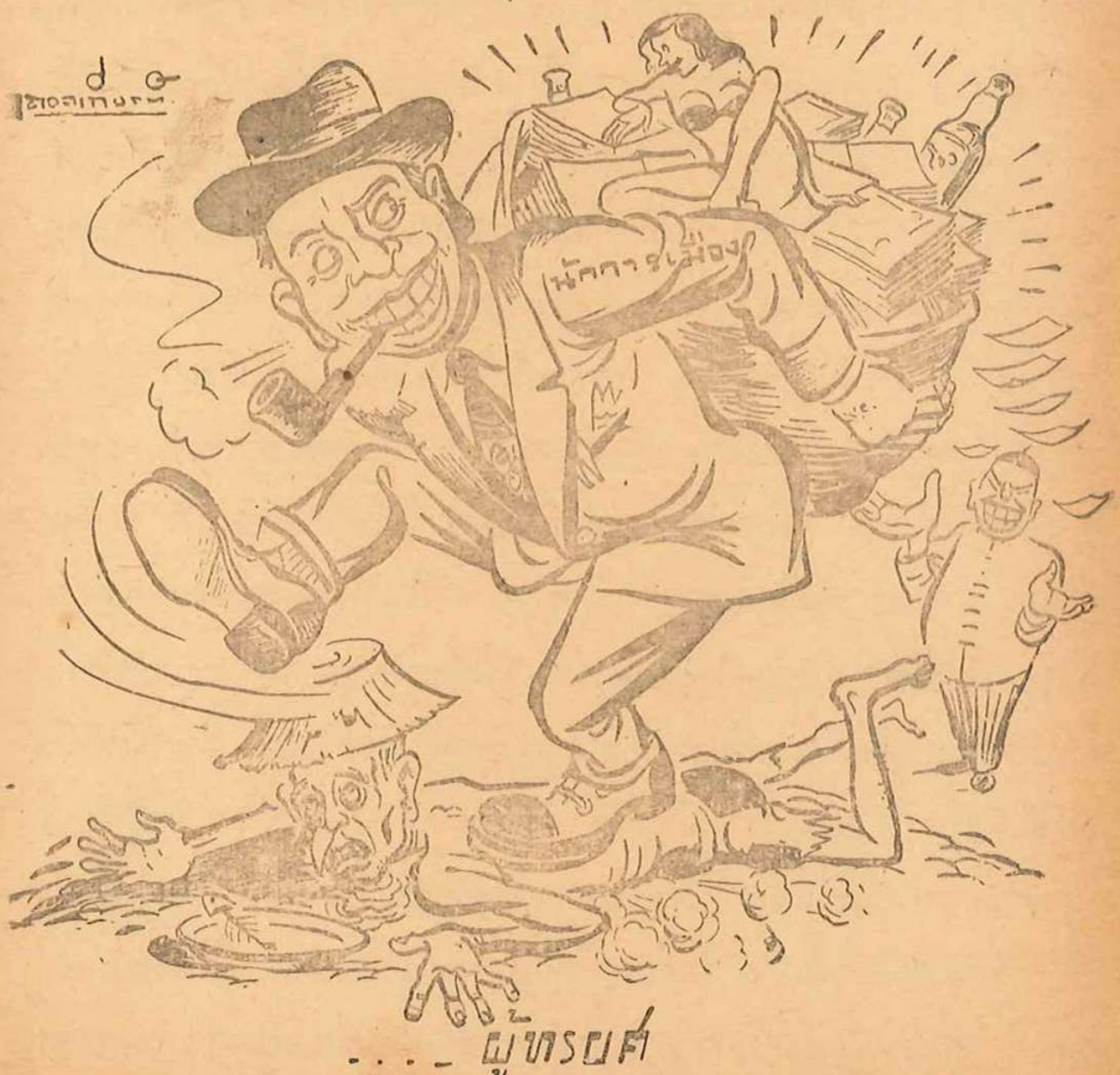
"ระบบฆาตกรรมการเมือง" อย่างดุเดือด เมื่อคราวจับกบฏรุ่นพระยาเทพหัสดินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมปัจจุบัน และหลวงชำนาญยุทธศิลป์ ผู้อำนวยการโรงงานยาสูบส่งขึ้นศาลพิเศษกระทรวงกลาโหม และพิพากษาประหารชีวิตไปรวดเดียว ๑๘ คน ในครั้งกระนั้น ปรากฏว่าพวกสายลับพวกนี้ได้กระทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง และถูกนำตัวไปเผชิญหน้ากับจำเลยเหล่านั้นบนศาลพิเศษ โดยจำเลยเหล่านั้นน้ำตาตกในไปตามๆ กัน โดยเหตุที่ไม่เคยพานพบประสพหน้าค่าตาหรือรู้จักมักคุ้น หรือวิสาสะด้วยเลย นับตั้งแต่ลืมตาขึ้นมาดูโลกมนุษย์ แต่สายลับกลับกล้าเผชิญหน้าอย่างองอาจในคอกพะยาน แถลงต่อศาลพิเศษว่ารู้จักจำเลยเหล่านี้ ได้ยิน ได้ฟัง ได้รู้ ได้เห็นเหตุการณ์กบฏโดยถี่ถ้วน อำนาจของสายลับจึงมีผลให้แผ่นอกของจำเลยรวม ๑๘ คน ยกพรูนไปด้วยรอยสุนบีนกลในตะแล้ง

แก๊งบางขวางเป็นแถว นอกจากนั้นก็ถูกตัดสินจำคุกตลอดชีวิต ถ้าพระยาเทพ-หัสดินทร์ไม่ได้เคยเป็นแม่ทัพไทยไปในงานสงครามโลกครั้งแรกก็ด หรือหลวงชำนาญยุทธศิลป์ไม่ได้เคยคิดปฏิวัติร่วมกับจอมพลมาก็ด ก็อย่าหมายเลยว่าท่านทั้งสองนั้นจะยังมีลมหายใจสูดเข้าสูดออกอยู่จนถึงวันนี้.

ดังนั้นระบบสายลับ หรือสายสองสาม จึงกลายสภาพมาสู่อำนาจอันยิ่งใหญ่นั่นคือ "ระบบฆาตกรรมการเมือง" อย่างทารุณดุเดือดที่สุดในประวัติการณ์ของประชาธิปไตยการเมือง เพราะถ้าหากไม่เป็นการใส่ความกันอย่างเท็จ หรือปรักปรำอย่างที่ไร้มนุษย์ธรรมร้ายกาจทารุณกรรมแล้ว ก็คงไม่มีการพระราชทานนิรโทษกรรม จนกระทั่งพวกจำเลยที่ต้องโทษอยู่ในคุกบางขวางได้เดินออกมาสู่อิสรภาพเป็นทิวแถว พร้อมกับยศถาบรรดาศักดิ์ที่ถูกริบราชบาทว์ก็คืนมาสู่ส่วนศพที่อยู่ในหลุมทั้ง ๑๘ ศพ ก็ได้รับการคืนเหรียญตราคืนดังเดิมอันเป็นความแปลกประหลาดของประเทศไทย ซึ่งไม่เหมือนกับประเทศไหนในโลกนี้ เพราะนิยมแต่การให้เกียรติยศกับพระบรมศพ หรือศพแทนที่จะให้กันเมื่อเวลาเห็นหน้าเห็นตา มีชีวิตชีวามีลมหายใจอยู่ อนิจจา!.

เงินเพิ่มสมาชิกสภา

โดนทางทฤษฎีจากความหมาย "เงิน" เพียงอักษรสองตัวบวกกับสระสองตัวนี้ จะตีความอย่างไร ๆ ก็ไม่มีโอกาสที่จะใกล้เคียงไปในเรื่องราวของ

.... ผู้ทรงศ์

การเมืองได้ แต่การณ์กลับปรากฏว่า ในทางปฏิบัติคำว่าเงินได้แนบสนิท สัมพันธ์กับการเมืองอย่างไม่มีทางแยกกันออก ตราบชั่วนิรันดร ไม่ว่าเงินจะเปลี่ยนไปเป็นวัตถุอย่างอื่น จะใช้ขุยไผ่เป็นเงิน หรือจะใช้เบี้ยใช้เปลือกหอย เปลือกปูเป็นเงิน การเมืองก็จะแยกไปจากเปลือกหอย เปลือกปู ขุยไผ่ ไม่ออก ความแนบสนิทระหว่างเงินกับการเมืองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะแบ่งแยกมิได้ ยิ่งการเมืองโตดเด่นสว่างสบัดไปอย่างโตดโผนพลิกกลิ้งขนาดไหน ความสัมพันธ์ระหว่างเงินตรากับการเมือง ก็ยิ่งผูกรัดกันทับทวียิ่งขึ้นจนกระทั่งเงินได้อันชลูดดึงเอา การเมือง เข้ามอบไว้ใต้ยุคลบาทได้สำเร็จในที่สุด จะพึงเห็นได้ว่าในวงการรัฐสภา พวกนักการเมืองที่ตะโกนอยู่ปาว ๆ ในขณะกระทำแค้มเพญว่า ถ้าข้าพเจ้าเข้าไปในรัฐบาล ข้าพเจ้าจะกระทำทุกอย่าง เพื่อบำบัดทุกข์ของท่าน ข้าพเจ้าไม่ต้องการเงิน ข้าพเจ้าไม่ใช่คนเห็นแก่เงิน ข้าพเจ้าจะปลดเปลื้องภาวะอันเป็นทุกข์ของท่าน แต่แล้วเขาก็ขยักเกรียดยศของเขาด้วยการเข้ามอบเงินเพิ่มหนึ่งพันบาท มิใยที่ประชาชนจะเต็มไปด้วยความทุกข์ความยาก ความคับแค้น เขาก็สลัดคำมั่นสัญญาของเขาทิ้งเสีย เหมือนบ้วนน้ำลายกลางถนน นี่แหละ จะไม่เรียกว่า การเมืองได้ถูก กระชาก เข้าไป อยู่ใต้ยุคลบาท ของ เงินตราได้อย่างไร! ครั้นถึงเพิ่มเงินเดือนตนเอง ก็สะเออะหน้ามาตะโกนว่า จะเอาเงินที่ได้รับเพิ่มไปบำรุงโรงพยาบาล บำรุงวัด บำรุงการศึกษา บำรุงความสุขของประชาชน บำรุงอะไรต่ออะไรร้อยแปด แต่แล้วมีหน้าไหนที่กระทำไปตามคำมั่นสัญญาที่กล่าวเบ็ง ๆนั้นบ้าง ไม่ต้องดูอื่นไกล เอากันเพียงนักการเมืองในพระนครนี่เอง ที่สุดสานวัดเทพศิรินทราวาสเมื่อคราวเป็นนิคมรับพวกเดนเพลิง คนถูก

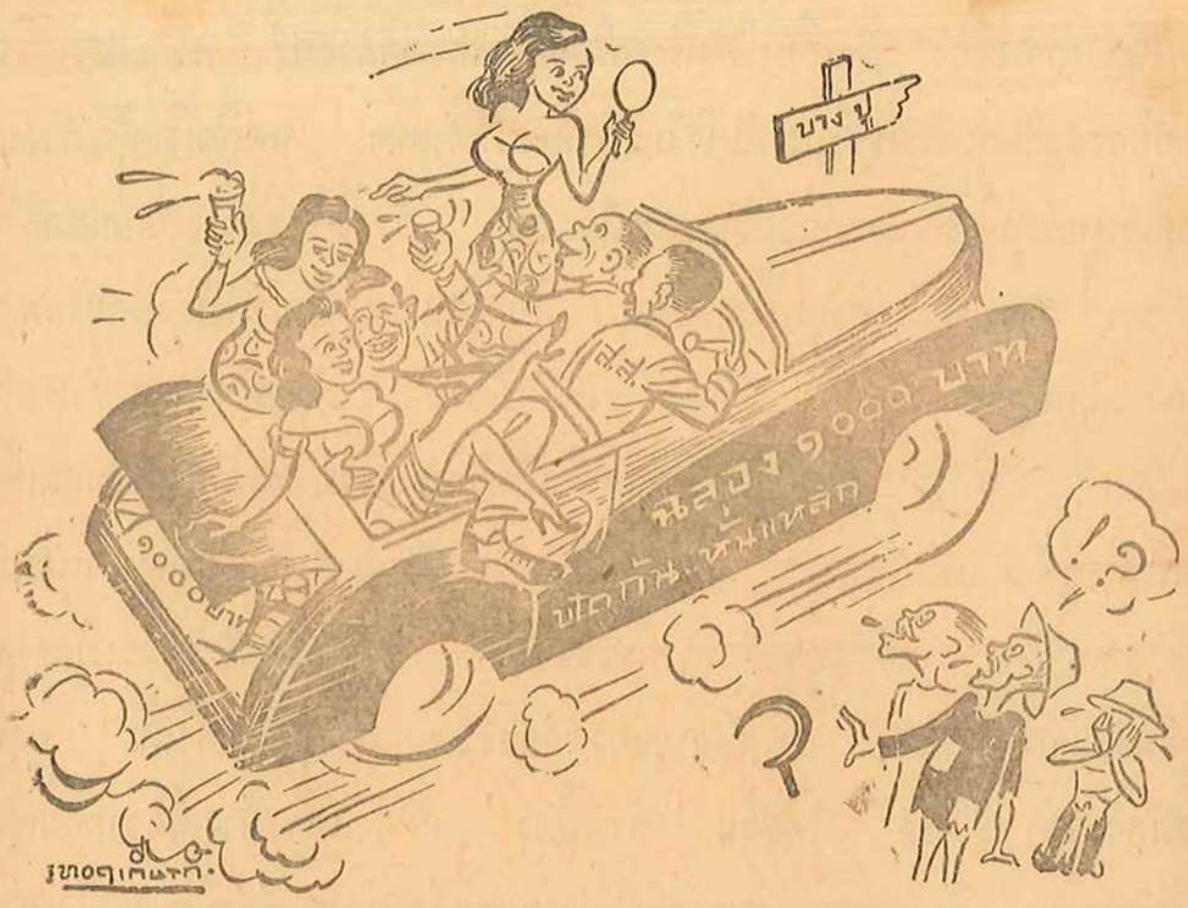
"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

เพลิงผลาญจนผ้าจะไม่มีพันกาย ข้าวไม่มีกิน มีผู้แทนคนไหนเข้าไปเหลียวแล หรือเปล่า ? นี่แหละ, ควรจะเป็นบทเรียนของเราให้สำนึกไว้ให้มั่นสำหรับการคบคน ที่หน้าที่หลัง อย่าทิ้งภาษิตที่ว่า "คบคนให้ดูหน้า ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ" นั่นแหละท่านจะผิดหวังน้อยลง โดยฉะเพาะอย่างยิ่ง สันดานของกุยแล้ว แม้จะสวมใส่อิสริยาภรณ์ อาภรณ์หรือชฎา ให้นั่งเก้าอี้ลายฉลุทองโอพารเพียงใด กุยเหล่านั้นก็ไม่สามารถจะกวาดล้างนิสัยสันดานกุยได้ฉันใด การที่เราจะส่งกุยเข้าไปเป็นนักการเมืองในสภา นักการเมืองนั่นก็จะต้องกอดความเป็นกุยอยู่วันยังค่ำ กุยพวกนั้นจะมานั่งคำนึงถึงคำมั่นสัญญาทำไม นอกจากเมื่อได้มาได้กลับได้

ไอของพระที่นั่งอันโอพาร ได้อยู่ต่อหน้าเศวตฉัตรชัยแล้ว ก็นึกว่า ตนเองเป็นผู้ชาญฉลาด และราษฎรโง่เง่าเต่าตุ่น หารู้ไม่ว่า เพราะความโง่ของพลเมืองนั่นเอง จึงได้แต่กุยเข้าไปเป็นระนาว ถ้าเขาฉลาดพอเขาจะเลือกเข้าไปใย.

เรื่องราวของเงินตรานั้นประหลาดนัก ทั้งๆที่เรามีชีวิตอยู่ตลอด ๒๔ ชั่วโมงทุกวันนี้ก็ด้วยเงิน ดูเหมือนว่าจะไม่ต้องซื้อขาย แลกเปลี่ยนด้วยเงินก็เพียงอย่างเดียวเท่านั้น คืออากาศที่หายใจเข้าไป แม้กระนั้นคนรวยๆก็ยังพยายามซื้ออากาศดีๆหายใจ ด้วยการนั่งรถยนตร์ไปแถวภูมิพื้น เขาดิน รวยมากเข้าไปอีกก็บางปู บางแสน ชะอำ หัวหิน หาดใหญ่ สงขลา แต่เราก็ประณามคนที่ตะกละเงินว่าเป็นคนหิวเงิน งกเงิน หรืออะไรเงินๆอยู่ทุกวัน ทั้งๆคนที่ประณามคนอื่น ก็มีชีวิตอยู่ด้วยเงิน และเงินนอกนั้นแหละที่ทำความพินาศฉิบหายให้แก่บุคคลมากต่อมากรายนักแล้ว คนดีๆมีหน้ามีตาชั้นนายพล ชั้นเสนาบดีต้องคิดคุกคิดตะรางไปก็เพราะเงินเยอะแยะ อย่าว่าแต่คนจนๆที่ไปฉกชิงวิ่งราวถ้วงกระเป๋าเขาเลย อำนาจเงินตราจึงทำให้คนกลายเป็นโจรเป็นระนาว ผู้หญิงเสียผู้เสียคนไปก็เพราะเงินตรา ผู้หญิงไทยที่ตกไปเป็นเมียพวกนักเลงฉากฉุยก็เพราะเงินตรา อำนาจของเงินตรามีจนกระทั่งทำมนุษย์ให้กลายเป็นสินค้าไปได้อย่างประหลาด นอกจากเงินจะทำให้ลหุโทษและมหันตโทษเนื่องแน่นไปด้วยพวกหิวเงินอยู่ทุกวันนี้แล้ว จากจำนวนนั้นยังแยกไปอีกประเภทหนึ่ง คือพวกไม่อิ่มเงิน พวกนี้รวยอยู่แล้วแต่ไม่อิ่ม สวาปามเข้าไปอีก เลยพุงแตกตาย ในขณะเดียวกันเงินตราก็ได้ทำให้เกิดโจรผู้ดีเก๋อนกลาดแถวบางกะปิ ตึกรามใหญ่โตที่สร้างขึ้นมา ส่วนมากเป็นของนักการเมืองซึ่งปล้นไปจากกระเป๋าประชาชนผู้ยาก

จน แต่เขามีวิธีการเขม็ดบอย่างแนบเนียนและเป็นจำนวนมหาศาลเสียด้วย จึงกลายเป็นโจรกลิ้มศักดิ์มีรถยนต์รุ่นแล่นไถลไปบนหัวคนจนผู้ถูกปล้นตามๆกัน คิดดูว่าถ้าจะมีกฎหมายบัญญัติไว้ว่าในกรณีย์ทมีการปฏิวัติเกิดขึ้น นักปฏิวัติผู้ทำการสำเร็จแล้วจะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับหน้าที่บริหารราชการใด ๆ ไม่ได้แล้ว เพียงเท่านี้ แผ่นดินไทยเราก็จะปลอดจากการปฏิวัติไปได้อย่างเด็ดขาด เพราะคงไม่มีใครคิดปฏิวัติ ในเมื่อปฏิวัติแล้วไม่มีโอกาสใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำการเขม็ดบเงินไม่มีโอกาสกลืนรูบี ไม่มีโจรผู้ดีที่กลืนรถแทรกเตอร์ ไม่มีเสนาบดีที่กินทองไม่มีนายพลที่กินจนกระทั่งสบู่ ไม่มีผู้แทนราษฎรที่กินจอบกินเสียมกินเวสปอยต์และกินอะไรต่ออะไรเยอะแยะ นักการเมืองของเมืองไทยทุกวันนี้ไม่ได้ถือเอาเกียรติ

ยศในทางการเมือง ชื่อเสียงที่จะพึงจารึกอยู่ในประวัติศาสตร์ ความสรรเสริญจากปวงชนในกรณียกิจที่ประดับไว้ในแผ่นดินเป็นศาสนา แต่ถือเงินเป็นศาสนา แม้แต่มูลค่าหนึ่งพันบาทก็ถือเป็นศาสนาได้แล้ว ดังนั้นจึงพึงวางไว้เป็นสถิติได้แล้วว่า ศาสนาที่มีราคาถูกที่สุดในโลก คือศาสนาของนักการเมืองถ่อยในพระที่นั่งอนันตสมาคมนี่เอง นักการเมืองพวกนี้ไม่ต้องการอิสริยาภรณ์ที่ประดับแผ่นอก หรือสายสพายอันมีค่ายิ่งที่จะพึงได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ต้องการ "ธนบัตร" ไปประดับแผ่นอกอันกักขพะ แม้ธนบัตรนั้นจะได้จากการฉ้อฉลคดโกงจากประชาชน จากเครื่องไม้เครื่องมือจอบเสียมในการทำไร่ไถนา ผ้าพันกายของพวกชาวนาตาดำ ๆ ก็เอาทั้งนั้น สรุปรวมความว่า "เงิน" ได้กลืน "การเมือง" เข้าไว้แล้วอย่างเด็ดขาดสิ้นเชิง และพุ่งถาน จึงสมควร ซ.ต.พ. ลงด้วยเหตุผลทวีธนามาอย่างยืดยาวนั้นแล.

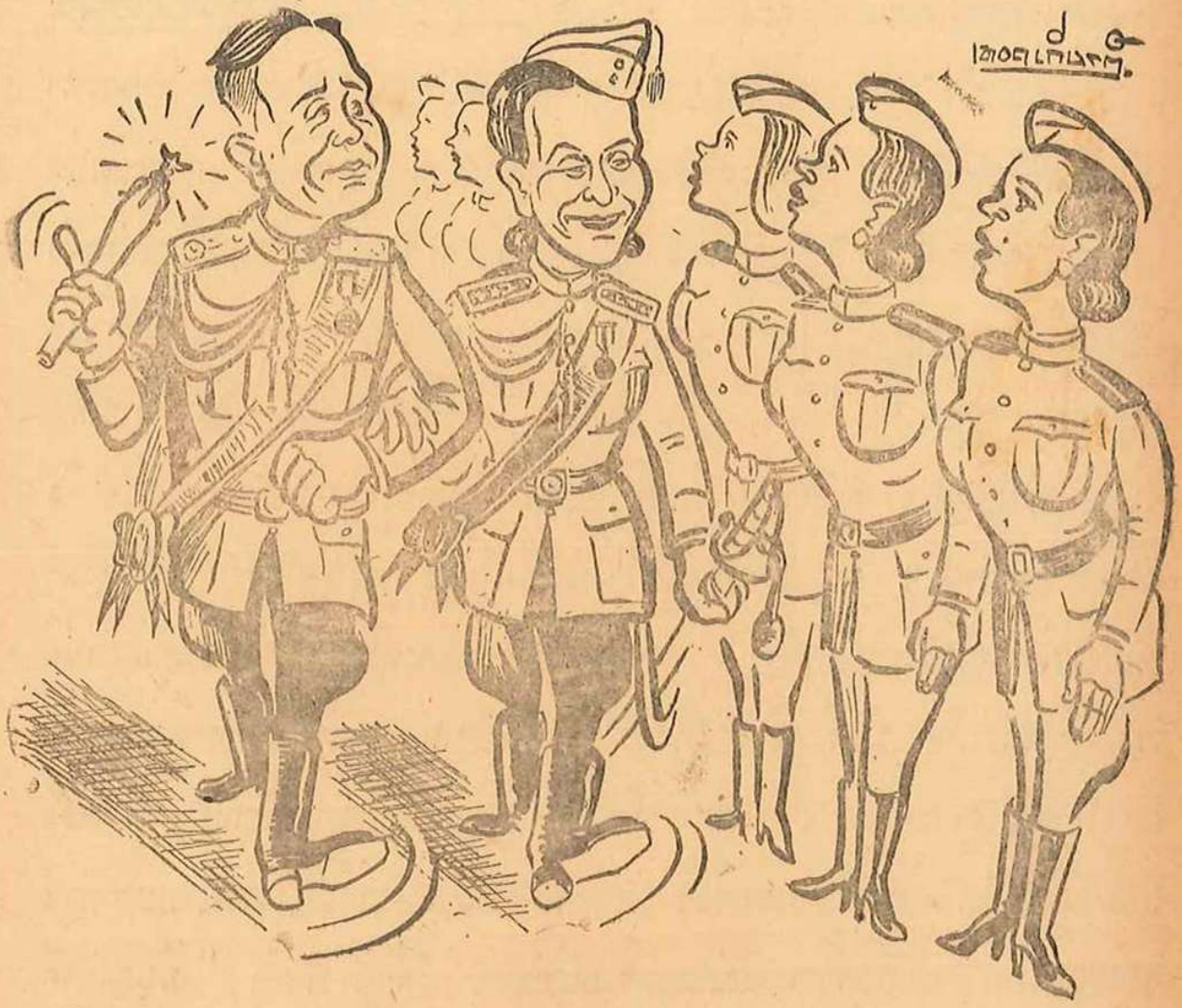
จอมเผด็จการหมายเลข ๑

ผู้เผด็จการหมายเลข ๑ ของประเทศไทย และยังไม่มีผู้ขึ้นมาดำรงตำแหน่งหมายเลข ๒ จนกราบเท่าทุกวันนี้ คือจอมพล "เชื้อผู้นำชาติพันภัย"

จอมพลของไทยในยุคก่อนเป็นจอมของคนไทยจริง ๆ ทำนองเดียวกับจอมไรช์เยอรมันยอดนาซี, จอมฟัสซิสม์ยอดคนอิตาเลียน หรือจอมโตโจยอดคนแคระเหลือง และภายในทำเนียบของจอมพลเล่า ก็ประดับประดาแพรวพราวไปด้วยรูปท่านฮิตเล่อร์ ท่านมุสโสลินี และท่านโตโจ พร้อมด้วยปรมาภิไธยจากหัตถ์ของท่านเหล่านั้นส่งมาอภินันทนาการด้วยสันถวไมตรีจิตร เพราะถือเสมือนเพื่อนร่วมลัทธิเดียวกันจริง ๆ ความเป็นผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ของท่านจอมพลในสมัยก่อนนั้น ใหญ่โตเทียบเท่ายอดของคนไทยจริง ๆ ในอภิลักขิตสมัยคล้ายวันเกิด ๑๕ กรกฎาคม เล่า ปรากฏว่าร้านทำกระเช้าดอกไม้ทุกแห่งในพระนคร ไม่ได้หลับได้นอนกันทั้งคืน เพราะหน่วยราชการกรมกองทูตศรีเศียรเสนาบดี เจ้าสัว นายห้าง ไปแย่งชันประชันสร้างความหรูหราของกระเช้าดอกไม้เพื่อนำไปมอบเป็นของขวัญแด่ท่านจอมพล และเพียงรุ่งอรุณเท่านั้นเองทุก ๆ ร้านทำกระเช้าดอกไม้ ก็เรียงรายไปด้วยแถวยาวเหยียดของกระเช้า ตั้งแต่ความสูงท่วมหัวคนจนกระทั่งขนาดกระเป๋า ร้านกระเช้าทุกร้านในกรุงเทพ ฯ จึงพากันถือเอา วันเกิดของ ท่านจอมพล เป็น อภิลักขิตสมัยแห่งตน ในการ ทำรายได้ให้งดงามเป็นพิเศษ และนับตั้งแต่วินาทีแรกของรุ่งอรุณเป็นต้นไป บรรดาผู้สูงศักดิ์อัครฐานในกรุงเทพ ฯ นับด้วย จำนวนหมื่น ก็หลั่งไหลไปสู่ ทำเนียบตราไก่พร้อมด้วยกระเช้าหรูหราโอพารตระการตา แถนับแต่ประตูทำเนียบจนกระทั่งถึงบรรไดหินอ่อนของตึกไทยคู่ฟ้าเล่า ก็ล้นหลามไปด้วย ทูตานุทูต กงสุลใหญ่น้อย เจ้านายเชื้อพระวงศ์ เสนาบดี อธิบดี นายทหารชั้นนายพล นายพัน เบียดเสียดยัดเยียดกันประหนึ่งงานภูเขาทองวันสุดท้ายก็ไม่ปาน และในจำนวนนั้นบางที

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

คนขนาดพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า วรรณไวทยากรผู้ยิ่งใหญ่ทั้งในราชตระกูล และคุณวุฒิปรีชาสามารถ ก็ยังไปติดอยู่เพียงแค่ประตูตราไก่นั่นเอง กว่าจะเบียดเสียดฝูงชนผู้ชุมศักดิ์เข้าไปถึงตัวจอมพลและมอบกระเช้าได้ ก็ร่วมครึ่งชั่วโมง การไปอำนวยพรท่านจอมพลเพื่อให้ท่านอายุมั่นขวัญยืนในยุคนั้นนอกจากพระเจ้าแผ่นดินพระองค์เดียวเท่านั้น จะไม่ได้เสด็จพระราชดำเนินมาอวยพรให้

นายกรัฐมนตรีเผด็จการของพระองค์รุ่งเรืองอยู่ด้วยจตุพิธพร แต่แม้กระนั้นประธานผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ก็ได้เสด็จไปสู่ทำเนียบนั้นแต่ไก่โห่เหมือนกันสายเท่าสายแล้ว จอมพลก็ยังไม่กลับมาจากพิธีทางศาสนาที่สวนอัมพร ดวงตานับหมื่นคู่ของผู้มีเกียรติเพ่งกระสันไปอยู่ที่ประตูทำเนียบเป็นจุดเดียว และก็ในทันทีเดียวโซโต้คันมหิมาเลยวปราดห้อมล้อมเข้ามาด้วยจักรยานยนต์ของตำรวจหน้าสองหลังสองบรรทุกทั้งปืนกลปืนพกเต็มแประ วงดนตรีกองทัพอากาศบรรเลงเพลงสรรเสริญบารมี "พิ——บูน ซงคราม" ขึ้นดังระทึกกึกก้อง จอมพลในยูนิฟอร์มชุดขาว สายองครักษ์เหลืองอร่าม ตุ้มทองแกว่งกระทบกันกรุ๋งกริ๋งเป็นประกายวาววับ พร้อมกับท่านผู้หญิงมาดามในกะโปรงชุดโรส ก็ก้าวลงมาในท่ามกลางเสียงไชโยกึกก้อง กระเช้าบุปผชาติและมาลาก็ห้อมล้อมเนืองแน่นเข้ามาทุกสาระทิศ มันช่างผิดกับเมื่อครั้งขรัวท่าข้างเล่นงานไล่ตีนเอาจอมพลหงายผลึ่งไปอยู่ลำลูกกาบางเขน และซอยชิดลม ความเงียบเชียบเยือกเย็น กระเช้าดอกไม้ที่ได้รับเพียงสองสามกระเช้า และความสงบเงียบเชียบในละแวกบ้านท่านจอมพลคงจะได้คิดถึงความจริงในเวสสันดรชาดก ได้กล่าวไว้ว่า "มีบุญเขาก็เวียงมาเป็นข้า พึ่งพระเดชเดชาให้ใช้สอย" เสียจริง ๆ แต่ก็อย่างน้อยที่สุดอีกน่ะแหละ ในการหลุดพ้นจากตำแหน่งโดยกลยุทธของมิตรที่ร่วมปฏิวัติมาด้วยกันก็ดี ในการละทิ้งของบริวารผู้ชุบเลี้ยงไว้ก็ดี ได้ทำให้จอมพลศึกษาเป็นบทเรียนของชีวิต—เป็นปรัชญาของชีวิต และพินิจถึงพรหมลิขิตโชคชาตากรรมของตนเอง และดังนั้นในการกลับเข้ามาสู่อำนาจสูงสุดในวงการบริหารอีกครั้ง จอมพลจึงเข้ามาครั้งแรกอย่างในฐานะ "เจ้าคุณชิดลมมุน" อย่าง ม.ร.ว. คึกฤทธิ์

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย"

ปราโมช ว่าไว้เสียจริงๆ กล่าวคือเป็นจอมพลที่มองดูอดีตด้วยความระลึกมองดู

เมืองหลวงใหม่กลายเป็นสุสาน

ข้างหน้า ด้วยความพินิจใคร่ครวญ เป็นจอมพลที่วางคราแห่งอำนาจเสี่ยโดยสันเชิง และดังนั้น จอมพลที่เต็มไปด้วยอภินิหารในอดีต จึงเป็นจอมพลคนใหม่ที่ละเอียดอ่อนโยนและสุขุมในปัจจุบัน และเป็นจอมพลที่มองทุกสิ่งทุกอย่างโดยรวมตัวของตัวเอง ทั้งการเมืองการบ้าน ราชกิจการงานตลอดจนบุคคลในแง่ดีทั้งสิ้น จึงทำให้สภาพของจอมพลกลายสภาพเป็นจอมพลผู้ชราภาพ และ

320.03
ท663ป

หวาดระแวงในโชคและลางซึ่งไม่ใช่เรื่องราวของนักการเมืองจะพึงสนใจ แต่โดยเหตุที่ราชทินนามของจอมพลนั้นหมายถึง "ไพบูลย์ด้วยสงคราม" เพราะฉะนั้นหลังจากที่จอมพลได้ออกรบทัพจับศึกกับบวรเดช เสนาบดีเก่าของตนเองมาแล้ว จอมพลก็กระโจนเข้าสู่การณรงค์กับอินโดจีน และสงครามมหาเอเชียบูรพาต่อมา ซึ่งก็มิใช่เพียงปริโยสานเพียงเท่านั้น เพราะทั้งๆ ที่เข้ามาในสภาพของท่านเจ้าคุณชิดลมมุนีกด แต่การกบฏ ๑ ตุ. ก็กลับปะทุขึ้นมา และซ้ำลงด้วยการจลาจลยิ่งวังหลวง ยิ่งกันบ่นไปที่ราชประสงค์ หากแต่พระสยามเทวาธิราชทรงช่วยกำจัดให้ควันแห่งการจลาจลดับลงเสียโดยเร็วพลัน มิฉะนั้นแล้วประเทศไทยจะต้องเนืองนองด้วยน้ำตาและโลหิตมากกว่านองกันหลายเท่านัก เสร็จจากศึกจลาจล และควันหลงในการปราบปรามยังไม่สิ้นทรากไปดี จอมพลผู้พิชิตด้วยศึกสงครามก็ได้พบกับศึกคอมมูนิสต์ทางภาคใต้ ซึ่งได้ขอพระบรมราชโองการใช้ทหารปราบปรามไปแล้ว.

Movement ในทางการเมืองของจอมพลในปัจจุบันนี้ ซึ่งเพียงแต่ได้ก้าวเข้าไปถือนโยบายทางการทหาร ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมด้วยในครั้งหลังนี้ ทำให้นักพินิจเหตุการณ์บ้านเมืองปักใจเอาว่า จอมพลกำลังดังเดในการใช้อำนาจอันเด็ดขาด หรือใช้ลัทธิผู้นำอีกครั้งหนึ่งเป็นแน่นมั่น เพราะผลแห่งการบริหารบ้านบริหารเมืองด้วยความเด็ดขาดในสมัยที่ตนเป็นผู้นำนั้นได้สร้างความเรียบราบและทนอกทนใจให้แก่จอมพลยิ่งกว่าสมัยนี้มากมาย และบางทีเมื่อประเทศไทยจะต้องเผชิญกับปัญหาคอมมูนิสต์ ปัญหาเรื่องการใช้ความ

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

เด็ดขาดก็จะต้องเกิดขึ้นเป็นเงาตามตัว นายพล ประยูร "ฟิห์เรอร์แห่งเมืองไทย" ได้เคยกล่าวไว้ว่า "ไม่มีคนใดที่เสพย์สุราแล้วไม่เมาฉันท์ใด ก็ย่อมไม่มีคนที่เสวยอำนาจแล้วจะไม่เมาอำนาจฉันนั้น" เพราะฉะนั้นเมื่อผู้เผด็จการจอมพลหวนกลับมาสู่อำนาจซ้ำก็จะต้องคอยดูผลต่อไป.

จับกบฏ–จับจลาจล

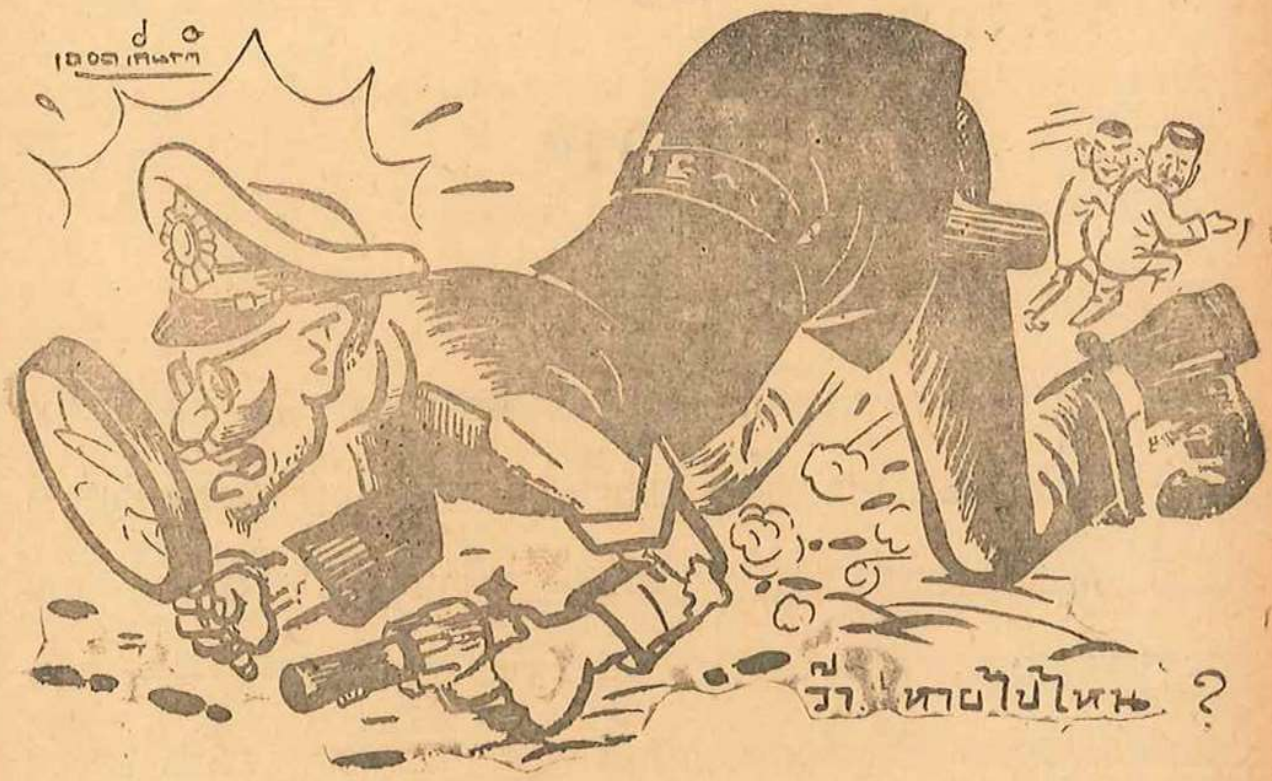
●

การจับในเรื่องราวที่เกี่ยวกับการเมือง มีจับประเภทเดียวคือ จับกบฏ จะเป็นกบฏเพื่อทำลายล้างรัฐธรรมนูญก็ดี กบฏล้มรัฐบาลด้วยกำลังอาวุธก็ดี หรือกบฏแบ่งแยกดินแดนก็ดี นับตั้งแต่ประชาธิปไตยของเราได้สถาปนาขึ้นวางบนแผ่นดินไทยมา๑๒—๑๗ปีนั้น เป็นระยะเวลาที่พิสูจน์ได้อย่างดีว่า ประชาธิปไตยของเรามีขึ้นแต่เพียงระบอบเท่านั้นเอง เพราะตราบใดที่มีแต่การก่อการกบฏ การจับกบฏ การใช้กำลังเพื่อการกบฏ การต่อสู้เพื่อกบฏ หรือการจี้โดยวิธีกบฏนั้น เมืองไทยเราจะหวังผลอะไร แน่นอนจากประชาธิปไตยนั้นหาได้ไม่ เพราะระบอบประชาธิปไตยนั้น เป็นระบอบของการสถาปนา Government by The People (รัฐบาลโดยประชาชน) อยู่ เมื่อประชาชนทั้งประเทศ เลือกประชาชนจำนวนหนึ่งขึ้นเป็นรัฐบาล และส่งประชาชนจำนวนหนึ่งไปควบคุมการบริหารของคณะประชาชนผู้เป็นรัฐบาล หากรัฐบาลประชาชนชุดใดมีความเลวทรามก็ขับไล่ส่งออกไป โดยจัดประชาชนชุดใหม่ขึ้นเป็นรัฐบาลแทนแล้ว ระบอบนี้จึงนับว่าเป็นระบอบที่ได้ปิดประตูสำหรับการกบฏอยู่โดยธรรมชาติ เพราะประชาชนจะลุกขึ้นคิดการกบฏต่อประชาชนด้วยกันเองได้อย่างไร ? เว้นแต่ประชาชนส่วนที่ควบคุมการบริหารของรัฐบาลนั้น ร่วมมือทุจริตต่อชาติบ้านเมืองด้วยกับรัฐบาล ก็

จำเป็นต้องมีประชาชนอีกกลุ่มหนึ่ง ลุกขึ้นเตะออกไปทั้งสภาและรัฐบาลอย่าง รัฐประหารคราวที่แล้วของเมืองไทย ซึ่งคณะทหารส่วนหนึ่งได้ลุกขึ้นใช้กำลัง ขับไล่รัฐบาลออกไปจากทำเนียบ ไล่สมาชิกสภาออกไปจากพระที่นั่งอนันตสมาคม เพราะบ้านเมืองกำลังจะเป็นขี้ข้าเขาอยู่ในทุก ๆ ทาง (แม้หากสภาจะไม่ได้ร่วมมือ แต่เหตุนี้นั้น ปล่อยให้รัฐบาลกระทำการชั่วร้ายได้ตามชอบใจ ก็ถือเสมือน ร่วมมือด้วยโดยตรง)

การจับกุมครั้งใหญ่ในสมัย ประชาธิปไตย ของเมืองไทย เราเท่า ๆ ที่เราจะ จำกันได้ ก็ครั้งเจ้าบวรเดชยกทัพมาครั้งหนึ่ง ซึ่งถึงขนาดต้องจับไปปล่อยเกาะ กันเป็นเวลาสิบ ๆ ปี ครั้งที่สองจับเมื่อครั้งหลวงพิบูลฯ ถูกยิง และถูกวางยาพิษ ซ้ำซาก ครั้งนี้ส่งวิญญาณกันไปรวม ๑๘ ศพในตะแลงแกงบางขวาง ครั้งที่สาม เมื่อคราวรัฐประหาร ซึ่งจับกันเป็นการใหญ่ แต่จับ ๆ ปล่อย ๆ กันอยู่วุ่นวาย เพราะไม่รู้ว่าใครเป็นศัตรู หรือไม่เป็นศัตรู ก็เลยเหวี่ยงแหขึ้นมาพลิกท้องดู แล้ว โยนทิ้งน้ำไป ครั้งนายพลตรีเนตร เสนาธิการใหญ่ก็อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเล่นเอากรม เสนาธิการแทบต้องยุบเลิกไป เพราะลากคอเสนาธิการตัวเอ้ ๆ เข้าตะรางไปเป็น แถว ที่จับไม่ได้ไล่ไม่ทัน ก็เตลิดออกนอกประเทศจนกระทั่งบัดนี้ และนับตั้งแต่ รัฐประหารเป็นต้นมา โดยฉะเพาะที่มีการจับกุมนายทหารฝ่ายเสนาธิการครั้งใหญ่ ประชาธิปไตยเมืองไทย แผ่นดินเมืองไทย พลกนิกรของไทย สภาเมืองไทย และรัฐบาลเมืองไทย ดูเหมือนจะได้ตกอยู่ในความมืดคลุมของกลิ่นไอกบฏ, การ ปฏิวัติและรัฐประหารอยู่ทุกวันทุกวัน ทุกเวลานาที หนังสือพิมพ์ทุกวันแทบทุก ฉบับ ประโคมแต่ข่าวการกบฏ การปฏิวัติ ข่าวเตรียมการปะทะ เตรียมการ

"เทอดเกียรติ์" — "เอ๊กซเรย์"

รับมือ จนกระทั่งสงสัยกันอยู่ในระหว่างนั้นว่า เราได้อยู่กันระหว่างปลายหอกปลายดาบ ปลายลูกระเบิดซึ่งจะปะทุขึ้นมาไม่รู้วันใดเวลาใด ในขณะที่อีกด้านหนึ่ง ก็ดูคนไทยเราช่างเต็มไปด้วยการหื่นกระหายตัณหาที่จะคิดกบฏ คิดรัฐประหารกันอยู่วันยังค่ำ จนกระทั่งไม่ต้องทำมาหากินอะไร และดูว่าการกบฏรัฐประหาร ยึดอำนาจนั้น มันเป็นเรื่องง่ายดายเสียนี่กระไร เพราะถ้าฝรั่งได้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยเราในระหว่างระยะนั้น พบแต่การเตรียมการ REVOLUTION ทุกวันแล้ว ก็คงจะขนลุกเกรียวเดือนละ ๓๐ ครั้งเป็นแน่ทีเดียว.

จลาจล

วิเคราะห์ศัพท์ตามกฎหมายคำว่า จลาจลตามมาตรา ๑๔๓ บัญญัติไว้ว่า "ถ้าบุคคลมั่วสุมกันณที่ใด ตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ใช้กำลังทำร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะทำร้าย หรือมันกระทำการอย่างใด ๆ ขึ้นให้วุ่นวายในบ้านเมืองของท่านก็ดี ท่านว่ามีความผิดฐานก่อการจลาจลต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน และให้ปรับไม่เกินกว่าร้อยบาท ถ้าในพวกที่ก่อการจลาจลนั้น มีศาสตราอาวุธไปด้วยตั้งแต่คนหนึ่งขึ้นไป ท่านว่าพวกนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินกว่า ๒ ปี และให้ปรับไม่เกินกว่าสองร้อยบาท"

พิเคราะห์ตามความหมายของจลาจล ตามกฎหมายอาญามาตรานี้แล้ว พฤติการณ์ ๒๖ กุมภ. ที่เกิดนั้น อันได้แก่การยิงและพังพินาศณ พระบรมมหาราชวัง กระหน่ำกันด้วยปืนใหญ่ และยิงสลุตกันด้วยรถถัง ต่อรถถังจนหมอบไปด้วยกัน สถานีวิทยุกระจายเสียงถูกยึด และที่มากไปกว่านั้นก็คือ ต่างฝ่ายต่างก็สถานีวิทยุกระจายเสียงโฆษณากันแล้ว ก็ย่อมวิจารณ์ได้ว่าพฤติการณ์ในครั้งนั้นไม่ใช่จลาจลตามความหมายของกฎหมายมาตรานี้ คงเป็นจลาจลตามความหมายของรัฐบาล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นกำลังส่วนน้อยเหลือเกิน มาก่อความไม่สงบขึ้นในบ้านเมือง หากแต่เป็นการจลาจลที่ท่านจอมพลก็ดี ท่านหัวหน้ารัฐประหาร

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

รองหัวหน้ารัฐประหาร รัฐมนตรีเสนาบดีกี้ ต้องวิ่งแจ้นหนีเข้าไปอยู่ในความคุ้มครองของวังสวนกุหลาบ แต่แสร้งแข็งใจพูดว่า เป็นการจลาจลไปพลางเพื่อปลอบขวัญประชาชน ในขณะที่สถานีวิทยุของอีกฝ่ายหนึ่งประกาศเรียกเรือรบทุกลำให้มาบอมบ์บาร์ดกรุงเทพฯ ประกาศการยึดสถานที่ต่าง ๆได้สำเร็จ อีกทั้งทางแนวรบ ได้ยิงพิดโอบส่วนใต้ของพระนครทั้งหมดโดยกำลังรถรบสเท็นน้ำสเท็นบก โดยกำลังปืนใหญ่ ปืนกล และบาร์ซูก้า แนวลวดหนามและสนามเพลาะ จลาจลตามความหมายของรัฐบาล จึงเป็นจลาจลที่ประกอบด้วยกำลังพลังมหาศาล และหวุดหวิดจวนเจียนจะล่อกันนองเลือดแผ่นดิน ถ้าหากพระสยามเทวาธิ-

ราชไม่โปรดให้แม่น้ำบางประกงแห้งผากจนถึงสามทุ่ม และพวกก่อการจลาจลไม่ดันทุรังมาพ่นทางวิทยุกระจายเสียงเสียก่อนให้ฝ่ายรัฐบาลรู้ตัว.

จลาจลตามความหมายของรัฐบาล จนกระทั่งเรียกจลาจลได้เต็มปากนั้น หมายถึงเมื่อได้ปราบปรามแล้วราบคาบ จนกำลังฝ่ายจลาจลปราชัยพ่ายแพ้ยับเยินสิ้นเชิงแล้ว มิฉะนั้นก็มิใช่ เพราะถ้าหากฝ่ายที่เรียกว่าจลาจลในรุ่งเช้าวันที่ ๒๗ กระทำการยึดอำนาจสำเร็จบ้านฉันก็ไม่มีใครทำนายถูกว่า จอมพลถนอม พลโท ประภาส พลตรี กาจ กาจสงคราม และบรรดารัฐมนตรีมนโท อัศวินใหญ่น้อยทั้งหลาย ยังจะมีเหลือแต่ชื่ออยู่ในแผ่นดินแห่งการจลาจลนี้หรือ หรือจะยังมีแต่ชื่ออยู่ในตารางระบบเรือนจำมหันตโทษนั้น ไม่มีใครทราบ เพราะที่แน่นอนที่สุดคือ เมื่อคืนวันที่ ๒๖ นั้น อารามรีบร้อนกลัวจะไม่ทันการ จึงประกาศตั้งรัฐมนตรีไว้เพียงสามกระทรวง กับตัวนายกรัฐมนตรีเท่านั้นเอง ยังขาดอยู่อีกราว ๒๐ กว่าคน ดังนั้น, เมื่อได้ทำการจลาจลยึดอำนาจได้แล้ว ก็คงจะประกาศตั้งรัฐมนตรีเพิ่มเติมเช่น นายทองเปลว ชลภูมิ นายถวิล นายทองอินทร์ นายจำลอง นายประสิทธิ์ นายปราโมทย์ พล.ต. ส. ศรานุชิต ดร. ทวี เป็นรัฐมนตรีว่าการและช่วยว่าการเป็นทิวแถวไปหมด ส่วนท่านปรีดีก็คงลอยชายเข้าทำเนียบอันดั้งเดิมของท่านตามเดิม พร้อมกับประกาศไชโย "ปรีดีจงเจริญ!" ดังกึกก้องในฐานเป็นผู้บริสุทธิ์ ภายในทำเนียบท่านผู้นี้ ผ่านจากการสถาปนาอำนาจชุดใหม่ลงเรียบร้อยแล้ว ประทีป ชัชวาลก็คงส่องตระการช่วงโชติ เนืองในการเลยงรับขวัญสมโภชนายเฉลียว ปทุมรส นายชิต นายบุศย์ ร.อ. วัชรชัย ผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ปลงพระชนม์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ภาระกิจจากนั้น ก็คงจะดำเนินการจัดตั้งศาลพิเศษพิจารณาพวก คณะรัฐประหาร และ คณะรัฐบาล ที่ กำเหนิดจาก

การรัฐประหารเป็นทิวแถว แถลงการณ์จากรัฐบาลใหม่ภายใต้บงการของนายปรีดีก็จะพรั่งพรูมายังประชาชนเป็นละลอกคลื่น เพราะบรรดาพวกนี้รู้ดีว่านิสัยคนไทยนั้น ถ้าหากจะคอยกรอกจะเป็นความจริงหรือความเท็จเข้าในหูวันยังค่ำทุกวันทุกวัน โดยปราศจากการคัดค้านจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแล้ว ไม่ว่าจะเท็จจะจริงก็เชื่อทั้งสิ้น ความสงบเรียบร้อยก็อุบัติขึ้นเอง.

ดูแต่เมื่อคราวปฏิวัติ ๒๔ มิถุน. ประกาศประนามกษัตริย์เข้าตูมเดียว คนที่เคยกราบไหว้กษัตริย์ตามถนนหนทางริมบาทวิถีมาหยก ๆ ก็เกลียดกษัตริย์และเจ้านายเข้ากระดูกดำขึ้นมาทันที คราวพระยามโนฯเป็นนายก ครั้นปฏิวัติขับไล่ขึ้นมา บอกกล่าวว่าพระยามโน ฯ จะล้างคณะราษฎร์โดยจะนำสมบูรณาญาสิทธิกลับมาอีก คนก็เชื่อ ต่อมาเจ้าบวรเดชกรีฑาทัพเข้ามาเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินระบอบการประชาธิปไตยอย่างแท้จริง รัฐบาลทางกรุงเทพ ฯ ประกาศไปตูมเดียว ว่าเป็นพวกก่อการร้ายมาทำลายบ้านทำลายเมือง คนก็หลงเชื่อไปหมด มาสมัยจอมพลเรืองอำนาจเป็นเผด็จการคนก็เงียบเชียบ ไม่เคยมีใครบ่นว่าเดือดร้อนอะไร ข้าราชการถึงวันพุธก็ร่ำวงสนุกดี ครั้นจอมพลคว่ำลงไป รัฐบาลใหม่และสภาชุดเดิมประณามจอมพลบ่นปี คนก็พลอยเกลียดจอมพลเข้ากระดูกดำ ชวางหมวกทิ้ง ชวางเกือกทิ้ง ว่าเผด็จการให้เจ็บใจ สิบมาถึงสมัยหลวงธำรง ฯ กินจอบกินเสียมกินเวสปอยต์ กินข้าวสารคนก็เฉย เขาให้ข้าวโดยเอารำบ่นให้กินก็กินเข้าไป หาซื้อข้าวได้ยาก บ่นประเดี๋ยวประด๋าวพออิ่มก็เลิกบ่น ครั้นรัฐประหารคว่ำโครมลงไป บอกว่ารัฐบาลธำรงฯ ไม่ได้ความก็เลยบ่นตามว่าไม่ได้ความกันทั้งชาติ ในหลวงสวรรคตในสมัยนายปรีดีสงสัยเหมือนกันว่าจะถูกลอบปลง แต่ครั้นแถลงการณ์ออกมาว่าอุบัติเหตุ ตั้งศาลกลางเมืองว่าอุบัติเหตุก็เชื่อเอาดื้อ ๆ ครั้นรัฐประหารตูมว่าในหลวงถูกปลง ก็ว่าปลง

ตาม บางที่ร้ายกว่านั้นก็เลยกระทบส่งว่านกมานานแล้วว่าต้องมีคนชั่วชาติถอบขึ้นไปปลงพระชนม์.

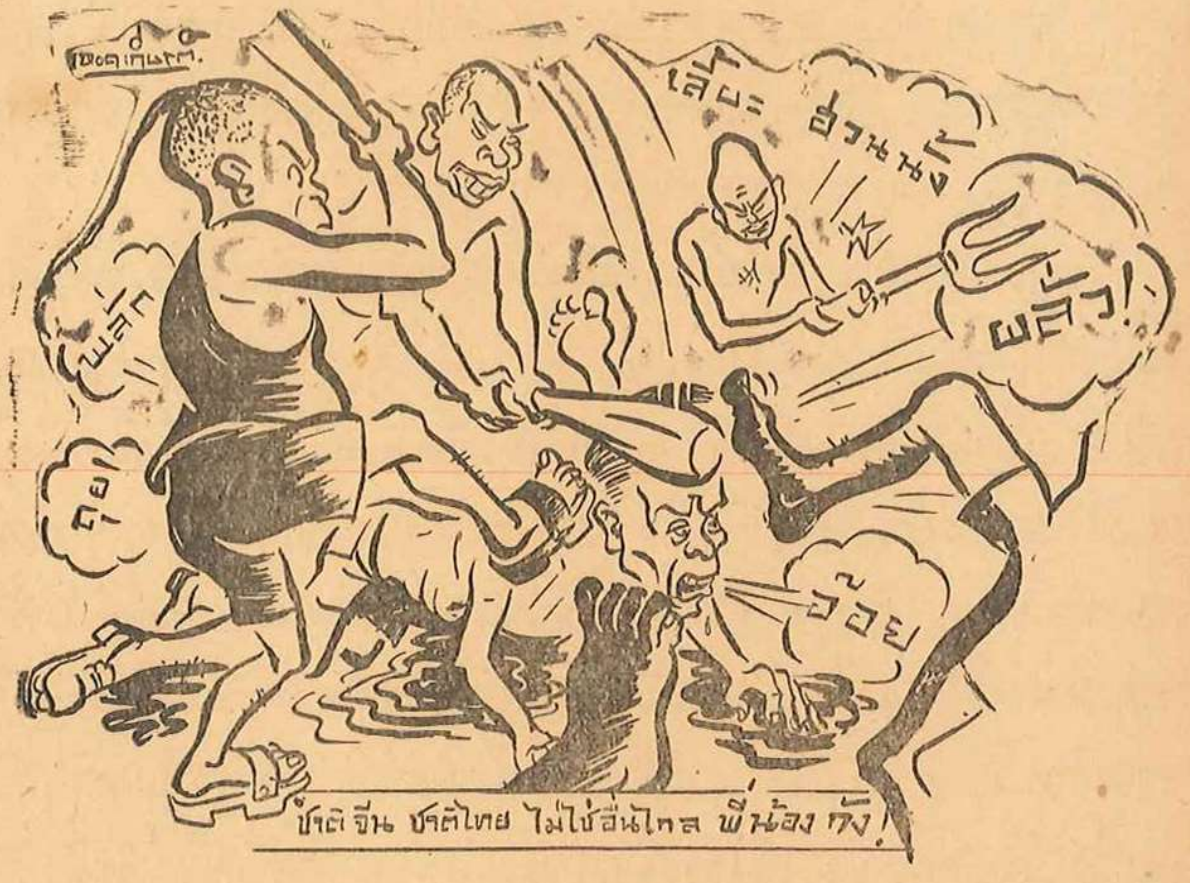
เมื่อคำนึงถึงอุปนิสัยใจคอของพี่น้องชาวไทยเราว่าเป็นเช่นนี้แล้ว ไฉนหากเมื่อนายปรีดเข้ามาจะแถลงการณ์ให้คนหันเหไปได้ตามชอบใจ, ไม่ได้ และคนไทยก็จะเชื่อเสียด้วย.

จลาจลตามความหมายของรัฐบาล เป็นจลาจลที่มีความหมายอุกฤษ เพราะว่าขนาด คนใหญ่คนโต ต้อง วิ่งแจ้นกันเป็น จ้าระหวั่นกลัว หัวขาดตาม ๆ กัน และจึงไม่ใช่จลาจลตามความหมายของกฎหมายอาญามาตรา ๑๘๓ ที่มีโทษโพยเพียงจำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองร้อยบาท เพราะถ้าโทษโพยเพียงเท่านี้ก็ดูเหมือนว่า เมืองไทยเราจะไม่ต้องทำมาหากินอะไรกัน ก็จะต้องคอยจลาจลยึดวัดพระแก้ววังหลวงกันเสมอไป.

ที่จริง, การจลาจลที่เกิดขึ้นในคราวใดก็ตาม รัฐบาลก็ไม่ควรจะปล่อยให้ผ่านไป เพียงจับคนใส่คุกใส่ตรวน แต่จากผลการสอบสวนนั้น นำจะเป็นเรื่องที่รัฐบาลควรจะสำรวจตรวจตราดูตัวเองว่า ตามมือตามเท้ามีแผลเหวอะหวะอยู่ตรงไหนบ้าง ถ้าถูกอย่างจลาจลเขาว่า ก็ควรจะตบแต่งบาดแผลเสียที มิฉะนั้นก็ดูจะไม่มีประโยชน์อะไร ที่เราจะตะโกนกันปาว ๆ ว่าประเทศนี้ประชาธิปไตยจ้า แต่ใช้กำลังยึดอำนาจกันร่ำไป !.

จีน–ไทยมิใช่อินไกล

เมื่อหลายปีมาแล้วฝรั่งมาเมืองไทย ครั้นกลับออกไปแทนที่จะเชิดชูยกย่องเมืองไทย กลับประณามเมืองไทยว่าเป็นเมืองป่าเถื่อน คนผู้ชายผู้หญิงเหมือนกันหมด ตั้งแต่ทรงผมจนถึงเปลือยกายท่อนบน ผู้ชายทั้งหนุ่มทั้งแก่ชอบเล่น

ภิพาต์ไก่ กัดปลา บ้านเมืองเต็มไปด้วยอสรพิษ ตั๊น ยุง แมลงวัน ถ้าจะไปเมืองไทย ต้องพกยารักษาโรค และอาวุธจึงจะปลอดภัย โดยอะเพาะอย่างยิ่งในเมือง

หลวงแท้ ๆ จะเหลียวไปทางไหนก็พบแต่กองขยะ ลำคลองที่โสโครก บางที่หน้าร้านอาหาร รถขนอุจจาระก็ลากผ่านไปโกรก ๆ ทั้งลมโชยไว้เบื้องหลังเหม็นตลบคลุ้ง.

อันว่ากิตติศัพท์เมืองไทยสมัยนั้น โด่งดังยิ่งนักจนฝรั่งกลัวไม่กล้าย่างกรายเข้ามา กิตติศัพท์อันนี้โดยความผูกพันธ์ของเหตุการณ์ทำให้ความรู้สึกต่างๆเหล่านี้คลุคลายลงจนเกือบจะเลือนหายไป แม้ว่าในปัจจุบันนี้จะไม่มีอะไรดีขึ้นมากนักก็ตาม ตึกสวย ๆ สร้างไว้ไม่กี่วันก็เต็มไปด้วยรอยสีดักแห่งความสามกอนาจาร ฝุ่นละอองชุดก็ยังปลิวอยู่เกลื่อนกลน ถนนหนทางยังเต็มไปด้วยมูลฝอย บางที่เดินๆ ไปก็พบซากศพกลงทูดอยู่กลางถนน แม้ทุกลมหายใจเข้าออกทุกวันนี้ ขณะกำลังขีดเขียนอยู่ก็เต็มไปด้วยชเถ้าเขม่าโรงไฟฟ้าไทย ที่วัดเลียบโปรยปรายเต็มกระดาษเข้าหูเข้าตาเพราะบารมีฝรั่งเขาทำให้อย่างฟุ่มเฟือย.

เมืองไทยสมัยนี้ ต่อไปนี้จะผิดกว่าสมัยก่อน ฝรั่งกลับออกไปก็คงไม่ขีดเขียนตำหนิติเตียนเรื่องบ้านเมืองสกปรก จะเขียนก็แต่ว่าเมืองไทยเต็มไปด้วยคนกล้าหาญ มีแต่คนที่จะคิดก้าวหน้าตีงเนื้อตีงตัวกันเป็นใหญ่เป็นโตทั้งนั้น บางทีประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาจะอุบัติซ้ำคือ ไม่วังหลวง คิดฆ่า วังหน้าโดย สง สัยว่าวังหน้าจะเป็นกบฏ วังหน้าก็เป็นกบฏถูกขุนฆ่าวังหลวงเสียเอง ดังนั้นจึงไม่เป็นการประหลาดอะไร ถ้าเข้ามาอยู่ในเมืองไทยในพระนครหลวง จะได้ยินเสียงปืนใหญ่ เสียง ป.ต.อ. ๔๐ ม.ม. แผดขึ้นมาก็กก้องกลางดึก หรือรัฐมนตรถูกยิงตายหมอนสุนัขกลางถนน หรือวิลลจพเปิดหวอวิ่งพล่านกลางดึกนั้น ให้พึงรู้ไว้ว่า นั่นแหละ ได้เกิดรัฐประหาร เกิดกบฏ เกิดจลาจล เกิดยึดอำนาจ ขับไล่รัฐบาลกันขึ้นแล้วละ อย่าได้พึงตระหนกตกตื่นไป ดูแต่ที่รบกันนองเลือดที่ราช-

ประสงค์ คนไทยยังไปยืนดูด้วยความสนใจ หาได้ที่ไหนในโลกนี้บ้างอย่างเมืองไทยนี้ บางทีไปยืนดูถูกลูกหลงนอนตายข้างถนนอยู่สามวันสามคืน ตำรวจจึงลากไปไว้วัดดอน รวมความว่าชาติไทยเป็นชาตินักรบสมชื่อเสียจริง ๆ และซ้ำยังเป็นชาติที่สะสมอำนาจไว้ให้ลูกหลาน.

ตำรวจเมืองไทยไม่ต้องทำมาหากินอะไร เพราะส่วนใหญ่ ต้องคอยด้อมมองว่าใครทำอะไร ที่ไหนคิดกบฏกันบ้าง ก็ลุกขึ้นกวาดต้อนเสียเป็นคราว ๆ ไป.

รัฐธรรมนูญเมืองไทยไม่มีความหมายอะไร เมื่อครั้งใหม่ ๆ เคยพูดกันว่า รัฐธรรมนูญนี้จะต้องใช้นับด้วยร้อย ๆ ปี ชั่วลูกหลาน ชั่วเหลน แต่ครั้นจริงจังเข้า ภายใน ๑๖ ปีเศษ ก็ต่อเข้าไปไม่รู้กี่ฉบับต่อกี่ฉบับ ใครเสวยอำนาจเข้าก็ฉีกฉบับเก่าทิ้งไป เขียนขึ้นใหม่ให้ถูกอารมณ์ตัวเอง รัฐธรรมนูญเมืองไทยวิวัฒนาการไปตามภูมิประเทศเหตุการณ์ และอัธยาศัยส่วนบุคคล กล่าวคือ ถ้ายามใดต้องการเชิดชูพระมหากษัตริย์ก็ให้อำนาจแก่กษัตริย์มาก ยามใดต้องการให้ทุกสิ่งทุกอย่างภายใต้เผด็จของรัฐบาล ก็เขียนให้เป็นรัฐธรรมนูญของรัฐบาลต่อไป ถ้าอำนาจสูงสุดเกิดไปตกอยู่กับสภาเข้า ก็ร่างให้เป็นรัฐธรรมนูญของสภา บางทีอยู่ไปอยู่มาบ้านเมืองก็เกิดเป็นโมฆะไปเสียเฉยแปดวัน.

เมืองไทยนี้จึงเป็นเมือง ที่เต็มไปด้วย การ เปลี่ยน และความแปลกด้วยเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ โดยฉะเพาะอย่างยิ่งพอ ๆ กับความแปลกเหมือนกัน กล่าวคือเปลี่ยนได้ตั้งแต่ชื่อคนจนถึงชื่อประเทศ สมัยหนึ่งชื่อตัวเองที่พ่อแม่ตั้งมาให้ใช้ตั้งแต่เกิด แก่จนเกือบจะเข้าโลงแล้ว ก็ต้องเปลี่ยนไป มิฉะนั้นจะได้รับปฏิกริยาหลายอย่าง ตั้งแต่ถูกไล่ออกจากราชการจนถึงงดบำเหน็จบำนาญ

แผ่นดินเมืองไทยนี้ นอกจากจะเป็นแผ่นดินแห่งการเปลี่ยน แผ่นดินแห่ง

ความแปลก แล้วยังเป็นแผ่นดินแห่งความขบขัน คนที่ขบขันนั้น ไม่ใช่อื่นไกล คือ พวกเจ็กนั่นเองขบขัน กล่าวคือ เสร็จการปราบกบฏ เสร็จการปราบจลาจล กิมการกินเลี้ยงกัน เจ็กก๋ยาตราขบวนยกตราขาวตราดำเป็นลังๆ หูฉลามและอาหารเจ็กสารพัดเป็นคันๆรถ เลี้ยงเสร็จ กิมการเลื่อนยศ เลื่อนชั้น ประดับเหรียญ ประดับตรากโดยเจ็กเป็นผู้ทำ สรวมแหวนอัศวินให้ตำรวจก็เจ็กนำไปให้สรวม.

ผลที่ได้รับจากความวุ่นวาย หรือจากการเปลี่ยนแปลงนั้น คนไทยผู้เป็นประชาชนพลเมือง ไม่ได้รับส่วนบุญส่วนทานอันใดด้วย นอกจากจะได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ก็โดนลูกหลงนอนตายข้างถนน ลูกเมียร้องไห้กำสรดเสียใจ ถ้าเปลี่ยนแปลง ผลที่ได้ก็ได้แก่บุคคลเพียงกลุ่มเดียวคณะเดียว บ้านเมืองจะเจริญขึ้น คนจะรวยขึ้นหรือ ก็เปล่าทั้งสิ้น รวมความว่าคนไทยไม่ได้รับผลอะไรด้วย ไม่ว่าจะยึดอำนาจรัฐบาลสำเร็จหรือไม่สำเร็จ ก็ "บ้านม้าพาชีคอกัน" นั่นเอง ผลแห่งการร่ำรวยถ้าสำรวจได้จริงจัง รับรองได้ว่า ได้แก่คนเจ็กผู้ซึ่งได้เสวยความร่ำรวยขึ้นเป็นพิเศษ ดังนั้นไม่ว่าเหตุการณ์จะเป็นอะไร ตั้งแต่บุคคลจนถึงประเทศชาติ เกิด-ตาย ทำบุญ พิธีรีตองทุกอย่างทุกประการ หมายถึงเจ็ก จลาจล กบฏ รัฐประหาร เปลี่ยนแปลงการปกครอง ผลที่ได้ก็คือเจ็ก ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จฉลองกันก็เจ็ก เปลี่ยนรัฐบาลตามวิถีทางรัฐธรรมนูญนายกรัฐมนตรีเชิญเลี้ยงก็เจ็ก ฝรั่งทั่วโลกมาประชุมในเมืองไทยก็เจ็ก ถูกลูกกระสุนตายจากการรบ หรือการจลาจลในประเทศ ตายก็ต้องซื้อโลงจากเจ็ก รวมความว่าแผ่นดินเมืองไทยนี้ เป็นของไทยจริง แต่ผลที่ได้คือเจ็ก โดยบารมีเจ็ก และเพื่อเจ็กไปเสียทั้งสิ้น.

ฉ่ำ – ดาวบอด

●

ดาวดวงหนึ่งในรัฐสภาที่มีรัศมีเด่นชัดอยู่ภายใต้โดมพระที่นั่งอนันตสมาคม ในปัจจุบัน คลุกเคล้าอยู่กับดาวดวงอื่นๆ แต่เป็นดาวที่ประหลาดกว่าทุกดวง จน

กระทั่งเป็นที่สงสัยกันทั่วไปว่า เป็นดาวที่จุติและกำเนิดมาจากภายใต้แผ่นฟ้าหลังคาแดง เพราะพฤติการณ์ทุกพฤติการณ์ที่แสดงออกมาไม่ได้เป็นพฤติการณ์

ของบุคคลผู้สมบูรณ์ด้วยสติสัมมชัญญะ แต่การศึกษาเกี่ยวกับดาวดวงนี้ของบรรดานักดาราศาสตร์ทั่วไป ฝ่ายหนึ่งมีความเห็นเช่นประการต้น แต่ฝ่ายหลังมีความเห็นว่าเป็นนโยบายของผู้ประพฤติตัวเป็นดาวดวงนี้เอง ซึ่งเป็นการหาสุ้มเสียงอยู่ตลอดเวลา โดยฉะเพาะกาลเขตต์เลือกตั้งเมืองนคร ซึ่งคนนครส่งเขาเข้ามาเป็นผู้แทน และประการหลังนี้ยังเป็นสิ่งที่ควรพิสูจน์ได้แม่นยำว่า ก ใกล้ความจริงอยู่มาก เพราะคนดีๆ มีความรู้ความสามารถปานใด ไปสมัครแข่งกับดาวดวงนี้เป็นเจ็งกลับมาทุกที ดังนั้น, ภายใต้โดมพระที่นั่งอนันตสมาคมจึงไม่ค่อยมีโอกาสได้ขาด "ดาวบอด" เป็นขาประจำเลย และเป็นดาวที่กระทำได้ทุกอย่าง ตั้งแต่แสดงอภินิหารข้างถนนรนแคม แต่งเครื่องแบบสมาชิกเต็มยศ ขี่ควายไปตามถนนหลวง จนกระทั่งอาละวาดถึงตำรวจสภาลากคอออกไปจากที่ประชุมสภา ความสงสัยในข้อที่ทำไมคนนครศรีธรรมราชจึงส่งเข้ามาเป็นผู้แทนในสภา ไร้ซึ่งคนอื่นทั้งหลายแล้วรึ? คงจะไม่มีใครตอบได้ดีและถูกต้องยิ่งไปกว่าคนนครศรีธรรมราชเอง.

ไชยกาล

เป็นนามของตระกูลแรกของประเทศไทย ที่สตรีของตระกูลนี้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้รับคะแนนนิยมสูงลบล้างเป็นประวัติการณ์ยิ่งกว่าผู้แทนผู้ชายอกสามศอกมามากมาย มาหลายยุคหลายสมัย ความเด่นดังอีกกระทงกระฉ่อนในการที่สตรีของตระกูลนี้ อันได้แก่นางอรพินท์ ไชยกาล นั้นได้ก้าวหน้าออกไปกว่าการเป็นสตรีคนแรกที่ได้รับเลือกตั้ง ก็คือ ในขณะเดียวกันก็เป็นศรีภรรยาของนายเดียง ไชยกาล รัฐมนตรีช่วยว่าการมหาดไทย นับได้ว่านอกจากเป็นประวัติการณ์ที่มีสตรีเข้าไปนั่งในสภาแล้ว ยังเป็นประวัติการณ์ในสภาที่ได้มีทั้งผัวทั้งเมียเข้ามานั่งอยู่ในสภาของชาติแห่งเดียวกัน ประวัติการณ์ทั้งสองประวัติการณ์ได้มีขึ้นแก่สภาแล้ว แต่ยังจะรอการตั้งกระทู้ถามของนางอรพินท์ ไชยกาล ซึ่งตั้งกระทู้เอาแก่นายเดียง ไชยกาล ผู้สวามี การโต้ตอบคงเป็นที่สนุกสนานครึกครื้นดอยู่แก่รัฐสภา ดียิ่งกว่าการไปดูหัสนาฏกรรมโรงอื่นๆ และเมื่อใดที่มีการประกาศการตอบกระทู้ถามระหว่างสามีภรรยาคู่นี้แล้ว ที่นั่งประชาชนคงจะเนืองแน่นและคับคั่งเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม ผลของการที่นางอรพินท์ได้เข้าสู่สภาครั้งนี้ ได้ก่อให้เกิดอิสเพศเข้าสู่สภาสูงตามติดมาอีกสองราย และคนที่ได้ก่อให้เกิดวิพากษ์วิจารณ์กันอึงคนึง และกลับกลายไปในทางรุนแรงมากมาย ก็คือ การที่ พ.ท. หญิงละเอียดเข้าสู่สภาสูงพร้อมกับมาดามเดชาอภัยวงศ์ ทางด้านมาดามเดชานั้นไม่สู้จะเกิดพิษสงในทางวิพากษ์วิจารณ์นัก ความตกหนักไป

ตกเอาแก่ตัว พ.ท. หญิงละเอียด ซึ่งเข้าใจกันทั่วไปว่า จอมพลเสนอเอาเมียตัวเองเข้าสู่สภาสูง เพื่อมิให้เป็นการอับอายขายหน้าแก่รัฐมนตรีในคณะของตน ที่เมียได้รับเลือกตั้งมาสด ๆ ร้อน ๆ กรณีของ พ.ท. หญิงละเอียด จึงเป็นกรณีที่ก่อให้เกิดความฉาวโฉ่ฉาวรุนแรงอย่างหนักหน่วง และที่จอมพลได้แสดงตนเป็นภิกษุแห่งอารามชิดลมมาตลอดเวลานั้น ก็เลยถูกโมเมหาว่าจอมพลกำลังจะกลับไปสู่จอมพลเมื่อครั้งกระโน้น เมื่อยกผู้หญิง เทอดผู้หญิงเป็นอย่างเดียวคือมารดาของโลก ผู้สร้างความสวยงามให้แก่โลก และเป็นอะไรทุกสิ่งทุกอย่าง แม้กระทั่งผู้ให้กำเนิดโลก ดังนั้น สภาวัฒนธรรมหญิงจึงเกิดขึ้น ภรรยาคนใดไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสามี ก็ย่อมพ้องร้องกล่าวโทษสามีได้ต่อสภานี้ นอกจากนี้ก็มีโรงเรียนนายร้อยหญิง และมีพิธีการทุกอย่างซึ่งเทอดทูนหญิง แม้จนกระทั่งชักชวนให้ผู้ชายจูบเมียก่อนไปทำงาน ดังนั้น การมีมาดามละเอียดโผล่ขึ้นมาอีกครั้งด้วยการรับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาครั้งนี้ จึงเป็นพฤติการณ์ที่จอมพลจะหลีกเลี่ยงเสียไม่พ้น นี่คือผลสืบเนื่องจากการที่มาดามอรพินท์ ไชยกาล รับเลือกเป็นสมาชิก เป็นผลสืบเนื่องให้มาดามละเอียดได้ขึ้นสู่สภาสูงและได้กลายเป็นผลสืบเนื่องไปถึงที่สุดที่ทำให้จอมพลถูกเหมาเอาอย่างขมขื่นว่า จอมพลจะกลับกลายเป็นจอมพลคนเดิมทุกประการในครั้งกระโน้น.

ชิดลมมุนี

เป็นสมัญญานามศัพท์ที่ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช อดีตรัฐมนตรีในชุดจอมพล ได้ตั้งให้แก่จอมพลในสมัยที่สั่นอำนาจวาสนา ชาตากรรมตกยากโดยฤทธิ์เดชพระราหูเสวยอายุ ในยามที่ระเหเร่ร่อนมาจากบ้านหลักสี่ สู่นิวาสน์สถาน

ซอยชิดลม ถนนเพลินจิตร เป็นจอมพลที่มองดูโลกเห็นประจักษ์ชัดแจ้งทุกปรุโปร่ง และได้เห็นดาภยศอำนาจวาสนาบารมี ตลอดจนกระทั่งบริวารทั้งหลายเป็นเรื่องของความไม่จีรังถาวร เข้าลักษณะของพระเวสสันดร ยามชาตาตกระเห็จสู่ป่า ตรัสไว้กับพระมัทรีว่า "มีบุญเขาก็วิ่งเข้ามาเป็นข้า พึ่งพระเดชเดชาให้ใช้สรอย" ยามไร้บุญสิ้นอำนาจ ก็ก้มหน้ารับชาตากรรมนั่นแต่ผู้เดียว จอมพลได้เล็งผลเลิศในทัศนะดังนี้ เมื่อก้าวเข้ามาครั้งแรกจึงทำตัวเป็นจอมพลที่สงบเสงี่ยมมองดูคุชาและตราไก่อย่างปราศจากความรู้สึกแยแสและใยดี มองดูการบริหารราชการแผ่นดิน อย่างที่รู้สึกว่าบ้านเมืองไม่ใช่ของตัวแต่ผู้เดียว และมองดูกรณียกิจทั้งหลายที่ได้ทำไว้ในสมัยรุ่งเรืองอำนาจ และถูกรัฐบาลต่อมาทำลายอย่างย่อยยับ เช่นเลิกสวมหมวก สวมรองเท้า สวมเสื้อนอก เลิกสงวนอาชีพนี่ทำไว้ให้กับคนไทย เลิกวัฒนธรรมและแม้แต่เลิก "ผู้นำชาติพันภัย" อย่างเอนจอนาจ จอมพลในสมัยที่สงบเสงี่ยมเจียมตัวอยู่ซอยชิดลม จึงสมควรแก่ตำแหน่ง "เจ้าคุณชิดลมมุน" จริง ๆ แม้แต่ยศเจ้าคุณทางฝ่ายกาสาวพัตร จะเทียบเคียงกับยศทางทหารของจอมพลต่ำกว่ามากมายควรจะได้ว่าที่สมเด็จด้วยซ้ำ ก็น่าจะเป็นที่พอใจแล้ว

ชาตากรรมของจอมพลในยุคนั้น คนไทยทั้งประเทศมีความคิดเห็นว่า ชื่อของจอมพล และกรณียกิจที่ทำไว้ นับวันแต่จะเลือนหายไปจากแผ่นดินไทย เพราะฝ่ายตรงข้ามของจอมพลได้ทำการโฆษณาลบล้างเสียจนคนไทยทั้งชาติมองไม่เห็นว่า จอมพลได้กระทำความดีอะไรไว้ในแผ่นดินบ้าง ทัศนะของคนทั่วไปจึงเชื่อมั่นว่า จอมพลจะไม่มีโอกาสฟื้นหรือกระเตื้องขึ้นมาจากฐานะที่เป็นอยู่ ณ ซอยชิดลมเป็นอันขาด ฝ่ายเจ้าคุณชิดลมมุนจอมพลก็ได้เล็งเห็นว่า กำลังเป็นที่

"เทอดเกียรติ" – "เอ๊กซเรย์"

..ความเรา..?

สมน้ำหน้าของผู้คนมากมาย จึงเผ้าแต่เก็บเนื้อเก็บตัว นาน ๆ ครั้งชาวบ้านแถบซอยชิดลมจะได้เห็นเพียงท่านจอมพลนอนพ่นควันบุหรี่ดู่เพดาน โดยมีท่านผู้หญิงละเอียดภริยาผู้จงรักภักดีคอยดูแลอยู่ตลอดชีวิต นั่งเย็บปักถักร้อยอยู่ข้าง ๆ ในขณะนั้นมโนภาพของจอมพลคงจะได้ล่องลอยไปทั่วสารทิศ อาจจะล่องลอยไปถึงยามมีบุญในทำเนียบตราไก่ ถึงคราวันเกิด ผู้คนล้นหลามมีดพ้ามัวดินมาอวยพร

ตั้งแต่ผู้สำเร็จราชการ ทูตานุทูต เพลง "พิบูลสงคราม" ดังเกริกก้องระทึกครึกครื้นไปตลอดอาณาบริเวณของทำเนียบ หรือบางทีมโนภาพก็ล่องลอยไปสู่ถึงความสงบเงียบเชียบที่ลำลูกาและหลักสี่ แต่มโนภาพที่เลื่องวุบคงจะได้แก่ภาพในคุกขาวลหุโทษ ซึ่งมีกุญแจดอกมหึมาและโซ่ล่ามอยู่ถึงห้าชั้น ตัวท่านจอมพลนอนก่ายหน้าผากอยู่ภายในนั้น ถึงวันดีคืนดีก็ถูกไขไปศาลอาชญากรสงครามถูกนำไปนั่งฉะเพาะหน้าเคียงหงวนผู้พิชิต นั่งหน้าตาถมึงทึงจู่ตะคอกเอาอย่างไม่ปราณีปราศัย แม้จอมพลจะนอบน้อมเพียงใดก็ตาม---นี่คือคลื่นแห่งชีวิตซึ่งเป็นไปตามพรหมลิขิต โดยไม่มีใครคาดคิดว่าจอมพลจะหลอดรอดฝั่งออกมาจากเคราะห์กรรมคือคุกตรางได้ แต่จอมพลก็ได้พ้นเคราะห์กรรมนั้นมาได้อย่างประหลาด และใครบ้างเล่าจะคิดว่าจอมพลจะกลับโด่งขึ้นมาเหมือนพลุอีกครั้งหนึ่ง เมื่อรัฐประหารอุบัติขึ้น สัตรูทั้งหลายของจอมพลแตกกระเจิงไปอย่างไม่เป็นท่า ในทันทีนั้นจอมพลก็ได้เหยียบตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก ในขณะที่นายควง อภัยวงศ์ ถูกเชิญขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี และในที่สุดนายควงก็ต้องเผชิญชาตากรรมจากคณะจอมพล เป็นการชดเชยกับการที่จอมพลต้องประสพชาตากรรมจากนายควงมาแต่ก่อน โดยนายควงต้องถูกจำหงายผลึงล้มลงไปและจอมพลได้เดินเข้าสู่ทำเนียบตราไก่แต่เก่าก่อนอย่างสง่าผ่าเผยอีกครั้งหนึ่ง และการที่ท่านเจ้าคุณชิดลมมุ่นได้สลัดผ้ากาสาวพัตรทิ้งครองกระนั้น แม้จะถอดชากาวขนสู่บัลลังก์อย่างเชื่องช้า สุขุมคัมภีรภาพก็ตาม แต่อำนาจทางการเมืองตามปูมชาตาของจอมพลนั้นรุนแรงนัก จึงมิโชคลาภให้ประสพกับ "พิบูลตลอดกาล" โดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว.

ไซบีเรียแม่ฮ่องสอน

ในยุคที่สภาและรัฐบาลร่วมมือกันเผด็จการอย่างครึ้นเครงในราวปี ๒๔๗๗ หลังจากกำเหนิดประชาธิปไตยได้สองปีเศษ ๆ นั้น บรรดาพสกนิกรที่พอจะมีความรู้เรื่องการกฎบัตรกฎหมายการบ้านการเมืองกับเขาบ้าง ก็ได้เริ่มจะรู้สึกตัวว่า เสรีภาพที่คณะปฏิวัติซึ่งเรียกตัวเองว่า People's Porty นำมามอบให้ปวงชน โดยอ้างบุญคุณว่าได้เสี่ยงภยันตรายคอขาดบุกเข้าไปแย่งอธิปไตยมาจากพระราชาธิบดีนั้น แท้ที่จริงเป็นเสรีภาพของความขมขื่นและเสียดแทงหัวใจมากกว่า โดยฉะเพาะอย่างยิ่ง ก็การที่สภาและรัฐบาลสมคบกันออกกฎหมายป้องกันรัฐธรรมนูญ กฎหมายฉบับนี้ได้มอบอำนาจอันกว้างขวางให้แก่คณะกรรมการคณะหนึ่ง ซึ่งมีอำนาจพิจารณาเนรเทศบุคคล ซึ่งเพียงแต่สงสัย หรือต่อท่าที่ว่าจะเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ ส่งไปกักกัน ณ จังหวัดที่เห็นสมควร และการประชุมพิจารณาบุคคลนั้น ให้สอบสวนและพิจารณาเป็นการลับ ซึ่งเป็นการอยุติธรรมอย่างร้ายกาจ เพราะมันเป็นแบบของศาลเตี้ยชัด ๆ และบุคคลที่ถูกจับกุมไปคุมขัง ก็อยู่ในฐานะเพียง "สงสัย" ครั้นสอบสวนเสร็จแล้วก็หาได้ส่งให้ศาลยุติธรรมพิจารณาพิพากษาไม่ จำเลยของศาลเตี้ยเหล่านี้จึงไม่มีโอกาสได้นำพะยานเข้าแสดงความบริสุทธิ์ของตน ไม่มีโอกาสได้พึ่งบรมเดชานุภาพของศาลสถิตย์ยุติธรรม ซึ่งทรงไว้ซึ่งความยุติธรรม แทนพระบรมราชวินิจฉัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่มีโอกาสได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา กรรมการพิจารณาลับเหล่านี้ก็เป็นกรรมการที่

ไม่ได้ตั้งขึ้นโดยพระบรมราชโองการ เป็นกรรมการของรัฐบาลภายใต้อำนาจสั่งการของรัฐบาล ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้จึงออกมาให้อำนาจรัฐบาลจับบุคคลเนรเทศได้ตามความพอใจ เป็นกฎหมายที่ป่าเถื่อนที่สุดที่ไม่เคยมีในประวัติศาสตร์ของชาติ และได้บังคับใช้จริง ๆ มาแล้วแก่บุคคลที่น่าสงสารหลายราย

ว่ากันอันที่จริงแล้ว กฎหมายโบราณซึ่งกำหนดให้เอาตัวไปฟันคอริบเรือน หรือประหารชีวิตเจ็ดชั่วโคตร ซึ่งแสดงถึงความป่าเถื่อนในครั้งกระนั้นก็ยังดีเสียกว่ากฎหมายฉะบับนี้ เพราะไม่เคยปรากฏว่าพระมหากษัตริย์มีพระบรมราชโองการให้กระทำแก่บุคคลผู้เป็นพสกนิกรของพระองค์เลย

กฎหมายโบราณครั้งเก่าแก่ เช่นใครชักว่าวข้ามวัง ให้ตัดมือทิ้ง ใครฟันแทงกันตายให้ตัดตีนตัดมือแล้วประจานทิ้ง หรือให้เอาตัวลงตะพุ่นหญ้าช้างทิ้ง เหล่านี้เพียงมีปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้นเอง แต่ไม่ปรากฏว่าพระมหากษัตริย์จะทรงกระทำเช่นนั้นแก่ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์ ทั้ง ๆ ที่ทรงสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นจ้าวชีวิตเหนือราษฎรทั้งประเทศ - - - แต่สมัยประชาธิปไตย ในสมัยที่กล่าวอ้างกันว่า เสรีภาพมีอยู่ในทุกปรมาณูของไออากาศนั้น การฆาตกรรมการเมืองอย่างทารุณโดยศาลเตี้ยก็ได้เกิดมีขึ้นแล้ว เพราะศาลเตี้ยนเองได้เคยพิจารณาและพิพากษาให้บุคคลหลายรายไป "ทรมานเพื่อให้ตาย" อยู่ในแม่ฮ่องสอน ดินแดนทุรกันดารอดอยากและไข้ป่าชุกชุม เขาส่งไปเพื่อให้ตายเหมือนประชาธิปไตยของเลนินที่ส่งคนไปไซบีเรียเช่นเดียวกัน อนิจจา ช่างกล่าวอ้างกันว่าลุกขึ้นปฏิวัติเพื่อให้บ้านเมืองเจริญ แต่ตรงข้ามกลับกระทำต่อพลเมืองอย่างโหดร้ายและป่าเถื่อน

การทรมานคนเพื่อให้ตายในดินแดนที่เต็มไปด้วยไข้ ด้วยการอดอยาก

และกีดกันให้ไปอยู่คนละโลกกับมนุษย์ที่พูดภาษากันไม่รู้เรื่องเช่นนั้น ก็มีค่าเท่ากับจับสุนัขที่ใส่กระสอบไปไว้กลางป่า เพื่อให้เป็นเหยื่อแก่สิงห์สาราสัตว์ที่ดุร้ายเท่านั้น และดังนั้นโดยผลของกฎหมายฉบับนี้รัฐบาลและสภาสมคบกันออกมาใช้แก่ประชาชน โดยอ้างว่าเพื่อความศักดิ์สิทธิ์ของรัฐธรรมนูญนั้น จึงมีผลอันได้แก่น้ำตาของลูกเมียของบุคคลเหล่านั้น ที่พ่อของเขา ผัวของเขาถูกส่งไปทรมานอยู่ใน "ไซบีเรีย" แม่ฮ่องสอน และถึงแก่ความตายเพราะทนทานต่อความทารุณของภูมิประเทศที่เต็มไปด้วยไข้ป่า ด้วยความอดอยาก และด้วยความวิปริตของดินฟ้าอากาศไม่ไหว เป็นการสมประสงค์ของคณะปฏิวัติที่ได้ลงทุนเสี่ยงคอนำประชาธิปไตยมา----เขาหัวเราะ เมื่อได้รับรายงานว่า นักโทษกักกันบางคนนั้นได้ตายอยู่กลางหุบเขาแม่ฮ่องสอน เขาร้องว่าดีแล้ว! สาธุ ที่ฉันหมดศัตรูไปอีกคนหนึ่ง อนิจจา! บรมเดชานุภาพแห่งความยุติธรรมอยู่หนใดเล่า?

ในกรุ๊พของพวกที่ส่งไปไซบีเรียแม่ฮ่องสอน "ดินแดนแห่งปีศาจประชาธิปไตย" ในปีนั้น อันเป็นรุ่นแรกที่ถูกทดลองให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่บุคคลทั้งหลายผู้มีสัญชาติไทยและมีความหึกกระหายตัณหาเสรีภาพจัด จนบุกรุกเข้ามาเล่นการเมืองที่คณะปฏิวัติผูกขาดไว้แต่คณะเดียว มี ดร. โชติ คุ้มพันธ์ พระยาวินัยสุนทร ม.จ. ทวีผล สมถวิล ทินกร ม.จ. วิเศษศักดิ์ ประยูร และ พ.จ.อ. ขำ

ก่อนที่จะเดินทางไปสู่ขุมนรกไซบีเรียของเมืองไทยนั้น พวกเหล่านี้ได้ถูกส่งไปส่งบสติอารมณ์อยู่ในกรงเหล็กโรงเรียนพลตำรวจปทุมวัน และถูกสอบสวนในข้อหาฉกาจฉกรรจ์ โดยฉะเพาะอย่างยิ่งก็ถูกระบุตราหน้าว่า จะทำลายล้างรัฐธรรมนูญร่วมกับหม่อมเจ้าสององค์ดังกล่าวนั้น

ที่จริงมันก็ออกจะน่าขัน โดยฉะเพาะอย่างยิ่งก็สมถวิลซึ่งยากจนแสนเข็ญ

แทบเลือดตากระเด็น ข้าวสารจะไม่หุกรอกหม้ออยู่รำไร ก็ถูกสายลับผู้พิทักษ์รัฐธรรมนูญของคณะปฏิวัติรายงานว่า เป็นผู้สะสมปืนกล เพื่อจะคิดกบฏอนิจจา! ศีลธรรมของสายลับเหล่านี้ ซึ่งต้องการค่าตอบแทนเพียงวันละสองสลึง โดยรายงานโกหกตอแหลอย่างที่ไม่น่าคิดว่า มนุษย์ที่เกิดมาร่วมพิภพเดียวกัน เชื้อชาติเดียวกัน จะกระทำได้ลงคอ แต่เขาก็ทำได้

ก่อนที่จะถูกส่งไปนรกนั้น พวกเหล่านี้ถูกขังฟรีอยู่ในกรงเหล็กอย่างสุนัขติดจั๋นไม่ต่ำกว่าสองเดือน จนกระทั่งในวันหนึ่ง วันที่จะเคราะห์ร้ายและรับโทษทัณฑ์ที่รุนแรงกว่านอก ก็มาถึง

พ้ายังไม่ทันสาง เขาก็หลับๆ ตื่นๆ อยู่ด้วยนิมิตรร้าย เพราะเต็มไปด้วยปีศาจหลอกหลอน เจ้าหน้าที่ตำรวจพร้อมด้วยปืนกลมือก็ตรูกันเข้ามาไขกุญแจห้อง เพียงเสียงดังกรึก และทวารแห่งกรงสุนัขเผยออกเท่านั้นเอง เพชรฆาตในเครื่องแบบก็ออกปกาศิตให้เตรียมของออกเดินทางโดยด่วน แต่ทรัพย์สมบัติของพวกเหล่านี้เขาหาว่าจะคิดกบฏกันนั้น มีอะไรเล่า? นอกจากสวมรองเท้า ผ้าห่อเสื้อผ้า ซึ่งจับยัดเข้าไว้สองสามตัวหัวร่องแร่งในความควบคุมอย่างแข็งแรงของเขาลงมาข้างล่างเพื่อขึ้นรถ

พวกเขาวูบใจ รู้สึกตัวเองว่า เหมือนนักโทษถ้วงกระเป๋าหรือฆ่าคนตาย เพราะเขาตั้นกุญแจ "มิโด" ให้อย่างแน่นหนาทุกคนและถูกนำตัวโดยรถฟาร์โก้ไปยังท่าเตียน ที่นั้นผู้คนจ้องมองเขาตาเป็นมันขณะพาไปลงเรือ คงนึกว่าเป็นผู้ร้ายหฤโหดเลยเต็มที่ มองดูอย่างเหยียดหยาม การนำตัวไปลงเรือนั้นในชั้นแรกเข้าใจว่าจะส่งไปไว้บางขวาง ซึ่งทำให้สงสัยอยู่ครันๆ ว่า เมื่อศาลยังไม่ได้พิพากษาว่ามีความผิดจริงๆ จะส่งไปเข้าคุกใหญ่นั้นได้อย่างไร?

ความมงงันเป็นไก่ตาแตกว่าเขาจะพาไปไหน ? เมื่อไม่ปรากฏในทิศทางที่จะนำไปบางขวาง จนกระทั่งค่ำ เรือที่เป็นพาหนะพาไปจึงเทียบท่ากรุงเก่าและควบคุมไปไว้ที่สถานีตำรวจกรุงเก่าอีกหนึ่งคืน จนกระทั่งรุ่งเช้าได้นำมารอที่สถานีอยุธยา เพื่อจับขบวนรถสายเหนือต่อไป

ดร. โชติ และคณะฉุกใจคิดขึ้นได้ว่า กฎหมายบ้องกันรัฐธรรมนูญนั้นไม่มีการส่งเข้าคุก เพราะคุกไม่ใช่เป็นที่คุมขังนักโทษอย่างพวกเขา คนฆ่าเขาปล้นเขากิน เหล่านี้มีโอกาสได้เข้าบางขวาง แม้จะติดกับๆ กินข้าวหลวงกิน แต่โทษโพยอย่างนี้ เขาต้องการทรมานให้ตายด้วยการอดอยากและภัยธรรมชาติอื่อ, เนรเทศไปไว้ในป่าดงพงพี ดังนั้นเมื่อถูกพาขึ้นไปนั่งในรถโถกของขบวนรถสายเหนือจึงต้องเผชิญกับปัญหาว่าจะนำไปไว้จังหวัดใดต่อไป---- มันคงเป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วย ดินแดนทุรกันดารโหดร้าย ด้วยโรคภัยไข้เจ็บ เหลือประมาณอนิจจา! และเพราะอะไร เมื่อเดินทางไปโดยขบวนรถสายเหนือแล้ว จึงไม่นำขึ้นเสียที่สถานีกรุงเทพฯ ที่เดียว หรือจะเป็นการทรมานน้อยเกินไป หรืออย่างไร?

รถด่วนเหนือเมื่อได้ตะบึงไปถึงพิษณุโลก พวกที่ถูกจำกัดเขตสามคนมี ม.จ. วิเศษศักดิ์ ประยูร และข้าถูกแยกลงที่นี่ได้ความที่หลังว่าเขาเตะพวกเหล่านี้ให้ไปตายที่ตาก ส่วนพวกที่เหลือยังไม่รู้ชะตากรรมว่าจะต้องไปตายที่ไหน

การเดินทางจากเชียงใหม่ในครั้งกระนั้น หลังจากที่ได้ถูกตัดออกไปเสียสามคนแล้ว พวกที่เหลือ เขาจัดการเช่าม้าให้คนละตัว เมื่อรวมทั้งตำรวจที่ขี่ม้าแซงหน้าแซงหลังแซงซ้ายแซงขวาเป็นจำนวนกว่าสิบคน พร้อมด้วยอาวุธครบมือ เพื่อเตรียมพร้อมที่จะสังหารให้ตายในทันทีมีการแย่งชิง หรือมีการหนีเกิดขึ้น จึงดูเป็นกรูพใหญ่พอใช้ แต่เป็นการเคราะห์ดีที่ไม่มีผู้ร้ายที่แต่งตัวมะลายู

บุกเข้าแย่งชิงอย่างแย่งชิง ดร. ทองเปลวและสามอดีตรัฐมนตรี ดร. โชติ และพวกจึงรอดพ้นจากความตายจากกระสุนปืนไปได้

ภูมิประเทศจากเชียงใหม่เป็นต้นไป เป็นภูมิประเทศที่เต็มไปด้วยป่าทึบและขุนเขาลงห้วยตลอด ที่จริงถ้าไม่มีตำรวจที่คอยจะสังหารด้วยปืนแล้ว กรุ๊พๆ นี่ก็คือ พวกล่าสัตว์ๆ นี่เอง แต่นี่มันไม่ใช่ล่าสัตว์ เพราะถ้าขืนชักม้าเบนหน้าออกไปนอกทาง ก็จะต้องกลายเป็นสัตว์ และตำรวจก็คือนักล่าสัตว์เท่านั้นเอง

การเดินทางฝ่าไปในดินแดนทุรกันดารนี้ ได้อาศัยสะเบียงกรังข้าวกับเนื้อเค็ม และปลาเค็มที่ใส่ไปในถุงย่ามพอประทังความอดอยากกันตายไปได้ และเมื่อถึงการพักแรมค้นกลางป่า ถ้ามีโอกาสพักตามหมู่บ้าน ก็ได้มีโชคดีขอซื้อไก่จากชาวบ้านมาย่างกิน โดยฉะเพาะก็การแรมค้น ถ้าพบศาลาหรืออาศัยบ้านคนก็นับว่าได้นอนอย่างมีหลังคาคุ้มหัว ถ้าไปค้ากลางป่าก็นอนอย่างขุนแผน โดยใช้ใบไม้ป่าคลี่ออกปูนอน และจัดเวรยามตามไฟเพื่อกันเสือสางที่จะมาลากคอเอาไปกิน ส่วนตำรวจนั้นแน่ละต้องมีเวรยามกลางป่า เพราะกลัวพวกนักโทษกักกันเหล่านี้อยู่แล้ว และจะต้องเป็นความผิดอย่างฉกาจฉกรรจ์ แต่พวกที่ถูกควบคุมก็ต้องจัดเวรยามร่วมด้วยคนหนึ่งเสมอไป ประเดี๋ยวพ่อเจ้าประคุณตำรวจเกิดหลับยามขึ้น อ้ายหนี่นะไม่หนีแน่ แต่เพลียอยู่แล้วม่อยไปด้วยกันทั้งสองฝ่าย ไม่ตำรวจก็พวกเนรเทศคงกลายเป็นอาหารเสือไปอย่างแน่นอน

ทุกคราวที่พบห้วยหนองคลองบึง จะพากันตะกละตะกรามอาบกินกันอย่างชุ่มชื่น ถ้าไม่พบก็เหนียวเหนอะไปตลอดทาง

การรอนแรมกลางป่าได้กระทำมา ๘ วัน ๘ คืน จึงบรรดูถึงแม่สะเรียง ได้พบตลาดที่พอจะสะสมสะเบียงกรังเดินทางต่อไปได้ ทั้งๆ ที่ไม่ทราบว่าก็วันจึงจะ

ถึงที่หมายปลายทาง ที่แม่สะเรียงนี้เป็นตำบลที่ชุมชนพอทำให้ลืมความทุกข์ยากเสียชั่วขณะ จึงได้มีการขอร้องที่จะได้พักแรมที่นี่สักคืนสองคืน แต่ได้รับคำตอบจากหัวหน้าตำรวจผู้ควบคุมว่า ได้รับคำสั่งจากกรุงเทพฯ ให้เดินทางโดยด่วน ดังนั้นจึงอนุญาตให้ได้เพียงหนึ่งราตรีเท่านั้นเอง แม้จะอดโรยกันเพียงใดก็ต้องจำยอม ชีวิตที่แม้จะไร้ค่า แต่การที่จะสงวนชีวิตไว้เพื่อต่อสู้ต่อไป ก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอุดมคติของคนที่จะต้องต่อสู้ อนาคตนั้นเป็นสิ่งที่ไม่แน่ และภายใต้ดวงอาทิตย์ดวงเดียวกันนี้ ทุก ๆ คนจะต้องต่อสู้ และสู้ไปจนกว่าจะหมดลมปราณ

ในพวกเหล่านี้มีเจ้าคุณวินัยและท่านทวีผล ซึ่งสูงอายุมากแล้ว ความชราทำให้กระปรกกระเปรี้ยมากกว่าพวกหนุ่ม ๆ และดูท่าทางว่ากำลังจะทนทานต่อความทารุณกรรมในการเดินทางนี้ไม่ไหวอยู่รำไรแล้ว

จากแม่สะเรียง ขบวนม้าต่างได้พักนิ่งรอนแรมไปอีกห้าคืนห้าวัน จึงบรรลุถึงขุนยวม พักแรมคืนที่ขุนยวมหนึ่งคืนจึงถึงแม่ฮ่องสอน เป็นจริงอย่างว่า เจ้าคุณวินัยเกิดป่วยหนักขึ้นทันที ตำรวจต้องโทรเลขมาขอคำสั่งจากกรุงเทพฯ ว่าจะปฏิบัติอย่างไร เพราะจำเลยผู้ชราของศาลเตี้ยผู้นี้จะเดินทางไปไซบีเรียต่อไปไม่ได้ อาจจะตายพับบนอานม้าก็ได้ โธ่เอ๋ย, มนุษยธรรมภายใต้อาณาจักรของกาสาวพัตร ควรจะอุดมไปด้วยเมตตาธรรม แต่นี่เขาปฏิบัติตามพระธรรมคำสั่งสอนของบรมศาสดาจารย์องค์ใดเล่า ?

เมื่อทางกรุงเทพฯ ได้รับโทรเลขขอคำวินิจฉัยมาเช่นนั้น ก็ได้โทรเลขตอบมาว่าให้กักตัวพระยาวินัยสุนทรไว้ที่นั่น และเมื่อหายแล้วให้โทรเลขแจ้งไปเพื่อพิจารณาใหม่

ดังนั้นคงเหลืออีกเพียงสองคนสุดท้าย คือ ดร. โชติ กับ ทินกร ซึ่งเจ้า

หน้าที่แจ้งว่าเมืองแม่ฮ่องสอน แม้จะสุดหล้าฟ้าเขียวแล้ว ก็ยังไม่สมควรที่คนอย่างนี้ ที่เป็นนักโทษของศาลเตี้ยจะพึงถูกควบคุมและกักกันไว้ทีนี่ และดังนั้นจึงต้องพากันเดินทาง ควบคุมต่อไปถึงอำเภอปายไกลแสนไกลออกไปอีก !

พลเมืองแถวนั้นพินิจพิจารณาดูสาระรูปแล้วก็ยิ่งใกล้พะม่าหนักเข้าไปทุกที ภาษาที่พูดจากันก็ไม่รู้เรื่อง จนรู้สึกสงสัยอยู่ครันๆ ว่า จะอยู่ทนได้อย่างไร ? แม้แต่ในตัวเมืองแม่ฮ่องสอนเอง

เดินทางต่อไปจากแม่ฮ่องสอนสู่อำเภอปาย จากแม่ฮ่องสอนสูงขึ้นไปเต็มไปด้วยผู้คนที่มีลักษณะเหมือนคนป่าคนดอยยิ่งขึ้นทุกที จนกระทั่งถึงหกวันจึงบรรลุถึงปาย ที่นี่รถูกแยกควบคุมไว้ที่นี่ ส่วนโชติ นั้นโทษานุโทษหนักเป็นพิเศษกว่าทุกคน ตำรวจแจ้งว่าจะต้องเดินทางต่อไปอีกจนถึงตำบลเวียงใต้ อาณาจักรที่ทารุณที่สุดในเมืองแม่ฮ่องสอน

อาณาจักรเวียงใต้ เลยตัวจังหวัดแม่ฮ่องสอนไปจนเกือบสุดเขตต์แดนประเทศไทย ภายในหุบเขาดงพญากาฬ ซึ่ง ดร. โชติ ได้ถูกนำมาจำกัดเขตต์ที่นี่ ได้ถูกกำหนดให้อยู่ภายในรัศมีจะออกไปทางทิศใต้เกินสองกิโลเมตรไม่ได้ ตวันตกไม่เกินแปดกิโลเมตร และต้องอยู่ห่างจากหมู่บ้านหนึ่งกิโลเมตรเป็นอัตราตายตัวอีก ทั้งเป็นกฎข้อบังคับอันเฉียบขาด และโทษฐานละเมิดนั้นมีโทษสถานเดียวคือการรับทานถูกกระสุนปืนพระรามหก โดยล้อมรอบอาณาจักรเวียงใต้เป็นป่าทึบและขุนเขาสูงละลิ่วเป็นอาณาจักรที่ชุกชุมไปด้วยสัตว์ร้ายและโรคมาเลเรีย เพราะฉะนั้นการมาตกอยู่ในภูมิประเทศเช่นนี้ จึงเหมือนมีค่าเท่ากับหมาที่เขาจับยัดใส่กระสอบมาปล่อยไว้ในวัด และดูเหมือนฐานะของหมาจะยังดีกว่าสภาพเช่นนี้ เพราะเมื่อหมาอยู่กับวัด อยู่กับพระก็จะต้องได้รับความเมตตากรุณาจากผู้ทรงศีล

ภาสาวพัตร ให้ข้าวให้น้ำพอประทังการอดตายไปได้ แต่ในแบบของพวกนักล่าอยากจนก็ต้องขอทานเขากินเท่านั้น

ดังนั้น, ในทันทีทีชีวิตล่วงลงเหมือนใบไม้ร่วงลง ณ ที่นั้น ดร. โชติ ก็ได้เผชิญความคับขันถึงที่สุด เพราะพลเมืองบ้านป่าในย่านนั้น เขาเกิดมาไม่เคยรู้จักหน้าค่าตา พูดกันก็ไม่รู้ภาษา ที่ๆ จะซุกหัวก็ไม่มี สตุ้งสตังก็เบียดกรอเต็มที จึงต้องตกในฐานะเป็นผู้เซ่ออยู่ในตำบลเวียงใต้พักหนึ่ง ด้วยความรู้ใหม่อยู่ว่าการเดินทางจากเชียงใหม่ถึงอำเภอปายนี้ ราษฎรสามัญธรรมดาที่เขาเดินๆ กันนั้น ใช้เวลาเพียงแปดวันเท่านั้น แต่กลับถูกทารุณนำอ้อมโลกมาถึงยี่สิบวัน

ดร. โชติ หลังจากอาศัยซุกหัวตามบ้านชาวบ้านได้สองสามราตรีแล้ว ก็เช่ากระต๊อบเล็กๆ พอกันแดดกันฝนไปได้ในอัตราเช่าหกสลึง และโดยที่เขามีน้องชายที่ร่วมสายโลหิตติดตามไปด้วยอีกคน พอแก้ความว้าเหว่ไปได้ จึงจัดการปลูกเพิงหมาแหงนขึ้นอีกหลังหนึ่ง ใช้ใบตองตึง (ใบตองป่า) ทำเป็นหลังคา และฝาเพิงนี้ใช้ค่าก่อสร้างราวหกบาท

ความทารุณกรรมที่ได้รับจากภัยธรรมชาติ และความอดอยาก ทำให้เกิดความรู้สึกว่า ถ้าจะส่งเข้าไปอยู่ในตรางเสียก็ยังจะดีกว่าที่จะมาทรมานเยี่ยงนี้ เพราะอยู่ในตรางยังมีข้าวหลวงกิน ได้รับแจกเสื้อผ้า ไม่ต้องอดตายและต่อสู้กับความหนาวเย็น

ในตำบลนี้ ได้มีกิ่งสถานีเล็กๆ ที่อำเภอปาย ได้มีเจ้าหน้าที่มาควบคุมดูแล และคอยติดตามอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจึงเป็นผลให้ราษฎรเกรงกลัวตำรวจ ไม่กล้ามาสุงสิงด้วย เพราะราษฎรทนรู้จักเขาในฐานะเป็น "นักโทษ

เนรเทศ" เพราะเคยมีการเนรเทศนักโทษทพ้นโทษมาแล้วมาอยู่ทนี่ เพราะฉะนั้น จึงไม่มีประโยชน์อะไรทีจะเพียรไปชี้แจงให้เขารู้ว่า ได้ถูกส่งมาจำกัดเขตต์ใน ในฐานะถูกหาว่าคิดมิดีมิร้ายต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งเขาจะไม่มีวันเข้าใจเป็นอันขาด จึงต้องปล่อยเลยตามเลยตามความเข้าใจเขาไป

ความคับขันได้คืบคลานมาถึงอย่างเต็มที่ เมื่อประสพความอดอยาก และไม่รู้จักประกอบอาชีพหาเลี้ยงตัวโดยวิธีใด ดร. โชติ ได้เคยเอาหญ้าอ่อน ๆ มาเคยวดูพักหนึ่งเมื่อข้าวกำลังจะหมดถังอยู่เป็นลำดับ และเขาก็คิดว่า ถ้าหากหมดหวังเข้าจริง ๆ ก็คงจะแก้ขัดด้วยการกินหญ้าอย่างวัวอย่างควายนั่นแหละ

อากาศที่แม่ฮ่องสอนนั้นประหลาดนัก แม้จะร้อนเท่าร้อน แต่น้ำในบ่อในห้วยเย็นเฉียบ เพราะฉะนั้นอาบเข้าไปทีไรจึงเจอกับไข้สั่นเทาไปทุกที อาหารการกินที่บริโภคก็เกิดเป็นภัยแก่ร่างกาย จะเป็นเพราะลำไส้และกะเพาะอาหารไม่เคยทดลองหรืออย่างไร และโรคประจำตัวก็คือโรคพยาธิตัวตืด คนพื้นเมืองที่นั่นแนะนำให้กินหัวกะทิแก้โรคนี้ ซึ่งได้ผลดีเหมือนกัน

ในขณะเดียวกันนี้ พระยาวินัยสุนทร ยังป่วยหนักอยู่ที่แม่ฮ่องสอนโดยอาการไม่ทุเลาลง เพราะความชราที่ทนทานต่อการตรากตรำในการเดินทางไม่ไหว ส่วนธรรมนูญ เทียนเงิน ยังหนุ่มและกระฉับกระเฉงอยู่ที่อำเภอขุนยวมนั้น ทำงานได้รับเงินเดือนทางผู้ช่วยเสมียนอำเภออยู่พอประทังความแร้นแค้นไปได้

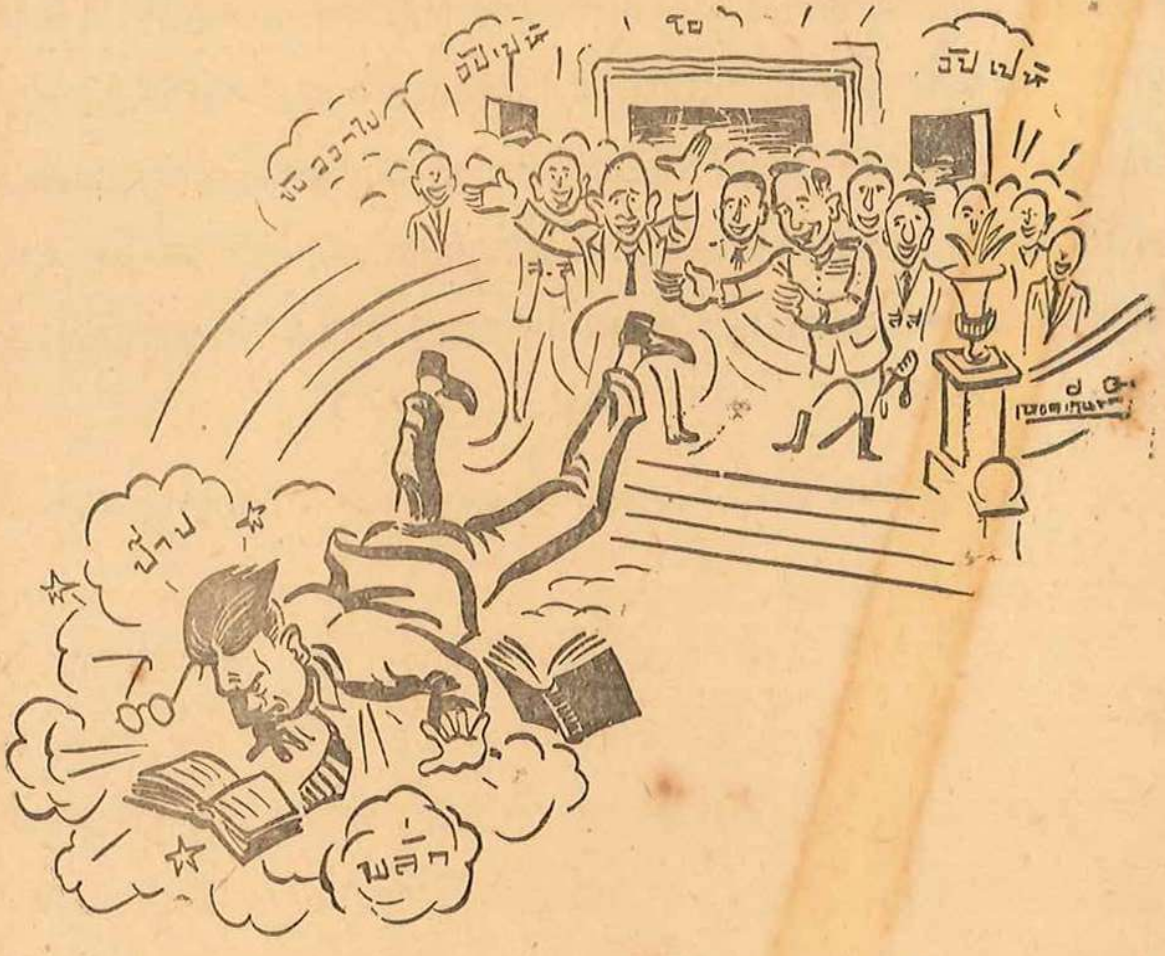
จำเนียรกาลต่อมา ดร. โชติ เกิดเป็นมาเลเรียอย่างแรงขึ้น เขาใช้ยาพื้นเมืองเท่าไรไม่สามารถเอาชะนะไข้ได้ จึงส่งน้องชายเดินทางตลุยป่ามาซื้อยาที่แม่ฮ่องสอน ใช้เวลาไปกลับราวแปดวัน ได้ยามา แต่อาการไม่ดีขึ้น จึงได้รับอนุญาตให้ย้ายไปรักษาตัวที่แม่ฮ่องสอน เมื่อถึงแม่ฮ่องสอน น้องชายเขากลับ

ป่วยเป็นโรคกระทันหันขึ้นอีกคนและหนักมาก จนหมดความสามารถของนายแพทย์ที่นั่น กำลังจะส่งไปรักษาเชียงใหม่ แต่ไม่ทันการ มฤตยูได้เอื้อมหัตถ์มาคว้าไปเสียก่อน ---- เขาตายไปโดยปราศจากความผิดเช่นพี่ชาย แต่ต้องตายเพราะผลที่ติดตามพี่ชายมา

ความทารุณกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับนั้น ได้ครอบคลุมอยู่ตลอดเวลาห้าปีเศษ ทางกรมตำรวจคงจะเห็นความเขื่องขยาดที่จะมายุ่งเกี่ยวกับการเมือง ซึ่งเป็นของผูกขาดต่อไป เพราะทุกคนประสพแต่ความอดอยากเป็นโรคงอมแงมรออยู่แต่ความตาย คงจะคิดกบฏต่อไปก็มิไหวแล้ว จึงสั่งเพิกถอนการจำกัดเขตทุกคน เมื่อปี ๘๔ รวมเป็นเวลาทรมาน ๕ ปีเต็ม พระยาวินัยสุนทรนั้นอาการร่อแร่เพราะความทรมานในแม่ฮ่องสอนอย่างโชกโชน เมื่อถูกปล่อยตัวเดินทางมาถึงกรุงเทพฯ ก็เลยหมดหวังที่จะเยียวยาแก้ไข จึงถึงแก่มรณะกรรม ณ ที่โรงพยาบาลทหารเรือนั่นเอง.

ญัตติอัปเปหิสมาชิก

ญัตตินี้เป็นญัตติที่สร้างประวัติการณ์ของรัฐสภาเมืองไทย และยังไม่มีการทำลายประวัติการณ์นี้จนกระทั่งบัดนี้ คือ ญัตติขับนายอินทร สิงหเนตร

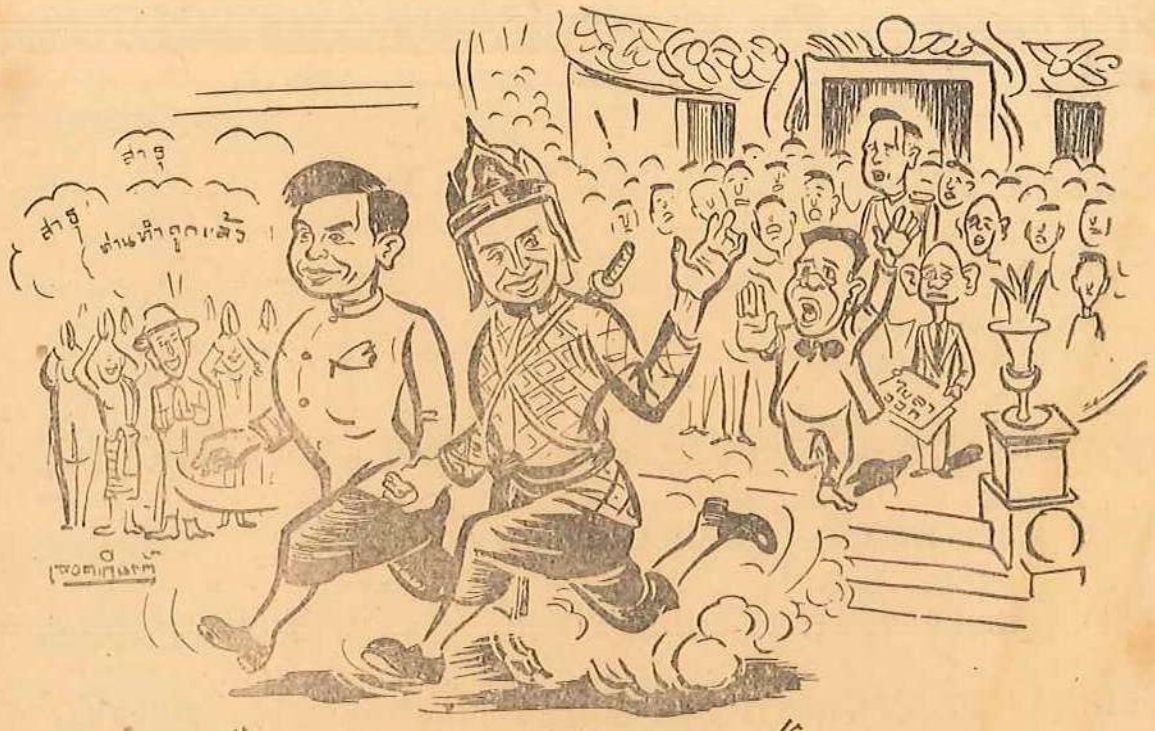

ส.ส. เชียงใหม่ออกไปจากสภาในสมัยจอมพลรุ่งเรืองบารมีในครั้งแรก การขับไล่สมาชิกนี้นี่งกระทำเป็นญัตติขึ้นมาได้ในขอบเขตของรัฐธรรมนูญฉบับแรก ในกรณีที่สมาชิกประพฤติตนเป็นการเสื่อมเสียต่อรัฐสภาอย่างร้ายแรง แต่ข้อเท็จ

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

จริงที่ปรากฏขนนั้น แท้ที่จริง ส.ส. อินทร มิได้ประพฤติตนเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง ไม่ได้เที่ยวไปแต่งเต็มยศขี่ควาย หรือเที่ยวไปทำโว้กเว้กโบ๊เบ๊อยู่ตามถนนรนแคม หากแต่ ส.ส. ผู้นั้นได้อภิปรายอย่างเผ็ดร้อนในสภา ประณาม วันชาติ ว่าเป็นวันที่ระลึกของการกบฏ คำพูดคำนี้จริงมันก็เข้าท่าและมีเหตุผลอยู่เหมือนกัน เพราะถ้าปฏิวัติในครั้งกระนั้นไม่สำเร็จ ก็กลายเป็นกบฏไปอย่างปฏิวัติ ร.ศ. ๑๑๐ ที่ส่งคนเข้าตะราง หรือปฏิวัติโดยพระองค์บวรเดช เมื่อปี ๒๔๗๖ แต่นี่หากสำเร็จ จึงเรียกว่าปฏิวัติ และวันที่ถูกขนปฏิวัติจึงกลายเป็นวันชาติไป ฝ่ายท่านจอมพลซึ่งที่จริงมิได้มานั่งอยู่ในสภาในวันนั้นด้วยดอก แต่เขาว่าท่านจอมพลนั่งฟังการอภิปรายในวันนั้นจากการถ่ายทอดเสียงเข้าไปในทำเนียบวังส่วนกุหลาบ ซึ่งก็คงนั่งหน้าแดงด้วยความโกรธจัดอยู่ไปมา และคงจะได้เรียกประชุมสมาชิกฝ่ายผู้ก่อการปฏิวัติเป็นการด่วน ในฐานะที่จอมพลเป็นผู้ใหญ่ฝ่ายปฏิวัติอยู่ในเวลานั้น จึงในที่ประชุมผู้ก่อการก็ได้ลงมติเป็นสุ้มเสียงเดียวให้กระทำการ "อัปเปหิตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ"

แลอันว่าการกระทำการตามวิถีทางรัฐธรรมนูญนั้น ย่อมมักจะหมายถึงเสียงข้างมาก ซึ่งเป็นการทำได้ง่ายดาย เพราะ "คณะพรรคปฏิวัติ" ซึ่งสนับสนุนรัฐบาลนั้นมีอำนาจเข้าไปถึงครึ่งสภาแล้ว และจำนวนอีกครึ่งหนึ่งนั้นยังเป็นฝ่ายรัฐบาลเสียโดยตำแหน่งเลขานุการกระทรวงต่าง ๆ อีกแทบทุกกระทรวง ดังนั้นเมื่อเปิดการประชุมลับขับไล่ ส.ส. อินทร จึงปรากฏผลชัยชะนะอันงดงาม เขาพ้นจากสมาชิกภาพไปเพราะเพียงคำพูดในการอภิปราย ซึ่งไม่เป็นที่สพอารมณ์ของผู้ก่อการเท่านั้นเอง ฝ่าย ส.ส. อินทร ผู้ซึ่งคงจะได้สำนึกถึงคำพูดอันรุนแรงของตนก็พยายามที่จะเข้าไปขอขมาท่านจอมพล แต่ปรากฏว่า จอมพลไม่ยอมให้

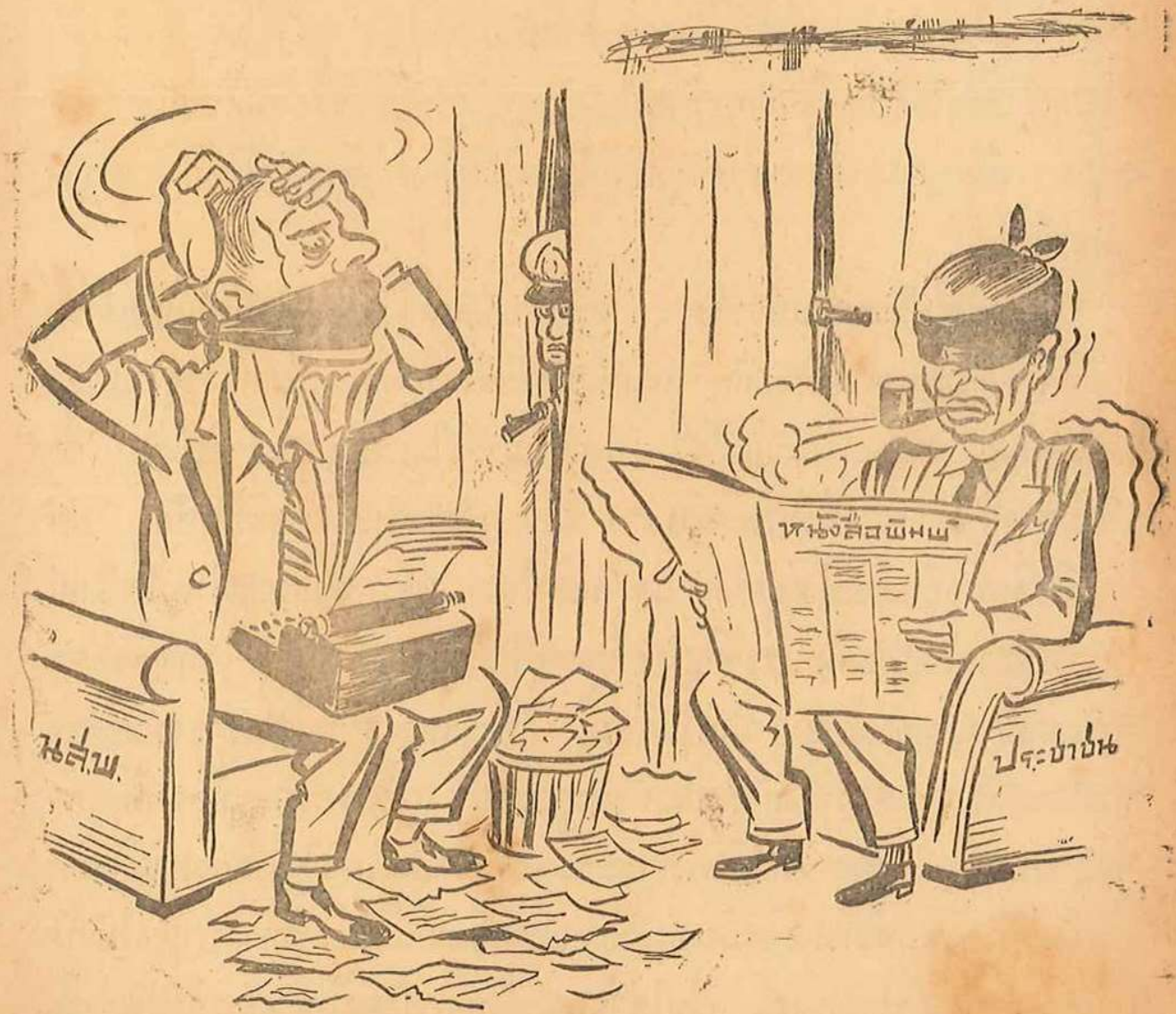

" ลาก่อน ท่านผู้แทนพันบาท "

พบ เรื่องจึงเป็นอันจบลงด้วยการที่ ส.ส. เชียงใหม่หอบเสื่อหอบหมอนกลับเชียงใหม่ อันเป็นภูมิลำเนาเดิม แลอันว่าเรื่องราวของการมีญัตติอัปเปหิสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวิถีทางรัฐธรรมนูญจึงมีอยู่ดังนี้ และประวัติการณ์ที่ ส.ส. อินทรทำไว้ก็ไม่ปรากฏในกาลต่อมาว่าใครจะมาเป็นรายที่สอง จนกระทั่งรัฐธรรมนูญฉบับต่อ ๆ มาได้บัญญัติประกาศอัปเปหิสมาชิกสภาไว้เสียโดยสิ้นเชิง "ญัตติอัปเปหิสมาชิกสภา" จึงเป็นญัตติแรกและญัตติสุดท้ายอยู่จนกระทั่งบัดเดี๋ยวนี้.

ฐานันดรที่ ๕

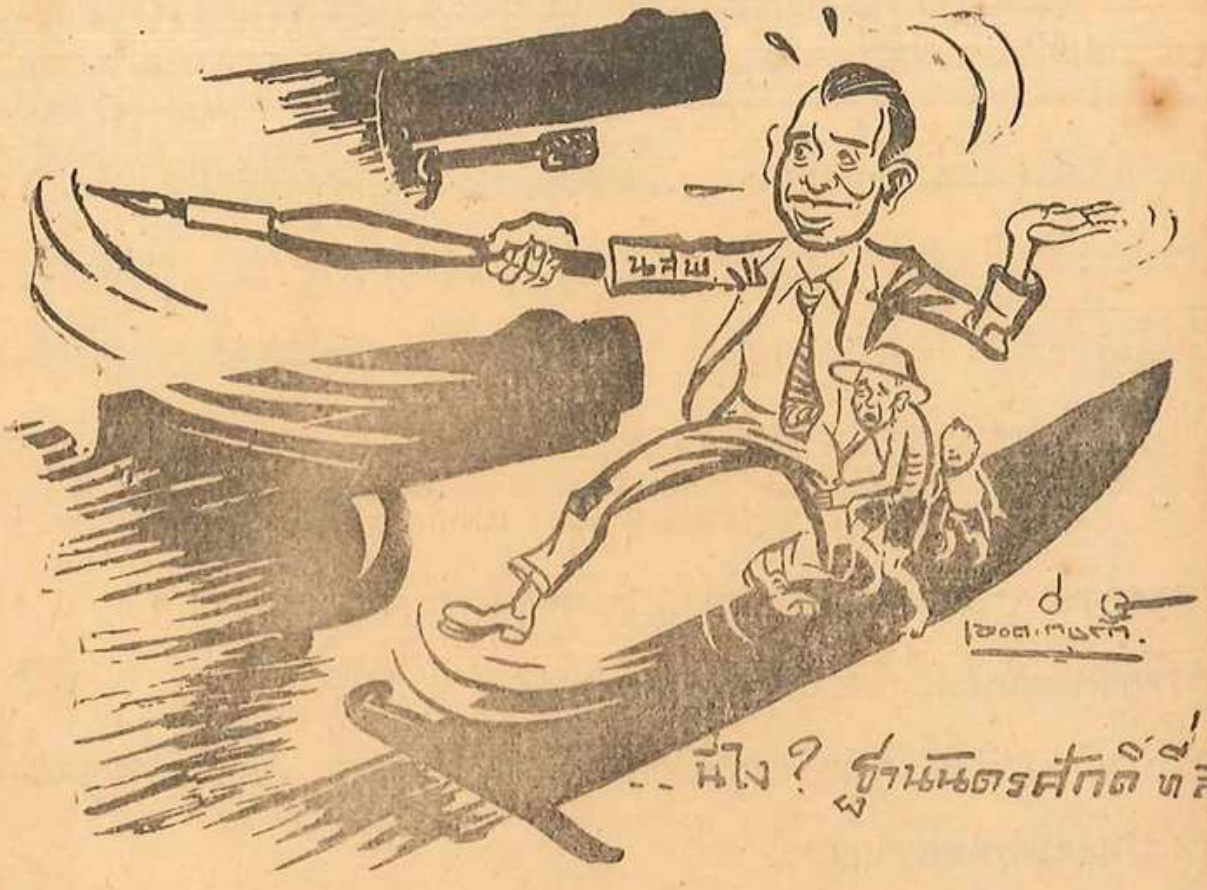
"ฐานันดรที่ ๕" เป็นฐานันดรที่โลกได้มอบให้แก่อาชีพหนังสือพิมพ์ ในฐานะที่เป็นยอดแห่งบริการสาธารณะ ซึ่งผู้ใช้อาชีพชะนิดนี้กระทำการโดยยึดมั่น

อุดมคติเป็นศาสนา หนังสือพิมพ์ทุกฉบับ และเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน คือ หนังสือพิมพ์ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนประชาชน นำประชาชนไปสู่วิถีทางที่สว่างในอนาคต และนำผู้ถือบังเหียนทางการเมืองของประเทศที่ผิดวิถีทาง และคัดค้านการปกครองให้มาสู่ทางที่ถูกต้อง และคัดค้านอันถูกระบอบ ส่วนหนังสือพิมพ์ที่ประชาชนจะพึงเหยียดหยามก็คือ หนังสือพิมพ์ที่พยายามแฝงเร้นเข้าไปทำลายศีลธรรมของประชาชน หรือหนังสือพิมพ์ที่ทำหน้าที่เพื่อฉะเพาะตัวบุคคลหรือหมู่คณะอันไม่เกี่ยวกับสาธารณะ แต่เมื่อหนังสือพิมพ์จะอุบัติขึ้นมาก็ด้วยคนผู้ทำหรือมือของผู้ทำ ผู้ที่ใช้มันสมองสำหรับการกระทำ ดังนั้นหนังสือพิมพ์ก็ย่อมจะเกิดขึ้นได้จากคนชั่วที่กระทำลงไป และเมื่อใดที่หนังสือพิมพ์ฉบับใดชั่วถึงขนาด ก็มีกฎหมายซึ่งจะเอาตัวผู้ทำนั้นไปลงโทษโดยโทษานุโทษที่มีกำหนดกฎเกณฑ์ระบุไว้.

หนังสือพิมพ์ในเมืองไทย หรือฐานันดรที่สี่ในประเทศบ้านเมืองเรานั้น แท้จริงได้มีการยอมรับนับถือ แม้แต่กษัตริย์จ้าวชีวิตก็ถือเป็นเสียงของมหาชนมาแต่ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิ์ แต่ครั้นมาถึงในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นที่อวดอ้างกันอย่างถึงพริกถึงขิงว่า เป็นระบอบของเสรีภาพที่พุ่งเฟ้อ แต่หนังสือพิมพ์กลับเดินเข้าสู่ยุคมืด และไม่เข้าใจว่า เสรีภาพนั้นแปลว่าอะไรกันแน่ เพราะรัฐบาลในสมัยต้นประชาธิปไตยที่ตกอยู่ในมือของผู้ก่อการ หนังสือพิมพ์กลับถูกบีบอย่างมากมาย และในเรื่องนี้ ถ้าดูแถลงการณ์สละราชสมบัติของพระปกเกล้า ฯ จะเห็นว่า ได้ทรงประท้วงอยู่เรื่อยมา แม้พระราชหัตถเลขาก็มีประจักษ์พยานว่า พระองค์ได้ พระราชทานความคิดเห็นแก่รัฐบาลคณะปฏิวัติว่า การบีบหนังสือพิมพ์นั้นควรจะกระทำเมื่อหนังสือพิมพ์นั้นได้กระทำการยุยงให้เกิดความจลาจลระส่ำระสายแล้ว ไม่ใช่บีบดะ โดยอาศัยหลักฐานการสงสัยเท่านั้น

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

แต่รัฐบาลคณะปฏิวัติหาได้แยแสต่อพระบรมวินิจฉัยนั้นไม่ ดังนั้นการบีบหนังสือพิมพ์ การบีบปากประชาชนมิให้เรียกร้องความเป็นธรรมโดยฉะเพาะอย่างยิ่งฐานะของเสรีภาพที่คณะปฏิวัติอ้างว่าประชาชนไม่ได้รับเสรีภาพมาในระบอบเก่า จึงเป็นฐานะเสรีภาพที่ทรุดหนักลงไปอีก จนกระทั่งพระองค์ต้องทรงกระโจนจากราชบัลลังก์ไป.

ฐานะของหนังสือพิมพ์หลัง ปฏิวัติคงอยู่ในสภาพ ล้มลุกคลุกคลานเรื่อยมา จนกระทั่งหนังสือพิมพ์หรือฐานันดรที่สี่ เดินเรื่อยเข้าไปถึงยุคมืดที่สุด เมื่อการสงครามมหาอาเซียบูรพาถูกจุดชะนวนขึ้น และหนังสือพิมพ์อยู่ภายใต้แซ่กฎอัยยการศึก และถึงว่าอะไรว่าตามกัน หนังสือพิมพ์นอกจากจะไม่มีโอกาสเสนอข้อความที่รัฐบาลไม่ยอมให้เสนอแล้ว หนังสือพิมพ์จำต้องลงตามที่รัฐ-

บาดสั่ง ดังนั้นฐานะของฐานันดรที่สี่ในยุคนั้นจึงไม่ผิดอะไรกับฐานะของเศษกระดาษฟางที่ปลิวว่อนตามฟุตปาร์ตอันปราศจากประชาชนแยแสใยดี หนังสือพิมพ์มีแต่เสนอบทความของสามัคคีไทย มีแต่เสนอวรรธรรมอันประหลาดๆ มีแต่เรื่องสวนครัวเลี้ยงสัตว์ มีแต่เรื่องสวิสเซอร์แลนด์—เพชรบูรณ์ มีแต่เรื่องว่าอะไรว่าตามกัน เรื่องสวมหมวก สวมรองเท้า เรื่องมหาอำนาจชาติไทยวนเวียนอยู่ทุกวันทุกวันจนสิ้นสมัยผู้นำ.

หลังมหาสงคราม รัฐบาลเปลี่ยนไป แทนที่หนังสือพิมพ์จะสว่างไสวไปด้วยเสรีภาพ กลับปรากฏการณ์ การถูกเซ็นเซอร์ในกรณีสงวรรคต และการที่คนหนังสือพิมพ์ถูกจับกุมคุมขังตลอดมา.

———นี่คือฐานะของฐานันดรที่สี่ของประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตามยะถากรรมและพรหมลิขิตเยี่ยงนี้.

อย่าลืมว่า การที่จะดูบ้านเมืองใดว่า มีเสรีภาพอันสมบูรณ์หรือไม่นั้น ต้องดูจากหนังสือพิมพ์เป็นกระจก ถ้าหนังสือพิมพ์มีค่าเท่าเศษกระดาษ บ้านเมืองนั้นก็กำลังมีการใช้อำนาจอย่างรุนแรงขึ้นแล้ว และเป็นบ้านเมืองที่ผู้ใดจะอยู่หรือจะเข้าไป พึงระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะมันเป็น "อาณาจักรแห่งอำนาจ" ไม่ใช่ "อาณาจักรแห่งเสรีภาพ".

ทัณฑนิคมการเมือง

สุภาษิตสำหรับการเมืองเมืองไทยมีอยู่ว่า "การเมืองเป็นของฝูกขาด" ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทุกยุคทุกสมัยมา จะเห็นวิธีการฝูกขาดอย่างเด่นชัด ไม่โดย

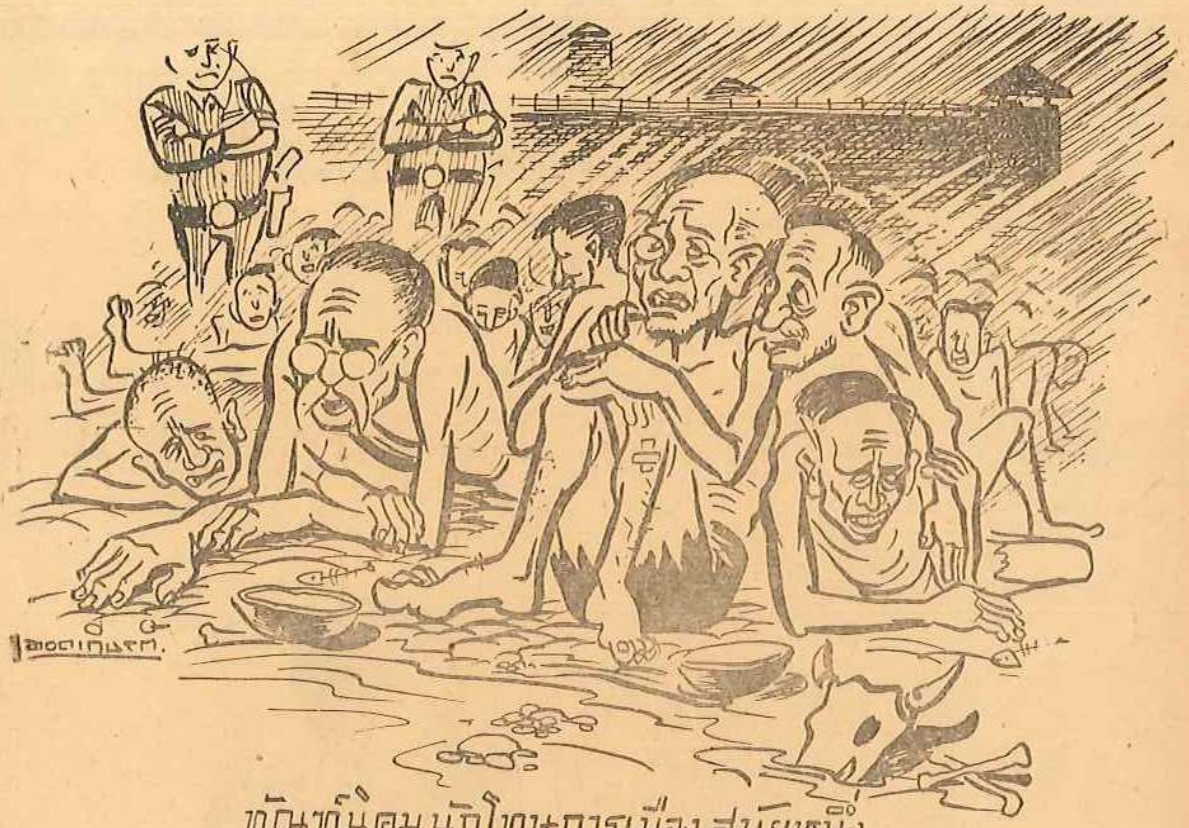
วิธีการที่ละเมียดละไมก็โดยวิธีการทำนองประกาศให้ทราบโดยบริยาย ในยุคต้น ๆ จะเห็นได้จากการปฏิวัติขับไล่พระยามโนปกรณ์นิติธาดาก็ดี หรือหลังการจลาจลปี ๒๔๗๖ ซึ่งรบกันวินาศสันติ แถวบางเขน หลักที่ ปากช่องแล้ว

กด การเมืองเป็นสิ่งที่ผูกขาด ก็หันได้เด่นชัดในกรณีที่เริ่มระบบสายลับ แจกจ่ายออกไปเป็นใยแมงมุม เพื่อดมกลิ่นผู้ที่จะคิดการปฏิวัติล้มรัฐบาล และได้ส่งคนเข้าคุกเข้าตะรางเป็นทิวแถว ต่อมาเมื่อจำนวนผู้เล่นการเมืองนอกเวทีมากขึ้น ก็ได้จัดการสร้าง "นิคมนักโทษการเมือง" ขึ้นที่เกาะตารูเตา และเกาะเต่า ซึ่งเป็นขุมนรกอันฉกาจฉกรรจ์ จนกระทั่งพวกที่ทนทานต่อความสยดสยองภายในค่ายทรมานแห่งนั้นไม่ไหว ก็เอาชีวิตไปทิ้งเสียมากต่อมาก เพราะเป็นทัณฑนิคมที่โหดร้ายทั้งภัยธรรมชาติ ดินฟ้าอากาศ โรคภัยไข้เจ็บ ความอดอยาก เหนื่อไปกว่านักโทษที่อยู่กับน้ำกับฟ้ากลางทะเลฉะนั้น ซึ่งหลังจากมีการเด็ดดอดหนีไปสู่โลกอิสรภาพได้กลุ่มหนึ่งแล้ว ก็ถูกนำมาสู่ทัณฑนิคมแห่งใหม่ที่ "เกาะเต่า" อันเป็นเกาะที่ไม่มีโอกาสที่นักโทษการเมืองคนใดจะประพฤติการอันนั้นได้อีกสืบไป.

ที่จริงในเรื่องที่ได้เกิดนักการเมือง นักปฏิวัติขึ้นราวกับดอกเห็ด หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้น เป็นเรื่องที่คณะปฏิวัติชุดแรกเมื่อปี ๗๕ ได้สร้างขึ้นไว้ และเสริมสร้างต่อมาด้วยการประทับความชอบใจให้แก่ผู้อื่นกัด หรือเป็นการดำเนินการคัดลองประชาธิปไตยอันผิดแบบ ดังนั้นเมื่อประชาธิปไตยมิได้มาสู่ประชาธิปไตยอันสมบูรณ์แบบ แต่มาเป็นคณาธิปไตยแล้ว การลุกขึ้นเรียกร้องหรือจับอาวุธขึ้นขับไล่ ก็จะมีขึ้นอย่างไม่สิ้นสุด ดังจะเห็นการรัฐประหารที่ลุกขึ้นโค่นล้างรัฐบาลชำรุดนาวาสวัสดิ์กด.

ดังนั้นตราบใดที่ยังมีทัณฑนิคมนักโทษการเมือง หรือมีนักโทษการเมืองอยู่ในตะราง ตราบนั้นเมืองไทยจะไม่มีวันเผยอหน้าอ้าปากเป็นประชาธิปไตยที่สม-

"เทอดเกียรติ" – "เอ๊กซเรย์"

ทัณฑ์นิคม นักโทษการเมือง สมัยหนึ่ง

บูรณ์แบบกับเขาได้ เพราะล้อมรอบทำเนียบรัฐบาลจะต้องชุดสนามเพลาะอันหนาแน่นไว้ ส่วนสภาผู้แทนราษฎรที่เลือกตั้งสมาชิกกันเข้าไปนั่นก็หามความหมายอะไรไม่ นอกจากเป็นการประดับเกียรติตามรัฐธรรมนูญเท่านั้นเอง เพราะประชาธิปไตยในสภานั้นเป็นการที่ทำได้ง่ายกว่าประชาธิปไตย แบบที่จะใช้กำลังเข้าฮุกโค่นรัฐบาล.

เดินมาเพียงแค่นี้เอง? ชาติไทย

●

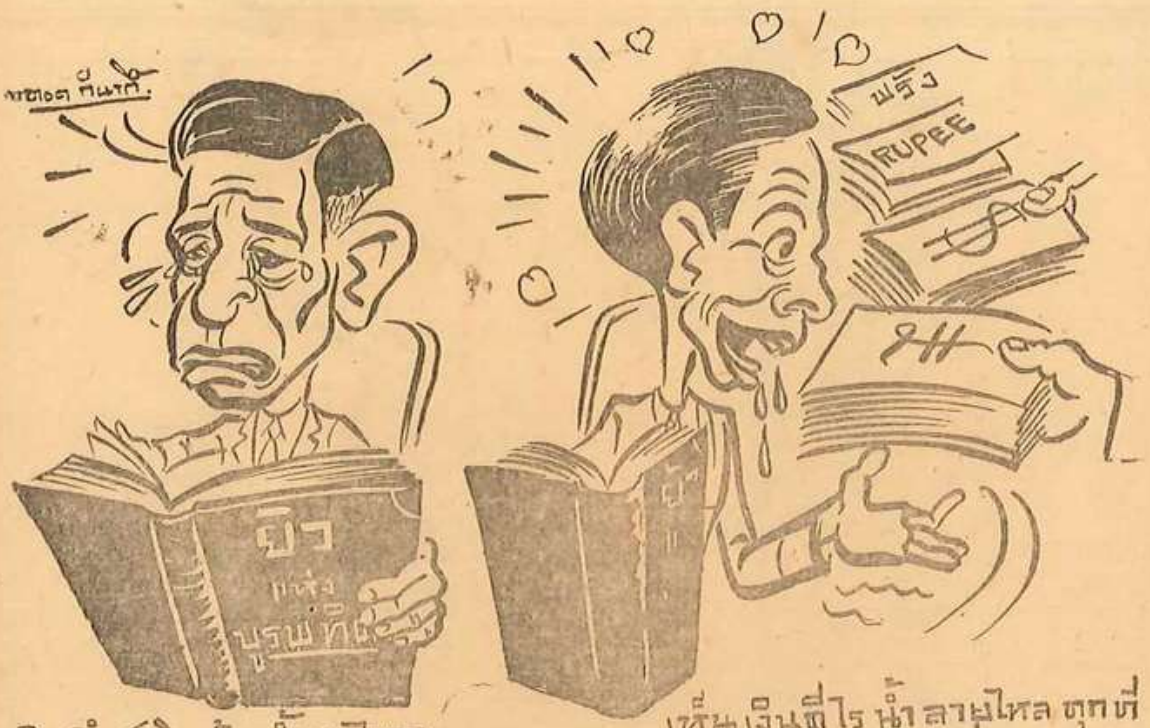
เมื่อได้ฟังเรื่อง "สมบัติเสรีภาพ" ของจอมพล ซึ่งหนังสือพิมพ์ได้ถ่ายทอดวิทยุกระจายเสียงมาเสนอต่อประชาชนแทบทุกฉบับในคราวนั้นแล้ว ก็ดู

ออกจะคล้อยไปตามความคิดความเห็นของจอมพลอยู่บ้าง แต่ไปสะดุดอย่างน่าเอ็นจอนาถใจอยู่ตรงที่จอมพลยกตัวอย่างถึงเรื่องว่า เมืองไทยเรานี้ ถ้าจะมีผู้ถามว่า ทำไมจึงนำรถยนตร์ส่งไปขายเมืองนอกเมืองนาเขาบ้างไม่ได้ และเพราะอะไรแล้ว คำตอบสำหรับเมืองไทยก็จะต้องตกอยู่เพียงประโยคเดียวว่า ก็เพราะ**ชาติไทยเดินมาเพียงเท่านั้นเอง.**

ที่จริง, ถ้าเรื่องรถยนตร์แล้ว มันก็เป็นสิ่งที่แน่นอนอยู่ว่า ชั่วอายุเรา ๆ

คิดถึงชาติ แล้ว น้ำตาไหล

เห็นเงินที่ไร น้ำลายไหล ทุกที

ท่านๆ บวกกับอายุถูก ๆ หลาน ๆ อีกหลายขั้วถูกชั่วหลาน ก็คงจะไม่มีโอกาสได้เห็นโรงงานผลิตรถยนต์เกิดขึ้นในเมืองไทยเป็นแน่แท้ เพราะมันเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้สำหรับเมืองไทย และไม่มีความจำเป็นสำหรับเมืองไทยที่จะผลิตรถยนต์ในประเทศขึ้นโดยต้องไปขนอุปกรณ์การผลิตมาจากต่างประเทศ ทำให้ค่าแรงการผลิตสูงกว่าที่จะซื้อโดยตรงมาจากต่างประเทศ.

เช่นเดียวกัน ถ้าจะส่งคำถามไปยังประเทศจีน พะม่า หรือยุโรป ว่าทำไมจึงไม่ผลิตข้าวให้เหลือเฟือ จนกระทั่งสามารถส่งไปเลี้ยงโลกได้บ้าง คำตอบจากเมืองจีนก็ดี พะม่าก็ดี ยุโรปก็ดี คงจะไม่ตอบเหมือนจอมพลตอบว่า จีนเดินมาเพียงแค่นี้เอง หรือพะม่ากระโดดมาแค่นี้ หรือยุโรปวิ่งมาแค่นี้ เพราะคำตอบของเขา ก็ต้องออกมาด้วยเหตุผลอันเพียบพร้อม

ไปด้วยเหตุและผลทั้งโดยภูมิประเทศเหตุการณ์ และความแวดล้อมทั่ว ๆ ไป เหมือนกับที่จอมพลพูดไว้ในตอนแรกนั่นเอง.

ทีนี้ ถ้าจะถามว่า ทำไมเมืองไทยไม่เห็นมีอะไรที่เป็นของไทยสักอย่าง ตั้งแต่ลืมตาจนกระทั่งหลับตาไปวันหนึ่ง ๆ หรือตั้งแต่เกิดขึ้นมาในแผ่นดินไทย จนกระทั่งเข้าโลงไปบนแผ่นดินไทย แม้ขนาดไม้จิ้มฟันของเสก็ด ๆ เพียงดุนดันเอาของโสโครกออกไปจากฟันเมืองไทยเราก็ไม่มี เสื้อผ้าผ่อนเครื่องใช้จิปาถะร้อยแปด ตลอดจนอุปกรณ์การบำรุงทารกในอ้อมเบาะก็เป็นของใช้ไม้สอยจากต่างประเทศทั้งสิ้น กระทั่งเข้าโลง กระดาษฟางที่ใช้ปูศพก็ต้องซื้อจากต่างประเทศทั้ง ๆ เมืองไทยเราก็มีการส่งนักเรียนออกไปเรียนสาระพัดวิชาความรู้ อ้ายนี่มัน

เป็นเพราะอะไร ใครตอบได้บ้างโดยไม่ใช้คำตอบที่ว่า เพราะชาติไทยเราเดินมาแค่นี้เอง.

ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับจอมพลที่ว่าตำหรับตำราที่ฝรั่งเขียนไว้นั้น ใคร ๆ ก็พูดตามตำหรับนั้นได้ แต่ต้องคิดค้นดูว่าทำไมจึงทำตามนั้นไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าจริง เพราะเพียงแต่ทฤษฎีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กลุ่มเสียงข้างมากในสภาจะต้องเป็นกลุ่มเสียงที่จัดคณะรัฐบาล แต่เมืองไทยเรายังไม่ใช่นักการเมืองในสภาเป็นเป็นผู้จัด อำนาจการจัดทำไมจึงไปอยู่กับทหาร ครั้นรู้สึกสำนึกตัวว่าเป็นการครหานินทา สภาปราศจากประโยชน์ กลุ่มเสียงมักเหมือนไม่มี เพราะนักการเมืองทั้งหลายพากันเห็นแต่ความวาวับของดาบปลายปืนตามกองทัพทหาร, แล้วก็เอยหาเสียงสนับสนุนขึ้นภายหลังดังที่พรรคประชาธิปไตยพรรคพ้นตลอดกาลกำหนดขึ้นมา.

เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นด้วยในข้อนี้ ในเมื่อการจัดระเบียบของคาพยพของประเทศยังทำนอกตำราแล้ว สำมะหาอะไรกับเรื่องราวเล็กๆ น้อยๆ อย่างอื่นจะมากล่าวไปใย.

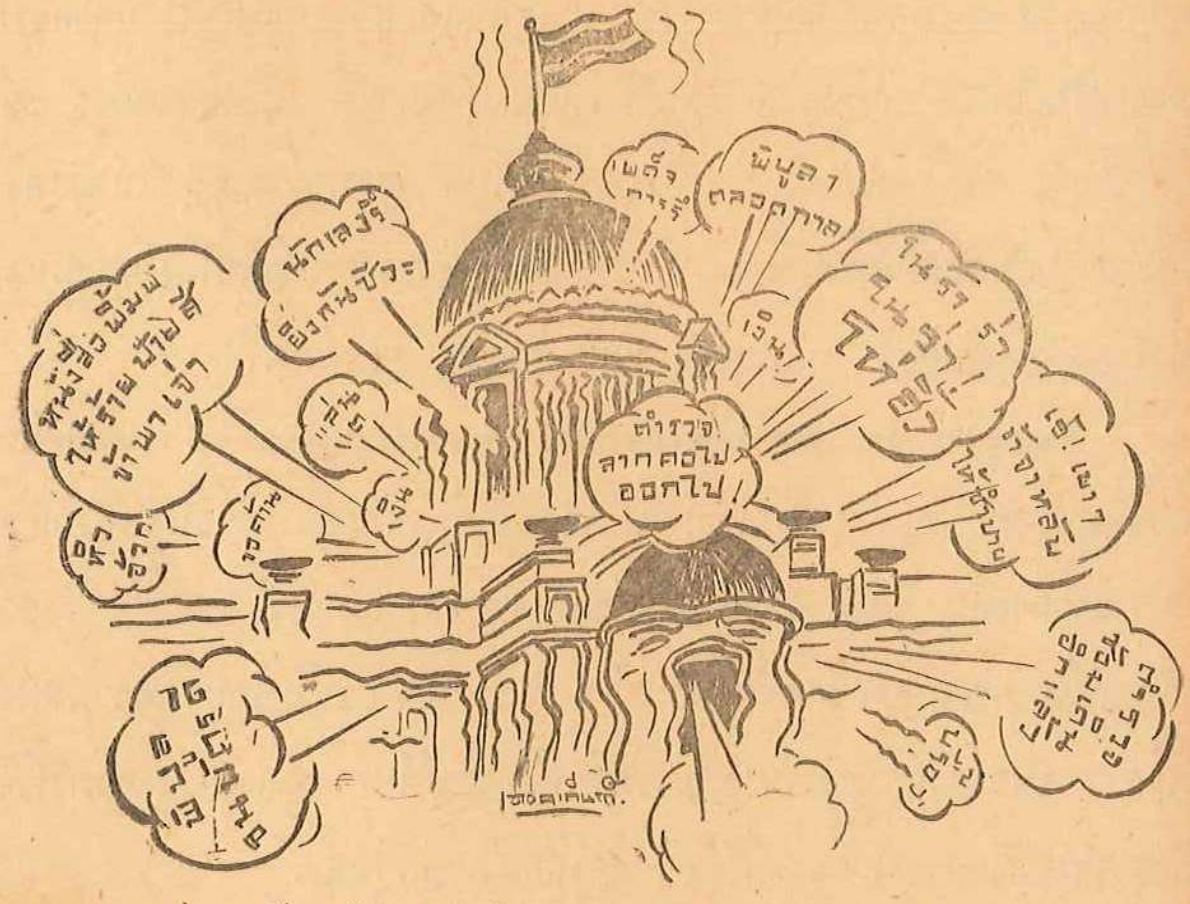
เมืองไทยเรานั้น ศาสตราจารย์กเยอะแยะ แต่ไม่มีหน้าที่สำหรับสั่งสอนอบรมกุลบุตรกุลธิดา ผู้ชำนาญการพิเศษ ก็มากหน้าหลายตาแต่เป็นข้าราชการไปเสียหมด ผู้ที่มีสมองสำหรับจะคิดผลิตอะไรขึ้นมากมีไม่น้อย แต่ขาดการสนับสนุน ดอกเตอร์ในสาขาวิชาต่าง ๆ ก็เกรียวกราวแต่กลายเป็นฝักเป็นฝ่าย ของผู้มีอิทธิพลการเมืองแต่ละหมู่แต่ละคณะไป เมื่อรัฐบาลหนึ่งมาก็ถอยกรูดออกไปคอยคิดปฏิวัติ ถูกยิงทิ้งเสียบ้าง ส่งเข้าตะรางไปเสียบ้าง ปล่อยเกาะเสียบ้าง หนีออกนอกประเทศเสียบ้าง.

ทำไมเมืองไทยจึงเป็นเช่นนี้เล่า ?

เพราะชาติไทยเดินมาเพียงเท่านั้นเองรึ ?

ใต้โดมพระที่นั่งอนันตสมาคม

ภาวะการภายใต้โดมพระที่นั่งอนันตสมาคม ต่อหน้าเศวตรฉัตรชัยอันเป็นเครื่องหมายถึงองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นที่ชุมนุมของเหล่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐบาล มากระทำการออกกฎหมายมาตลอด ๑๗ ปีนั้น

ที่จริงต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าวนี้อยู่มหานพดลเศวตรฉัตรชัยนั้น ควรจะเป็นภาพของสถานประชุมอันมีค่าควรแก่การเคารพและคารวะ ให้สมกับที่เป็นสภานิติ

บัญญัติสูงสุด และเหล่าสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งจากราษฎรขึ้นไปโดยคะแนนนิยมนั้น ก็เป็นบุคคลพิเศษซึ่งมีการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ เป็นต้นการพูดการจาหรือการจับกุมคุมขังก็ดี แต่ตรงข้ามสภาพภายในโดมกลับเป็นสภาพที่จะได้ยินได้ฟังแต่ถ้อยคำอธิบายอันปราศจากสาระ ความคิดความเห็นซึ่งหาน้ำหนักหรือแก่นสารมิได้ ทั้งนี้เพราะการศึกษาของประชาชนประการหนึ่งซึ่งทำให้เขาเลือกคนส่งเข้ามาโดยหลับหูหลับตา ลักแต่ว่ามีศิลปะไปทำให้เคลิบเคลิ้มชั่วครู่ชั่วคราว และการหลอกหลอนว่าถ้าได้เดินขึ้นไปสู่พระที่นั่งหินอ่อนแล้ว ก็จะเป็นประหนึ่งเทพเจ้าผู้จะพึงบรรดาลอันใดให้ได้ทั้งสิ้น แต่คนแล้วคนเล่าที่ส่งเข้าไปก็หาความหมายอะไรมิได้ นอกจากจะหวังที่จะได้ตำแหน่งรัฐมนตรี หรือเลขานุการ ชั่วไม่ได้ตำแหน่งทั้งสองแล้ว ก็ระเหเร่ร่อนไปตามพรรคต่าง ๆ สุดแต่พรรคใดจะวางสำรับคับค้อนไว้ได้พอเพียง ประชาชนที่เลือกตั้งเขาเข้าไปได้รับการแยแสใยดีจากเขาหรือเปล่า ? ไปมีอำนาจถอดถอนเขาหรือเปล่า ?.

พินิจดูว่า การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรโดยอาศัยคะแนนนิยม แต่เป็นคะแนนนิยมบังคับกันไป กะเกณฑ์กันไปโดยอาศัยอิทธิพลเข้าบังคับข่มขู่แทรกแซงด้วยอำนาจทางอื่น โดยอาศัยความโง่เง่าของชาวชนบทเป็นบันไดเช่นนี้ ประชาธิปไตยก็มีแต่จะเกลือกกลั้วอยู่ด้วยอันตราย และเป็นประชาธิปไตยที่มีความหมายถึงเงิน เพราะเงินอาจบรรดาลสมาชิกส่วนใหญ่เข้าไปทำ Majority ในสภาได้ และอาจจะสถาปนาอะไรขึ้นมาก็ได้จากเสียงส่วนใหญ่กลุ่มนั้น.

ประชาธิปไตยที่เต็มไปด้วยอันตรายแบบนี้ สักวันหนึ่งข้างหน้าบางทีจะเป็นดาบที่เชือดเฉือนเอาแก่ประชาชนคนไทยผู้อยู่ใต้ระบอบสักวันหนึ่ง เพราะ

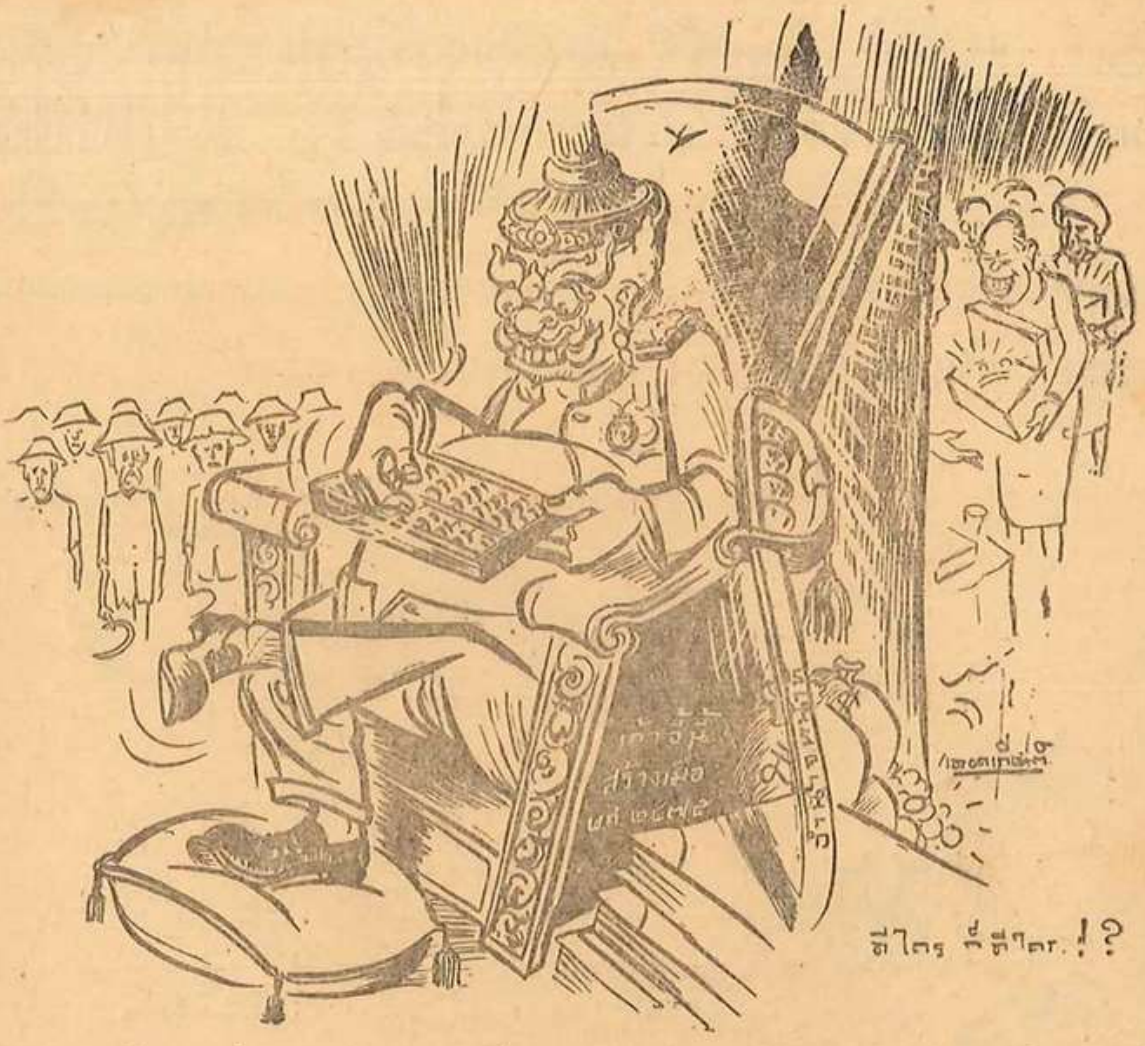
ถ้าถ้ำพังแต่ "รอยตีนโต ๆ" เข้าสู่สภาจะกลายเป็นโจ๊คของพวกรัฐบาล จะเห็นเป็นสิ่งขบขันนักยังไม่น่าจะมีอันตราย เท่ากับอำนาจของเงินส่งคนกลุ่มหนึ่งเข้าไปที่เฉลียวฉลาดพอที่จะหันเหวิถีการเมืองให้บรรดาลไป เพื่อผลประโยชน์ใดผลประโยชน์หนึ่งที่พึงหวังไว้ เมื่อนั้นแหละภายใต้โดมพระที่นั่งอนันตสมาคมจะผลิตสิ่งที่เรียกร้องน้ำตาประชาชนผู้ไม่รู้เท่าถึงการณ์ออกมา! อนิจจา ประชาธิปไตยของประชาชนที่ส่วนมากยังขาดต่อการศึกษา มันก็คือดาบเล่มหนึ่งที่ถูกนำมาหยิบยื่นให้ไว้ใช้นั่นเอง จนกระทั่งเมื่อใดถูกเสียมสอนให้เคลิบเคลิ้มไปว่าดาบเล่มนั้นถ้าเชือดคอตนเองเมื่อใด เมื่อนั้นจะได้ขึ้นสู่สวรรค์แล้ว และเป็นผลสำเร็จ เมื่อนั้นเราจะได้ยินแต่เสียงสะอึกสะอื้นอาดูรทั่วไปทุกหย่อมหญ้า!.

— 20 —

ถ่วงน้ำ

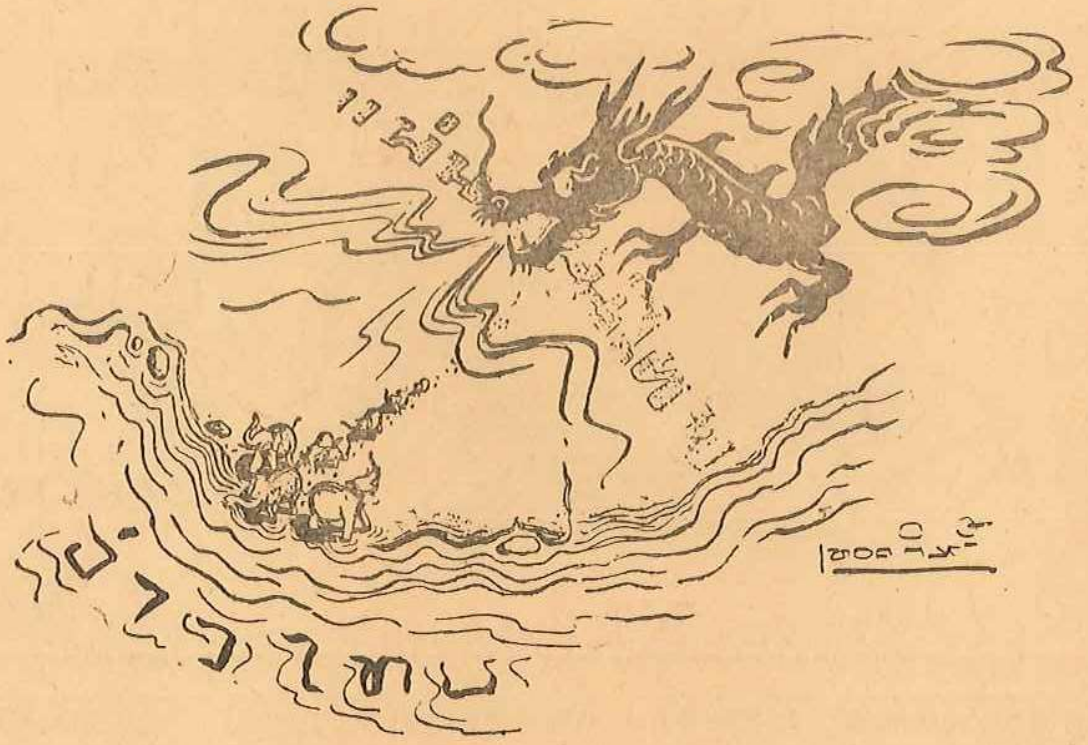
เหตุการณ์ในรัฐสภาเมืองไทย ที่จริงนับว่ารัฐสภาของเรา แม้ว่าจะมีอายุอานามถึง ๑๒ ปี ผิดกับรัฐสภาของเมืองจีน ซึ่งเพียงแต่มีอายุปีเดียวหยกๆ ก็ชวางปากันบ่นปี รัฐสภาของเราว่ากันถึงเรื่องถึงราวกระบวนกระบิล ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ออกมาแล้ว ถ้าเทียบกัน เวลาอายุอานามที่มีสภากันแล้วก็แทบจะนับได้ว่า ไม่มีเรื่องราวอะไรพอแก่การบรรทึกให้เป็นลำเป็นสันนัก ที่ว่า, หาใช่ว่าเป็นความเรียบร้อยของประชาธิปไตยเมืองไทยก็หาไม่ หากแต่ว่าเมืองไทยเราตั้งแต่รู้จักรัฐธรรมนูญการปกครองตัวเองมา ก็แต่ความนิยมในเรื่อง "การได้ดิน" กันเป็นส่วนพื้นประมาณ การแสดงออกหน้าออกตาเช่นสภาเจ็กทำกัน มักจะไม่ค่อยทำ อ้างกันว่าเป็นมรรยาทของนักการเมืองที่ดี และเรื่องได้ดินนี้ตราบใดที่ยังรักจะปลูกฝังเป็นนิสัยสุมกระบานอยู่แล้ว ชั่วชาติของเราๆ ท่านๆ ก็จะต้องพบกับการรัฐประหาร (ถ้าสำเร็จ) และการกบฏ (ถ้าไม่สำเร็จ) อยู่วันยังค่ำ จะโทษใครนั้นโทษไม่ได้ เพราะเมื่อสมัยจอมพล ปรีดีเล่นได้ดินเอาหกคะเมนตีลังกาลงมา และเมื่อจอมพลสฤษดิ์นวาสนาครั้งกระนั้น แม้จะมีหนังสือพิมพ์บางฉบับโฆษณาอย่างสุดๆ แต่ก็ยังมีหลายฉบับที่ได้อุตส่าห์เสนอเหตุผลในการประกาศสงครามของจอมพล อันเป็นข้ออ้างอย่างน้อยที่สุดกองทัพสหประชาชาติก็ยังได้พิจารณาอยู่บ้าง แต่ก็ว่าถึงชาตาอาภัพอับปรภาคแล้ว หนังสือพิมพ์ก็มีชาตาเหมือนถังขยะ มีแต่ผู้มีอำนาจถุยน้ำลายเข้าใส่ทุกยุคทุกสมัยไม่

ขาด ครั้นปรีดมอำนาจวาสนารุ่งเรืองควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน หรือถอยมาอยู่ข้างหลังหลวงธำรง ฯ จอมพลก็เป็นฝ่ายเงียบไป ผลัดกันรุกและรับอยู่เช่นนี้ จะโทษว่าใครเล่นไต้ดิน ใครไม่เล่นไต้ดิน จึงโทษหาได้ไม่ ที่พูดมานอกจะฟุ้งเฟ้อ เพราะไม่มีเจตนาจะเขียนเรื่องไต้ดิน และไม่อาจจะวิพากษ์วิจารณ์ว่า เรื่องไต้ดินนี้เหมาะสมกับนิสัยคนไทยหรือไม่ เพียงยกตัวอย่างง่าย ๆ ว่า ถ้าผัวเล่นไต้ดินกับเมียก็หมายความว่า ผัวมีชู้ และถ้าเมียเล่นไต้ดินกับผัว ก็หมายความว่า เมียนั้นเป็นนักเลงอ่านตำหรับของกากีแม่พิมพ์ของท้าวพรหมทัต สุดแต่จะพิจารณาเอาเอง.

ต่อไปนี้จะได้พูดถึงเรื่องเหตุการณ์ในรัฐสภาต่อไป สมัยนั้นนานกี่ปีจำ

มิได้แล้ว แต่ว่าผู้เขียน ยังทำหน้าที่เป็นคนข่าวประจำ รัฐสภาอยู่ใน หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง บ่ายวันนั้นเป็นการประชุมที่ออกจะเกรียวกราว เพราะเป็นวันที่ท้าวเลียง "เคมาล" จะตั้งกะทู้ด่วนเรื่องหลวงวิจิตรวาทการนักปราชญ์พ่นทางวิทยุของอ้ายกริวกด่าเจ๊กสาดเส้ยเทเส้ย ท้าวเลียงเห็นว่าเป็นเรื่องกระทบกระเทือนสัมพันธไมตรี ทำตายบทเพลง เรื่อง "จีนกับไทยมิใช่อื่นไกลพี่น้องกัน" การตอบ

กระทู้ถามในบ่ายวันนั้น เจ้าคุณพหล ฯ เจ้าสัวใหญ่ไม่มา และจอมพล เป็นผู้รักษาการแทนนายกรัฐมนตรี จอมพลจึงเป็นผู้ตอบกะทู้กับท้าวเลียงเสียเอง สรุปคำตอบของจอมพลไม่มีอะไรนอกจากตอบว่าจะห้ามปรามมิให้หลวงวิจิตร ฯ ผู้เป็นคนไทยคนเดียว และคนไทยคนแรกที่เห็นรัศมีของท่าน พ่นเช่นนั้นต่อไป การประชุมวันนั้นได้พักเมื่อถึง ๑๒.๐๐ น. อันเป็นเวลาที่คนทั้งหลายต้องกินไม่กินเหล้าก็ต้องกินน้ำชาอย่างใดอย่างหนึ่ง ผิดกับมหาเกษมใช้ คือเคยไม่กินข้าว

เย็นมานาน ก็เลยไม่มักที่จะคำนึงถึงท้องใครในท้องพระโรงว่าใครจะหิวหรือไม่หิว จนกระทั่งบางที่สมาชิกเร่งไปดื่มสุรากาแฟกันจนไม่ครบองค์ประชุมแล้ว สมภารก็ยังนั่งเป็นประธานอยู่นั่นเอง.

ที่พูดมานี้ออกจะเจ้อยแจ้ว "ถ่มน้ำดายสิบทิศ" จะลองตั้งต้นเล่านิทานเรื่อง "เมื่อพระสังฆเลี่ยงถูกถ่วงน้ำ" ต่อไป ครั้นได้เวลาพักการประชุมหลวงวิจิตรวาทการ ผู้ชำนาญทางเด็งแส่งเฮ้าถวงมิได้ลงมาส์โมส์ร คงพ่นบุหรี่พรวด ๆ อยู่ ซะ-ซะ ซะช้าง - ช้าง - ช้าง - บน - บน - ระ - ระ - เบี่ยง - เบี่ยงส์ภา (เฮอ, พูดหมดได้ค่อยโล่งใจหน่อย) ส่วนท่านท้าวเลี่ยงเจ้าจอมดำหรับเนรูห์ เคมาด คชส์ารเผือกขาวเผือกดำอะไรนั้น มานั่งผูกคอหูกระต่าย ดื่มแม่โขงโฮก ๆ อยู่ที่ส์โมส์ร หลังจากที่เร่ไปจับมือกับคุณหลวงวิจิตรวาทการแล้ว และว่าอย่าได้ถือโทษถือโพย ผมทำหน้าที่เพื่อชาติ แตกต่างกับคุณหลวงซึ่งก็ทำหน้าที่สำหรับคุณหลวง หลวงวิจิตร ฯ ตอบว่า.

"มะ - มะ - ไม่ - ปะ ปะ - เป็น - ไร - มิ - มิได้ ผะ - ผะ ผม - มะ มะ - ไม่ ไม่ - เคอะ - เคอะ - เคยโกรธ คุ - คุ - คุณเลี่ยงเลย -"

ในขณะที่ ท้าวเลี่ยงซดแม่โขงโฮก ๆ อยู่นั้น ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติประการหนึ่ง แทบจะทำให้ท้าวเลี่ยงถึงแก่พิลาไลยตัวแข็งในทันทีก็คือดาวของผู้ก่อการส์ร้างประชาธิปไตยซึ่งส์ร้างเก้าอี้มาให้ท่านท้าวได้นั่ง จนกระทั่งมส์ทิธิภาพ เส์รีภาพ ภราดรภาพ เส์มอภาพ และอะไร ๆ ภาพ ๆ อีกเยอะแยะ มาตั้งกะทู้ถามเรื่องหลวงวิจิตร ฯ ได้ คือ นายประยูร ภมรมนตรี นายวิลาศ โอส์ถานนท์ ชุนิรันดรชัย นายชุณห์ บีณฑานนท์ และนายวิเชียร สุวรรณทัต ก็ปราดมาถึงตัว นายวิเชียรผู้มีกำลังพลังร่างสูงใหญ่ปานยักษ์ปักหลั่นก็ปราดเข้าคว้าท่าน

ดาวแก่นท้าวฉุดจากเก้าอี้ ฝ่ายท่านขุนนิรันดรชัย วันนั้นแต่งตัวเต็มยศประดับนายพันตรีบนอินชนู - ซึ่งมีลักษณะจะคล้ายไปทางทหารญี่ปุ่นหรือทหารเจ๊ก ก็ไม่ไปทั้งนั้น เพราะลักษณะตัวเตี้ยตะแหมะแซะอยู่ ได้ฉวยเอาฝาตุ่มข้างสโมสรและดุ้นฟืนแถวๆ นั้น มาต่างๆ นั่นอยู่ ส่วนนายชุณห์นั้นคว้าเอาผ้าปูโต๊ะที่ท้าวเสียงนั่งมาถือไว้ ทำท่าเตรียมการจะทำอะไรกับท่านดาวแก่นท้าว สักอย่างหนึ่ง.

ท่านดาวแก่นท้าว ฉับพลันนั้น สีหน้าซึ่งขาวเผือดอยู่แล้วก็ยิ่งซีดเผือดหนักเข้าไปอีก และเมื่อเห็นท่วงท่าจะไม่ใช่เรื่องล้อเล่น จะเป็นจริงเป็นจังเอาจริงๆ ก็ร้องขอชีวิตขึ้นว่า "อย่านา! อย่านา!!" แต่ขรัวเฮียรไม่ฟังเสียงดากไปพ้นจากเก้าอี้จนได้ และในทันทีนั้นนายชุณห์ก็ปราดเข้ารวบข้อเท้าท่านเสียงเฮียรหัวคอหามกันร่องแร่งลงไปจากสโมสร ท้าวเสียงพยายามดิ้นอยู่พราดๆ เพื่อให้พ้นจากการคุกคามเสรีภาพ แต่ไม่สำเร็จ ฝ่ายสมาชิกในสโมสรและตำรวจเห็นท่าไม่เข้าที ก็ลุกฮือทั้งสโมสร แต่ไม่มีใครช่วยท้าวเสียงได้ ทันใดนั้นนกหวีดตำรวจสภาก็เป่าดังแจ้งสัญญาณเกิดเหตุ นายร้อยตำรวจ หัวหน้าตำรวจสภาวิ่งเข้าไปขัดขวางก็ได้พบกับ บาทา ของใคร คนหนึ่งใน จำนวนนั้นล้มหงายผลึงลงมา ก็เลยยืนจังงังอยู่นั่นเอง เพราะอำนาจของผู้ก่อการในสมัยนั้นใหญ่หลวงนัก

ในขณะที่คณะผู้พิชิตได้หิ้วเอาท่านท้าวร่องแร่งถือผ้าปูโต๊ะเตรียมจะตราสังข์นายเสียงและถ่วงลงไปในน้ำนั้น ใครคนหนึ่งได้วิ่งไปรายงานต่อจอมพลจอมพลวิ่งลงมาจากพระที่นั่งแต่เป็นเวลาที่สายเสียแล้ว นายเสียงได้ถูกหามเลยออกประตูหลังสโมสรเข้าสู่พระที่นั่งอัมพรไปแล้ว ในท่ามกลางกลุ่มสมาชิกและผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ และตำรวจสภาวิ่งรุดติดตามไปดูเหตุการณ์กันเป็นพรวน.

จอมพลกวดไปจนติดขบวน พลางตะโกนบอกขุนนิรันดรชัย ที่ทำหน้าที่

"ลิงขาว" "ลิงดำ"

"ผ่าง ๆ" อยู่ตลอดเวลานั้นว่า "เศวต—เศวต ขอที่เถอะน่า" แต่ท่านขุนเศวตฯ หาฟังเสียงไม่ คงตีผ่าง ๆ เป็นที่พอใจตลอดไป จนกระทั่ง ขบวนที่หามท่านเลี้ยงไปถึงสระน้ำในบริเวณพระที่นั่งนั้น และไม่ทันที่จะตราสังข์ท่านลาวแก่นท้าวแต่ประการใด ก็ขว้างท่านท้าวลงตูมไป! จมหายไปทั้งตัว.

ฝ่ายสมาชิกสภา ที่ติดตามเป็นสหายคู่ทุกข์คู่ยากของท่านท้าว ได้แก่นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ และนายเตียง ศิริขันธ์ ซึ่งวิ่งติดตามไปช่วยเหลือ แต่ไม่ทันการ เพราะท่านเลี้ยงหายไปในห้วงน้ำแล้ว ก็กระโจนติดตามไปทั้งเครื่องทรง แหวกว่ายในสายชล อุ้มเอาพณะท่านเพื่อนยากขึ้นมา ซึ่งโทรมไปทั้งตัวด้วยน้ำสกปรกในบ่อ.

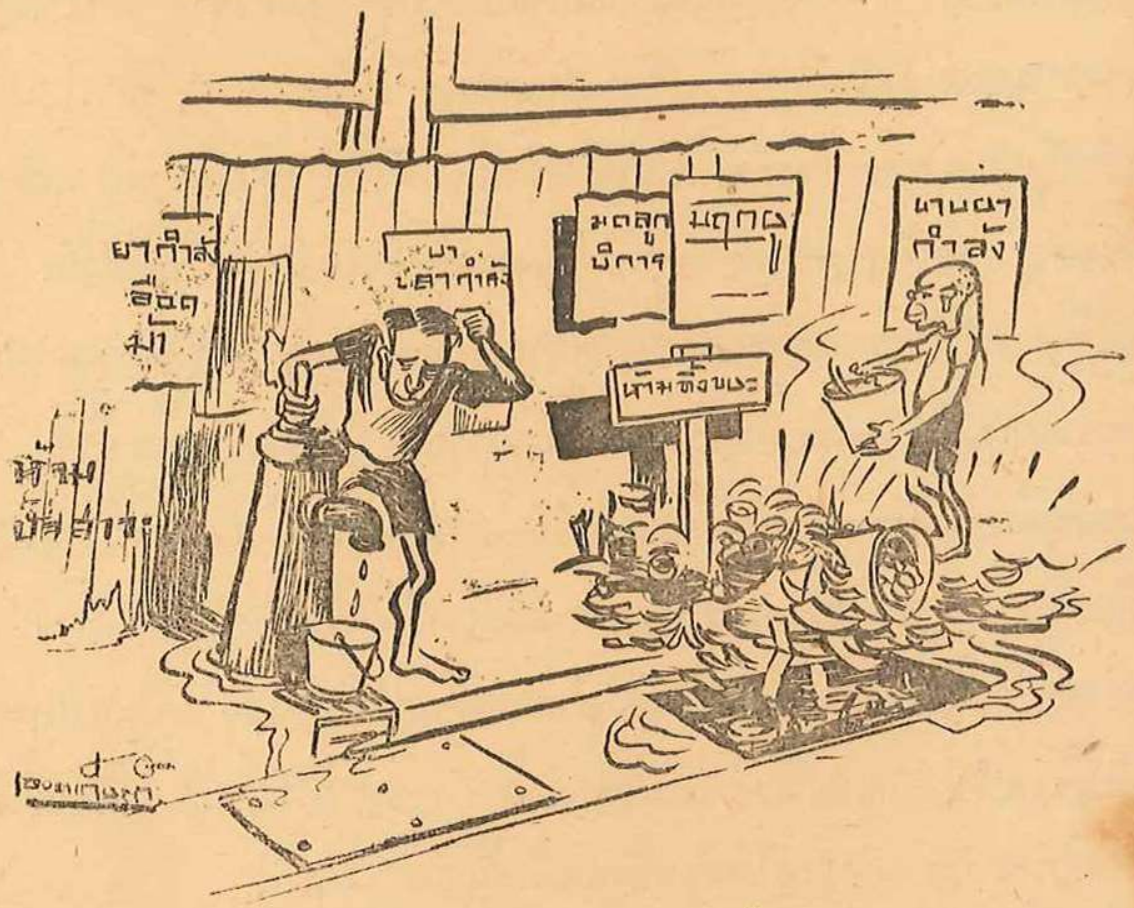
ฝ่ายคณะผู้พิชิต เมื่อกระทำการจนสำเร็จแล้ว ก็แสดงความชื่นบาน เดินผ่านจอมพลกลับไปยังพระที่นั่งเพื่อบระชุมในรอบหลัง โดยไม่ได้แยแสแม้แต่จอมพล ซึ่งไปบอกให้นายเตียง และนายทองอินทร์ พามิตรของตนขึ้นรถกลับบ้าน.

การจับกันถ่วงน้ำ ซึ่งทำกันในสภาของชาติครั้งกระนั้น จะเป็นเรื่องล้อเล่นหรือล้อจริงก็ตาม แต่อย่างน้อยที่สุดก็เป็นกุศลผลบุญ ซึ่งหนุนส่งให้นายเตียง ไชยกาล ได้มีตำแหน่งเป็นเสนาบดีช่วยจอมพลว่าการกระทรวงที่สำคัญที่สุดกระทรวงหนึ่งขึ้นมา ในเมื่อจอมพลได้ฟอร์มคณะรัฐมนตรีหลังรัฐประหาร

เรื่องนี้พูดจนได้ว่า การถูกถ่วงน้ำ หาใช่เป็นเรื่องชวยที่คนทั่งหลายเข้าใจไม่ แต่เป็นอิสริยาภรณ์ที่หาได้ยาก เพราะตลอด ๑๖ ปีที่มีประชาธิปไตยมา ท่านเตียงยังคงเป็นคนแรกและคนเดียวจนกระทั่งบัดนี้.

เทศบาลกับการเมือง

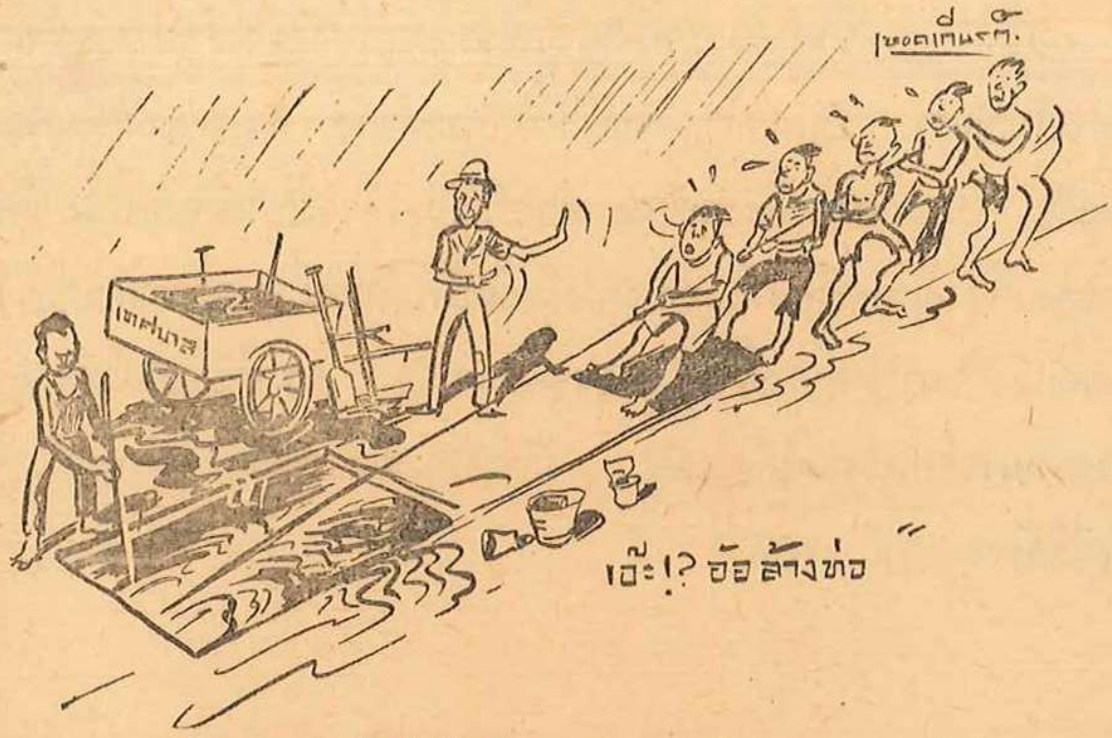
เมื่อคราวที่ได้มีหนังสือเวียนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หลวงพรหมโยธี ชี้แจงเทศบาลไปทั่วประเทศว่า ถ้ายังขืนอลเวงและเละเทะเหลวแหลกอยู่สืบไป จะจัดการอย่างเด็ดขาด และได้ส่งต่อไปยังวิทยุกระจายเสียงให้ตะโกนชู

สำทับย้ำให้ได้ยินได้ฟังโดยทั่วกันทุกเทศบาลอีกครั้งหนึ่ง คุณหลวงพรหมโยธีท่านจะมีความคิดความเห็นอย่างใดก็ตาม จะมีความคิดพากพูมว่า เทศบาลอยู่มือตะคราวนี้ หรือคิดว่าคงจะได้ชื่นชมในผลความสำเร็จเป็นเกียรติประวัติของท่าน

อันจะจารึกลงไว้แก่กระทรวงมหาดไทย เป็นอนุสรณ์ก็ดี ข้าพเจ้าก็คิดว่า คุณหลวงอาจจะมีความคิดที่ผิดไปมาก เพราะอย่างน้อยที่สุด คุณหลวงก็คงได้รับรสเพียงการหัวเราะ น้ำลายที่กระเซ็นสาดลงไปในคำสั่งจากเทศบาลทั่วไป ทั้งนี้และทั้งนั้นเพราะมูลฐานที่เทศบาลตั้งอยู่โดยทำให้เทศบาลทุกเทศบาล ต้องโงนเงนอยู่ตลอดเวลานั้น ทำไมจึงไม่เพ่งเล็งและแก้ไข หากจะคิดแก้ไขเอาด้วยอำนาจโดยไม่แยแสถึงสภาวะที่ทำให้เทศบาล ต้องเผชิญความทุเรศอยู่ทุกวี่ทุกวัน ทุกวันนี้ไม่มีใครปฏิเสธว่า สภาวะของเทศบาลเป็นอยู่อย่างซังกะตาย เพื่อให้มีชื่อว่าเป็นองคาพยพส่วนหนึ่งในฐานะที่เป็นประเทศประชาธิปไตย มากกว่าที่จะได้เป็นหัวแรงสำคัญ ในการทนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญรุ่งเรือง ทั้งนี้ดังเหตุผลตามที่ร.ท.สัมพันธ์ ขันธะชวนะ สมาชิกสภาเทศบาลผู้หนึ่งได้เคยกล่าวไว้ในเกียรติศักดิ์แล้วว่า โดยสรุปก็คือ เมื่อรัฐบาลตัดตันตัดมือเทศบาลอยู่ทุกทางแล้ว รัฐบาลจะเอาอะไรกับความเจริญเติบโตหรือเป็นแก่นสาร นอกจากจะเป็นคนง่อยเปลี้ยเสียขา เป็นภาระแก่ผู้มีกำลังวังชาที่จะต้องเลี้ยงดูสืบไป ภาระของเทศบาลทุกวันนี้ จึงเปรียบได้ด้วยกับคนทุพพลภาพที่หนักแผ่นดิน เมื่อเงินก็ไม่ได้ภาษีก็ถูกเชือดเฉือน หักไปอย่างสับนั้นหั่นแหลก อำนาจก็ไม่มี ข้าหลวงก็คอยค้ำคอแล้ว ทำไมการเทศบาลทุกวันนี้จึงจะไม่หนักแผ่นดิน เพราะทุกวันนี้ ราษฎรมิได้แยแส แม้แต่จะเสียเงินค่ากวาดเก็บขยะมูลฝอยให้พ้นหน้าบ้านไปก็รู้สึกเสียดาย.

เมื่อราษฎรไม่แยแสใยดี เพราะเทศบาลไม่ได้ทำอะไรให้เห็นว่า เป็นคำเป็นสัน หรือให้ความผาสุขแล้ว การเลือกตั้งสมาชิกเทศบาลแต่ละคราวจะหาคนดี ๆ ที่จะเข้าไปทนุบำรุงท้องถิ่นได้ยาก นอกจากพวกกุ๊ย หรือนักเลงจะขันอาสา

เข้าไป และก็ได้รับการเลือกตั้งด้วยพรรคพวกเพียงสองสามคนไปลงคะแนนให้ ทั้งนี้แม้แต่เทศบาลเมืองหลวง อย่าว่าแต่ชนิดสมาชิกเลย ชั้นเทศมนตรีเข้าไปบริหารนครหลวงประชาชนก็กลืนไม่ลง เมื่อประชาชนกลืนไม่ลงแล้ว ก็ต้องปล่อยให้พวกจับโป้ย พวกนักเลงที่เป็นสมาชิกกลืนกันเข้าไป แต่อันว่าจับโป้ยกด นักเลงกด เมื่อต่างฝ่ายต่างก็มีปริญญามาตรฐานมาด้วยกันแล้ว ก็ไม่มีใครลงให้ใคร จึงจำต้องยกกองตั้งป้อมรวนอยู่ตลอดเวลา ดังภาพที่เห็นอยู่ตลอดมา แม้แต่ในเมืองหลวงเอง ดังนั้นเทศบาลจึงจำต้องกลายสภาพเป็นนิคมนักเลงไปทุกวันนี้.

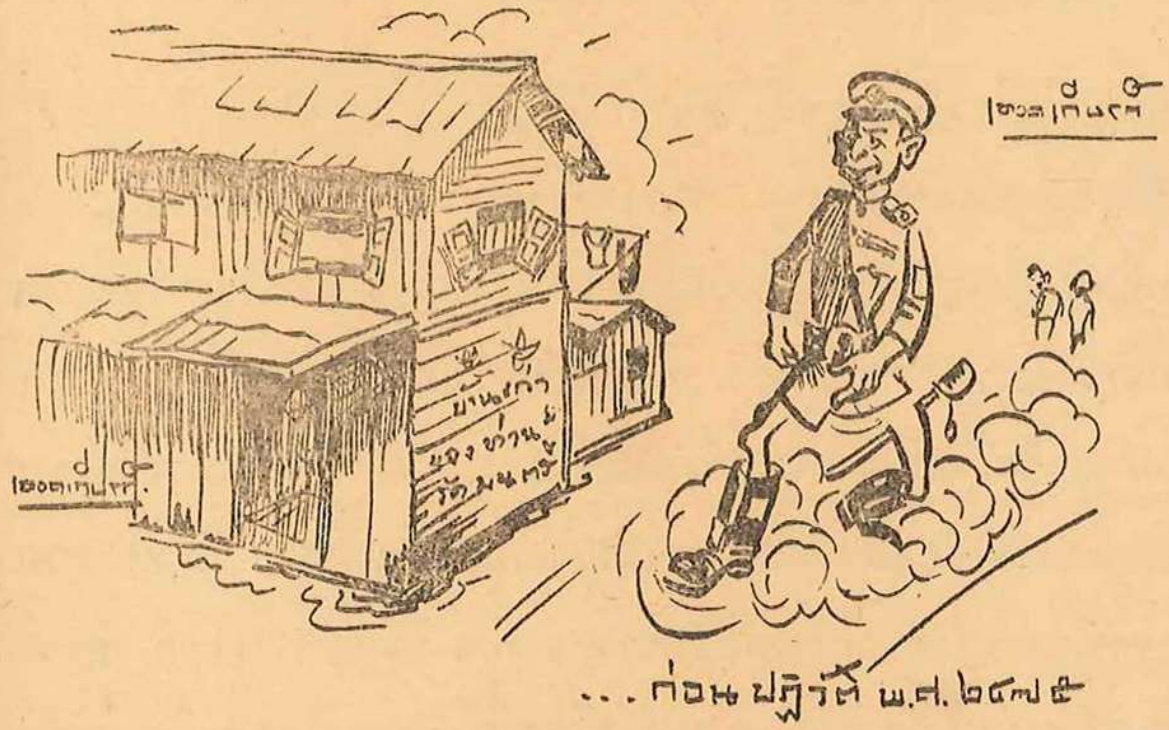
อนึ่งเล่า ประการที่สำคัญอีกประการหนึ่ง วัตถุประสงค์สำคัญที่ตั้งเป็นข้อปรารถนาของผู้สถาปนาประชาธิปไตยนั้น ก็หวังอยู่ว่าจะให้เทศบาลเป็นเสมือนโรงเรียน ฝึกฝนอบรมประชาธิปไตย เพื่อสวมรอยในการเดินเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร.

แต่ก็--- อนิจจาในวงการสภาผู้แทนราษฎรและในวงรัฐบาลเองก็สร้างแต่ความไม่เป็นสำ รัฐมนตรีบางคนที่ได้รับการแต่งตั้ง ประชาชนก็กลืนไม่ลงเหมือนกัน ในวงราชการก็ยังพอกพูนแต่คอรัปชั่น ในวงการเมืองการสภาก็เต็มไปด้วยดาวร้ายกลาดเกลื่อน มีแต่การกระทำอันอัปรลักษณ์หลายสถานอยู่ทุกวี ทุกวันกระนั้นแล้ว การเทศบาลที่จำเริญรอยยุคลบาทอยู่ จะเจริญวิเศษให้สมกับที่หลวงพรหมโยธีปรารถนาได้อย่างไร มันก็ต้องเข้าตำราที่ว่า "จ้าวัดไม่ดี หลวงชักต้องสึกปรก" ตาม.

— 22 —

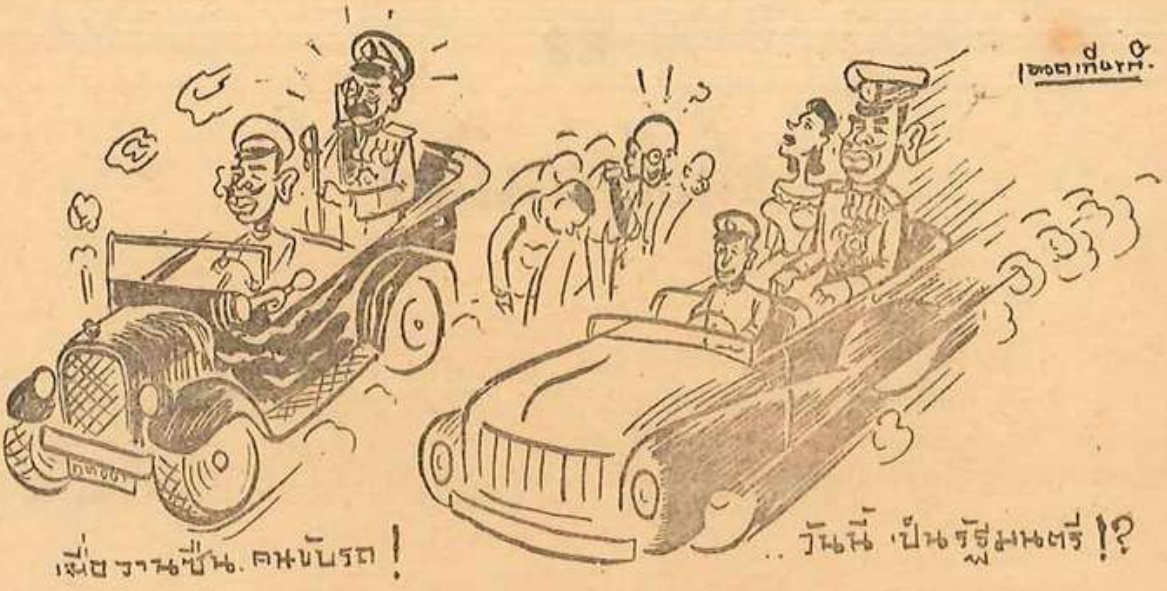
ธนบดีการเมือง

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การเมืองทำให้ผู้เสพย์เข้าไปแล้วบังเกิดอาการตุ่มหลงเพราะการเมือง นอกจากจะได้ทั้งอำนาจ และอำนาจนั้นนำไปซึ่งเงินแล้ว แม้

ตำแหน่งการเมืองที่ไม่อยู่ในลักษณะจะใช้อำนาจ ก็เป็นสถานสำคัญซึ่งแสวงหาเงินได้เป็นอย่างดี.

ธนบดีที่อุบัติขึ้นเพราะการเมือง ปรากฏว่าในประเทศเราตั้งแต่มีประชาธิปไตยขึ้นมา ได้อุบัติขึ้นบดีประเภทนี้ขึ้นมากมาย ก่อนการปฏิวัติระบอบสม-

บูรณาญาสิทธิ์มาเป็นประชาธิปไตยนั้น นักปฏิวัติส่วนมากมิได้มีอะไรเป็นแก่นสาร คงเป็นคนชั้นกลางพอมีพอกิน หรือบางทีก็อยู่ในชั้นยากจนเสียด้วยซ้ำไป แต่การณ์กลับปรากฏว่าภายหลังการปฏิวัติแล้ว เมื่อเข้าครองตำแหน่งทั้งราชการการเมืองและราชการประจำแล้ว ก็ได้บังเกิดการรุ่มรวยขึ้นขนานใหญ่ ปลูกตึกปลูกราม ซื้อที่ดินไร่นาสำโท มีรถยนต์นั่งปรู๊ดปราด นี่เพราะอภินหารการเมือง มาในสมัยต่อๆมาก็ได้เกิดการแผ่ขยายอำนาจขนบดียิ่งขึ้น เมื่อหลังสงครามกล่าวคือ การเป็นขนบดีโดยบริโภคข้าวสาร ถ่าน น้ำ เสื้อเวสปอยต์ จอบเสียม โดยฉะเพาะอย่างยิ่งก็การบริโภคโดยตรงที่สุด ก็คือ การบริโภคขนบัตรที่นำไปให้ราษฎรแถก ธนาคารต่าง ๆ ถูกสั่งให้เบิดเครดิตให้นักการเมืองซึ่งเป็นฝักเป็นฝ่ายข้างรัฐบาลอย่างเต็มที่ ขนบดีการเมืองจึงอุบัติขึ้นอย่างอุ่นหนาฝาคั่งในระหว่างสองยุคดังกล่าวนั้น ตลอดจนมาสมัยหลังรัฐประหารนี้ การเบ่งบานเพื่อสร้างฐานะทางขนบดีก็ได้อุบัติขึ้นด้วยการเพิ่มเงินเดือนผู้แทนราษฎร มิใยที่จะเต็มไปด้วย

เสียงกู่ก้องคัดค้านและขัดขวางนานาประการ ก็หาทำให้การดำเนินการนั้นหยุดยั้งไม่ เพราะฉะนั้นจึงกล่าวได้เต็มพากพูมว่า ฐานะทางการเมืองของประเทศไทยเป็นฐานะที่จะสร้างความรุ่มรวยให้ดีกว่าอาชีพประเภทอื่น เพียงแต่เหลือบดูว่าพรรคไหนจะมีอำนาจในการสนับสนุนรัฐบาลเท่านั้น ก็หันเหไปสู่พรรคนั้น แล้วจะมีอะไรที่ต้องการแล้วจะไม่ได้ แม้ที่สุดขหมูขหมา ตำแหน่ง "ขนบด" ก็มารออยู่ในเงื้อมหัตถ์ตรงหน้าแล้ว.

บาสติล
จุดอุบัติปฏิวัติ ๒๔ มิถุน.

ถอยหลังไปจากวันนี้เมื่อ ๑๗ ปีก่อน หมายถึงในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ นั้น ที่จริงมันอาจจะเป็นเวลานานพอดูสำหรับเมืองไทยเรา และโดยฉะเพาะอย่างยิ่ง เมื่อได้มีการนับเนื่องเอาวันนั้นเป็นวันสำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติ เพราะเป็นวันที่ได้อุบัติจุดระเบิดของ การปฏิวัติ เพื่อ สถาปนา ระบอบ ประชาธิปไตย ขึ้นในประเทศไทย.

ที่จริง ถ้าคิดถึงว่าอายุประชาธิปไตย ของ ประเทศ ได้วางรากฐานมาเพียง ๑๗ ปีครบบริบูรณ์เต็มถึงในวันนี้แล้ว ก็อาจจะเป็นเวลาที่ไม่นานนัก ถ้าเทียบเคียงถึงอายุของประชาธิปไตยของประเทศอื่น ๆ แต่เมื่อหวนคำนึงถึงเหตุการณ์ในประเทศไทยที่เกิดขึ้นเพราะเหตุแห่งการสถาปนาประชาธิปไตยขึ้นแล้ว ก็อาจจะนับว่าเป็นเวลาที่นานพอใช้เพียงหัวข้อเรื่องใหญ่ ๆ ของ "๑๗ ปีแห่งระบอบประชาธิปไตยเมืองไทย" ซึ่งได้ผ่านเหตุการณ์สำคัญดังต่อไปนี้

การกบฏ ปี ๒๔๗๖ โดยพระองค์เจ้าวรเดช นายกรัฐมนตรีคนแรกถูกจับ—พระปกเกล้าฯสละราชสมบัติ—การประหารชีวิตครั้งใหญ่ในคุกมหันตโทษบางขวาง—พระยาฤทธิอัคเณย์ หัวหน้าปฏิวัติคนสำคัญหนีจากประเทศ—พระยา ทรงสุรเดช ถูกเนรเทศ—การสงครามและลัทธิผู้นำ—จอมพลคว่ำ—ปรีดีเถลิงอำนาจ—ถอย

ปลงพระชนม์ — ข้าวยาก หมากแพง — รัฐประหาร — ปรีดี เตลิด — จอมพล ขี้นสู่อำนาจ — นักการเมืองและนักปฏิวัติถูกสังหาร.

นี่คือเรื่องราวของประเทศ เพราะเหตุมีระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นจึงควรจะนับว่า เมื่อเหตุการณ์ได้เคลื่อนไหวมาโดยรูปการณ์เช่นนี้แล้ว จึงควรจะถือว่า ประชาธิปไตยของเมืองไทย ๑๗ ปีนี้เป็นเวลาที่นานพอใช้ ถ้าถือเป็นชีวิตของมนุษย์ปุถุชน ก็นับว่าเป็นทางเดินของโชคชาตากรรมพรหมลิขิตซึ่งดำเนินมาอย่างดุเดือดและลุ่มๆดอนๆเต็มที่และเป็นมนุษย์ประเภทที่ยากจะคำณวนโชคชาตาในอนาคตได้ถูก.

เพียงแต่ถอยหลังไปจาก วัน ปฏิวัติ ๖ ปีเศษ ณ อนุสาวรีย์บาสติลกรุงปารีส นักศึกษาหนุ่มสามคนได้มาปฏิญาณที่จะร่วมตายกัน ทั้งสามคนนี้ใช่

เป็นชาวปารีส แต่เป็นเด็กหนุ่มไทยเรานี่เอง พวกเหล่านี้ได้รับทุนจากรัฐบาลในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ให้ไปศึกษาในปารีสทั้งสิ้น คนหนึ่งในจำนวนนั้นเรียนวิชากฎหมาย และอีกสองคนเรียนการทหาร.

พวกเหล่านี้สมองปราชญ์เปรื่องจนกระทั่งบรรดาเจ้านายในราชตระกูลคาดไม่ถึง เพราะในสมัยนั้น การส่งคนไปศึกษาวิชาการในยุโรป บรรดาเชื้อพระวงศ์จะได้รับการพิจารณาก่อนบุคคลประเภทอื่น ๆ ถัดไปก็คือพวกลูกขุนน้ำขุนนางชั้นผู้ใหญ่ซึ่งเป็นที่โปรดปราน ดังนั้นชีวิตของบุคคลที่เกิดมาเป็นลูกคนธรรมดาสามัญ จึงเป็นอันหมดหวังความเจริญรุ่งเรืองของชีวิต โดยผ่านการศึกษาจากต่างประเทศ เช่นลูกหลานราชสำนัก หรือลูกท่านหลานเธอของเจ้าพระยาพานทอง.

แต่เด็กหนุ่มทั้งสามคนนี้ ทำไมจึงสามารถไปกอดคอกันอยู่ที่กรุงปารีสได้ เขาอาจจะได้ชัยชนะในทางปฏิภาณ และความเฉลียวฉลาดแห่งสติปัญญาเหนือกว่าคนอื่นเท่าพวกเจ้า หากเขาหาได้พอใจเพียงแค่นั้นไม่ เมื่อเขามีปรารถนาที่จะได้ชัยชนะทางการเมืองจากพวกเจ้าด้วยซ้ำ โดยอาศัยสติปัญญาที่พวกเจ้าเสริมสร้างไว้ให้เขานั่นเอง

บ่อยครั้งในระหว่างพักเทอมของนักศึกษา หรือนาน ๆ ครั้งที่ว่างจากการศึกษา เขาจะต้องพากันมาจับกลุ่มอยู่ที่อนุสาวรีย์บาสติลแห่งกรุงปารีสนี้

ทำไมเขาจึงยึดถืออนุสาวรีย์นี้ เป็นประหนึ่งสถานที่ ๆ จะคุ้มครองความคิดของเขา ให้ประสพความสำเร็จในเบื้องหน้าในเมื่ออนุสาวรีย์แห่งนี้เป็นเครื่องหมายของความสำเร็จ ของ การปฏิวัติใหญ่ ของ ฝรั่งเศส ในรัชชสมัย หลุยส์ที่ ๑๖ เมื่อคณะราษฎรได้ลุกขึ้นทะลายล้างคุกบาสติล แหกหักเอานักโทษการเมืองออก

มา บัดนี้คุกนั้นไม่มีแม้แต่ทรากแล้ว นอกจากอนุสาวรีย์อันโอ่อ่า ซึ่งสถาปนาขึ้นแทนที่ และคนหนุ่มสามคนนั้นได้เข้านั่งวางแผนการณ์ และคิดฝันอยู่ภายใต้ประกายอนุสาวรีย์นี้อย่างเคร่งเครียด.

เขาฝันที่จะเป็นนักปฏิวัติ เขาฝันที่จะนำชงชัย "เสรีภาพ" ไปโบกสบัดในท่ามกลางประชาชนชาวไทย เขาฝันที่จะทำแผ่นดินไทยให้รุ่งเรือง และฝันที่จะถอนรากแก้วความเคียดแค้นชิงชังพวกเจ้าให้ปราศนาการไปจากดวงใจ.

ข้อคิดเห็นของเขาภายใต้ประกายอนุสาวรีย์แห่งนั้น ก็คือตราบใดที่เจ้ายังกุมอำนาจบริหารบ้านเมือง โดยไม่ยอมคลายหัตถ์ออกแล้ว ตราบนั้นประเทศสยามจะประสพความรุ่งเรืองเช่นเขาอื่นไม่ได้ และตราบใดที่เจ้ายังถือว่าสมองของเจ้าเท่านั้นเลิศลอยพ้นยิ่งกว่าไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน ตราบนั้นจะทำอะไรไม่ได้ นอก

จาก ปฏิวัติ! ดึงเอาอำนาจออกมาจากเงื้อมพระหัตถ์ และกระชากราชบัลลังก์ลงมาอยู่ใต้กฎหมาย เช่นผู้คนธรรมดาสามัญทั้งหลาย.

ใครคนหนึ่งในจำนวนสามคนนั้นปรารภขึ้นว่า ประเทศสยาม มีเจ้านายพุ่มเพื่อย และแบ่งชั้นวรรณะกันชุลมุลวุ่นวาย โดยฉะเพาะอย่างยิ่งก็ฐานันดรในราชตระกูลนั้นได้มีอภินิหาร ข้ามน้ำ ข้ามทะเล ไปอาละวาดถึงคนไทยในยุโรปเข้าแล้ว.

ทุกวันนี้ความระทมขมขื่นของนักเรียนไทยที่ไม่ใช่เจ้าในปารีส ที่ได้รับการเกรียวกราดอย่างไม่เป็นธรรมนั้นแล้ว จากพระองค์เจ้าจรูญศักดิ์ อัครราชทูต

ทำไมเจ้าของราชตระกูลอังกฤษจึงมีน้อยองค์ และทรงเป็นเจ้าจริง ๆ เพราะตระหนักดีว่า การที่ราษฎรเคารพในฐานะเป็นเจ้าแล้ว เจ้าจะต้องมีหน้าที่เคารพตอบด้วย ไม่ใช่อย่างเจ้าในเมืองไทย ที่ยิ่งได้มีการเคารพ ก็ยิ่งแสดงความเป็นเจ้าหนักขึ้นทุกที

คนหนุ่มนักเรียนกฎหมายมีความคิดเห็นว่า ต้องล้างเจ้าให้หมดไปเช่นรัสเซีย ล้างราชวงศ์ — ราโมนอฟ--- แต่นักเรียนนายทหารบีนใหญ่ ผู้สุขุมคนหนึ่งคัดค้านว่า คนไทยยังรักและเคารพต่อราชบัลลังก์ — กษัตริย์ต้องเอาไว้ และนี่คือ คนหนุ่มถูกครึ่งเยอรมันอีกคนหนึ่งเห็นด้วย.

ประกายอนุสสาวรีย์บาสติลแจ่มใสยิ่งขึ้น มันเป็นนิมิตรหมายถึงชัยชะนะของไชยของการปฏิวัติปลิวสบัดอยู่ในมโนภาพเบื้องหน้าโน้นแล้ว ถ้าการปฏิวัติอุบัติขึ้นโดยปราศจากนองเลือดนั้นย่อมหมายถึง พระสยามเทวาธิราช ทรงเห็นด้วย และประชาชนพอใจต่อการปฏิวัตินั้นแล้ว.

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

ศักราชเจ้ากุมอำนาจควรจะหมดสิ้นไปจากแผ่นดินไทยเสียที คนหนุ่มทั้งสามคนนั้นคิดฝันถึงการมี ปาเลียเมนต์อันมโหพาร คนธรรมดาสามัญ เมื่อมีสติปัญญาและความปรีชาสามารถ แม้จะเป็นตระกูลดูกชาวนาชาวไร่ ก็ควรจะครองตำแหน่งเสนาบดีของประเทศได้ ไม่ใช่เจ้าจะเป็นผู้ผูกขาดเสียทุกกระทรวง.

คนหนุ่มสามคนนั้นนั่งคิดฝันอยู่ณอนุสสาวรีย์บาสติลนั้นจนใกล้จะย่ำสนธยา ประกายอนุสสาวรีย์กำลังจะเลือนหายไปจากพิภพ แสงประทีปกำลังจะชัชวาลย์โชติช่วงจากตึกรามทั่วไปแล้ว.

ชายหนุ่มสามคนนั้นกระชับโอเวอร์โคตแน่น และลุกไปจากอนุสสาวรีย์แห่งนั้น เพราะละอองหิมะกำลังจะเริ่มกระเซ็นอย่างหนัก หนาวจัดหนาวเท่าหนาวในกรุงปารีส แต่ยังไม่หนาวเหน็บหัวใจ เหมือนพวกเจ้าในราชวงศ์จักรีกระทำแก่คนธรรมดาสามัญ.

๖ ปีให้หลัง คนหนุ่มทั้งสามคนได้มีบทบาทสำคัญในการปฏิวัติ.

๑๗ ปีให้หลังอีกเวลาหนึ่ง คือในทุกวันนี้คนหนุ่มทั้งสามคนนั้นยังมีชีวิตอยู่ในโลก เพราะ

คนหนึ่งคือ จอมพล ป. พิบูลสงคราม

อีกคนหนึ่ง คือ นายปรีดี พนมยงค์

และอีกคนหนึ่งนั้น คือ พล ต. ประยูร ภมรมนตรี

โอ้อนุสสาวรีย์บาสติล ณ. กรุงปารีส --- ประกายของอนุสสาวรีย์แห่งนี้อาจจะยังคงสุกใส เหมือนเมื่อ ๒๓ ปีก่อนนั้นก็จริง เพราะเป็นธรรมชาติที่ไม่เปลี่ยน

แปลง แต่พรหมลิขิตของคนหนุ่มนักปฏิวัติทั้งสามคนนั้นกำลังห่างไกลกันอย่างลิบลับ.

เพราะคนหนึ่ง กำลังเป็นนายกรัฐมนตรีที่มีอำนาจวาสนา คนที่สามเป็นพ่อค้าธรรมดาคนหนึ่ง หลังจากลุกใสในวงการเมืองมาพักหนึ่งแล้ว แต่คนที่สอง เป็นผู้ ต้องหาใน การวางแผนการณ์ปลง พระ ชนม์ในหลวง ! และ ก่อการจลาจลขึ้นในประเทศไทย เขากลับหากันเอง.

ประชามติภายใต้ท๊อปบู๊ทอัศวิน

●

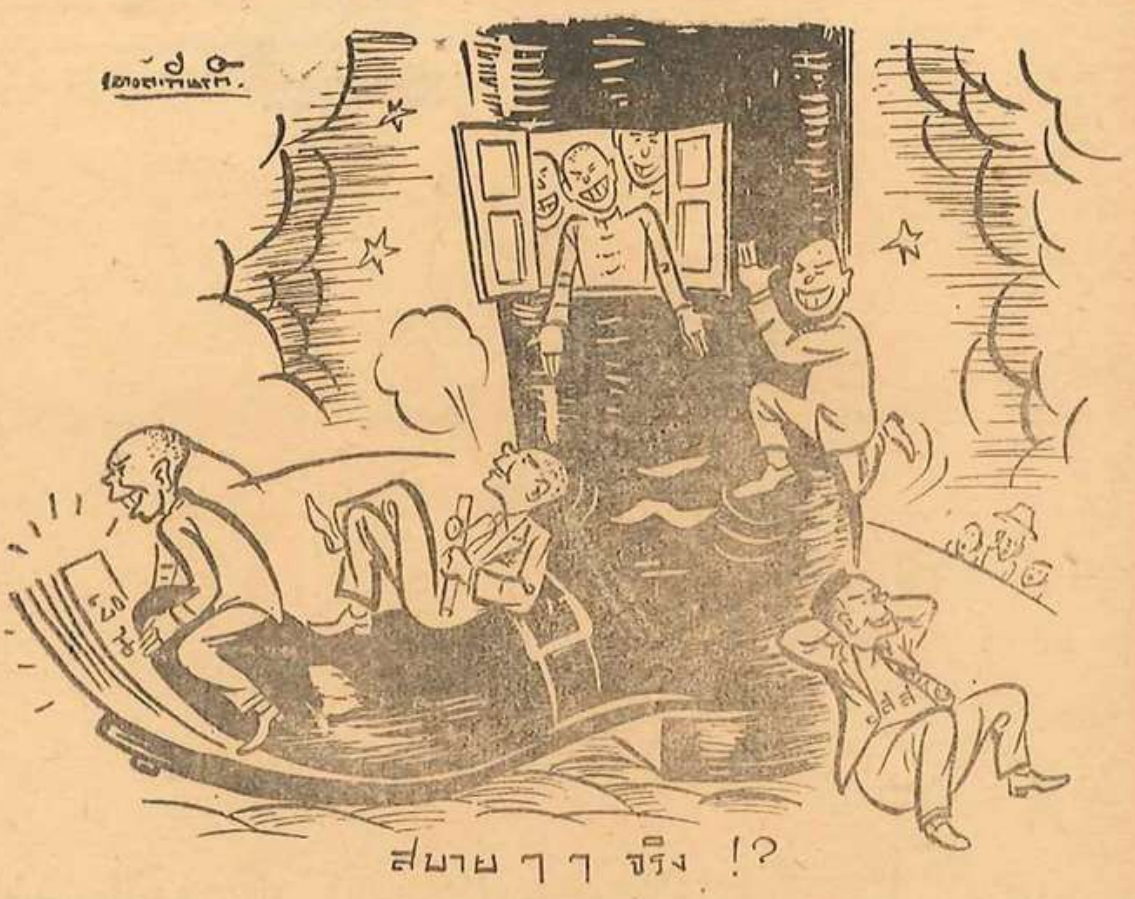
จะเป็นการตกขบขันหรือจะเป็นการข่มขู่ หรือจะเป็นลูกไม้ทางการเมือง อย่างใดก็ตาม แต่ประวัติศาสตร์ของรัฐสภาแห่งชาติ ก็ได้บรรทึกลงด้วยความ

ขึ้นแล้ว ในกรณีที่จอมอัศวิน แวดล้อมไปด้วยอัศวินใหญ่น้อย บุกเข้าไปในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันลงมติให้ความไว้วางใจแก่รัฐบาลจอมพล และอย่างน้อยที่สุดก็ผลอันได้แก่ชัยชะนะเด็ดขาดของจอมพล.

ในระบอบประชาธิปไตย ได้ถูกจารึกลงแต่บรรพกาล และทุกประเทศในระบอบนี้ ได้ยึดมั่นอยู่เป็นสัจจบรรณตราบเท่าทุกวันนี้ก็คือ อำนาจประชามติหรือมติมหาชน ดังนั้นประเทศประชาธิปไตยทั้งหลายจึงแสดงรูปออกมาด้วยการใช้มติมหาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไป และสมาชิกผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้แทนราษฎร ก็จะต้องพึงปฏิบัติ โดยถือเป็นวิญญาณสำคัญของหน้าที่ ก็คือการแสดงความคิดความเห็น โดยถือมติของประชาชนที่แต่งตั้งตนเข้ามาเป็นบรรทัดฐาน ไม่โน้มเอียงความคิดความเห็นของตนเข้าไปอยู่ภายใต้อาณัติหรืออามิสสินจ้างของบุคคลคณะใดหรือของคนใด โดยฉะเพาะอย่างยิ่งหน้าที่อันสำคัญก็คือ การควบคุมรัฐบาลแล้วไซร้ ผู้แทนราษฎรจะต้องไม่เข้าไปอยู่ภายใต้ยุคลบาทของรัฐบาลเป็นอันขาด และผู้ที่ด้านหน้าเข้าไปปฏิบัติตนเยี่ยงนั้นจะต้องถูกตราหน้าว่าทรยศต่อประชาชนที่เลือกตั้งตนเข้ามาอย่างร้ายแรง แม้อำนาจประชามติจะใช้ในการถอดถอนขับไล่ผู้แทนราษฎรมิได้ก็ตาม แต่จะต้องถูกสาปแช่งอยู่ตลอดกาลตลอดเวลาจนกว่าจะหมดอายุสมัยสมาชิกภาพแห่งตน.

แต่เป็นที่น่าเสียดายสำหรับหลักการนี้ในรัฐสภาของชาติเรา เพราะเหตุได้ถูกกระทบและเหยียบย่ำมาตลอดเวลา นับแต่หลักการปกครองที่คณะปฏิวัติได้เรียกว่า "ประชาธิปไตย" ถูกสถาปนาขึ้นในประเทศไทย อำนาจประชามติในเมืองไทยจึงมีค่าเสมอด้วยผ้าขี้ริ้วชุดที่ปลิวอยู่กลาดเกลื่อน เหนือจมูกของคน

ถวาดถนนแทนที่จะได้รับการสูดหรืออัดเข้าไป ก็กลับเป็นสิ่งที่พึงหลีกเลี่ยง และหายใจรดพ่นถ่มให้ปลิวไปสู่แหล่งอื่น.

โดยฉะเพาะอย่างยิ่งที่น่าเอนจอนาถก็คือการแสดงออกมาซึ่งอำนาจประชามติในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อคราวลงมติให้ความไว้วางใจแก่รัฐบาลจอมพลนั้น ในกรณีที่คณะอัศวินพกปืนเฮโดไปจ้องเขม็งเอาแก่บรรดานักการเมืองทั้งหลาย ที่ทรยศต่อประชาชนด้วยอามิสสินจ้างรางวัล ด้วยอาหารจีน ด้วยเหล้า และบุหรี่อย่างดี ด้วยเงินตราที่แจกจ่ายอย่างฟุ่มเฟือย และสมาชิกสภาเหล่านั้นได้บริโภคเข้าไป แล้วสลัดคำมั่นสัญญาต่อประชาชนว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยบริสุทธิ์ใจทั้งเสีย.

อ้วนตี๋ ผู้มีราศี

การทรยศหักหลังต่อประชาชนในลักษณะเยี่ยงนี้ ประชามติที่ดุนดันให้นักการเมืองชั่วโฉดเข้าไปนั่งในสภา จึงกลับกลายเป็นประชามติที่อยู่ภายใต้แผ่นหนังที่อปปูที่อศีวินเหล่านั้น และสายตาที่ไม่กล้าสพต่อหน้าคณะรัฐบาล ซึ่งคนได้รับสินจ้างมา ณ บัดนี้ ในพื้นพสุธาอาศัย ที่เราเรียกกันว่าประเทศไทย ซึ่งจำเริญประชาธิปไตยมา ๑๗ ปี จึงไม่มีสิ่งอันใดที่เหลือหลอที่งอยู่ นอกไปเสียจากอำนาจประชามติ ที่มีค่าเพียงฝุ่นละอองธุลีที่ปลิวอยู่กลาดเกลื่อนถนนหนทาง โดยปราศจากการแยแสดังที่ได้กล่าวแล้วแต่ข้างต้น.

ประชาธิปก ---- ประชาธิปไตย

เมื่อ ๑๕ ปีที่ผ่านพ้นมานี้สวรรค์อาจจะประทานสิ่งที่ประชาชาติไทยไม่เคยได้รับรสชาดมาแต่บรรพบุรุษกาล นั่นคือการปกครองตนเองที่เรียกว่าประชาธิป-

ไตย ที่เรียกว่าเป็นการปกครองที่โอบอุ้มและห้อมล้อมไปด้วยกลิ่นไอและบรรยากาศของเสรีภาพก็ตาม แต่ในขณะนั้นมันเป็นเวลากาลที่ประเทศทั้งชาติต้องสูญเสียพระประมุขของชาติ ซึ่งในที่สุดชาติไทยก็ไม่มีโอกาสได้เห็นพระองค์ไปชั่วชีวิต พระบรมวงศานุวงศ์และอำมาตย์ ข้าราชบริพารไม่มีโอกาสได้ เผ้าแหนอยู่แทบเบื้องยุคลบาท ภายใต้เศวตรฉัตรมหานพดลมีแต่ความว่างเปล่า แม้ว่าฉะเพาะหน้าเศวตรฉัตรนั้น จะเต็มไปด้วยเก้าอี้และที่นั่งของผู้กำอำนาจวาสนามาปกครองบ้านครองเมืองก็ตามแต่เมื่อ ๑๕ ปีนั้นเป็นปีที่ได้แต่ความอ้างว้างและเปล่าเปลี่ยว การสูญเสียกษัตราธิราชไปโดย การสละราชบัลลังก์ของ พระบาทสมเด็จ พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวไปในครั้งกระนั้น เป็นการสูญเสียที่แลกเปลี่ยนกันมาซึ่งประชาธิปไตยนั้น เป็นการแลกเปลี่ยนที่มีราคาแพงนัก.

แถลงการณ์สละราชสมบัติเล่มมหึมาที่พิมพ์ขึ้น แจกจ่ายไปในครั้งกระนั้น เป็นการแถลงการณ์ที่บรรจุไว้ด้วยตัวอักษรที่ให้แต่ความคับคั่นและน้ำตาแก่พสกนิกรของพระองค์ แม้ว่า แผ่นดินไทยจะเพียบแปล้ไปด้วยการหลงละเมอในเสรีภาพที่ฟุ้งเฟ้อปานใด ก็มิวายที่จะทำให้มีแต่ความวาบหวิวในดวงใจ โอ้, พระผู้ปกเกล้าของชาติไทย.

เหตุผลในพระราชหัตถ์เลขาของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ที่พระราชทานถึงรัฐบาลในกรณีอำลาเศวตฉัตรชัยของพระองค์ เป็นเหตุผลที่ไม่ได้มีแววของชัตติยะมานะอยู่แม้แต่จะเพียงแฝงเร้นในส่วนใดส่วนหนึ่ง ของ ตัวอักษร ที่ทรงพระอักษร เป็นเหตุผลของกษัตริย์ที่ทรงเห็นว่าประชาธิปไตยของคณะ ผู้ก่อการที่ให้แก่ประชาชนนั้น เป็นยาพิษมากกว่าน้ำผึ้งจากสวรรค์ และนี่คือพระราชหัตถเลขาที่ทรงพระอักษรขึ้นด้วยความขมขื่นในดวงพระราชหฤทัยเป็นที่ยิ่งนัก.

(ดำเนา)

ป.ป.ร.

บ้านโนดแครนดิ์, ประเทศอังกฤษ.

เมื่อพระยาพหลพลพยุหเสนากับพวกได้ทำการยึดอำนาจการปกครองโดยใช้กำลังทหารในวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้วได้มีหนังสือมา อัญเชิญข้าพเจ้าให้

ดำรงอยู่ในตำแหน่งพระมหากษัตริย์ ภายใต้รัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าได้รับคำเชิญนั้นเพราะเข้าใจว่า พระยาพหล ฯ และพวกจะสถาปนารัฐธรรมนูญ ตามแบบอย่างประเทศทั้งหลายซึ่งใช้การปกครองตามหลักนั้น เพื่อให้ประชาราษฎรได้มีสิทธิที่จะออกเสียง ในวิธีดำเนินการปกครองประเทศ และนโยบายต่าง ๆ อันเป็นผลได้ผลเสียแก่ประชาชนทั่วไป ข้าพเจ้ามีความเคลือบใส ในวิธีการเช่นนั้นอยู่แล้ว และกำลังจะดำริจัดการเปลี่ยนแปลง การปกครองของ ประเทศสยามให้เป็นไปตามรูปนั้น โดยมิได้มีการกระทบกระเทือนอันร้ายแรง เมื่อมามีเหตุรุนแรงขึ้นเสียแล้ว และเมื่อผู้ก่อการอันรุนแรงนั้นอ้างว่า มีความประสงค์จะสถาปนารัฐธรรมนูญขึ้นเท่านั้น ก็เป็นอันไม่ผิดกับหลักการที่ข้าพเจ้ามีความประสงค์อยู่เหมือนกัน ข้าพเจ้าจึงเห็นควรโน้มตามประสงค์ของผู้ก่อการยึดอำนาจนั้นได้เพื่อหวังความสงบราบคาบ เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงอันสำคัญนั้นเป็นไปโดยราบรื่นที่สุดที่จะเป็นได้ แต่ความพยายามของข้าพเจ้าไร้ผลโดยเหตุที่ผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองหาได้กระทำให้บังเกิดมีเสรีภาพในการเมืองอย่างบริบูรณ์ขึ้นไม่ และมิได้พึงความคิดเห็นของราษฎรโดยแท้จริง และจากรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับจะพึงเห็นได้ว่า อำนาจที่ดำเนินนโยบายต่าง ๆ นั้นจะตกอยู่แก่คณะผู้ก่อการ และผู้ที่สนับสนุนเป็นพวกพ้องเท่านั้น มิได้ตกอยู่แก่ผู้แทนซึ่งราษฎรเป็นผู้เลือกเข้ามาในฉบับชั่วคราว แสดงให้เห็นว่าถ้าผู้ใดไม่ได้รับความเห็นชอบของผู้ก่อการ จะไม่ให้เป็นผู้แทนราษฎรเลย ฉบับถาวรได้มีการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นตามคำร้องขอของข้าพเจ้า แต่ก็ยังให้มีสมาชิก ซึ่งตนเลือกเองเข้ากำกับอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรตั้งครึ่งหนึ่ง ในการที่ข้าพเจ้าได้ยินยอมให้มีสมาชิกสองประเภทก็โดยหวังว่า สมาชิกประเภทที่สองซึ่ง

ข้าพเจ้าทั้งนั้น จะเลือกจากบุคคลที่รอบรู้การงานและชำนาญในวิธีดำเนินการปกครอง โดยทั่ว ๆ ไปไม่จำกัดว่าเป็นพวกใดคณะใด เพื่อจะได้ช่วยเหลือนำทางให้แก่สมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้นมา แต่ครั้นเมื่อถึงเวลาที่จะตั้งสมาชิกประเภทที่สองขึ้น ข้าพเจ้าหาได้มีโอกาสแนะนำในการเลือกเลย และคณะรัฐบาลก็เลือกเอาแต่ละเพาะผู้ที่เป็นพวกของคนเกือบทั้งนั้น มิได้คำนึงถึงความชำนาญ นอกจากนั้นคณะ

ผู้ก่อการบางส่วนได้มีความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงโครงการเศรษฐกิจของประเทศอันใหญ่หลวง จึงเกิดแตกร้าวกันขึ้นเองในคณะผู้ก่อการและพวกพ้อง จนต้องมีการยึดอำนาจ และงดใช้รัฐธรรมนูญบางมาตรา โดยคำแนะนำของคณะรัฐบาลซึ่งถือตำแหน่งอยู่ในเวลานั้น ทั้งนี้เป็นเหตุให้มีการปั่นป่วนในการเมือง ต่อมาพระยาพหลฯ กับพวกก็กลับเข้าทำการยึดอำนาจ โดยกำลังทหารเป็นครั้งที่สอง และแต่นั้นมา ความหวังที่จะให้การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เป็นไปโดยราบรื่นก็ลดน้อยลง.

เนื่องจากเหตุที่คณะผู้ก่อการมิได้มีการกระทำให้มีเสรีภาพในการเมืองที่แท้จริง และประชาชนไม่ได้มีโอกาสออกเสียงก่อนที่จะดำเนินนโยบายอันสำคัญต่าง ๆ จึงเป็นเหตุให้มีการกบฏขึ้น ถึงกับต่อสู้ฆ่าฟันกันเองระหว่างคนไทย.

เมื่อข้าพเจ้าได้ร้องขอให้เปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญเสีย ให้เข้ารูปประชาธิปไตยอันแท้จริง เพื่อให้เป็นที่พอใจแก่ประชาชน คณะรัฐบาลและพวกซึ่งกุมอำนาจบริบูรณ์อยู่ในเวลานั้นก็ไม่ยินยอม ข้าพเจ้าได้ขอร้องให้ราษฎรได้มีโอกาสออกเสียงก่อนที่จะเปลี่ยนหลักการและนโยบายอันสำคัญ มิผลได้เสียแก่พลเมือง รัฐบาลก็ไม่ยินยอม และแม้แต่การประชุมในสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องสำคัญ เช่น เรื่องคำร้องขอต่าง ๆ ของข้าพเจ้า สมาชิกก็มิได้มีโอกาสพิจารณาเรื่องโดยถ่องแท้ และละเอียดลออเสียก่อนเพราะถูกเร่งรัดให้ลงมติอย่างรีบด่วนภายในวาระประชุมเดียว นอกจากนี้รัฐบาลได้ออกกฎหมายใช้วิธีปราบปรามบุคคลซึ่งถูกหาว่า ทำความผิดทางการเมือง ในทางที่ผิดยุติธรรมของโลก คือไม่ให้โอกาสต่อสู้คดีในศาล มีการชำระโดยคณะกรรมการอย่างลับไม่เปิดเผย ซึ่งเป็นวิธีการที่ข้าพ-

เจ้าไม่เคยใช้ ในเมื่ออำนาจอันสิทธิขาดยังอยู่ในมือของข้าพเจ้าเอง และข้าพเจ้าได้ร้องขอให้เลิกวิธีนี้ รัฐบาลก็ไม่ยอม.

ข้าพเจ้าเห็นว่าคณะรัฐบาลและพวกพ้อง ใช้วิธีการซึ่งไม่ต้องตามหลักการของเสรีภาพในตัวบุคคลและหลักความยุติธรรม ตามความเข้าใจและยึดถือของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะยินยอมให้ผู้ใด คณะใด ใช้วิธีการปกครองอย่างนั้นในนามของข้าพเจ้าต่อไปได้.

ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่แต่เดิมให้แก่ราษฎรโดยทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใด โดยฉะเพาะเมื่อใช้อำนาจนั้นโดยสิทธิขาด และโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริง ของประชาราษฎร.

บัดนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า ความประสงค์ของข้าพเจ้าที่จะให้ราษฎรมีสิทธิออกเสียงในนโยบายของประเทศโดยแท้จริง ไม่เป็นผลสำเร็จและเมื่อข้าพเจ้ารู้สึกว่าบัดนี้ เป็นอันหมดหนทางที่ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือหรือให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนได้ต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอสละราชสมบัติ และออกจากตำแหน่งพระมหากษัตริย์แต่บัดนี้เป็นต้นไป ข้าพเจ้าขอสละสิทธิของข้าพเจ้าทั้งปวงซึ่งเป็นของข้าพเจ้าอยู่ในฐานะที่เป็นพระมหากษัตริย์ แต่ข้าพเจ้าสงวนไว้ซึ่งสิทธิทั้งปวง อันเป็นของข้าพเจ้าแต่เดิมมาก่อนข้าพเจ้าได้รับราชสมบัติสืบสันตติวงศ์.

อนึ่ง ข้าพเจ้าไม่มีความประสงค์ที่จะให้ผู้ใดก่อการไม่สงบขึ้นในประเทศเพื่อประโยชน์ของข้าพเจ้า ถ้าหากมีใครอ้างใช้นามของข้าพเจ้า พึงเข้าใจว่ามิได้เป็นไปโดยความยินยอมเห็นชอบหรือความสนับสนุนของข้าพเจ้า.

ข้าพเจ้ามีความเสียใจเป็นอย่างยิ่งที่ไม่สามารถจะยังประโยชน์ให้แก่ประชาชน และประเทศชาติของข้าพเจ้าต่อไปได้ตามความตั้งใจและความหวัง ซึ่งรับสืบต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ยังได้แต่ตั้งสัตย์อธิษฐานขอให้ประเทศสยาม จงได้ประสพความเจริญและขอประชาชนชาวสยามจงได้มีความสุขสบาย.

(พระปรมาภิไธย) ประชาธิปก ป.ร.

พรรคการเมืองโฉด

●

จากข่าวของหนังสือพิมพ์ ซึ่งแสดงถึงฐานะรูปการของพรรคการเมืองแห่งประเทศไทย ซึ่งจะวิวัฒนาการไปสู่ระบบทีมีสถาบรรณเป็นปึกแผ่น โดยกรอบของกฎหมาย และกล่าวถึงจอมพลในฐานะรัฐบาลจะเป็นผู้เสนอร่าง พ.ร.บ. นี้ต่อรัฐสภา.

พรรคการเมืองในรูปกฎหมาย กับพรรคการเมืองซึ่งกำเนิดขึ้นและเป็นอยู่โดยธรรมชาติจะแตกต่างกันในสาระสำคัญเช่นไร สถานใดนั้น สำหรับสภาวะของพรรคการเมืองในเมืองไทยนั้นจะเป็นเรื่องที่ต้องคอยดูกันต่อไป ภายหลังที่ได้ปรากฏเป็นระเบียบแบบแผนการคุ้มครองแก่พรรค และเอกสิทธิ์อันจะมีขึ้น ตลอดจนการป้องกันการกระทบถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน ในเมื่อพรรคการเมืองจะก้าวก่ายรุกล้ำเข้าไป.

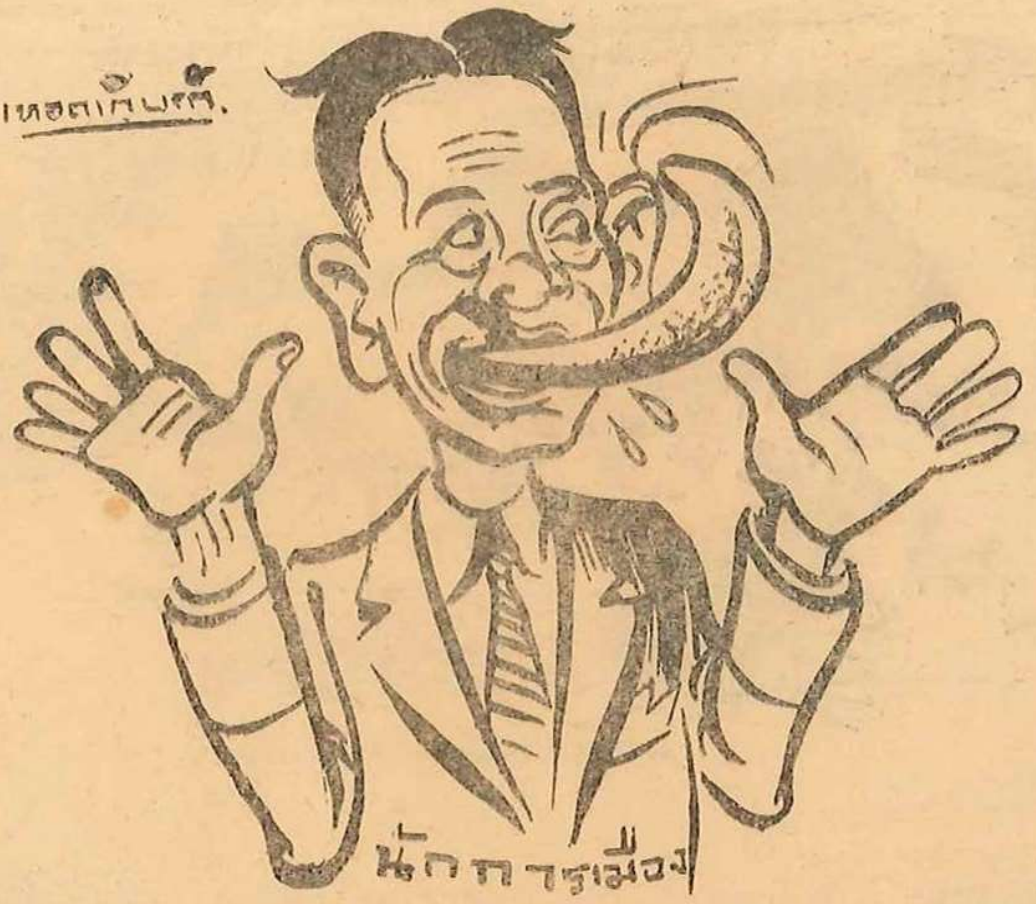
ทุกวันนี้สภาวะของพรรคการเมืองในเมืองไทย ปรากฏว่าได้เป็นไปและเป็นอยู่โดยยะถากรรม ปราศจากทั้งระเบียบแบบแผน และโครงร่างที่เป็นปึกแผ่นตลอดจนหลักสถาบรรณของพรรค ความเสื่อมโทรมของพรรค ทั้งนอกจากหัวหน้าและสมาชิกในพรรคไม่คิดจะปรับปรุง หรือศึกษามาตรฐานเยี่ยงอย่างจากวิธีการที่โลกเขาปฏิบัติกัน โดยปล่อยปละละเลยให้ลอยละล่องเละเทะ ปราศจากทั้งการศึกษา ค้นคว้า และการอบรมศีลปะ และวิธีการแบบแผนของวิธีการเมือง เช่นพรรคในต่างประเทศแล้ว พรรคการเมืองในเมืองไทยยังถูกอำนาจ

.. เสรี (ปลอม ฟรี) นิยม ..

นอกเหนือ กดดันมาจากทางอื่นให้เสื่อมโทรม และสลายไป หรือไม่ก็ทำให้ประชาชนเสื่อม หรือมองไม่เห็นคุณค่าความสำคัญ โดยฉะเพาะอย่างยิ่ง "พรรคฝ่ายค้านของพระมหากษัตริย์" ย่อมเป็นที่รับและนับถือกันว่าเป็นพรรคที่มีคุณค่าและความสำคัญยิ่งเกี่ยวแก่แนวทางการเมือง หรือองคาพยพการเมืองของประเทศมาก แต่ "พรรคฝ่ายค้าน" ของเราได้เป็นอย่างไรในขณะนี้ นอกจากความทุเรศทุรังตาที่ประชาชนได้มองเห็นตำตาอยู่ทุกวันทุกวัน.

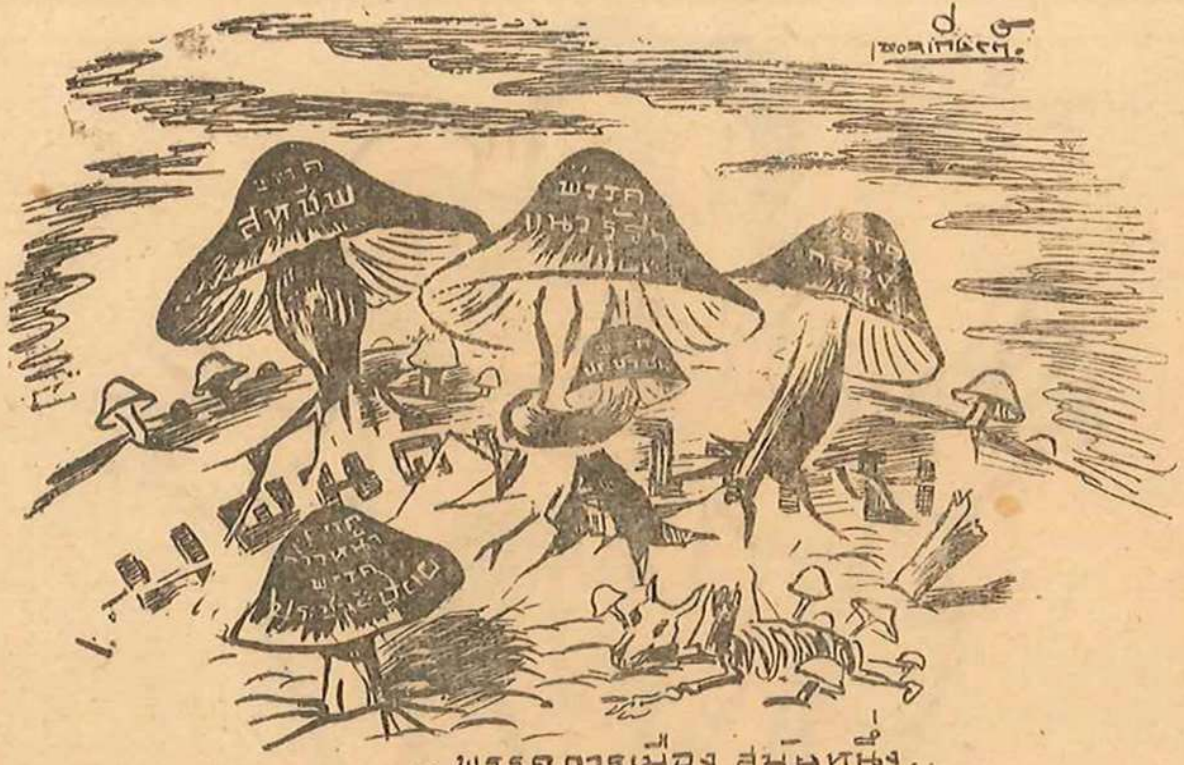
"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

มันต้อง..สันดานถึงหู

อำนาจที่สอดแทรกเข้ามาสำหรับเมืองไทยที่ทำให้พรรคฝ่ายค้านต้องพินาศและกำลังจะล้มละลาย โดยอภินิหารนอกเหนือนักคือ การที่พรรคฝ่ายค้าน ซึ่งกุมเสียงส่วนใหญ่ในสภา แต่กลับไม่มีโอกาสได้เป็นพรรครัฐสภาจักมอบหมายให้จัดรัฐบาลขึ้นเพราะอำนาจของเสียงส่วนมากของฝ่ายค้านนั้น หามีอภินิหารเท่าอำนาจของทอมป์สันหรือเอ็มทรีสักกะบอกหนึ่งแม้จะไม่มีกะสุนสักนัดเดียวก็ตาม.

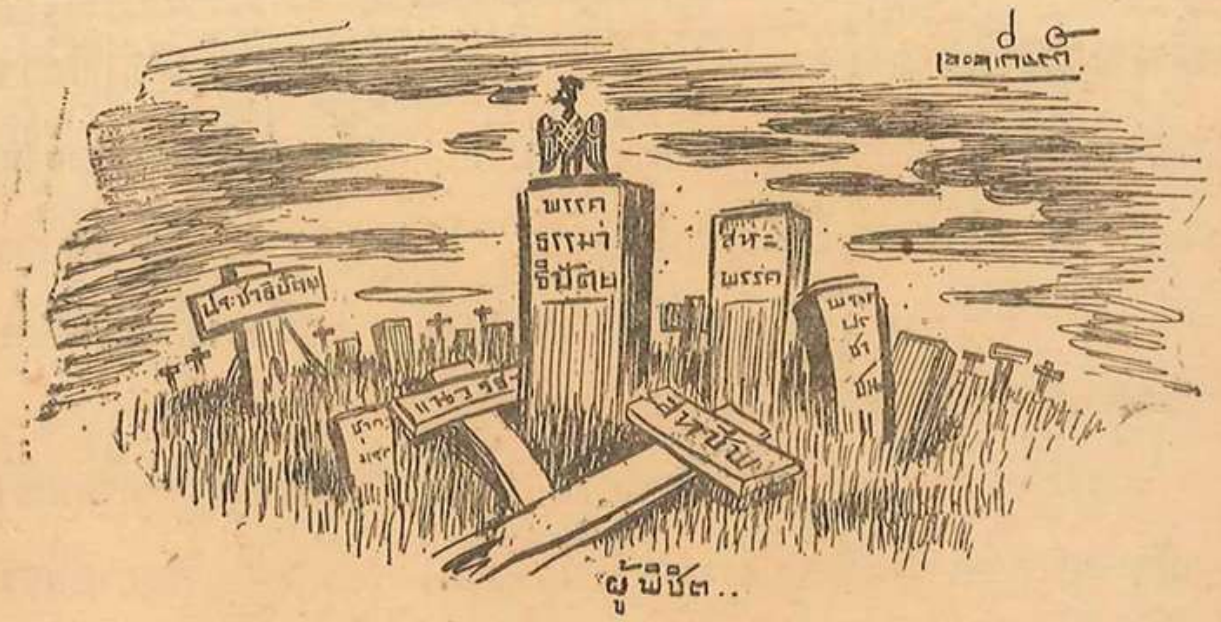
ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ และได้มีขึ้นจนกะทั่งทำให้ประชาชนมองไม่เห็นความสำคัญของพรรคฝ่ายค้านเสียเลยนักคือ เมื่อฝ่ายค้านได้รับมอบหมายให้จัด

.. พรรคการเมือง สมัยหนึ่ง ..

รัฐบาลครั้งหนึ่ง โดยนายควง อภัยวงศ์เป็นหัวหน้ารัฐบาล แต่แล้วก็ต้องถูกอัปเปหิออกมา เพราะถูกอัศวินแห่งรัฐประหารถีบเอาบรรลังก์ล้มลง โดยนำบรรลังก์นั้นไปมอบให้จอมพล โดยไม่แยแสต่อนายควงที่ล้มลงดิ้นกระแด่ว ๆ สมาชิกในพรรคและคณะรัฐมนตรีของนายควงได้แต่มองดูการกระทำอันแปลกประหลาดของโลกนั้นด้วยอาการตาปริบ ๆ และนับแต่นั้นมา บรรดาสมาชิกก็พากันเอือมระอาเพราะแม้จะถอยกลับมาเป็นฝ่ายค้าน ก็เป็นฝ่ายค้านที่ไม่มีความหมายอะไรแก่กระแสร์การเมืองของประเทศ.

นับแต่นั้นเป็นต้นมา พรรคนักเดินทางเข้าสู่วิกฤการล้มตะลายหรือละลายตัวเองไปด้วยการที่สมาชิกในพรรคแยกไปเข้าพรรคอื่น หรือถอยออกมาสู่กลุ่มอิสระ แม้จนกระทั่งในคราวที่ได้ให้สัตยาบันแก่รัฐบาลจอมพลนั้น พรรคกลุ่มน

จาก ๕๖ เสียงก็เหลือเพียง ๒๘ เสียง โดยที่ได้กระทำการถอดถอนอย่างทันตาเห็น เป็นระนาวในวันลงมติไว้วางใจ และพาเรดให้ความไว้วางใจแก่จอมพลผ่านหัวหน้าฝ่ายค้านของตนเองอย่างไม่ยี่หระต่อความขมขื่นของหัวหน้าพรรคแต่ประการใด วิธีการของพรรคเช่นนี้ เป็นวิธีอันอัปรลักษณ์ที่สุดในโลก มีหลักการที่สมาชิกในพรรคจะต้องยึดมั่นเป็นหลักสำคัญที่สุดก็คือ "ยึดถือมติของพรรคเป็นหลัก และขจัดความคิดเห็นแม้จะเป็นความคิดเห็นที่ถูกต้องของตนทิ้งเสีย" แต่การกระทำอย่างไม่มียางอายของสมาชิกฝ่ายค้านในคราวนั้น เป็นการน่าละอายต่อการเมืองของโลกอย่างบัดซบที่สุด โดยฉะเพาะอย่างยิ่งก็คือ การถอดถอนโดยทันท่วงทีในวันลงมตินั้นนอกจากเป็นการแสดงทรยศต่อพรรคแล้วยังทรยศต่อประชาชนผู้เลือกตั้งตนเข้ามา.

ระบบของพรรคการเมืองในเมืองไทย นอกจากจะรวนเรอย่างไม่เป็นท่ำ

แล้ว ยังนิยมการย้ายสังกัดพรรค ซึ่งเป็นวิธีการที่ผิดอย่างร้ายกาจ เพราะตามหลักของประชาธิปไตยที่มีระบบพรรคนั้น ประชาชนผู้เลือกตั้งย่อมไม่ได้เลือกตัวบุคคลเข้าสภา หากแต่เลือกพรรคที่ตนสังกัด ดังนั้น ถ้านักการเมืองผู้ใดหอบเอาชื่อพรรคไปขายเพื่อให้ได้รับคะแนนนิยม และหวลมากลับสัตย์โดยย้ายสังกัด หรือแยกออกมาตั้งกลุ่มอิสระในภายหลังแล้ว ย่อมถือว่าเป็นการทรยศต่อประชาชนอย่างร้ายแรง.

นอกไปจากที่นิยมการทรยศต่อพรรค และต่อประชาชนผู้เลือกตั้งตนเข้ามาแล้ว พรรคต่าง ๆ ยังไร้ซึ่งโครงร่าง ไม่มีการอบรมและศึกษาในเรื่องการเมือง เมื่อพื้นเพมาตรฐานความรู้ของสมาชิกในพรรคต่ำ ไร้ซึ่งความรู้ในทางการเมือง และวิธีดำเนินการเมืองแล้ว สภาพหรือสภาวะในสภาจึงเต็มไปด้วยบรรยากาศของความโง่เขลาเบาปัญญาแต่อวดฉลาด เพราะขนาดที่มีพื้นเพมาจากครูประชาบาล ก็ยังสะเออะมาอภิปรายเรื่องการคลัง การเศรษฐกิจ ซึ่งผลที่ได้ก็คือความคลื่นเหียนแก่ผู้ได้ยินได้ฟังเป็นพ้นประมาณ.

อีกประการหนึ่ง ในการโต้แย้งหรืออภิปรายในสภา ตามวิธีการของพรรคก่อนเข้าสู่สภาจะต้องเรียกประชุมหารือ และกำหนดหน้าที่ของบุคคลในพรรคสำหรับลุกขึ้นโต้ในเรื่องนั้นเรื่องนี้เป็นบุคคลไป เพราะบุคคลทุกคนจะมีความรู้ทุกเรื่องทุกราวมิได้ เรื่องการทหารก็จะต้องสำหรับนักการทหารพูด หรือการเศรษฐกิจ ก็ต้องเป็นเรื่องของนักเศรษฐกิจ ความรู้ประถมก็จะไปพูดเรื่องการคลัง แต่ในสภาของเราการณ์กลับปรากฏว่า สมาชิกในพรรคเดียวกันแย่งกันพูดจนไม่เป็นสำ ค้านกันเอง รวนกันเองตะบันไป ดังนั้น, การอภิปรายนโยบาย

ของรัฐบาลใหม่เมื่อคราวนั้น จึงต้องเสียเวลาไปไม่น้อยกว่าสองสัปดาห์ ซึ่งเป็นเรื่องน่าขันที่สุด ก็เพราะพรรคการเมืองที่ปราศจากหลักการดังกล่าวข้างต้น และตราบใดที่ยังไม่มีการแก้ไขกำหนดฐานความรู้ผู้แทนราษฎรในรัฐธรรมนูญให้สูงกว่าที่เป็นอยู่ เราก็จะมีโอกาสได้เห็นความเป็นระเบียบแบบแผนได้ยากเย็นเต็มทีและหนักๆ เข้าเมื่อกระบือ "รอยดินโตๆ" เดินโท่งๆ เข้าสู่สภาเต็มไปหมดแล้ว สักวันหนึ่ง "เอกาธิปไตย" จะคืบคลานเข้ามาเอง.

ฟันเฟืองประชาธิปไตย

ในระหว่างยุคของประชาธิปไตยเมืองไทย บ้านเมืองเรามักมีเหตุอาเภทซึ่งดลบรรดาลให้เกิดทั้งความงงงวย บางทีก็ได้ทั้งตลกขบขันและแทรกซึมอยู่ด้วยเรื่องราวของความสลดเศร้าใจ ทั้ง ๆ ที่บนขอบจักรวาพฤาฟากฟ้าสาระทิศใดดวงดาวดวงสำคัญ ๆ ก็ปราศจากโคจร ทิศทางผันผวนอันจะชวนให้บรรดาโหราพฤฒาจารย์ทั้งหลายมาลงเลขยันต์กันว่า บ้านเมืองจะวิปลาศวิกลวิกาลไปฉันท์ใด อีกทั้งรัศมีแห่งอภินิหารของดาวหางก็ลบเลือนหายไปสิ้นแล้ว จึงเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดความพิศวงงงงวยกันอยู่พักวันพักเกบ่อย ๆ ซึ่งแสดงถึงฟันเฟืองของประชาธิปไตยของเราว่ากินเกลียวและเข้าจังหวะกันได้ดีเพียงใด.

ในครั้งกระหนึ่ง ตำรวจเกิดแสดงอภินิหารวางระเบียบกฎจราจรห้ามสามล้อเปล่าวิ่งผ่านเข้าในเขตถนนเจริญกรุงและเยาวราช ซึ่งความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนก็เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าจะสมควรอยู่ เพราะรถสามล้อเปล่าที่วิ่งพล่านเป็นแพซุงระเกะระกะตามถนนสายนั้น ทำให้เกิดอาการขัดขวางขึ้นแก่การจราจรเสมือนสวะที่ลอยเต็มไปทั้งแม่น้ำลำคลอง และวิธีการเช่นนี้มิใช่เป็นของแปลกประหลาดใหม่เอี่ยม หากเป็นวิธีการเก่า ๆ ที่ประเทศชาติบ้านเมืองอื่นเขาใช้กัน

มานมนาน เพื่อสร้างความสดวกดายให้แก่การจราจร และเพื่อความปลอดภัย ของผู้ขับขี่เหล่านั้นนั่นเอง ที่จริงที่เคยทำ ๆ กันมาในแบบอย่างที่เขาทำกันนั้น ถ้าเทียบเคียงกันดูแล้ว แม้สามล้อทมผู้โดยสารก็ไม่พึงบังควรให้ผ่านเข้าไปด้วยซ้ำ ทั้งนี้จากสถิติปรากฏเรื่องถึงจราจรอยู่เนือง ๆ ที่สามล้อย่างเข้าไปในเขตถนนสองสายนี้ต้องบุบแบนไม่เว้นแต่ละวัน เพราะเพียงแต่ท้ายรถบัสเฉี่ยวบิดไปเพียงนิดเดียวก็คว่ำโค่โด่ลงไม่เป็นท่า เคราะห์หามยามร้ายผู้โดยสารและผู้ขับขี่ก็พลอย

มอดม้วยเป็นผีไปเสียด้วยซ้ำ.

ข้อบังคับนี้ประกาศออกไปเพียงไม่ถึง ๔๘ ชั่วโมง พ่อพวกสามล้อก็เกิดเดินขบวนแห่แหน ปะทะกับกำลังจราจรเข้า เกิดหัวร้างข้างแตกไปตาม ๆ กัน ร้อนถึงรัฐบาลต้องยื่นมือเข้าไป แทนที่จะได้มาซึ่งวิธีการอันแนบเนียนในการแก้ปัญหาแต่ประการใด ก็กลับปรากฏความสุขุมคัมภีรภาพขึ้น โดยการสั่งยกเลิกข้อบังคับนี้เสียโดยทันที ชัยชนะนั้นจึงเป็นชัยชนะของสามล้อ ซึ่งพากันมองดูตำรวจจราจรผู้ปราชัยอย่างเย้ยหยัน และสงสัยว่าต่อไปข้างหน้า ถ้าวางกฎข้อบังคับออกกฎบัตรกฎหมายอะไรขึ้นมาไปกระทบส่วนได้ส่วนเสียของใครเข้า ก็เกิดปฏิกริยาต่อต้านแบบนี้ขึ้นมาบ้าง กฎข้อบังคับกฎบัตรกฎหมายนั้นมิต้องมีหวังยกเลิกไปเช่นเดียวกันนั้นเองรึ? นี่เป็นเหตุการณ์เหตุผลประการแรกของบ้านเมืองซึ่งเกิดอุบัติขึ้น โดยผลคะแนนนิยมที่ได้ไปตกอยู่กับนักการเมืองสองสามคน รวมทั้งจอมพลผู้อุปถัมภ์สมาคมกรรมกรไทยนั่นเองแหละ.

เหตุผลประการที่สองได้แก่การตั้งวุฒิสมาชิกหญิงซึ่งแทนที่จะไปแต่งตั้งจากบรรดาหญิงที่มีคุณวุฒิคุ้นเคยทำประโยชน์ให้แก่สาธารณะ แก่ประเทศชาติบ้านเมืองที่มีตัวมีตนอยู่กันหลายคน แต่ไม่ได้ถูกแยแส กลับไปได้แก่เมียนายกรัฐมนตรีและเมียหัวหน้าฝ่ายค้าน ซึ่งทำให้เกิดปฏิกริยาขึ้นทั่วไป เพราะไม่มีใครทั้งประเทศทราบว่า ได้ทำไปโดยอาศัยหลักอาศัยกฎอาศัยเยี่ยงอย่างแบบธรรมเนียมบ้านเมืองประชาธิปไตยแห่งใดเขาทำกันมา นอกจากจะพากันเดาเอาว่าเป็นความคิดที่ผ่านพ้นยุคจตุจตมาหยก ๆ บ้านเมืองเพิ่งสิ้นกลิ่นคาวของโลหิต ใคร่จะจรรโลงให้สนุกสนานครึกครื้นเสียทีหนึ่ง ก็ทำให้งามหูงามตาขึ้นด้วยการแต่ง

ตั้งลูก ๆ เมีย ๆ ให้ครองตำแหน่งการเมืองเสียบ้าง ไม่จำเป็นจะต้องให้เข้าหลักเข้าเกณฑ์ การแต่งตั้งทักกระทำกันมาเมื่อเกิดรัฐประหารและตั้งสัตย์สาบานให้ไว้กับประชาชนว่าบ้านเมืองจะเข้าแบบเข้าแผนประชาธิปไตยอันจริงจัง.

อนาคตของรัฐสภาเมืองไทยต่อไปนี้ จะเต็มไปด้วยบรรยากาศของความอ่อนไหว และพร่ำไปด้วยสัสรร คำอภิปรายฉอเลาะ กระทู้ถามดี๊ะ — ซา ว่าง พ.ร.บ. หวานฉ่ำ ญัตติตัดพ้อ คัดค้านสุดุงสุดิง หรือไม่ไว้วางใจแบบงอน ๆ งาม ๆ เหล่านี้จะมีขึ้นเป็นศรีสง่าแก่รัฐสภา รัฐสมาชิกชายก็คงคลายความแข็งกล้าไปแต่กลับไปสู่บทบาทของความแช่มชื่นและอ่อนโยน เข้าทำนองว่า ต่อไปจะถึงยุค "สนุกจริงจริงไม่ว่าหญิงชาย"

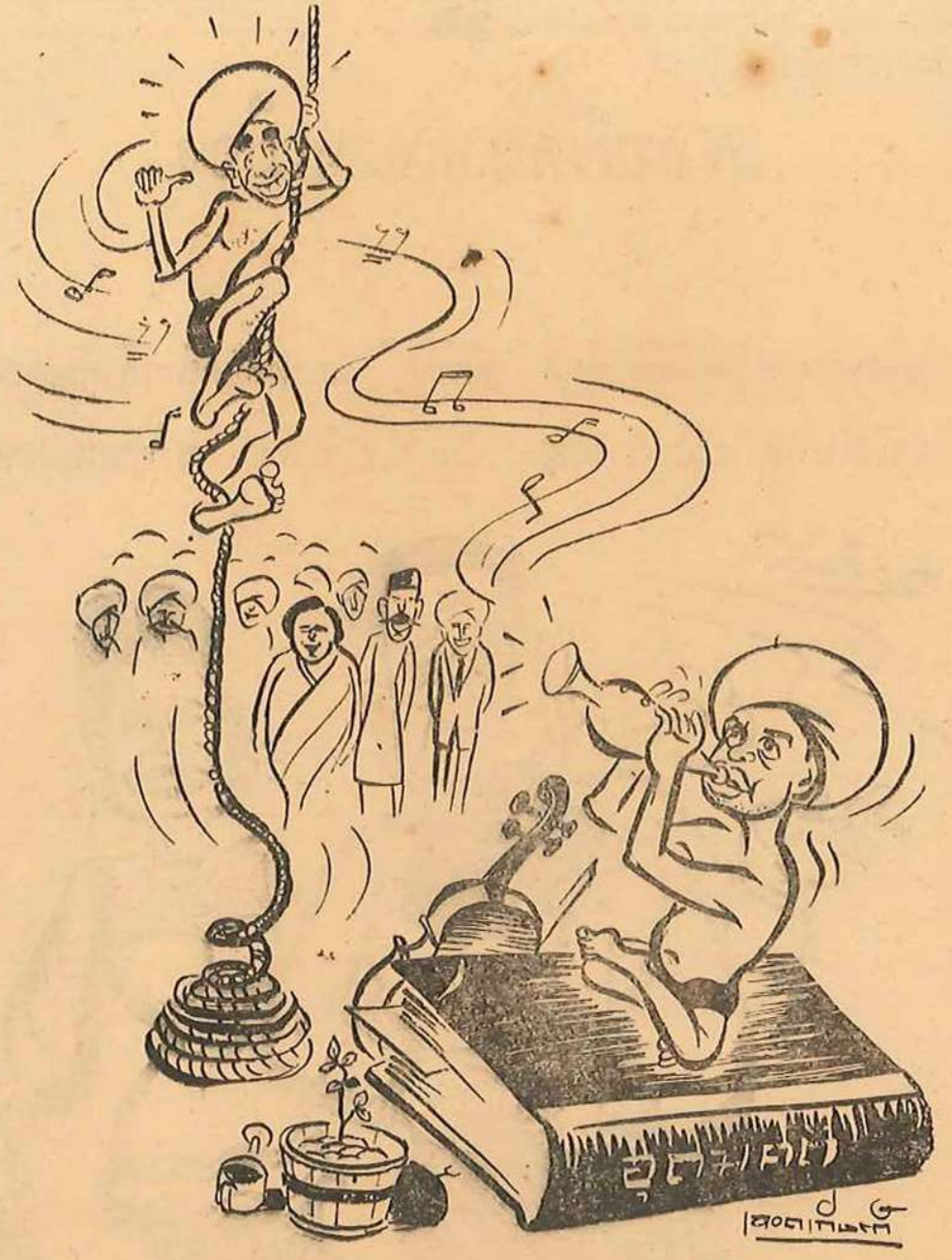
เหตุอาเภทพิศดารประการที่สาม ก็คือขอแปของบ้านเมืองที่ว่ากันนักกันหนาว่ามีอยู่ในเมืองไทย ส่งสัยว่าจะได้พังโครมลงมาแล้ว เพราะผู้มีอาวุธอยู่ในมือก็อาจยิงคนตายได้สนุกมือ—ฝ่ายพวกที่ตายกำลังมากกว่า ก็ยกไปบีบ ไปล้อม ไปยึด เช่นที่กองสัญญาณทหารเรือ ยกทหารสามร้อยไปยึดโรงพักศาลาแดง หรือในกรณีที่รองอธิบดีกรมตำรวจกระทำเอาแก่ช่างภาพและคนข่าวหนังสือพิมพ์ซึ่งจะตบหน้ากระชากคอ ถีบให้ล้มจมคว่ำไปก็ทำได้โดยเสรี เช่นนี้จึงทำให้น่าคิดว่า บ้านเมืองเราหลังจากจลาจลยึดวังหน้าวังหลวงกันแล้ว ก็เลยพาลยึดเอาเรื่องอาเภทประหลาดงงงวยขึ้นมากมาย ในวงการบ้านเมือง ก็สนุกจริง ๆ ไม่ว่าหญิงชาย ในวงการของเจ้าหน้าที่ ผู้มีหน้าที่และอาวุธก็พากันตั้งตนเป็นอิสระไม่อยู่ใต้อำนาจ ใต้กฎหมาย ใต้รัฐบาล ด้วยการประกาศการกระทำขึ้นเป็นระยะ ๆ ในวงการของผู้มีอำนาจ ก็เตะถีบชกต่อยราษฎรได้โดยเสรี โดยไม่ผิดกฎหมาย

หรอกฎหมายกฎข้อบังคับฉบับใดออกมาไม่พอใจราษฎรกลุ่มใด ราษฎรกลุ่มนั้นก็ลุกฮือขึ้นเรียกร้องให้ทำลายกฎหมายกฎข้อบังคับข้อนั้นข้อนี้เสียก็ได้ รวมความบ้านเมืองเรา ได้มาถึงยุคสนุกกันอย่างระโหฐาน ดื่มด่ำ เสรีภาพกันมโหพาร และใช้อำนาจบาทใหญ่ได้อย่างฟุ่มเฟือย อนิจจา! มันเป็นยุคของพระศรีอาริยเมตไตรยมาโปรดหรืออย่างไร ?

ภาพปริศนากลางเมือง

เมื่อประเทศไทยได้เข้าสู่ยุค "อัศวิน" และตลอดย่านสำคัญของกรุงเทพ
พระมหานครเต็มไปด้วยเสียงครวญครางของแตรไซเร็น พร้อมกับปรากฏขบวน

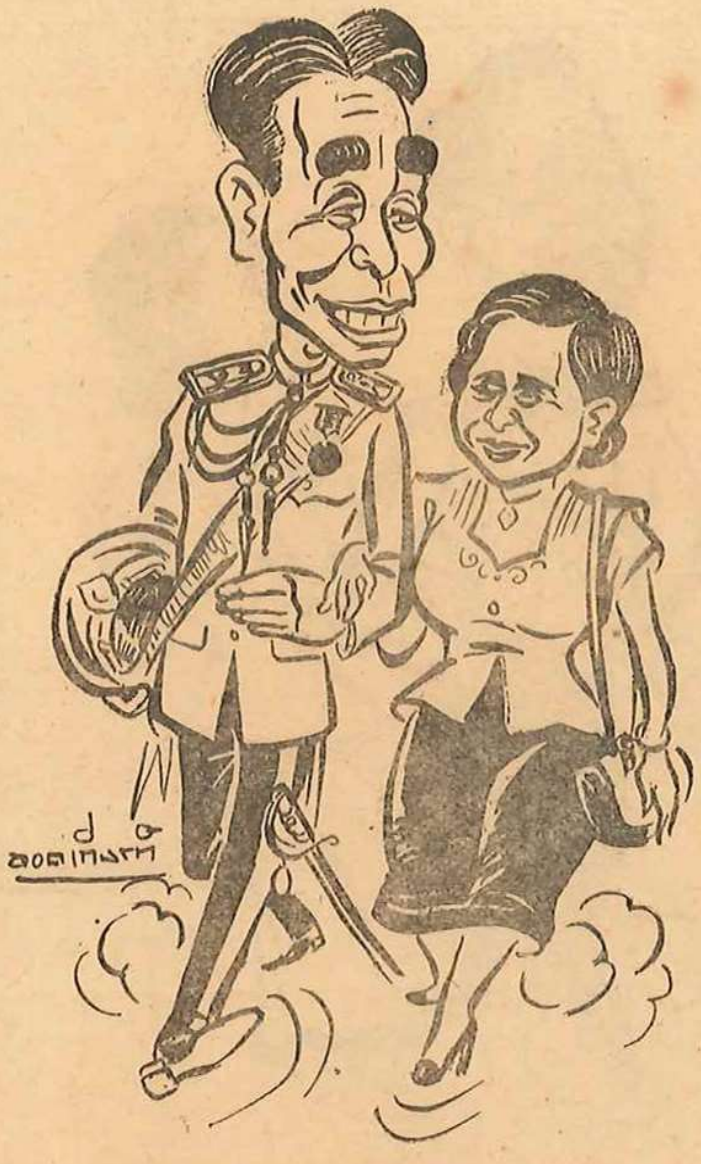

ยานยนตร์หุ้มเกราะพาเรดเป็นขบวนยาวเหยียด มีนายตำรวจชั้นอัศวินยืนตระหง่าน กอดอกอยู่บนป้อมปืน ในชั้นแรกที่เดียวที่เสียงแตรไซเร็นได้ดังกังวานขึ้นถนนนั้น ประชาชนส่วนใหญ่พากันตื่นตระหนกเข้าใจว่ามีเหตุร้าย หรือเหตุฉุกเฉินได้อุบัติ

"เทอดเกียรติ" — "เอ๊กซเรย์"

ขึ้นแล้ว แต่เมื่อประจักษ์แก่สายตาว่าเป็นการพาเรดตามปกติ และสัญญาณไซเร็นนั้น ก็หามีความหมายไปในทางที่จะมีเหตุฉุกเฉินประการใดไม่ เพราะกิริยาการของรถเกราะ แต่ละคันก็เพียงแต่เยื้องกรายไปด้วยอาการอันเชื่องช้าดุจราชสีห์เยื้องกรายไปตามแนวพนาเท่านั้น ดังนั้นก็จะวินิจฉัยเอาในประการใดมิได้ นอกจากพาเรดเพื่อแสดงถึงกำลังส่วนหนึ่งของหน่วยพิทักษ์สันติราษฎร์แห่งประ-

เทศไทย ซึ่งกำลังจะแปรสภาพเป็นกองทัพทมิฬแสนยานุภาพอันเกรียงไกร พิจารณาในทางกลับ ลักษณะที่จัด รูป กำลัง ตำรวจชั้น คล้ายกับกองทัพอิสสระกองทัพหนึ่ง หรือมีทำนองการเบ็นสตอมทรูป ของ ผู้นำ ไรซฮิตเล่อร ของเยอรมันนั้น ก็ย่อมแสดงว่ากำลังส่วนนี้จะต้องมีความหมายหนักไปในทางอื่นยิ่งกว่าพิทักษ์สันติราษฎร์ เพราะถ้าหากจะกล่าวว่าเป็นการเตรียมรับกำลังจลาจล

"เทอดเกียรติ" — "เอ๊กซเรย์"

การปราบจลาจล ก็ย่อมใช้กองทหารลุกขึ้นทำการ โดยพระบรมราชโองการได้ หรือถ้าจะอ้างว่า ตระเตรียมไว้เพื่อปราบคอมมูนิสต์ที่ก่อการร้ายขึ้นในพระนคร ก็น่าสงสัยว่า ถ้าใช้รถเกราะเหล่านี้ออกกระทำการแล้ว กรุงเทพ ฯ ก็คงปั่นป่วนพินาศแหลกลาญไปด้วยกำลังอำนาจของปืนรถเกราะ เพราะแม้แต่ในมะลายู การปราบปรามคอมมูนิสต์ของอังกฤษในป่าทึบด้วยซ้ำยังใช้แต่เพียงรถจี๊พ และหน่วยจักรยานยนต์ออกกระทำการด้วยซ้ำ ดังนั้นจึงน่าสงสัยว่า ถ้าใช้รถเกราะกระทำการตลุยในกลุ่มพวกคอมมูนิสต์ก่อการร้ายขึ้นในพระนครแล้ว กรุงเทพพระมหา-

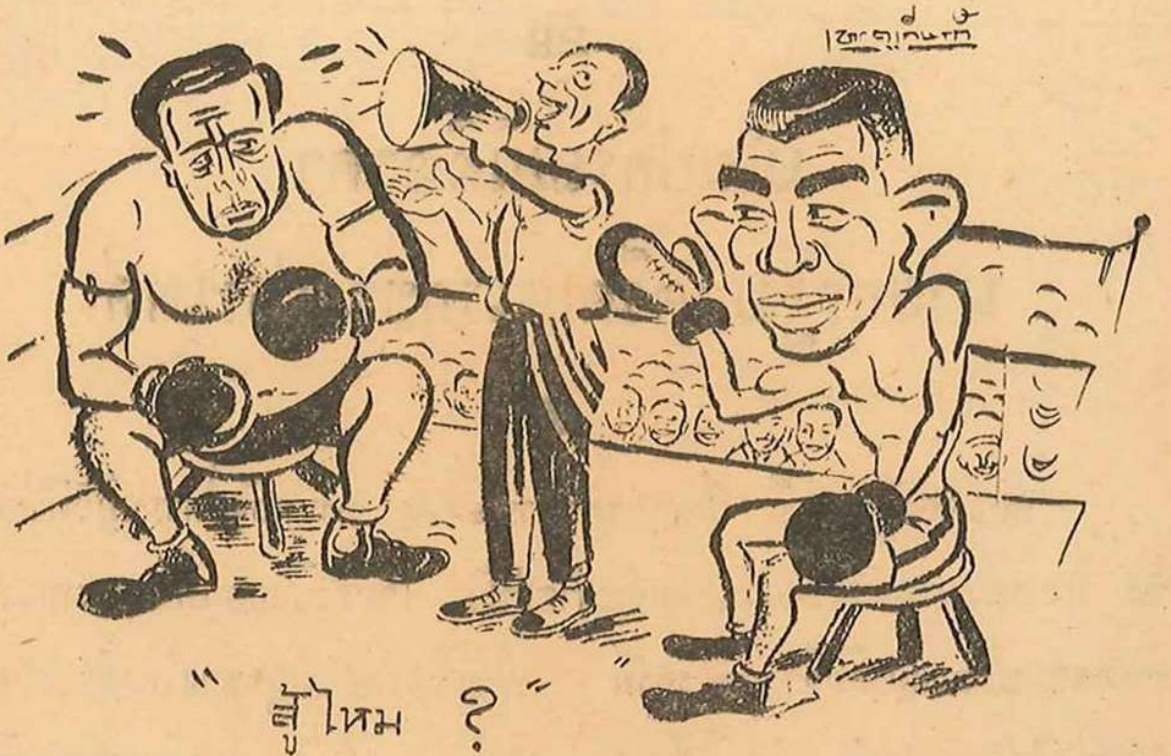
ชัดสมมุติ

นครจะมีสภาพภายหลังการปราบคอมมูนิสต์แล้วเช่นไร

พิจารณาอีกมุมหนึ่ง การใช้รถเกราะรักษาความสงบเรียบร้อยในเมืองหลวง ซึ่งก็ยังไม่เคยปรากฏว่าแจ้งว่าในยามปกติ ตำรวจประเทศไหนจะได้เคยใช้รถเกราะออกรักษาความสงบเรียบร้อย นอกจากในยามฉุกเฉิน หรือการใช้กฎอัยการศึก ก็มีรถเกราะของทหารเคลื่อนออกมาเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์

ดังนั้นเมื่อตำรวจใช้รถเกราะรักษาความสงบในยามสงบ และเป็นการรักษาความสงบในเมืองหลวงของประเทศด้วยแล้ว เมื่อทัศนะพิทักษ์ระบอบระบาดออกไปยังนานาประเทศ ก็คงทำความหวาดเสียวสยดสยองว่า ภาพในเมืองหลวง

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

" สู้ไหม ? "

ของประเทศไทยคงเป็นภาพของความดุร้าย เหมือนความดุร้ายของคนป่าในทวีปแอฟริกา หรือบ้านเมืองคงเต็มไปด้วยโจรและนักเลงอย่างอริโซนาในอดีต กำลังตำรวจเพียงแต่จักรยานยนตร์ ทอมม์สัน คาไบน์ แก๊สน้ำตาไม่พอ ต้องใช้รถเกราะและปืนรถเกราะเข้าตลุย ยิ่งไปกว่านั้นการพาเรดของรถเกราะตำรวจเบิดไซเร็นในวันนั้น จึงมีความหมายเป็นการประกาศศีลธรรม ของ ประชาชนคนไทยเรามีศีลธรรมเสื่อมทรามลง จนสุดวิสัยที่จะฉุดขึ้นมาให้ดีไปกว่าศีลธรรมของคนป่าไปแล้ว นอกจากจะใช้อำนาจของปืนรถเกราะเท่านั้น.

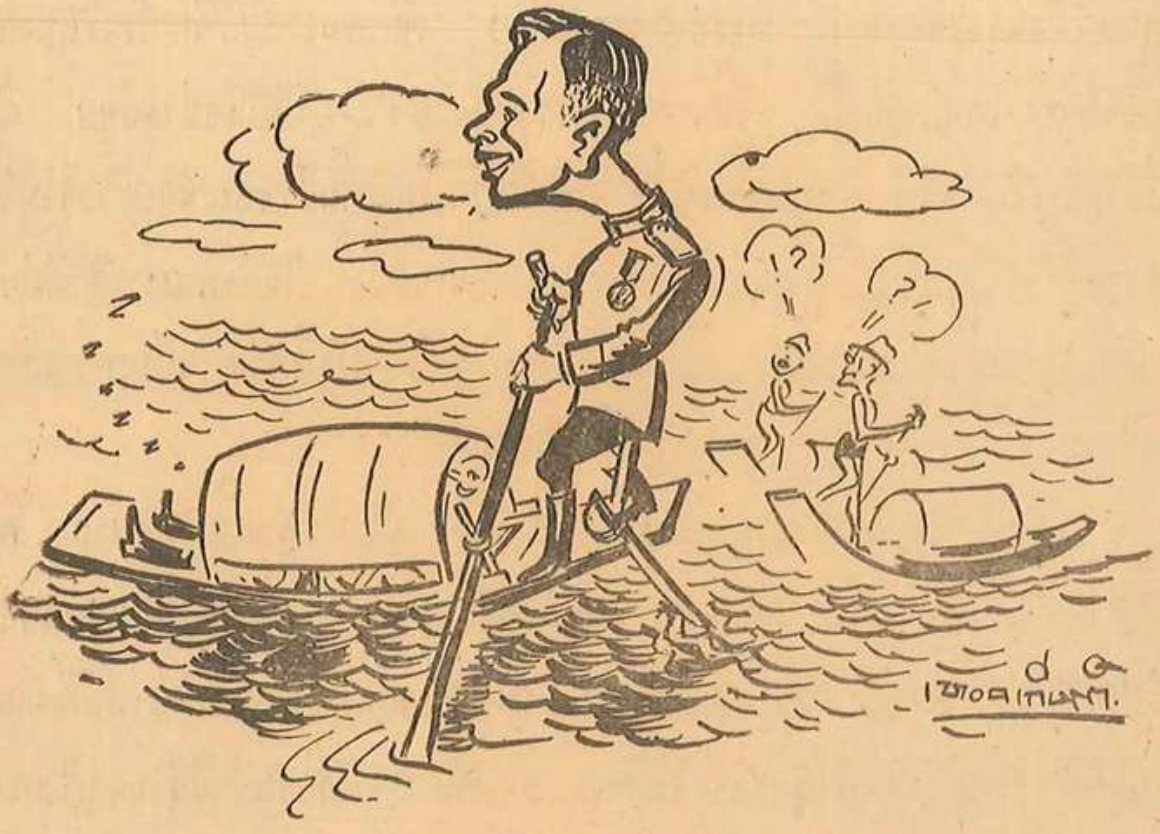
มโนปกรณ์นิติธาดา
นายกรัฐมนตรีคนแรกของประเทศ

●

ย้อนหลังไป ๑๗ ปี เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๕ ภายหลังที่การปฏิวัติได้อุบัติขึ้น และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงยินยอมที่จะสละพระราชอำนาจสมบูรณาญาสิทธิ์ของพระองค์ เพื่อเห็นแก่สันติสุขของไพร่ฟ้าประชากร พระองค์ได้ทรงยอมรับประชาธิปไตยโดยดุษณี และได้ทรงมอบภาระการบริหารราชการแผ่นดิน ให้แก่คณะปฏิวัติสืบแต่เพลานั้น.

ในปัญหาแรกที่เดียว ที่คณะปฏิวัติรับภาระกิจนั้นมา ก็คือการจัดคณะรัฐบาล และโดยฉะเพาะอย่างยิ่งก็คือ ตัวประมุขคณะรัฐบาล ซึ่งนายปรีดี พนมยงค์ ผู้นำการปฏิวัติฝ่ายพลเรือนได้เสนอว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับคำว่า "เสนาบดี" นั้นควรจะลบหายไปจากริมฝีปากของประชาชน และโดยฉะเพาะก็คือความรู้สึกของประชาชนคำว่า "เสนาบดี" หมายถึงผู้ปฏิบัติราชกิจต่างพระเนตรพระกรรณแห่งองค์พระมหากษัตริย์ เป็นตัวแทนองค์พระมหากษัตริย์ในราชกิจการเมืองของแต่ละกระทรวง และหมายถึงการกราบไหว้ของปวงชน นายปรีดี พนมยงค์ มีความเห็นว่า คำว่าเสนาบดีควรจะเปลี่ยนเป็นเรียก "กรรมการราษฎร" ซึ่งที่จริงนั้นตรงกับคำว่า COMMISSAR ของสหภาพโซเวียตรุสเซีย แต่เมื่อไม่มีใครเสนอ

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

ความเห็นเป็นอย่างอื่นว่า ควรจะใช้ทับศัพท์ว่ากระไร ให้เหมาะสมแนบเนียนยิ่งไปกว่าคำที่ละม้ายไปทางระบอบคอมมูนิสต์แล้ว ปัญหาคำว่า "เสนาบดี" ให้ใช้เป็น "กรรมการราษฎร" ก็ผ่านเลยไป และประมุขของรัฐบาล หรือประมุขของคณะกรรมการราษฎร ก็ให้ใช้ว่า "ประธานกรรมการราษฎร" ส่วนเสนาบดีที่ไม่ใช่เสนาบดีตอยก็ให้ใช้ว่า "กรรมการราษฎรกำกับกระทรวง — — —"

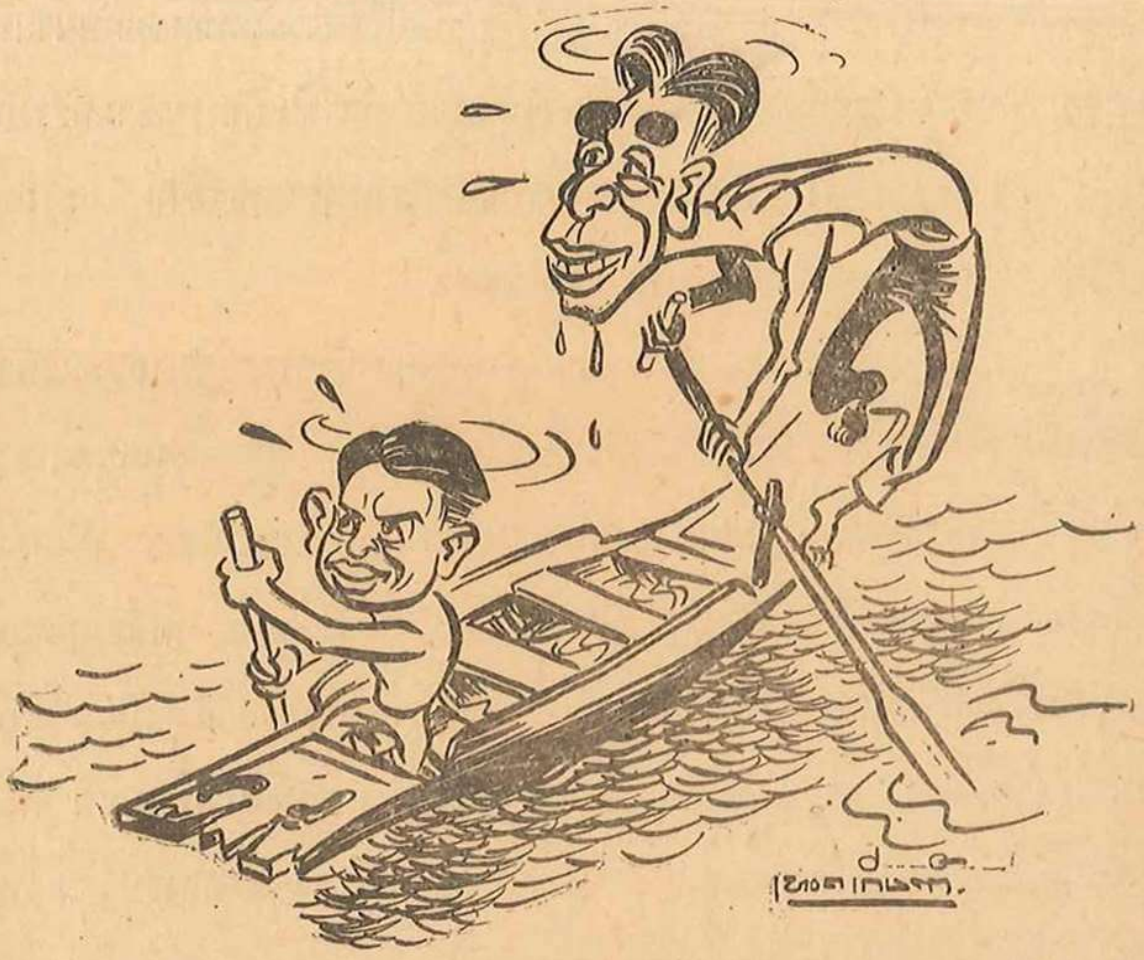
ครั้นมาถึงปัญหาตัวประธานกรรมการราษฎร ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็น "นายกรัฐมนตรี" นั้น นักปฏิวัติส่วนมากมีความเห็นว่า ในพวกนักปฏิวัติไม่ควรลงมือครองตำแหน่งสำคัญ ๆ นั่นเสียเอง แต่ควรแต่งตั้งขุนน้ำขุนนางชั้นผู้ใหญ่ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์นั่นเอง ดำรงตำแหน่งเหล่านั้น ทั้งนี้อ้าง

เหตุผลกันขนสองประการ ประการแรกทีเดียว เพื่อคณะปฏิวัติจะได้เรียนงานจากขุนนางผู้ใหญ่เหล่านั้น ในการบริหารราชการสัก ๓-๔ ปีเป็นอย่างน้อย จึงค่อยรับช่วงสืบต่อไป อีกประการหนึ่ง เพื่อให้ราษฎรเห็นว่าคณะนักปฏิวัติไม่ได้ปรารถนาอำนาจราชศักดิ์ในวงการบริหาร ข้อเสนอเช่นนี้ ในวงคณะปฏิวัติส่วนมากเห็นด้วยว่า ควรจะเป็นเช่นนั้น แม้ว่าข้างฝ่ายน้อยจะรู้สึกว่า เป็นการปล่อยอำนาจให้มากไป และอันตรายจะอุบัติขึ้นในภายหลัง.

เมื่อที่ประชุมลงมติเช่นนั้นแล้วก็มาถึงปัญหาตัวประมุขคณะรัฐบาล คือประธานกรรมการราษฎร ซึ่งเมื่อถือหลักดังกล่าวนั้นแล้ว ก็ต้องเฟ้นหาตัวจากอำมาตย์ผู้ใหญ่ในการนี้ ฝ่ายนายปรีดี พนมยงค์ได้เสนอพระยามโนปกรณ์นิติธาดาขึ้นมาโดยกล่าวอ้างว่าเป็นผู้รอบรู้ในกิจการบ้านเมือง มีความชำนิชำนาญในทางกฎบัตรกฎหมายเป็นอย่างดี รวมทั้งในกรณีที่จะประสานความเข้าใจอันดีระหว่างองค์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ กับคณะปฏิวัติในฐานะที่พระยามโนฯ เป็นขุนพระยาคนพานทองนั้น ก็คงทำหน้าที่ได้ไม่เลวนัก แต่เบื้องหลังไปจากนั้น ขุนนางชั้นผู้ใหญ่ผู้นี้ได้เคยรับมอบหมาย จากองค์พระปกเกล้าฯ ในการร่างรัฐธรรมนูญของพระองค์มาแล้ว แต่รัฐธรรมนูญฉบับนั้น หาได้สำเร็จลงไม่ เพราะการปฏิวัติได้อุบัติขึ้นเสียก่อน.

พระยามโนปกรณ์นิติธาดาผู้นี้นักปฏิวัติทางฝ่ายทหารทั้งหมด ไม่มีใครรู้จักมาแต่อดีต และแม้นักปฏิวัติฝ่ายพลเรือน ก็หารู้จักไม่ เพราะในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ นักปฏิวัติฝ่ายพลเรือนพวกนี้ เป็นเสมียนพนักงานชั้นผู้น้อยทั้งนั้น ซึ่งยากจะเข้าถึงขุนพระยาพานทอง ขนาดพระยามโนปกรณ์ฯ นั้นได้ ดังนี้

"เทอดเกียรติ" – "เอ็กซเรย์"

นั้นเมื่อทุกคนไม่มีความรู้ในส่วนพระยามโน ฯ แล้ว ทุกคนจึงไม่มีความรู้ต่อไปที่จะทัดทานหรือสนับสนุน.

ในวินาทีสุดท้ายของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์นั้น พระยามโนฯ เป็นกรรมการร่างกฎหมายในคณะกรรมการร่างกฎหมาย ส่วนนายปรีดี พนมยงค์ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการร่างกฎหมาย หมายความว่าได้ใกล้ชิด ในการปฏิบัติราชกิจของพระผู้เป็นเจ้ามาด้วยกัน. และเหนือไปกว่านั้น พระยามโน ฯ ก็คือ ผู้บังคับบัญชาของนายปรีดี พนมยงค์ โดยตรงนั่นเอง แต่ความตลบในชั้นต่อไปที่นายปรีดีหวังจะได้อะไรจากพระยามโนฯ นั้น ไม่มีใครคิดไปถึง.

แต่อย่างไรก็ตาม——— นักปฏิวัติทุกคนก็ได้ลงมติเห็นด้วยกับนายปรีดี พนมยงค์ ในอันที่จะอัญเชิญพระยามโนปกรณ์นิติธาดาขึ้นเป็นประธานกรรมการราษฎร (นายกรัฐมนตรี) ของประเทศเป็นคนแรก และมอบหน้าที่ให้ นายปรีดี พนมยงค์ ไปเชิญพร้อมกับนายประยูร ภมรมนตรี.

ในการไปเชิญพระยามโนฯ มารับตำแหน่งหัวหน้าคณะรัฐบาลชุดแรกของประชาธิปไตย ในครั้งกระนั้น ในฐานะที่พระยามโนฯ ผู้สูงทั้งคุณวุฒิและวัยวุฒิเป็นผู้ที่ผ่านตำแหน่งอันสูงศักดิ์ ในระบอบกษัตริย์เหนือกฎหมาย จนกระทั่งถึงขั้นพระยาพานทอง อีกทั้งโดยฐานะส่วนตัวของอำมาตย์ผู้นั้น ก็เป็นผู้บริบูรณ์และเอนกอนันต์ด้วยทรัพย์ศฤงคารอยู่แล้ว จึงนับว่า พระยามโนฯ เป็นผู้อุดมด้วยด้วยประการทั้งปวง ทั้งวัย ทั้งยศ ทั้งบรรดาศักดิ์ และทั้งทรัพย์สมบัติ ดังนั้น เมื่อนักปฏิวัติคนสำคัญทั้งสองคน ไปชี้แจงความจำนงของคณะปฏิวัติให้รับทราบ จึงได้รับการปฏิเสธโดยสันเชิง พระยามโนฯ ให้คำตอบแต่ว่า อ้วแก่แล้ว ขอพักเสียที ขอรับใช้ทางอื่นเถอะน่า" แต่สองนักปฏิวัติก็เวียนแต่วิงวอน-วิงวอนให้อำมาตย์ผู้ใหญ่เห็นแก่ความราบรื่นของชาติ ขอร้องเขาให้ได้เป็นพี่เลี้ยงคณะปฏิวัติ การกล่าวอ้างเหตุผลต่างๆ ของคณะปฏิวัติ ปรากฏว่าได้กระทำแก่พระยามโนอยู่หลายครั้งหลายคราวจนกระทั่งทนต่อการวิงวอนร้องขอ, มิได้ พระยามโนปกรณ์นิติธาดา จึงยอมรับตำแหน่ง ซึ่งเมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ได้ทรงทราบแล้ว ก็ทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้งด้วยความเต็มพระราชหฤทัย.

การประกอบรัฐมนตรีชุดแรกที่สุดของระบอบประชาธิปไตยได้เสร็จสิ้นลง โดยพระยามโนปกรณ์นิติธาดาเป็นนายกรัฐมนตรี และนายประยูร ภมรมนตรี เป็น

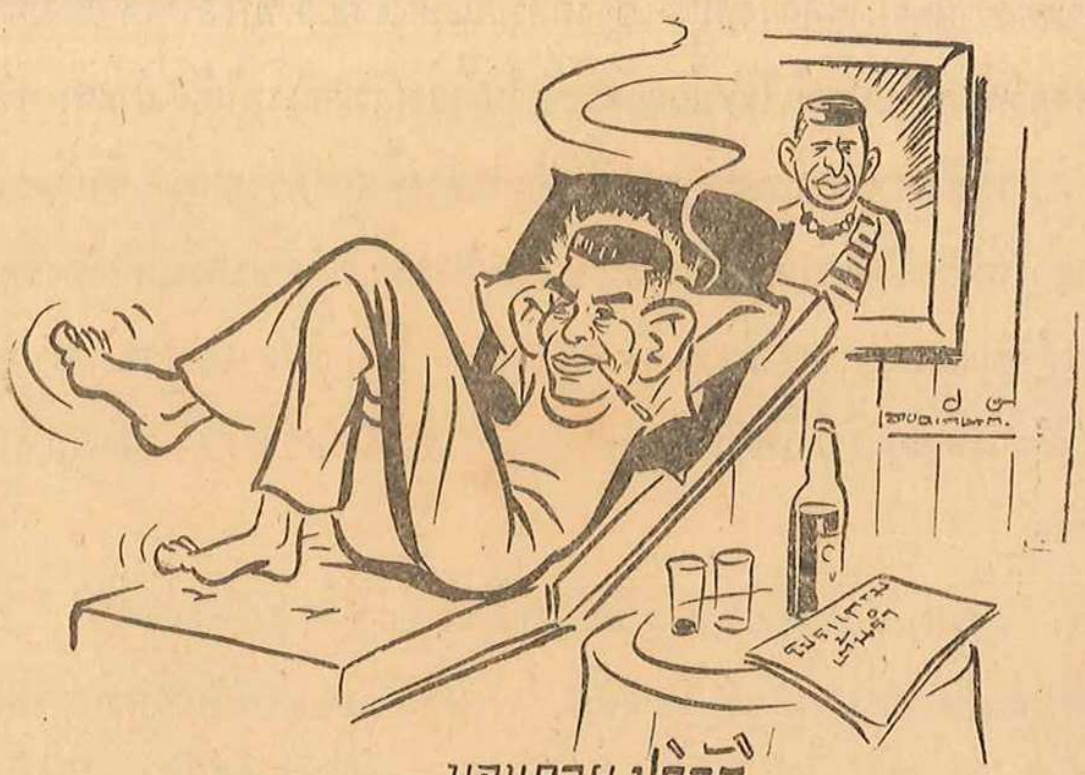
เลขาธิการ แต่เป็นความสำเร็จซึ่งเต็มไปด้วยเงาของความเลื่อนลาง ซึ่งฉายแสงมาจากนักปฏิวัติ เป็นแสงของการที่ปรารถนาจะใฝ่อำนาจในการบริหารบ้าน บริหารเมือง ต้องการยศศักดิ์ และตำแหน่งโดยเลิกล้มตามข้อตกลงที่จะยึดอำมาตย์ผู้ใหญ่ของระบอบสมบูรณาญาสิทธิ์เป็นบทเรียนบทศึกษาในการปกครองบ้าน ปกครองเมือง และโดยฉะเพาะอย่างยิ่ง นักปฏิวัติคนสำคัญ ที่ยืนหยัดอยู่เบื้องหลังในการสนับสนุนพรรคพวกในสายการปฏิวัติของตนนั้นก็คือ นายปรีดี พนมยงค์ ดังนั้นจึงเป็นช่องทางให้เกิดมีการเรียกร้องในตำแหน่งหน้าที่ราชการสำคัญๆ เช่น ตำแหน่งเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตำแหน่งอธิบดีตำรวจขึ้นมา แต่ได้ถูกกลุ่มนักปฏิวัติอีกฝ่ายหนึ่ง พยายามทัดทานและขัดขวางไว้.

——ดังนั้นเงาของความยุ่งยากและแตกร้าว จึงเกิดขึ้นเงียบ ๆ อันเป็นการต่อถึงความวุ่นวายในอนาคต.

บรรทัดของนักปฏิวัติบางคนที่ได้กล่าวถึงความยุ่งยาก และระส่ำระสายไว้ว่า ในระหว่างหัวต่อหัวเลี้ยว และตั้งต้นยุคใหม่ของระบอบนั้น ในวงของคณะปฏิวัติ ต่างฝ่ายต่างคิดจะเป็นใหญ่เป็นโต ทั้ง ๆ ที่ปราศจากความรู้ความสามารถในการที่จะบริหารชาติบ้านเมืองนั้น ก็มีลักษณะเพียงเปรียบได้กับคนเด็ก ๆ ด้วยกันสร้างบ้านมากกว่าที่จะเปรียบได้ด้วยลักษณะอื่น ดังนั้นความคิดของนักปฏิวัติบางส่วน เป็นต้น นายประยูร ภมรมนตรี ซึ่งได้ถูกหาว่ากลับใจไปร่วมมือกับฝ่ายกษัตริย์นิยมนั้น ก็มีมูลอันเป็นเหตุหนึ่ง ที่เนื่องมาจากเช่นนั้น และดังนั้นเขาจึงเป็นนักปฏิวัติคนแรกที่ประกาศอย่างเปิดเผยว่า ถ้าไม่เกาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้แน่นแล้ว บ้านเมืองจะต้องประสพกาลวิโยคในที่สุด.

ในขณะเดียวกัน พระยามโนปกรณ์นิติธาดาซึ่งได้เอื้อมระอาต่อราชการบ้านเมืองเต็มที่แต่ทนทานต่อการรบเร้าไม่ไหวให้รับตำแหน่งประธานกรรมการคณะราษฎรนั้น เมื่อได้ประสพกับประชาธิปไตยซึ่งให้เสรีนิยมในการแสวงอำนาจของนักปฏิวัติขึ้นมาจากความเหนื่อยหน่ายของพระยามโน ฯ จึงกลายเป็นความหมดกำลังใจกำลังงานที่จะบริหารราชการลงไปทันที แม้จนกระทั่งการที่จะมาปฏิบัติงาน ณ ทำเนียบวังปารุสกวัน พระยามโน ฯ ก็ได้ใช้วิธีที่จะมาเสียบ้อยครั้ง จนกระทั่งเลขาธิการต้องวิ่งไปอ้อนวอนกราบกราน พระยามโน ฯ จึงจำยอมมานั่งบริหารราชการ ณ วังปารุสกวัน.

ทางฝ่ายทหารในขณะนั้น แม้พระยาพหลฯ จะมีตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการ

นอนคอย ปฏิวัติ

บังคับบัญชาทหารบกทั้งหมดก็ตาม แต่ก็เพียงโดยนิตินัย เพราะที่แท้จริงการทหารทั้งหมดตกอยู่ในกำมือของพระทรงสุรเดช ผู้เป็นรองผู้บัญชาการทั้งสิ้น อำนาจอันกว้างขวางของพระยาทรง ฯ มีอำนาจถึงการทัดทานคำสั่งพระยาพหล ฯ หรือแม้แต่คำสั่งซึ่งพระยาพหล ฯ ได้สั่งการไปแล้ว พระยาทรงก็สามารถเอามาฉีกทิ้งเสียได้.

โดยเหตุที่พระยาทรง ฯ มีแผนการณ์ที่จะให้การทหารตกอยู่ในมือของตนโดยเด็ดขาด ดังนั้นผู้ที่พระยาทรง ฯ รู้สึกว่าจะเป็นศัตรูคนสำคัญในกองทัพบกก็คือหลวงพิบูลสงคราม ซึ่งมีอิทธิพลกว้างขวางอยู่ในหมู่ทหาร โดยฉะเพาะอย่างยิ่งในวงการทหารบกใหญ่ซึ่งหลวงพิบูล ฯ มีเลือดเนื้อกำเนิดมาจากที่นั่น ดังนั้น

เพื่อขจัดความนิยมในหลวงพิบูลฯ ของทหารในกองทัพบก พระยาทรงฯจึงมีคำสั่งให้หลวงพิบูลฯไปประจำในหน่วยทหารซึ่งไม่เกี่ยวกับกำลังรบได้แก่ฝ่ายพลาธิการ.

คำสั่งของพระยาทรงสุรเดชซึ่งให้แก่หลวงพิบูลฯด้วยเหตุนี้ จึงเป็นชนวนให้หลวงพิบูลฯ รู้สึก ว่า ตนได้ ถูก พระยาทรงสุรเดช กีดกันอย่างเห็นได้อย่างชัดเจน และนี่คือชนวนแห่งความไม่สงบ ซึ่งพระยาทรง ฯ ได้จุดขึ้นในวงการของกองทัพบก ทำให้หลวงพิบูลฯเริ่มรู้สึกตัวว่าพระยาทรงได้ประกาศตนเป็นศัตรู — ศัตรูคนสำคัญของตน.

พระยาทรง ฯ ผู้มีแผนการณ์ก้าวหน้าและกว้างขวางอย่างรวดเร็ว มิใช่ฉะเพาะแต่ในวงการทหารแผ่นดินเท่านั้น หากแต่ในวงการบริหารราชการของแผ่นดิน พระยาทรงซึ่งมีตำแหน่งเป็นกรรมการคณะราษฎรอยู่ด้วย ก็ได้มีแผนการณ์ที่จะเข้าควบคุม อำนาจใน การบริหารราชการ แผ่นดินโดยเด็ดขาด เหมือนกัน แต่อย่างไรก็ดีพระยาทรง ฯ ก็มีความเคารพในพระยามโน ฯ และเชื่อถือในความรู้ความสามารถของพระยามโนฯ อยู่มากเหมือนกัน.

ในขณะนั้น ภาระกิจอันสำคัญของนายปรีดี พนมยงค์ อยู่ที่การร่างโครงการณ์เศรษฐกิจเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศใช้เป็นแนวเศรษฐกิจแห่งชาติต่อไป ซึ่งนายปรีดีได้ใช้เวลาทุ่มเทความพยายามทั้งสิ้น เพื่อร่างโครงการณ์นี้ให้สำเร็จลุล่วงไปโดยเร็ว ทั้งนี้เกี่ยวด้วยคำมั่นของคณะปฏิวัติที่ให้ไว้กับประชาชนว่าจะเสริมสร้างเสถียรภาพแห่งระบอบการ เศรษฐกิจให้ เป็นไปในทางสมบูรณ์พูลสุขของประชาชน เท่าที่สามารถจะทำได้ ประกอบกับในสภาผู้แทนราษฎร ก็ได้มีสมาชิกเร่งเร้าให้รัฐบาลเร่งวางรากฐานการเศรษฐกิจเสียโดยเร็ว มิฉะนั้นการ

"อาจารย์ปรีดี"

เศรษฐกิจ ซึ่งตกต่ำอยู่มากเมื่อปลายสมัยสมบูรณาญาสิทธิ์ ก็จะไม่มีวันคืบหน้าให้สู่สถานะที่ดีได้.

ในที่สุดร่างโครงการณ์เศรษฐกิจ ของนายปรีดี พนมยงค์ ก็สำเร็จลง นายปรีดีได้นำร่างเค้าโครงนั้นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งก่อนที่จะพิจารณาในรายการละเอียด กรมเสนาธิการได้ทำสำเนาร่างแจกแก่สมาชิกในคณะรัฐบาล เพื่อพิจารณาก่อนที่จะเข้าอภิปรายในที่ประชุม ปรากฏว่าเค้าโครงเศรษฐกิจฉบับนั้นเจ้าของร่างให้ชื่อว่า "สมุดปกเหลือง" ได้ทำความตกตลึงพรึงเพริดให้แก่สมาชิกคณะรัฐบาล เพราะเค้าโครงฉบับนั้น เป็นเค้าโครงเศรษฐกิจตามแนวทางของสหภาพคอมมูนิสต์รัสเซีย.

ดังนั้น เมื่อถึงวาระที่ร่างโครงเศรษฐกิจ ได้ถูกนำเข้าพิจารณาในคณะรัฐมนตรี ในฐานะที่เจ้าของร่าง เป็นรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุมด้วย จึงหาได้มีการพิจารณากันอย่างเปิดอกไม่ โดยคณะรัฐมนตรี ได้ลงมติให้ตั้งกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง รับร่างโครงการณ์เศรษฐกิจไปพิจารณา และทำบรรทึกเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งที่จริงก็เป็นการกดไม่เข้าคายไม่ออกของคณะรัฐบาล ซึ่งส่วนมากเป็นผู้ที่คณะปฏิวัติ ได้เชื้อเชิญเข้ามา การที่จะไปประมาทว่า นักปฏิวัติคนสำคัญซึ่งเป็นรัฐมนตรีร่วมคณะอยู่ด้วยเป็นคอมมูนิสต์ ก็ย่อมจะเป็นปรากฏการณ์ที่รุนแรงไป ดังนั้นทางออกที่ดีที่สุด คือมอบให้คณะกรรมการไปว่ากันเด็ดขาด และชี้ชัดขึ้นมาโดยตรงว่า โครงการณ์เศรษฐกิจนั้นเป็นคอมมูนิสต์ในลักษณะใด.

ที่จริง, ในเรื่องนี้เป็นปรากฏการณ์โดยตรงของนายปรีดี พนมยงค์ ตั้งแต่คิดอ่านปฏิวัติในฝรั่งเศส เมื่อนายปรีดียังถือไม้เท้าเดินอยู่ในปารีสร่วมกับประยูร ภมรมนตรี ความเจ็บช้ำน้ำใจที่เจ้าโดยฉะเพาะพระองค์เจ้าจรูญศักดิ์ อัครราชทูตสยามประจำปารีส กระทำเอาแก่นายปรีดี ดังนั้นนายปรีดีจึงพุ่งความคิดที่จะสร้างอาณาจักรคอมมูนิสต์ขึ้นบนแผ่นดินไทยในทันที มีบรรทัดของนายประยูร ภมรมนตรี ที่กล่าวถึงนายปรีดีในยามที่ใกล้ชิด และคิดอ่านปฏิวัติอยู่ในปารีส ก่อนการปฏิวัติในเมืองไทย ๕—๖ ปีว่า การที่จะสร้างอาณาจักรคอมมูนิสต์ขึ้นในเมืองไทยนั้น น่าจะไปไม่รอด และผลร้ายแรงจะเกิดจลาจลถึงคันนองเลือด นายประยูรได้ชี้ให้เห็นภัยของคอมมูนิสต์ ในอดีตกาล ในฝรั่งเศสก็ดี ได้ยิงกันบ่นปี้เลือดนองแผ่นดินซากศพลอยเป็นแพตามแม่น้ำลำคลอง ผู้คนพลเมืองต้องคอยหลบกระสุนปืนและถูกระเบิดอยู่บนดิน อดอยากไปตาม ๆ กันเพราะลงไปหาซื้อ

ชาติเสนีย์

อาหารบริโภคไม่ได้ แต่คำแนะนำของนายประยูรที่ให้กับนายปรีดีไร้ผล เพราะนายปรีดีได้บักใจด้วยมูลฐานความเคียดแค้นเจ้าเป็นส่วนใหญ่เสียแล้ว ครั้นเมื่อนายปรีดีกลับประเทศไทยจากปารีสในคราวนั้น จนกระทั่งมาถึงโคลัมโบแล้ว ปรากฏว่าทางสถานทูตได้เอะอะกันขึ้น เมื่อหลวงสิริราชไมตรีข้าราชการสถานทูตได้รับทราบจากเจ้าหน้าที่ศุลกากรฝรั่งเศสว่านายปรีดี พนมยงค์ ได้หอบตำราคอมมูนิสต์ติดไปเมืองไทยหลายหีบไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ เล่มดังนั้น ประยูร ภมรมนตรีจึงรีบโทรเลขจากปารีสให้นายปรีดีส่งตำราเหล่านั้นกลับคืนไปโดยด่วน มิฉะนั้นอาจจะได้รับปฏิกิริยาจากรัฐบาลทางกรุงเทพ ฯ ได้.

ความบากบั่นบักใจของ นายปรีดีในข้อ ปรารถนาคอมมูนิสม์มิได้ เลือนลางไป จนกระทั่งการเปิดประชุมเพื่อปฏิวัติได้ก่อหวอดขึ้นในกรุงเทพ ฯ ในขณะที่

จมูกตำรวจลับของพระยาอธิกรณ์ประกาศได้ออกดมกลิ่นอยู่ทุกฝีก้าวย่างนั้น ในขณะประชุมนายปรีดีก็ได้กางตำราตลอดเวลา ผู้ทรงมคิดปฏิวัติด้วยกันได้พยายามคัดค้านแผนการณ์ของนายปรีดตลอดเวลา และที่เห็นว่านายปรีดไม่ฟังความเห็นของตนก็ลุกขึ้นเดินออกจากที่ประชุมไปเฉย ๆ และการปฏิวัติในครั้งกระนั้นเกือบจะต้องเลิกล้มเสียหลายครั้งหลายคราว เพราะนักปฏิวัติส่วนมากไม่เห็นด้วยกับนายปรีดี ในบรรทึกของประยูร ภมรมนตรี ได้กล่าวถึงว่า เมื่อได้เดินหน้าไปถึงคันนั้นจะหยุดนิ่งและถอยหลังไม่ได้แล้ว ก็จำต้องเดินหน้าตลอดเวลาเพราะขณะนั้นนอกจากตำรวจลับจะติดตามดมกลิ่นโดยใกล้ชิดแล้ว กรมพระนครสวรรค์ ฯ เสนาบดีมหาดไทยยังได้รับบัตรสนเท่ห์ ถึงเรื่องจะมีปฏิวัติเป็นปี ๆ หากแต่เป็นชาตากรรมของประเทศที่เจ้าจะสิ้นวาสนาลงในแผ่นดิน พระองค์จึงทรงมั่นพระทัยว่าการปฏิวัติจะเกิดขึ้นไม่ได้ แม้พระยาอธิกรณ์ประกาศอธิบดีตำรวจจะเพียรไปทูลชี้แจงประการใดก็ตามพระองค์ก็ไม่ทรงเชื่อเป็นอารมณ์ แต่รับสั่งให้ดม ๆ กลิ่นไว้เท่านั้นเอง มีบรรทึกการปฏิวัติตอนหนึ่งที่น่าสนใจกล่าวถึง หลวงสินธุ์สงครามชัย ว่า เป็นผู้ที่นักปฏิวัติดูเขาได้ยากเต็มที และเป็นผู้ที่กว่าจะตอบตกลงร่วมด้วยได้ก็ใช้เวลาใคร่ครวญพิจารณาอยู่ไม่ต่ำกว่าสามปี ส่วนพระยาศรีสิทธิสงคราม (ดิ่น ท่าราบ) เมื่อได้ถูกชักชวนให้ร่วมปฏิวัติด้วย ได้ตอบปฏิเสธในทันทีว่า "ไม่เอา" ให้เหตุผลว่าได้ดูตัวละคร (รายนามนักปฏิวัติ) แล้ว เห็นว่าจะไปไม่รอด และในที่สุดพระยาศรีสิทธิ ฯ ก็ได้กลายเป็นแม่ทัพคนสำคัญที่นำทัพเข้ามาขับไล่รัฐบาลที่กรุงเทพ ฯ จนกระทั่งสิ้นชีวิตไปในการรบตุลุมบอนที่สถานีปากช่อง.

ดังนั้น แผนการณ์เศรษฐกิจของนายปรีดจึงนับว่าเป็นปรากฏการณ์หลังจากความพากเพียร พยายามที่จะบ้ายสีแดงบนแผ่นดินไทย.

คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงเศรษฐกิจของนายปรีดี หลังจากที่ได้ใช้เวลาอยู่ระยะหนึ่งในการพิจารณาโดยละเอียดถี่ถ้วนแล้วก็ลงมติว่าโครงการณ์นั้นเป็นคอมมูนิสต์ จึงได้ทำบรรทึกเสนอประกอบร่างไปยังคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีจึงไม่รับหลักการของโครงการณ์นั้น.

สาระสำคัญของโครงการณ์เศรษฐกิจของ นายปรีดพนมยงค์เป็นสาระสำคัญ ซึ่งมีผลในการเปลี่ยนแปลงหลักการใหญ่ของชาติเสียโดยสิ้นเชิง โดยละเพาะอย่างยิ่งในสาระที่สำคัญที่สุดของโครงการณ์ของนายปรีดก็คือ รัฐบาลจะเข้าบังคับซื้อที่ดินไร่นา สวน ของ ชาวนา ของ ประเทศโดย จ่ายพันธบัตร ให้ ตามราคาของที่ดินและบรรดาชาวนาทั้งหลายก็จะต้องตกเป็นลูกจ้างของรัฐบาล ในการประกอบกสิกิจในพื้นที่นั้นโดยได้รับค่าแรงตอบแทน ในอัตราที่รัฐบาลจะได้วางไว้ตามผลของแรงงาน.

ในขณะนี้รัฐบาลจะได้เข้าเป็นผู้อำนวยการเพิ่มพูนการผลิต และการจำหน่ายโดยตัดคนกลางเสียอย่างสิ้นเชิง.

คณะกรรมการพิเศษ ซึ่งมีคณะรัฐบาลชุดพระยามโน ฯ ได้แต่งตั้งให้พิจารณาโครงการณ์นี้ประกอบด้วยพระยามโน ฯ เป็นประธาน นายปรีดีเจ้าของร่าง ม.จ. สกด วรรณากร วรวรรณ และ พระยาทรงสุรเดช ได้เปิดประชุมเป็นครั้งสุดที่ลงมติว่า ร่างของนายปรีดีเป็นคอมมูนิสต์ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๗๕.

การปฏิเสธโดยสิ้นเชิงของคณะรัฐบาลพระยามโนฯต่อโครงการณ์เศรษฐ-

กิจ นายปรีดีจึงไม่พอใจและถือเอาพระยามโน ฯ เป็นเป้าหมายในการเคียดแค้นชิงชังในการที่จะทำลายล้างตน นายปรีดี พนมยงค์ ให้เหตุผลว่าโครงการณ์ที่ร่างขึ้นไม่ใช่คอมมูนิสต์หากแต่พระยามโม ฯ ได้เบนความคิด ที่จะใฝ่นิยมกษัตริย์ พระยามโน ฯ ต้องการที่จะล้างประชาชิปไตยเพื่อถวายสมบูรณาญาสิทธิให้แก่ คณะเจ้าต่อไปตามเดิม.

ความวุ่นวาย ยอดเวงจึง ประทุขึ้น ในกลุ่ม นักปฏิวัติที่เป็น สานุศิษย์ของนายปรีดีโดยทันที พวกนักปฏิวัติชนเด็ก ๆ ซึ่งเป็นฝ่ายนายปรีดี ได้พากันจับกลุ่มตั้งข้อสังเกตุเอาแก่พระยามโน ฯ ว่า พระยามโน ฯ ได้เริ่มวางแผนการณ์กีดกันนายปรีดี และเพื่อจะยึดอำนาจจากคณะปฏิวัติไปไว้ในกำมือโดยเฉพาะประชาชิปไตยกระเด็นออกไป และนำอำนาจสมบูรณาญาสิทธิกลับคืนถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

นายปรีดีถูกหาเป็นคอมมูนิสต์! นายปรีดีจะต้องถูกสอบสวน!! ได้เป็นที่โจทย์จรรย์กันอึงคนึงในวงนักปฏิวัติ และดังนั้นการแสดงเป็นปฏิปักษ์ต่อคณะรัฐบาลพระยามโน ฯ ก็ได้อุบัติขึ้นอย่างรุนแรงในหมู่นักปฏิวัติรุ่นเด็ก ๆ.

ในสภาผู้แทนราษฎรแทนที่จะมีแต่ กระดาษและ ปากกาก็กลาย เป็นปืนพก ซึ่งสมาชิกฝ่ายพรรคของนายปรีดีพกเข้าไป และคอยอยู่ร่า ๆ ณะเพาะหน้าพระยามโน ฯ และคณะรัฐบาล วิกฤติกาลทางการเมืองในขณะนั้นได้แสดงท่าว่า ถ้าพระยามโน ฯ อยู่คณะปฏิวัติก็ต้องเจ๊งไป และดังนั้นเพื่อความปลอดภัยในระหว่างวิกฤติกาลอันยุ่งเหยิง และมีเค้าว่ากระสุนปืนจะประทุขึ้นอีก พระยามโนฯ พระยาศรีวิสารวาจาซึ่งเป็นรัฐมนตรีร่วมคณะ และนายประยูร ภมรมนตรี รัฐมน-

ศรี แถะเลขานุการ คณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นรัฐมนตรีชุดวงในทำหน้าที่ใกล้ชิด และเป็นชุดที่ติดต่ออยู่กับพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ ตลอดเวลาจึงอพยพจากบ้านส่วนตัวเข้าไปอยู่ในวังปารุสกวัน อันเป็นทำเนียบรัฐบาลขณะนั้นภายใต้การอารักขาอย่างเข้มแข็งของทหาร ซึ่งพระยาทรงสุรเดชจัดมาคุ้มครอง.

ฝ่ายนายปรีดี พนมยงค์ เมื่อได้เสียท่าล้มลงไปเพราะถูกหาว่าเป็นคอมมูนิสต์ และเพื่อเรียกร้องความชอบธรรมความเห็นอกเห็นใจซึ่งนายปรีดีเข้าใจว่ายังมีส่วนที่เหลือที่ตนจะพึงได้อยู่กพิมพ์ "สมุดปกเหลือง" นั้นแจกจ่ายไปยังกองพันทหารต่าง ๆ ซึ่งไม่มีใครทราบความมุ่งหมายว่านายปรีดีปราถนาอะไร แถะเมื่อถึงคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรในคราวต่อไป จึงเป็นการประชุมที่เต็มไปด้วยบรรยากาศอันรุนแรง เมื่อคณะรัฐบาลได้จัดส่งทหารไปตรวจค้นอาวุธปืนสมาชิกสภาโดยสมาชิกได้เกิดเอะอะยกเอาเป็นข้ออ้างอภิปรายกันใหญ่โต โดยหลวงเดชาติวงศ์วราวัฒน์ สมาชิกฝ่ายพลเรือนผู้หนึ่ง.

หลวงเดชาฯ ตั้งประเด็นขึ้นมาว่า ทหารที่เข้ามายุ่มย่ามตรวจค้นนั้นได้รับคำสั่งจากใคร และมีอำนาจอย่างใดจึงมาตรวจค้นสมาชิก.

พระยาประเสริฐสงคราม รัฐมนตรีกลาโหมลุกขึ้นตอบว่า ไม่ทราบ.

พระยา มโน ฯ — เนื่องจากได้มีสมาชิกถือปืนเข้ามา อันเป็นที่หวาดเสียว ทหารจึงต้องเข้ามารักษาความสงบ ดังนั้นจึงขออย่าให้สมาชิกพกเข้ามาอีกต่อไป.

รองประธาน—ข้าพเจ้าก็ถูกตรวจค้นเหมือนกัน จึงสงสัยว่า อำนาจของสภานี้จะไม่เป็นไปตามตัวหนังสือ.

หลวงโกวิทย์อรัยวงศ์ — สงสัยว่า คณะรัฐมนตรีชุดนี้จะใช้วิธีปกครอง

บ้านเมืองแบบดิคเตเตอร์อันไม่ชอบด้วยหลักการของประชาธิปไตย ขอให้นายกรัฐมนตรีแถลงว่าจะเป็นดิคเตเตอร์ชิปหรือ ?.

พระยามโน ฯ — ข้าพเจ้ากถูกค้นเหมือนกัน.

จรูญ สืบแสง— ข้าพเจ้าถูกหมายหน้าว่าจะทำการรุนแรง ที่จริงนั้นถ้าข้าพเจ้าจะทำรุนแรง ข้าพเจ้าก็จะทำอย่างแฟร์เพลย์ ข้าพเจ้าจะบอกตรง ๆ ว่าจะยิงใคร จะยิงเจ้าคุณมโน ฯ เจ้าคุณศรี หรือคุณประยูร ทหารที่มาตรวจค้นนี้ข้าพเจ้าถือว่ามาท้าทายมากกว่า ข้าพเจ้าขอบอกว่าอำนาจที่บังคับบัญชาทหารนี้เป็นอำนาจดิคเตเตอร์ไม่ใช่ประชาธิปไตย เมื่อวันพุธที่แล้ว มีประชุมคณะรัฐมนตรีพิเศษ นึกว่าจะมี Vote of Confidence เพราะมีทหารมาเรียงราย มีบอมบ์มือหมายความว่าจะนำทหารมาล้อมสภา ? ถ้าปกครองกันด้วยอำนาจ หรือปกครองแบบนี้จะต้องแตกหักกันในเร็ววันหรือไม่ ก็ต้องยึดอำนาจกันอีก.

ดิเรก ชัยนาม — ข้าพเจ้าจะออกไปชี้แจงว่า ทหารก็ไม่ยอม.

ปรีดี พนมยงค์ — รู้สึกเหมือนกันว่า กาฬพรกอาวุธปืนเข้ามามีผลอย่างไร หลวงศุภ ฯ ก็ได้มาพูดกันถึงเรื่องนี้แล้ว ตกลงว่าจะแจ้งกับเจ้าคุณศรยุทธเศรณี แต่ยังไม่ทันได้แจ้ง.

นายวิลาศ โอสถานนท์ (ตะโกน) — ถ้าไม่ใช่ทหาร จะใช้เพียงตำรวจจะคุ้มครองความปลอดภัยให้เราได้ไหม ถ้าไม่ได้ก็ตายเสียพร้อมกันดีกว่าที่จะปล่อยให้ใช้อำนาจเช่นนั้น.

พระยามโน ฯ — ก็หวังว่าจะปลอดภัย แต่มันหวาดเสียวจริง ๆ.

จรูญ สืบแสง — ขอถามว่าเจ้าคุณมโน ฯ พระยาศรีวิสารฯ และคุณประยูรอพยพเข้ามาทำไมกันในวังปารุสก์ กลัวจะถูกยิงหรือ ?

พระยาประเสริฐสงคราม — ข้าพเจ้าก็ถูกด้วย เพราะไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาทหารโดยตรงของทหารที่มารักษาการณ์.

นายปรีดี — เราต้องการทำตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นเราจะมาปฏิญาณกันทำไมว่า เรามุ่งจะให้ถูกรัฐธรรมนูญทุกอย่างไม่มีการเปลี่ยน.

ประธานสภา — จะขอให้ทหารถอนคำสั่งก่อนแล้วจะจัดการต่อไป.

ความพากเพียรของนายปรีดี พนมยงค์ ในการจะต่อสู้เพื่อชัยชำนะของโครงการณ์ของตน แม้แต่ความเพียรที่จะไปเฝ้าพระปกเกล้าฯ เพื่อขอรับพระราชทานความเห็นอกเห็นใจก็ตาม แต่เมื่อส่วนมากในคณะรัฐบาล ส่วนใหญ่ในคณะกรรมการผู้พิจารณาโครงการณ์ และส่วนใหญ่ในสภาได้มีความเห็นต้องกันว่าโครงการณ์ของ นายปรีดี พนมยงค์ เป็นคอมมูนิสต์นั้นแน่แท้แล้ว ในคณะรัฐบาลก็ได้มีความเห็นว่าสมควรจะให้นายปรีดี พนมยงค์ เดินทางออกไปนอกประเทศ ในคณะรัฐบาลบางคนมีความเห็นว่า ควรจะส่งนายปรีดีไปอยู่ซัวเถาหรือหันเค้าบ้านเดิมครั้งบรรพบุรุษ แต่พระยามโนปกรณ์ เห็นว่าควรส่งไปฝรั่งเศส เพื่อให้ไปศึกษาและยับยั้งชั่งใจในการที่จะพากเพียรใช้อุดมคติของลัทธิคอมมูนิสต์ต่อไป เพราะในขณะนั้นนายปรีดียังหนุ่มต่อความรู้สึก จึงอาจจะมีความเชื่อมั่นอย่างรุนแรง ถ้าหากได้กลับไปในเมื่อเป็นผู้ใหญ่แก่ความคิดพอแล้ว ก็อาจจะเป็นประโยชน์ในการที่จะคิดกลับใจ และดังนั้นในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๔๗๖ นายปรีดีและภรรยาก็อำลาจากตำแหน่งรัฐมนตรี และเดินทางไปฝรั่งเศส.

พร้อมกันนั้น คณะรัฐบาลเห็นว่าสภาผู้แทนราษฎรกำลังจะอลเวงไปกันใหญ่ โดยสมุนนายปรีดีหาว่ารัฐบาลเนรเทศนายปรีดี จึงถวายความเห็นให้พระ-

ปกเกล้า ฯ ลงพระปรมาภิไธยบัตรสภาผู้แทนราษฎร และงดใช้รัฐธรรมนูญบางมาตรา ในการนี้จะได้ดำเนินการเลือกตั้งทั่วประเทศโดยเร็ว.

ในวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๔๗๖ พระยามโนปกรณ์นิติธาดา พระยาราชวังสัน พระยาศรีวิสารฯ หลวงพิบูลฯ และนายปรีดี ได้เปิดประชุมลับขึ้นที่ทุ่งบางกะปิ โดยมีทหารเรียงรายอยู่รอบนอก เพื่อปฏิกษาหารือถึงวิกฤติการทางการเมือง ซึ่งอุบัติขึ้นครั้งหลังที่สุดนี้ เนื่องจากที่ทหารเสือนักปฏิวัติมีพระยาพหลฯ พระยาทรงฯ พระยาฤทธิ์ฯ และพระประศาสน์ฯ ลาออก.

พระยามโนฯ ได้มีความคิดเห็นว่าเมื่อพระยาทรงฯ ลาออกแล้ว ตำแหน่งรองผู้บัญชาการทหารบกควรจะได้แก่หลวงพิบูลฯ แต่ในขณะเดียวกัน บรรดานักปฏิวัติฝ่ายทหารเห็นว่า โดยฉะเพาะอย่างยิ่งการลาออกของพระยาทรงสุรเดช นั้นความลับที่แท้จริงต้องการตลบหลังกลับโดยทางพระยาพหลฯ พระยาฤทธิ์ฯ พระประศาสน์ฯ อยู่ในวงนอกพ้นอำนาจหน้าที่โดยเด็ดขาดต่อไป โดยคนจะหวนกลับเข้ามาทำการปฏิวัติยึดอำนาจแต่โดยลำพัง ที่จริงหลวงพิบูลฯ ได้ตระหนักขึ้นต่ออยู่ถึงแผนการณ์อันกว้างขวางและความมุ่งหวัง แต่ในข้อที่พระยาทรงฯ จะต้องการเผด็จการประเทศโดยกำจัดหลวงพิบูลฯ ออกไปสำเร็จในขั้นแรกที่โยกย้ายไปบรรจุในตำแหน่งพลาธิการ.

และดังนั้นในขณะที่พระยาทรงฯ ส่งบดูท่าทีจะลุกขึ้นตะครุบอำนาจทางการเมืองอีกครั้ง ขณะเดียวกันอีกสามทหารเสือ ซึ่งหลงเข้าใจผิดคิดว่าเป็นการลาออกโดยปราศจากลูกไม้นั้นเอง พระยาพหลฯ หลวงพิบูลฯ และหลวงศุภชลาศัย ก็ลุกขึ้นกระทำรัฐประหารในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๔๗๖.

รถยนต์ ปืนกลหนัก และรถแท็งค์ได้ออกวิ่งพล่านทั่วพระนครทุกถนนหนทาง เพื่อแก่การจับและขับไล่ รัฐบาล พระยามโน ฯ ออกไป โดยฉะเพาะวันปารุสกวัน ซึ่งเป็นทำเนียบรัฐบาล กองทัพของคณะรัฐประหารได้เข้าไปยึดสำเร็จในเวลารุ่งอรุณนั่นเอง.

ในการนี้ คณะรัฐประหาร ใน การ นำ ของ พระยาพหลฯ ได้ ประกาศใช้กฎอัยการศึก และโทรเลขกราบถวายบังคมทูลไปยังพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ ณ วังไกลกังวล.

โทรเลขกราบถวายบังคมทูล ฉบับนั้นได้มีผ่าน ม.จ. วิบูลย์สวัสดิวงศ์ ราชเลขานุการแจ้งว่า :—

บัดนี้ เป็นความจำเป็นที่กองทัพบก และกองทัพเรือ จำต้องจับกุมแล. ควบคุมคณะรัฐบาลไว้ เพื่อประสงค์จะได้เปิดสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ท่านนำความขึ้นกราบถวายบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อทรงทราบใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท.

กองทัพบก และ กองทัพเรือ คงระลึกและยึดมั่นจงรักภักดีต่อองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสมอ.

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา.

นายพันตรี หลวงพิบูลสงคราม.

นายนาวาตรี หลวงศุภชลาศัย.

อย่างไรก็ดี, การรัฐประหาร ๒๔ ซึ่งอุบัติขึ้นในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๔๗๖ นั้น พระยามโนปกรณ์นิติธาดา และคณะรัฐบาล ได้ทราบล่วงหน้าแล้วว่าการ

รัฐประหารจะต้องอุบัติขึ้นแน่นอน ดังนั้นในวันนั้นที่บ้านพระยามโน ฯ ถนนสาธร จึงเตรียมพร้อมที่จะรอการรับทราบโดยมี พระยามโน ฯ พระยาศรีวิสารฯ พระยาราชวังสัน และปรีดี ภมรมนตรี นั่งรออยู่ในห้องรับแขกพร้อมหน้ากันแล้ว และพอดีกับกำลังจากหน่วยรถถัง ได้บุกเข้าล้อมและยึดทำเนียบวังปารุสกวันได้เรียบร้อย และขบวนรถถังในความนำของ พ.ต. ทวน วิชัยขัคคะ ก็ไปถึงเพื่อจัดการจับให้พระยามโน ฯ ลงนามในคำกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี.

พระยามโน ฯ เห็นกำลังรถรบที่คดานเข้ามาอย่างองอาจ ในบ้านก็ลุกขึ้นในท่ามกลางขุมนุมรัฐมนตรีของตนร้องว่า.

"อย่ามีปากกาเซฟเฟอร์ด้ามเดียวเท่านั้น และพร้อมแล้วที่จะออกและท่าไม่จึงคุมเข้ามาใหญ่หลวงเช่นนี้" พลางชูปากกาด้ามนั้นให้ผู้บังคับการรถรบซึ่งพกปืนพกก้าวพรวด ๆ ขึ้นมา.

การลงนามในคำกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งจึงเสร็จสิ้นโดยเรียบร้อยในวันนั้น โดยพระบรมราชโองการแต่งตั้ง พ.อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา หัวหน้ารัฐประหารหรือหัวหน้าปฏิวัติยึดอำนาจครั้งที่สองขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ ทรงเห็นแก่ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง จึงจำยอมตามคำถวายคำแนะนำของคณะรัฐประหาร "จี้"

พระยามโนปกรณ์ ฯ หลังจากพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้ไปเฝ้าพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ อีกครั้งที่ไกลกังวล และครั้งนี้พระองค์ได้ทรงตระหนักในพระราชหฤทัยว่าความไม่สงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ยังดังเค้าที่จะอุบัติ

ชั้นอก ทั้งจากพระยาทรงสุรเดชและทางฝ่ายเจ้าคอพระองค์บวรเดช ดังนั้นพระองค์จึงแนะนำพระยามโน ฯ ให้เดินทางไปพำนักเสียนอกประเทศ ซึ่งพระยามโน ฯ ได้ปฏิบัติตามที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ ทรงแนะนำในทันที โดยยึดปีนังเป็นเรือนตาย จนกระทั่งสิ้นชีพิตักษัย เมื่ออายุ ๗๗ ปี บริบูรณ์.

ผู้ใกล้ชิดกับพระยามโนปกรณ์ ฯ ลงความเห็นว่าแม้ พระยามโน ฯ จะถูกกล่าวหาหาในข้อใด ๆ ก็ตาม แต่อย่างน้อยที่สุด พระยามโน ฯ ก็เป็นผู้ยึดมั่นและซื่อตรงในฐานะอำมาตย์ผู้ใหญ่ เป็นผู้รักชาติบ้านเมืองอย่างเปี่ยมเปี่ยม เป็นผู้จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นผู้สนับสนุนคณะปฏิวัติ ๒๔๗๕ เป็นผู้ที่ไม่ต้องการความเป็นใหญ่เป็นโตมีอำนาจราชศักดิ์ในการบ้านการเมือง และเป็นผู้นิยมในระบอบประชาธิปไตย การดำรัสแนะนำของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ ที่พระราชทานกับพระยามโน ฯ เป็นผลสมจริงทุกประการ เพราะหลังจากนั้นอีกเพียงราว ๓ เดือนเมื่อพระยามโน ฯ ไปอยู่ปีนังแล้ว ในพระนครก็เกิดการจลาจลขึ้นด้วยพระองค์เจ้าบวรเดช กรีฑาทัพเข้ามาบังคับรัฐบาลพระยาพหล ฯ โดยวางแผนการณ์เข้ายึดพระบรมมหาราชวัง ยึดพระที่นั่งอนันตสมาคมโดยกำหนดให้ พ.ต. หลวงสรสิทธยานุการ เป็นผู้บังคับกองแนวหน้าสุดจู่โจมเข้ายึดตามแผนการณ์นั้น.

อย่างไรก็ดี แม้พระยามโน ฯ จะจบสิ้นบทบาทในทางการเมืองของประเทศไทยไปแล้ว แต่สัตรูคนสำคัญของพระยามโน ฯ คือ นายปรีดี พนมยงค์ ยังคงมีบทบาทต่อไป เพราะภายหลังที่ได้ไปสงบสติอารมณ์อยู่ที่ปารีสระยะหนึ่งแล้ว ก็ได้เดินทางกลับประเทศสยามเพื่อแก้การซักฟอกอีกวาระหนึ่ง ซึ่งรัฐบาลพระยาพหล ฯ ได้ตั้งกรรมการขึ้น และพิศูจน์ว่านายปรีดีบริสุทธิ์ ฯ ไม่ใช่คอมมูนิสต์

และได้เข้าสู่วงราชการบริหารต่อไปในคณะรัฐมนตรีชุดพระยาพหลฯ ซึ่งในขณะนั้น หลวงพิบูลสงครามผู้ได้พิชิตกองทัพพระองค์เจ้าบวรเดชมาแล้ว ก็ก้าวขึ้นสู่ความยิ่งใหญ่และอำนาจในคณะรัฐบาล และโดยที่อำนาจทางการทหารยังเป็นอำนาจที่กำลังเบ่งรัศมีอยู่ในท่ามกลางอำนาจอื่นๆ หลวงพิบูลสงครามจึงนับได้ว่าก้าวหน้าเด่นกว่านายปรีดี พนมยงค์ ในหลายประการ.

จนกระทั่งเมื่อกองทัพญี่ปุ่นเข้าครอบครองประเทศไทย โดยศึกเอเชียบูรพาขึ้น นายปรีดี พนมยงค์ เป็นรัฐมนตรีว่าการคลัง และ หลวงพิบูลฯ เป็นนายกรัฐมนตรีนั้น โดยเหตุที่ญี่ปุ่นไม่ชอบนายปรีดีจึงได้ตั้งข้อรังเกียจต่อหลวงพิบูลฯ หลวงพิบูลฯ จึงยกนายปรีดีขึ้นสู่ตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งเป็นเหตุให้ถูกกระทู้ถามของฝ่ายแย้ว่า ที่หลวงพิบูลฯ กระทำเช่นนั้นมีความหมายอย่างไร ? หลวงพิบูลฯ ตอบว่ามีความหมายเหมือนกับนกที่จับไว้ในกรงทอง นายปรีดีมีสภาพเช่นนกนั้น จะกระทำอะไรได้เล่า ญี่ปุ่นพอใจในคำตอบจึงกลับไป.

อย่างไรก็ดี ในที่สุดโดยฐานะตำแหน่งผู้สำเร็จราชการนั่นเอง นายปรีดีก็ได้แสดงบทบาทครั้งสุดท้ายทำเอาแก่ตำแหน่งหลวงพิบูลฯ คว่ำไปเมื่อตอนใกล้จะสิ้นสุดสงคราม และวางแผนการณ์เสรีไทยขึ้น ปรากฏว่า ในการสร้างป้อมระเกะระกะทั่วไปในพระนครเมื่อญี่ปุ่นใกล้จะปราชัยนั้น ได้มีผลให้นายทหารชั้นผู้ใหญ่บางคนวิ่งไปถามนายปรีดีว่า ก็เมื่อรู้ว่าญี่ปุ่นจะปราชัยอยู่รอมมะร่อแล้วไฉนจึงจะไปแสดงท่าที่ให้ญี่ปุ่นรู้ว่าเราจะดำเนินการหักหลัง จะเกิดรบราฆ่าฟันกันใหญ่ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น พระบรมมหาราชวังและวัดอาราม จะพินาศป่นปี้ผู้คน

จะล้มตายเพราะญี่ปุ่นจะใช้ไม้สุดท้ายก่อนตีจากประเทศไทย แต่ปรากฏคำตอบของนายปรีดว่า เราพินาศเพียงเมืองเดียวจะเป็นไรไปในเมื่อรัสเซียเขายังเผาเมืองของเขาไม่น้อยกว่า ๓๐๐ เมือง อันเป็นการแสดงถึงความคิดนายปรีดไม่สามารถจะสลัดละทิ้งคอมมูนิสต์ได้นั่นเอง.

แต่อย่างไรก็ดี, ตลอดเวลาเหล่านั้น นายปรีดได้ส่งครอบครัวไปอยู่บางปะอินตลอดเวลา และมีเรือเร็วที่จะนำนายปรีดไปได้ในทันทีเกิดการรบพุ่งกลางเมืองขึ้นระหว่างไทยกับญี่ปุ่น แต่บังเอิญเป็นเพราะพระสยามเทวาธิราชได้ทรงปกป้องคุ้มครองรักษาชาติไทยไว้มิให้พินาศฉิบหายไปด้วยการฆ่าฟันอย่างโหดร้ายของญี่ปุ่น ญี่ปุ่นจึงปราชัยไปโดยดุษณี กรุงเทพ ฯ พระมหานครมิต้องประสพการนองเลือดโดยเหตุนี้.

การกลับมามีบทบาทอีกครั้งหนึ่งของนายปรีดหลังจากพระยามโน ฯ ล้มไปแล้ว จนกระทั่งสู่ตำแหน่งสูงที่สุดคือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ คว่ำทั้งหลวงพิบูล ฯ คว่ำทั้งนายควงล้มไปหมดแล้ว ชาคากรรมของเขาก็มาถึงในวันรัฐประหาร ดังมีใครคนหนึ่งได้เขียนร่ายไว้ว่า.

"สวมกรไตรรัตน์คุ้มครอง นายปรีด พนมยงค์จากยุโรปคืนเข้า ครองสกลครอบเกล้าคูชอบ ไตยนา" ดังนี้แล ฯ

รัฐมนตรีกับกำพืช

●

การแต่งตั้งบุคคลผู้ใดขึ้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีนั้น จุดสำคัญจุดหนึ่งที่จะแสดงความมั่นคงของรัฐบาลย่อมอยู่ที่ราคาค่าตัวของบุคคลผู้นั้นซึ่งเป็นผู้มีชื่อเสียงระดับอยู่ในหมู่ประชาชนเพียงใด มีคุณวุฒิปริสามารถซึ่งในวงการต่าง ๆ ยกย่องนับถือแค่ไหน มีรากฐาน (กำพืช) ที่สืบสายมาด้วยความมั่นคงอย่างใด มีประวัติชื่อเสียงที่ดีถูกเคล้ามาด้วยความโสมมในอดีตหรือไม่? และประการสุดท้ายซึ่งบางทีจะไม่ค่อยคิดคำนึงถึงกันนัก ก็คือบุคลิกลักษณะของบุคคลผู้นั้นเหมาะสมกับตำแหน่งรัฐมนตรีหรือเปล่า?

คำถามต่างๆ เหล่านี้ มีคำตอบอยู่ประการใด ขอให้ท่านพิจารณาเอาจากการประกอบคณะรัฐมนตรีทั้งในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งประมุขคณะรัฐบาลนั้นๆ ได้ยึดถือหลักในการประกอบคณะรัฐบาล และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีผู้มีหน้าที่บริหารราชการในกระทรวงนั้นอย่างใด? จากผลแห่งการที่ไม่คิดคำนึงถึงหลักการ หากแต่แต่งตั้งด้วยความพึงพอใจในฐานะเป็นพรรคเป็นพวก แต่งตั้งในฐานะที่คิดว่ารัฐมนตรีผู้นั้น จะเป็นผู้คุมเสียงข้างมากในสภาไว้ให้ได้นั้น ได้ก่อให้เกิดความอดเวงเหลวแหลกขึ้นปานใด ได้ก่อให้เกิดความดูหมิ่นดูแคลน, ความเหยียดหยาม, ความกระด้างกระเดื่องในวงราชการ และความระส่ำระสาย ซึ่ง

ประมุขคณะรัฐบาลไม่ได้พึงแยแส แต่หากกระทำไปด้วยใช้อำนาจเผด็จในการแต่งตั้งเป็นข้อใหญ่ และนี่คือสิ่งที่เป็นผลจากการหลับหูหลับตาเลือกรัฐมนตรีและแต่งตั้งขึ้นมาอย่างชุ่ย ๆ ไม่เคารพต่อเสียงมหาชนไม่คำนึงถึงฐานะของบุคคลผู้นั้นที่จะมาเป็นใหญ่เป็นโตในหมู่ข้าราชการมาปกครองข้าราชการมาทำตัวเป็นเยี่ยงเป็นอย่างให้แก่ข้าราชการ หากสักแต่ว่าได้มอบชฎาสวมลงให้แล้ว คนโง่คนเง่า คนงั่งเหง่าน ก็ลุ่มหลงถือว่าชฎานั้นเป็นเครื่องหมายของเทวดาต้องเดินบนหัวคน หารู้ไม่ว่าชฎาที่สวมลงบนหัวตนนั้น จะทำตนให้เป็นอะไรขึ้นมาไม่ได้นอกจากความเป็นตน ฉะนั้นแล้วการประกอบคณะรัฐบาลโดยหลักเกณฑ์เช่นนั้นเกิดเสถียรภาพขึ้นมาได้อย่างไร นอกจากจะพึงได้รับแต่เสลดน้ำลายที่พ่นและถ่มมาจากข้าราชการ รัฐประหารครั้งที่แล้วซึ่งได้เกิดขึ้นขับไล่ไปทั้งสภาและรัฐบาลนั้นก็เพราะการโกงและกินกันอย่างมหาวินาศ เพราะเหตุที่ไม่ได้เลือกเฟ้นกำพืชมานั่นเอง การรัฐประหารครั้งนั้น ซึ่งจะมีความจำเป็นอันสมควรแก่กาลเวลาจะเกิดขึ้นหรือไม่เพียงไรนั้น อย่างน้อยที่สุดความเหลืออดเหลือทนของข้าราชการและประชาชนที่ทนทานต่อการบริหารอย่างโง่ ๆ อย่างโกง ๆ ของรัฐบาลไม่ไหวก็พากันพลอยเห็นด้วยเป็นส่วนมาก · เพราะอย่างไร—อย่างไรสถานะการณ์ก็คงจะต้องดีกว่าการรัฐประหารไม่อุบัติขึ้นแน่ ๆ.

ถ้าท่านคิดว่า การแต่งตั้งศึกษาธิการจังหวัดที่ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรขึ้นมาเป็นรัฐมนตรีสั่งราชการกระทรวงศึกษาธิการในสมัยหนึ่งนั้น ในสภาพซึ่งเป็นที่รู้จักว่า ศึกษาธิการคนนั้นเมื่อยังดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอยู่ได้เคยกราบอยู่แทบยุคลบาทของปลัดกระทรวงซึ่งเป็นนายเหนือหัว เป็นนายซึ่งเพียบพูน

ไปด้วยความรู้ความปรีชาสามารถ ด้วย ปริญญา อันสูงลิ่ว จากต่างประเทศ และ รับราชการด้วยคุณวุฒิมาในกระทรวงนั้นนับด้วยเวลาสิบ ๆ ปี ครั้นศึกษาธิการโง่ ๆ คนนั้นเกิดได้ปริญญาเลยขึ้นหน้าแข้งนายกรัฐมนตรีขึ้นมา ก็ส่งขึ้นมาเป็นรัฐมนตรีว่าการศึกษาธิการ เลยดื่มกำพืชเดิมเสียสิ้น ยามใดต้องการแสดงความกำแหงขึ้นมาก็กดกริ่งให้เสมียนหน้าห้องไปตามปลัดกระทรวงคนนั้นมาสั่งงาน ฉะนี้แล้ว ถ้าท่านเป็นปลัดกระทรวง ซึ่งรู้กำพืชของรัฐมนตรีคนนี้มาแต่ก่อน ท่านจะรู้สึกขยะแขยงประการใด ข้าราชการภายใต้ปลัดกระทรวงจะมีความรู้สึกเอนจอนาถใจเหมือนอย่างปลัดกระทรวงหรือไม่เหล่านี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่าการหลับหูหลับตาตั้งรัฐมนตรีอย่างส่งเดช ผลสุดท้ายย่อมเกิดขึ้นด้วยอันตรายดังกล่าวนั้น.

กำพืชของรัฐมนตรีในอดีตย่อมเป็นเครื่องวินิจฉัยในการเคารพนับถือของปัจจุบัน ดังนั้นจึงไม่น่าเป็นการแปลกปลาดเมื่อได้มีนายทหารชั้นผู้ใหญ่ของคณะรัฐประหารคนหนึ่งได้กล่าวประณามรัฐมนตรีคนหนึ่งว่า “จะให้ผมไปเคารพได้อย่างไร ในเมื่ออายุโสก็น้อยกว่าผม ความรู้ก็ไม่ดีไปกว่าผม หน้าซ้ำยังเคยเป็นโชเฟอร์ขับรถให้ผมมาแล้วด้วย——” ความรู้สึกที่เกิดขึ้นดังนี้แหละย่อมเป็นชะนวนสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกแยกระส่ำระสาย ความดูหมิ่นถิ่นแคลนและเอนจอนาถใจขึ้นในวงการบริหาร และโดยส่วนรวมก็หมายถึงความเสื่อมของรัฐบาลนั่นเอง เมื่อได้มีการเลือกเฟ้นบุคคล ซึ่งประชาชนดูหมิ่นถิ่นแคลนขึ้นเป็นผู้บริหารบ้านบริหารเมือง แล้วบุคคลผู้นั้นจะมีประสิทธิภาพในการบริหารได้อย่างไร และโดยฉะเพาะอย่างยิ่ง นักการเมืองเมืองไทยเราได้ขาดการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เป็นนิสัยสันดานอยู่แล้ว การที่จะทำให้ตัวของตัวเองดีเด่นขึ้นหรือมีสภาพเปลี่ยนเป็นน่านับถือขึ้น ก็ย่อมไม่มีหวังที่จะทำได้ชั่วชาติชั่วชีวิต.

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

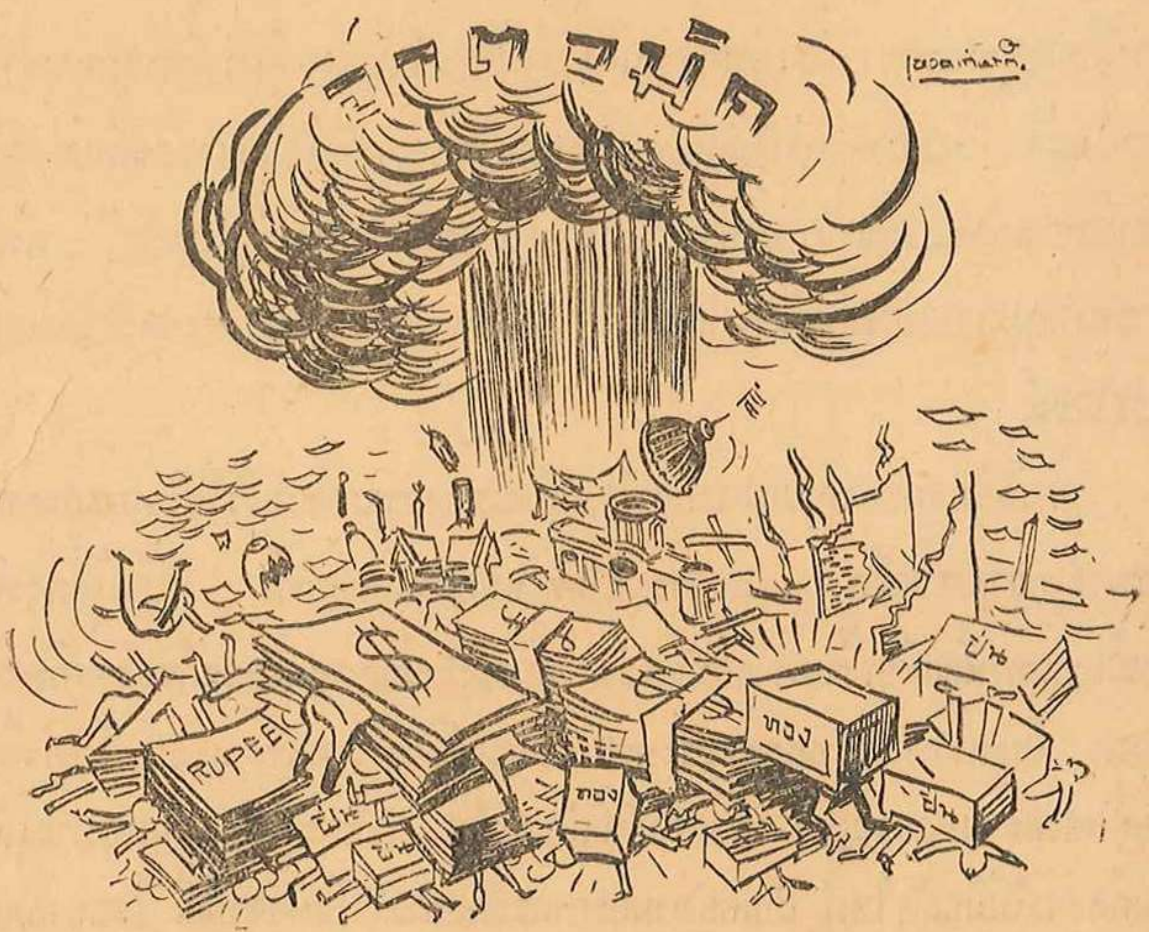
ในออสเตรเลีย, ปรากฏว่ามิสเตอร์ ชิฟลี่ นายกรัฐมนตรีปัจจุบันนี้ ก็มีอาชีพดั้งเดิม มาด้วยการเป็นพนักงานขับรถจักร หากแต่ว่าเขาได้ศึกษาหาความรู้ในทางการเมือง ในวิทยาลัยการเมืองประดับสติปัญญาอยู่ตลอดเวลา ในโอกาสที่ว่างจากการประกอบอาชีพ ดังนั้นชิฟลีจึงมีความรู้ความสามารถเปรียงปราชญ์ชั้นในวงการของอาชีพการรถจักร์ จนกระทั่งได้รับเลือกตั้งส่งเข้าไปเป็นผู้แทนในสภาอาชีพกลาง และได้รับเลือกเป็นกรรมการกลางของสภาใหญ่ ชิฟลีได้อาศัยความปรีชาสามารถของเขามาด้วยเหตุนี้ จึงกระโจนเข้าสู่วงการเมือง ชิฟลีได้รับตั้งเป็นรัฐมนตรีในสมัยสงครามและเมื่อเสร็จสงคราม ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ก็เดินทางมาหาเขาทันที แม้แต่ ด.ร. เอวัต ประธานศาลฎีกาซึ่งได้เคยเป็นประธานสหประชาชาติในการประชุมที่กรุงปารีส เมื่อเร็วๆนี้ยังเป็นเพียงรัฐมนตรีต่างประเทศในคณะของเขาเท่านั้น และผลจากการที่เขาเคยมีอาชีพพนักงานขับรถจักร์ จึงเป็นเรื่องที่ชาวออสเตรเลียทั่วหน้าไม่ได้มีความรู้สึกย้อนกลับไปถึงอดีตอีกเลย ทั้งนี้เพราะความปรีชาสามารถได้สร้างเขาขึ้นมาด้วยเกียรติภูมิ จนประชาชนยกนิ้วให้หมดสิ้นแล้ว.

อย่าลืมว่า ความวุ่นวายของบ้านเมืองนั้น ไม่ใช่เป็นผลที่สืบเนื่องมาจากความยุ่งยากในทางเศรษฐกิจการเมือง การคดโกง คอรัปชั่น การที่ประชาชนมีการศึกษาต่ำแต่เท่านั้นหากแต่ส่วนสำคัญ อีกประการหนึ่งนั้น ได้มีมูลมาจากองค์ประกอบคือตัวรัฐมนตรี ซึ่งเป็นพื้นเพื้องของคณะรัฐบาลนั้นเอง เพราะการแสดงความบ้าบิ่น โง่เขลาหยิ่ง ไร้เกียรติภูมิ และกำพืชเลวทรามสันดาน มาแต่ดั้งเดิมโดยสลัดไม่ออก ปราศจากความรู้ความสามารถนี่คือตัวจักร์ตัวสำคัญ

ที่ทำให้ประชาชนและข้าราชการเอือมระอา นี่คืออันตรายจากการที่ประมุขคณะรัฐบาลไม่พิจารณาถึงกำพืชให้ละเอียดชัดแจ้ง ไม่พิจารณาถึงความนิยมของปวงชน สักแต่ว่าจับควายมาแต่งตัวเป็นคน หรือจับลิงมาใส่ชฎาขัน "ควายกับลิง" จะกลายเป็นคนขันมานั่น จะได้ไฉน และเมื่อเกิดความอดเวงทั่งปวงขึ้นเพราะเหตุนั้น รัฐบาลจะต้องตกเป็นฝ่ายรับผิดชอบแต่ฝ่ายเดียว.

ระเบิดปรมาณู

เมื่อได้ฟังโฆษกของกระทรวงกลาโหมแถลงว่า เนื่องจากพิจารณามาเห็นว่าสถานะการณ์ของโลกไม่สู้จะไว้วางใจได้แน่ชัดนัก ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยไว้ก่อน จึงได้มีคำสั่งให้ระงับการรื้อหลุมหลบภัยในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการก็ดขวาง

!?..... หากว่า อาตะมิคมอมน์ หลงมาตกกลางพระนคร

ทางจราจรไว้ เพราะเห็นว่ายังจะใช้ประโยชน์ได้ดี แม้แต่การสงครามปรมาณูจะระเบิดขึ้นในอนาคตก็ด.

พิจารณาจากถ้อยแถลงของโฆษกกระทรวงกลาโหมแล้ว เชื่อว่าประชาชนคนอ่านคงจะมีความรู้สึกเหมือนๆ กันประการหนึ่ง ประการนั้นคือความเศร้าสลดใจหรืออนาถใจในบ้านเมืองของเราเอง เพราะหลุมหลบภัยที่สร้างไว้กลาดเกลื่อนเมื่อสงครามที่แล้ว (ได้แก่หลุมหลบภัยที่เป็นคอนกรีตบิดทับทั้งหมดสี่ด้านนั้น) ประชาชนก็หาได้แยแสไม่อยู่แล้ว เพราะการเข้าไปสู่หลุมหลบภัยชนิดนั้น ประชาชนซึ่งแม้จะเห็นมฤตยูจะมาปลิดชีวิตอยู่รำไรเบื้องหน้า ก็ยังรู้สึกว่ายังเห็นวิถีทางที่มฤตยูจะผ่านมา โดยอยู่กลางแจ้งหรือใต้ร่มไม้ชายคาดีกว่าที่จะซุกหัวเข้าไปภายในนั้น ซึ่งนอกจากจะไม่เห็นหนเหนือหนใต้อากาศที่มืดทึบและชื้นแฉะอบอ้าวอีกทั้งความโสโครกนานาประการ ซึ่งดุร้ายและดุดันยิ่งกว่า "ฐานพระ" ดังนั้นค่าของหลุมหลบภัยชนิดนั้นจึงหามิได้ นอกจากจะระเกะระกะรุงรังโดยเปล่าประโยชน์.

ครั้นโฆษกของกระทรวงกลาโหมเกิดแถลงว่าจะสงวนไว้ใช้ในการสงครามปรมาณูอนาคตเข้าอีก ประชาชนผู้ได้พานพบคำแถลงอันนี้ ก็เริ่มรู้สึกสะอิดสะเอียนและคลื่นเหียนขึ้นมาโดยฉับพลัน พร้อมกันนั้นความสังเวชก็พรั่งพรูติดตามขึ้นมา โดยแสดงถึงฐานะของประเทศ ความเจริญก้าวหน้า และการคิดค้นที่จะรับศึกสงครามปรมาณูนั้น ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกระทั่งสงครามปรมาณูเกิดขึ้นก็คงจะไม่มีอะไรใหม่ เป็นอยู่ตามยะถากรรมอย่างไรในปัจจุบันนี้ ในอนาคตจนถึงมหาสงครามอันใหญ่ยิ่ง และร้ายแรงถึงอาจจะเผาโลกให้ลุกเป็นไฟได้ สภาพ

การรับศึกก็คงเป็นอยู่โดยยะถากรรมอย่างนั้น อนิจจา, ชีวิตของประชาชนพลเมืองไทยจะหาค่าและความหมายอันใดบ้างเล่า ตกลงค่าและความหมายของชีวิตเราแต่ละชีวิตในปัจจุบันนี้ ก็สุดแล้วแต่พรหมลิขิตและและโชคชาตากรรมจะดลบรรดาล เพราะจากถ้อยแถลงของกระทรวงกลาโหมที่แถลงมาเช่นนั้นก็แสดงว่า การป้องกันประเทศก็จะไม่มีอะไรดีกว่า หรือเจริญกว่าการป้องกันระเบิดเช่นสงครามคราวก่อน ระเบิด ระเบิดไป ไฟเผาผลาญบ้าน เผาผลาญสถานที่ ผลาญไป ประชาชนไม่มีที่อยู่ก็ไม่มีไป บาดเจ็บล้มตายทุพพลภาพก็แล้วแต่เวรกรรมไป ครั้นสงครามสงบ ก็ตั้งหน้าแต่ซื้อของเหลือเดนสงครามมาใช้ทั้งแก่ประชาชนพลเมืองและแก่กำลังกองทัพที่ป้องกันประเทศ ความก้าวหน้าที่เป็นล่ำเป็นสันที่เห็น ๆ ไม่เห็นมีอะไร นอกจากหน่วยรถเกราะของตำรวจที่สั่งเข้ามา เพื่อป้องกันเก้าอี้ของรัฐบาลเท่านั้น เพราะเมื่อเกิดระเบิดปรมาณูขึ้นมา รัฐบาลท่านอาจจะพาครอบครัวขึ้นเครื่องบินไปหลบภัยอยู่ที่ใดก็ได้ ซึ่งประชาชนพลเมืองไม่เกี่ยว.

ว่าอะไรว่าตามกันอีก ?

●

การประกาศวิทยุกระจายเสียงถ่ันโดกของ ท่าน จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เป็นการอุทธรณ์แก่ประชาชนของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถึงความเดือดร้อนของหนังสือพิมพ์ และนักการเมืองฝ่ายค้านนั้น จะมีผลของการอุทธรณ์เพียงใดก็ตาม แต่อย่างน้อยที่สุดก็เป็นผลที่แสดงออกถึงความรู้สึก หรือท่าทีของจอมพลผู้เป็นประมุขคณะรัฐบาลในปัจจุบันนี้ว่า ไม่ต้องการให้มีการ "ค้าน" เกิดขึ้นในกลุ่มประชาชน ในกลุ่มหนังสือพิมพ์ ในกลุ่มนักการเมืองของสมเด็จพระเจ้าอยู่ และต้องการผูกขาดเอกสิทธิ์ในการกระทำทุกอย่างที่เกี่ยวกับประเทศ

"เทอดเกียรติ์" — "เอ็กซเรย์"

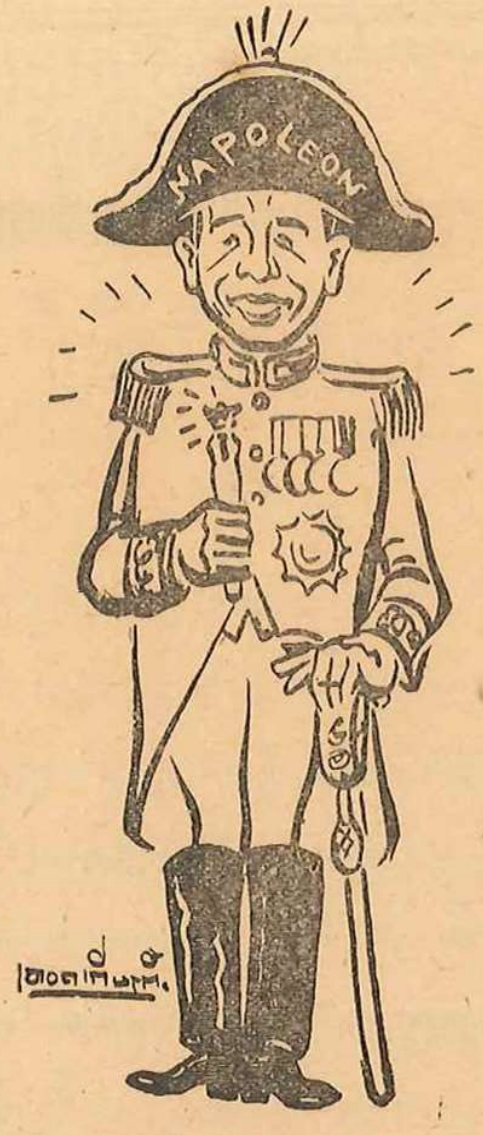
ชาติเสียแต่ผู้เดียว โดยไม่คำนึงถึงว่า ในระบอบประชาธิปไตย อำนาจอธิปไตยย่อมมาจากปวงชน อำนาจอธิปไตยได้แต่งตั้งท่านขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีโดยเสียงส่วนมากในรัฐสภา ฉะนั้นการค้านหรือการวิพากษ์วิจารณ์งานของชาติซึ่งท่านเป็นผู้แทนของปวงชน ไปทำการบริหารราชการอยู่ จึงเป็นเอกสิทธิ์ของปวงชนหรือนักการเมืองฝ่ายตรงกันข้าม หรือนักหนังสือพิมพ์จะพึงกระทำได้ เพราะอย่างใดก็ตาม ผู้ค้านก็จะต้องรับผิดชอบในเหตุผลของการค้านโดยตัวของเขาเอง ซึ่งจะเป็นการค้านอย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือการค้านที่ปราศจากหลักวิทยาการหรือค้านอย่างโง่เง่าเต่าตุ่น ค้านอย่างบัดซบก็ตาม ฉะนั้นการที่ท่านจะกล่าวว่าเป็นการค้านตะบึงตะบัน หรือเป็นการล่าอยู่ออเซาะประชาชน เพื่อให้ประชาชนถวงโทษรัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งท่านเป็นผู้นำอยู่ จึงไม่ถูกเรื่องนัก

เพราะถ้าจะคิดถึงว่านับแต่รัฐประหารเป็นต้นมา การที่นายทหารไปจี้เอานายควงกระเด็นไปจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีซึ่งได้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง อันเป็นการผิดรัฐธรรมนูญก็ดี การที่คณะรัฐประหารเข้าไปก่อความยุ่งเหยิงให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ ก็ดี การที่ตำรวจอัศวินบุกเข้าไปชู้ขวัญในรัฐสภาก็ดี หรือการที่ปล่อยให้โจรผู้ร้ายลุกลามกำเริบ หรือการที่ทหารของชาติต้องแตกแยกเป็นฝักฝ่ายถึงรบฆ่าฟันกันเมื่อคราวจลาจลก็ดี ก็เพราะเป็นเรื่องที่แสดงถึงความก้าวก่าย หรือความไม่สามารถในการควบคุมของรัฐบาลทั้งนั้น และดังนั้นการค้านจึงต้องประทุออกมาทุกหย่อมหญ้า เป็นการประท้วงกันตามแนวทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย ไม่ใช่ว่าเป็นการค้านตะบึตะบันตะพึดตะพือเสียทุกประการ เช่นในกรณีย์ที่ได้จัดทำไปด้วยเหตุด้วยผล หรือเพื่อเป็นการเตรียมการต้อนรับสถานะการณ์ของบ้านเมืองก็ไม่เคยปรากฏว่าได้มีการค้านในกรณีเช่นนั้น.

ในกรณีย์ที่ท่านได้ประกาศทางสำนักข่าว ยู.พี. ว่า จะให้กองทัพอเมริกาอังกฤษผ่านเข้ามาในประเทศไทยเพื่อต้านกับศึกคอมมูนิสต์ ก็ย่อมเป็นธรรมดาที่จะต้องมีการค้าน เพราะการที่จะตัดสินใจที่จะทำเช่นนั้นได้ เหตุการณ์จะต้องบรรลุถึงในยามที่บ้านเมืองเข้าสู่สงคราม และได้ประกาศสงครามไปกับฝ่ายตรงข้ามอังกฤษ—อเมริกาแล้ว ไม่ใช่ให้เข้ามารอรับศึกอยู่ในบ้านเมืองเราซึ่งเป็นการชักศึกเข้าบ้าน ซึ่งก็เป็นเหตุผลของฝ่ายค้านอยู่โดยสามัญสำนึกอยู่แล้ว.

การที่ท่านตำหนิติเตียนว่า การค้านของหนังสือพิมพ์เป็นการสำออยและออเซาะประชาชน ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นั้น จึงเป็น คำกล่าว ที่น่า จะ มาจากอารมณ์มากกว่าเหตุผล เพราะถ้ามาจากเหตุผลโดยท่านมีน้ำหนักถ่วงอยู่ในเหตุ

"เท่อดเกียรติ์" — "เอ๊กซเรย์"

ชาติ ฉบับ

และผลดังว่านั้น เงาของระบอบ "ว่าอะไรว่าตามกัน" ที่ท่านได้เคยทำไว้ครั้งหนึ่งก็นับว่าได้ฉายซ้ำให้เห็นอยู่รางๆ แล้ว.

วันที่พระปกเกล้าฯ ตัดสินพระทัย สละราชบัลลังก์

●

๑๐ ธันวาคม ๗๕ บ่ายวันนั้นเป็นวันที่กรุงเทพฯ ก็กก้องกัมปนาทไปด้วยเสียงสลุตของปืนใหญ่ของกองพันทหารปืนใหญ่รักษาพระองค์ เสียงพระสงฆ์สวดชยันโตและเสียงฆ้องชัยดังกังวาลจากทุกอารามทั่วประเทศ ภายใต้โดมพระที่นั่งอนันตสมาคม ดุริยางค์ทหารบกและบีชะนะ ขับอยู่วิเวกเจือยแจ้ว ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว กษัตริย์ผู้ถูกลดฐานะแห่งราชบัลลังก์กำลังพระราชทานสมุดข่อย ซึ่งทรงลงพระปรมาภิไธย อันเรียกว่า "รัฐธรรมนูญ" นั้น ให้แก่เจ้าพระยาพิชัยญาติ ประธานสภาผู้แทนราษฎรเบื้องนอกพระราชวังดุสิตออกไป มหาชนล้นหลามแน่นขนัดเปล่งเสียงไชโยโห่ร้องอยู่หวั่นไหว เป็นการแสดงความยินดี และชื่นชม ปราโมทย์ ใน มหากรุณาธิคุณของกษัตริย์พระองค์นี้ ซึ่งทรงยินยอม สละสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ของ พระองค์ มาอยู่ใต้ กฎหมายสูงสุดของชาติ ซึ่งเรียกว่า รัฐธรรมนูญ ฉะบับนั้น.

แต่ภายในพระราชหฤทัยของกษัตริย์พระองค์นั้นเล่า! ไม่มีผู้สกนิกรคนใดล่วงรู้ไปถึง พระองค์กำลังทรงเศร้ากำสรดเพียงใด หลังจากที่ได้ทรงต่อสู้

และพ่ายแพ้แก่คณะรัฐมนตรีของพระองค์ ในเรื่องราวของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งพระองค์ถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ไม่ได้ทรงเกียรติยศแห่งพระราชอำนาจเหลือไว้ให้แก่พระองค์ เป็นต้นในกรณีสมาชิกประเภทที่สอง ซึ่งระบุไว้ว่าเป็นพระราชอำนาจของพระองค์ที่จะทรงเลือกเฟ้น และทรงแต่งตั้งด้วยพระราชหฤทัยสิทธิขาดเห็นชอบของพระองค์ แต่การณ์กลับปรากฏว่า สมาชิกประเภทที่สองทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์ พระองค์ไม่ได้ทรงรับโอกาสได้ใช้พระราชสิทธิแต่ประการใด ในเมื่อรัฐบาลได้นำรายชื่อคณะผู้ก่อการถวาย ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้งทันที โดย

พระองค์จะทรงคัดค้านผู้ใดมิได้ พระองค์ได้ทรงคาดหวังไว้ว่า สมาชิกประเภทที่สองควรจะได้คัดเลือกเฟ้นจากขุนน้ำขุนนางเก่าแก่ที่รอบรู้ และเจนจัดในราชการแผ่นดินมาแล้ว แต่คณะผู้ก่อการกลับหวั่นเกรงไปว่าขุนนางเหล่านั้น จะเป็นนักกษัตริย์นิยม อาจจะนำราชบัลลังก์ของพระองค์ไปสู่สมบูรณาญาสิทธิดุจเดิม เมื่อฝ่ายหนึ่งต้องการกุมอำนาจเด็ดขาด แต่อีกฝ่ายหนึ่ง คือพระองค์ทรงประสงค์ที่จะรักษาสถาบรรณแห่งคัลลองประชาธิปไตยไว้ เป็นการขัดกันเช่นนี้ พระองค์จึงจำต้องปราชัย.

การขัดกันในที่สำคัญ และเป็นรอยจารึกแห่งความระทมขมขื่นประทับพิมพ์ใจของพระองค์เป็นที่ยิ่งก็คือ ในมาตรา ๑๑ ซึ่งตัดสิทธิบรรดาหม่อมเจ้าขึ้นไปมิให้เข้าสู่วงการเมือง ในเรื่องนี้คณะผู้ก่อการกล่าวอ้างว่าพระบรมวงศานุวงศ์แต่ชั้นหม่อมเจ้า ไม่บังควรที่จะได้รับการตำหนิติฉิน และถูกวิพากษ์วิจารณ์เพราะผู้ที่เป็นนักการเมืองแล้ว จะล่วงพ้นคำติฉินหรือวิพากษ์วิจารณ์หาได้ไม่ พระองค์ทรงเห็นว่า ข้อห้ามเช่นนี้เป็นการตัดสิทธิอย่างรุนแรงแก่พวกเจ้าซึ่งมีเลือดเนื้อเป็นคนไทยเช่นคนไทยทั้งหลาย มีส่วนเป็นเจ้าของบ้านเจ้าของเมืองเช่นเดียวกัน การห้ามหวงห้อมวงเขตต์เป็นบทบัญญัติไว้เช่นนี้ เจ้าทั้งหลายจะระทมขมขื่นเพียงใด พระองค์ไม่ได้ทรงหลงเชื่อไปตามน้ำคำตามเหตุผลนั้น เพราะที่แท้จริงในน้ำจิตน้ำใจนั้นคณะผู้ก่อการหวั่นเกรงไปว่า เจ้าจะช่วงชิงอำนาจ ถ้าได้คุมกลุ่มเสียงส่วนใหญ่ในสภา พระองค์ได้ทรงต่อรองว่า พระองค์มีทางที่จะระบุไว้เป็นกฎเกณฑ์อยู่ในพระราชนิยม ว่าเจ้าไม่ควรเล่นการเมือง แต่พระองค์ก็จำต้อง

ปราชัยทั้งนั้น พระองค์จึงทรงเล็งเห็นว่า พระองค์จะร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินกับรัฐบาลอย่างนี้ไม่ได้.

การต่อสู้ของพระองค์ในประการอื่น เช่นเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ พระองค์ได้ทรงเคยทักท้วงอยู่เนืองๆ ในเรื่องรัฐบาลคณะผู้ก่อการนิยมบีบหนังสือพิมพ์ ซึ่งเพียงแต่รู้สึกว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาล มิใช่เป็นการยุยงส่งเสริมให้เกิดการกบฏหรือจลาจลนองเลือดขึ้นในบ้านเมืองแต่อย่างใด และถ้าพิจารณาถึงในระบอบประชาธิปไตย การ "ค้าน" ย่อมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีแล้ว พระองค์ก็ทรงเห็นว่าคณะผู้ก่อการได้หลอกลวงราษฎรว่า ได้นำเสรีภาพที่แท้จริงมาให้ แต่แท้ที่จริงมันเป็นเสรีภาพจอมปลอม คณะผู้ก่อการไม่ได้เปลี่ยนสมบูรณาญาสิทธิมาเป็นประชาธิปไตย หากแต่เปลี่ยนจากที่พระองค์ทรงสมบูรณาญาสิทธิอยู่แต่พระองค์เดียว มาเป็น "คณะสมบูรณาญาสิทธิ" เท่านั้นเอง พระองค์ทรงสิ้นหวังที่จะช่วยเหลือคุ้มครองราษฎรของพระองค์ทุกวิถีทาง ดังนั้นพระปรมาภิไธย "ประชาธิปก ป.ร." จึงจำทรงลิขิตลงไปเหนือรัฐธรรมนูญฉบับนั้น, ด้วยการฝืนพระราชหฤทัยเป็นที่ยิ่ง.

ในขณะที่เสียงไชโยโห่ร้องกึกก้องกัมปนาท เมื่อพระองค์พระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับที่พระองค์ไม่ทรงเห็นด้วยเป็นส่วนมากนั้นเป็นพระราชภารกิจครั้งสุดท้ายในฐานะกษัตริย์ของสยาม เพราะถ้าพระองค์ปฏิเสธรัฐธรรมนูญฉบับนั้น ความยุ่งยากจะมีขึ้นแก่ระบอบซึ่งมีชื่อว่า "ประชาธิปไตย" อย่างไร? พระองค์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย เพื่อเห็นแก่อาณาประชาชนซึ่งกำลังตื่นตัวในรสชาดประชาธิปไตยในขณะที่เป็นการสายเสียแล้ว เพราะพระองค์ได้ทรงปักพระราช-

หฤทัยอย่างแน่วแน่ว่า พระองค์จะประทับอยู่ร่วมปถพีเดียวกับคณะผู้ก่อการปฏิวัติ อย่างมิได้สับไป.

ในขณะที่ประทับเรือพระที่นั่งจักรีลอยลำไปจากท่าราชวรดิฐ เพื่อเสด็จไปรักษาพระเนตรของพระองค์เป็นครั้งที่สองนั้น ฝ่ายพระเนตรของพระองค์ทรงกวาดดูมหาชนผู้มาส่งเสด็จ เนืองแน่นนั้น อย่าง วาบหวำ พระราชหฤทัยเป็นห่วงนักมหาชนเหล่านี้จะไม่มีหวังได้เห็นการเสด็จขึ้นสู่มาตภูมิที่รักของพระองค์อีก เพราะในวินาฑีนั้นเป็นวินาฑีสุดท้ายที่ได้ทรงดำเนินลงจากราชบัลลังก์ ฉัตรพัดเมืองและประเทศชาติที่รักของพระองค์ไปจนชั่วกาลปาวสานต์ แห่งพระชนม์ชีพ.

ศาลพิเศษการเมือง

●

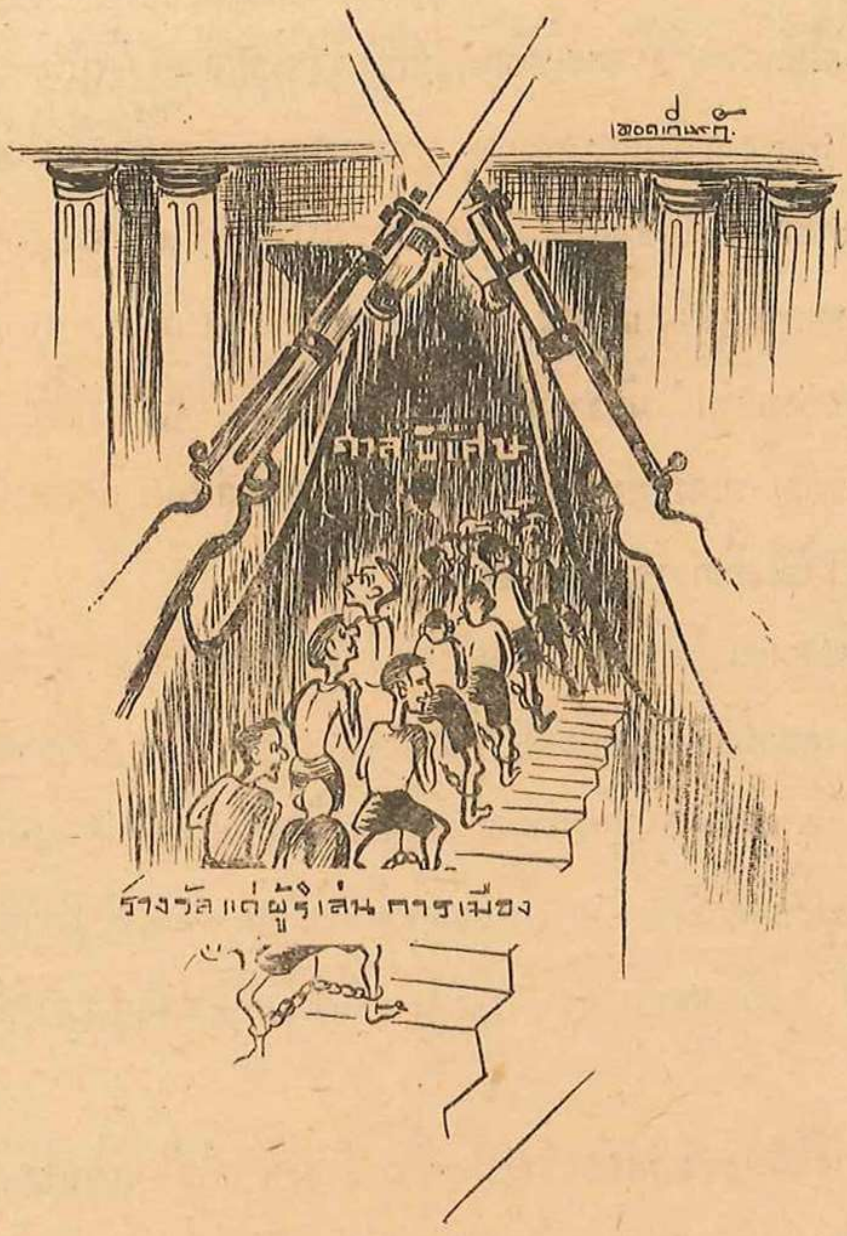
ศาลพิเศษ พิเคราะห์ความหมายตามภาษาที่พูดกันทั่วๆไป คำว่าพิเศษหรือวิเศษเป็นคำที่มีความหมายซาบซึ้ง ยิ่งเมื่อประกอบคำว่า "ศาล" ซึ่งทั่วโลกยึดมั่นว่าเป็นสถานที่ประศาสน์ความเที่ยงธรรม เข้าด้วยแล้ว ศาลพิเศษซึ่งเป็นสถานที่ๆ จะให้ความเที่ยงธรรมพิศดารกว่าขึ้นไปอีก ประวัติการณ์แห่งระบอบประชาธิปไตยเมืองไทย ได้จารึกไว้เมื่อวันที่ ๒๐ พระพุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งฉะบับก่อนหลังจากที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีปัจจุบันพูดว่า "เมืองไทยเดินมาได้แค่นี้เอง" เป็นเวลาถึง ๑๐ ปี ลวดลายทางการเมืองครั้งกระนั้น จะเห็นได้จากศาลพิเศษที่พิจารณาพิพากษาคดีกบฏ ๑๔ สำนวน มีจำเลยทั้งที่ข้าพเจ้ารู้จักมาก่อนบ้าง และไม่รู้จักเลยบ้าง รวมทั้งข้าพเจ้าด้วย ๕๒ จำเลย ประชาธิปไตยเมืองไทยเดินมาได้ ๗ ปี ศาลพิเศษนี้ได้เอาเลือดเนื้อและชีวิตเป็นพลีกรรมสังเวยเสีย ๑๘ ชีวิต.

ข้าพเจ้าก้าวขึ้นสู่ศาลพิเศษครั้งนั้น ด้วยความรู้สึกค่อนข้าง ประหลาด ทั้งที่วัยของข้าพเจ้ายังเต็มอยู่ด้วยอารมณ์ขันต่อโลก แต่ในศาลพิเศษมันช่างมีแต่ความเร้นลับคลุมเคลือบบเค้นความรู้สึกเหมือนต้องแช่มวลมหายใจ ระบายผ่อนทีละน้อยๆ จนขันอะไรมิอะไรไม่ลง.

ตอนเช้าวันนั้น รู้สึกตื่นตัวใจเหมือนกันหมดทุกคน ที่ได้มีโอกาสออกจากคุก แม้จะเป็นเวลานิด ๆ หน่อย ๆ ที่เสร็จการพิจารณาในศาลพิเศษนั้น ด้วยเราก็จะต้องกลับมาอีก เพราะจะได้พบเพื่อนฝูงบางคน ที่ยังมีแก่ใจหาของกินดี ๆ มาฝาก แทน "แกงหณุมาน" ของในคุก ซึ่งกินแล้วหุบปากไม่ลงเหมือนทหารพระราม ต้องซีดปากเร่า ๆ อยู่เป็นชั่วโมง จากลับไปยังจะได้แอบเอาถ่านก้อน ๆ ใส่หมวกครอบหัวไว้ไปทำอาหารกินตอนค่ำ ๆ ในกรงได้อีก เขาโยนกุญแจมือพวงใหญ่มาให้เลือก แล้วจับคู่กันเอง หลังจากยศ และบรรดาศักดิ์ หรือฐานันดรศักดิ์ ได้หมดสิ้นไป เพราะการเรียกคำนำชื่อว่า "นักโทษ" และลับหลังเรียก "ไอ้" แล้วแถวเรียงคู่ ก็ลอดพ้นประตูคุกออกมาเป็นชั้น ๆ ค่อยได้หายใจยาวขึ้นบ้าง พอพ้นประตูชั้นนอก ไม่รู้ว่าจิตใจมาจากไหน มันพองแทบคับซี่โครง สายตาซึ่งเคยมองรอบ ๆ ตัวอยู่ในที่จำกัดแคบ ๆ มีอาการวูบวาบขึ้นทันที รู้สึกเหมือนได้จุติขึ้นมาสู่สวรรค์ชั้นฟ้า กระปรี้กระเปร่า--กระฉับกระเฉงขึ้น ทันใดนั้นเอง---

ตกตึ๋ง_ซาไปหมดทั้งตัว!

ปืนกลจังก้าหันปากกระบอกมาได้ระดับอก ตั้งอยู่ช่องทางเดินผ่าน พร้อมกับพลประจำหมู่เข้าที่ตงยง เสียงคันรั้งลูกเข้ากล้องกระชากบรรจุกระสุน ทำเอาขาแข้งสั่นสท้าน และอ่อนแทบจะพับลงไป บางคนหน้าซีดขาวเป็นแผ่นกระดาษ เสียงผู้ควบคุมหมู่ทหารสั่งการสมมุติเคลื่อนที่ตามแบบฝึก แต่--ให้ตายเถอะหมู่ปืนเคลื่อนที่ตงยงอย่างนั้นเป็นระยะตลอดทาง จะเป็นการสั่งการของใครก็ตาม

มันข่มขวัญกันอย่างอัปรลักษณ์สันดี และด้วยวิธีใช้มันคิดตามแบบนิตยอดทาง นี่แหละ ทำเอาบางคนอยู่ดีๆ ร้องชี้นโวยวายแทบเป็นบ้าไปในเวลาต่อมา มันเป็นวิธีการของผู้ทรงอำนาจ จะขจัดขวากหนามระหว่างกันเอง โดยไม่คำนึงถึงอะไรทั้งสิ้น.

จากท่าเรือเมืองนนท์ ถึงเรือนถูกกรงเหล็กห้อมล้อมด้วยกุญแจดอกใหญ่ ถ้าเรือนมีก็ไม่มีปัญหาว่าชีวิตจะเหลือหลออยู่แม้แต่คนเดียวหรือไม่.

เริ่มแต่ย่างเท้าขึ้นสู่ศาลพิเศษ ข้าพเจ้าพยายามจะยิ้มก็ยิ้มไม่ออก ตั้งแต่ยามประตูที่ถือปืนติดดาบขาววาววับไปจนกระทั่งอัยยการและพะยานโจทก์ ไม่มีใบหน้าและสายตามนุษย์หน้าไหน จะมีแววของความเป็นมิตรร่วมโลกติดอยู่แม้แต่เท่าเศษละอองบนพื้น มันช่างแฝงไว้แต่อำนาจบาตรใหญ่ เกรี้ยวกราดราวกับสายตาเพชฌฆาต แม้กระทั่งการหัวเราะระหว่างเขาเหล่านั้น ก็อุดส่าห์เค้นเสียงให้เกิดกังวาพจะให้เป็นที่เกรงขามเยาะเย้ย.

การพิจารณาได้เริ่มขึ้นอย่างเคร่งเครียดตลอดเวลา ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเหมือนกับว่า ความเป็นมนุษย์ค่อย ๆ หายไปทีละน้อย ๆ ตามเวลานาฬิกาที่ล่วงไปบนศาลพิเศษนั้น หลักฐานทุกอย่างถูกระบุแวดล้อมเป็นการกบฏ แม้กระทั่งคำพูดที่เคยพูดด้วยชุรกิจอาชีพ--- เรื่องนนจะมีหวังไหม--จะสำเร็จไหม ข้าพเจ้าก็จำไม่ได้แล้ว ว่าได้พูดกับใคร เมื่อไร แต่มันเป็นหลักฐานสำคัญว่าข้าพเจ้าเป็นกบฏ!

บางครั้ง เขานำพะยานโจทก์มาสืบ ข้าพเจ้าจำได้ว่าตั้งแต่เกิดมาจำความได้ ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นหน้าตาคนผู้นั้นเลย แต่เขากลับบอกว่า เขารู้จักข้าพเจ้าดี เขาเคยสนทนากับข้าพเจ้าที่นั่นที่นี่ ข้าพเจ้าได้ขยายแผนการณ์กบฏล้มล้างรัฐบาลและชวนเขาด้วย อนิจจา, ศีลธรรมของมนุษย์ช่างเสื่อมโทรมถึงเพียงนี้ เพียงแต่ต้องการยศและเงินตรา หรือบางทีแขนจะเพิ่มขึ้นอีกบางเดียวเท่านั้น เขาก็ไม่มีความละอายต่อบาปที่จะโป้ปดมดเท็จอย่างซึ่งหน้า ดังนั้นหยาดน้ำตาของ

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

เราจึงต้องไหลริน เมื่อเพื่อนเราถูกพิพากษาประหารชีวิตในศาลการเมืองนั้นเพราะพยานประเภทปรักปรำประเภทนทเขาขยันหามา.

สหายข้าพเจ้าคนหนึ่ง ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยมีตู้เซฟ เพราะเขายากจนแต่กลับปรากฏชื่อในคำพิพากษาว่า เขามีตู้เซฟใส่แผนการณ์ที่เขาค้นพบได้ในนั้น --- อนิจจา.

ยังอีกท่านเจ้าคุณอะไรคนหนึ่ง ถูกหาว่า ไปปรึกษาการกบฏหน้าโรงภาพยนตร์โอเดียน เขาคำรามออกมาอย่างคลั่งไคล้ เพราะเขาชราภาพมากแล้ว เขาไม่ได้ไปไหน และเขาไม่เคยเห็นหน้าตาของโรงหนังแห่งนี้ แต่ประการใด — นี่แหละ สภาพของศาลแห่งนี้เป็นเช่นนี้ อย่าว่าแต่จะหาความยุติธรรมเลย แม้แต่มนุษยธรรมก็หาไม่ได้ เราพากันเวทนาชีวิตตนเองตาม ๆ กันเป็นกำลัง ความผิดทางการเมือง เพียงแต่สงสัยเท่านั้นเอง ทำไมโทษโพยถึงฉกรรจ์หนักหนานัก.

"เฮ่ย! ไม่ต้องไปปรึกษากันเองหรอก นี่, หันมาพูดทางนี้" เขาตวาดราวกับว่า ข้าพเจ้าเป็นศัตรูกับเขา "เมื่อบ่ายวันนั้น --- ทำยังงั้น ไปพบกันตรงนั้น -- ว่าอย่างงั้น ๆ ใช่ไหมล่ะ"

"ไม่ได้, อ้ายคนนี้ปากดีนัก ต้องเอาให้อยู่" ฝ่ายโจทก์คำรามออกมาด้วยความหมายมั่นปั้นมือไว้อย่างนี้แล้ว จำเลย อย่าง ข้าพเจ้า ยัง จะมีอะไรเป็นความหวัง!

โอ้! ประชาธิปไตย ไทยเดินมาได้เพียงแค่นี้ ลวดลายการเมืองครั้งกระนั้น อำนาจตุลาการอันเป็นฐานันดรศักดิ์ที่ ๓ ในระบอบการปกครองถูกแบ่ง

แยกไปอย่างน่าเศร้าสลด มุ่งหน้าแต่จะคิดเอา "ที่ใคร-ที่ใคร" โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนใหญ่ คำพิพากษาลงโทษที่สั่งจากบนบัลลังก์ ยังจะถูกเรียกไปแก้ไขใหม่ เพิ่มโทษให้หนักลงไปอีกโดยตุลาการนอกศาลที่วังปารุส ข้าพเจ้าต้องขออภัยวิญญาณอัยยการศาลพิเศษผู้หนึ่ง ที่ล่วงลับไปด้วยการอาเจียรเป็นโลหิต ภายหลังได้ประกาศพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมพวกข้าพเจ้า.

ด้วยบรรทัดที่ได้เจตนาเป็นทำนองฟันฝอยหาตะเข็บ แต่เพื่อคนรุ่นหลังศึกษาแนวการเมืองต่อไป การที่จำเลยถูกบังคับ ไม่ยอมให้เคลื่อนที่ไป แม้จะอนุญาตให้ไปบัสสาวะ บังคับให้เขาจำใจถ่ายไว้ในรองเท้าต่อหน้าศาลนั้น หาใช่หลักสิทธิของมนุษยชน ซึ่ง นักนิติศาสตร์ โกรซิอุส ประมุขนักปราชญ์ "สำนักสิทธิแห่งธรรมชาติ และสิทธิแห่งมนุษยชน" กล่าวว่าเป็นสิทธิตามสภาพแห่งการเป็นมนุษย์ บุคคลใดหรือรัฐใดๆ ในโลกจะปฏิเสธการรับรู้ หรือจะจำกัดขอบเขตก็หาได้ไม่ และคำกล่าวนี้ถือเป็นหลักกำเนิดประชาธิปไตยตามทัศนะของชาวโลกอยู่จนทุกวันนี้.

แต่โกรซิอุสจะมีความรู้สึกอย่างใด ถ้าจะทราบว่าข้าพเจ้าได้เดินทางขึ้นสู่ศาลพิเศษของประเทศไทยในครั้งกระนั้น ด้วยวิธีการของโกรซิอุสหรือเปล่า? และจากคำพิพากษาที่เต็มไปด้วยคำว่า "น่าจะพิจารณาว่า—" "น่าจะเห็นว่า—" เต็มไปทั้งคำพิพากษาแล้ว ข้าพเจ้าก็ถูกตัดสินจำคุกอย่างหนัก——ไม่พอ, ยิ่งกว่านั้น ตุลาการนอกศาลที่วังปารุสกวันยังไม่พอใจ เขาขีดค่าโทษที่ศาลพิเศษวางไว้ และเขียนใหม่ว่า "ให้จำคุกข้าพเจ้าไว้จนตลอดชีวิต".

(บรรทึกจากคำเล่าของจำเลยศาลพิเศษในยุคนั้น ผู้หนึ่ง)

สมาคมกรรมกรการเมือง

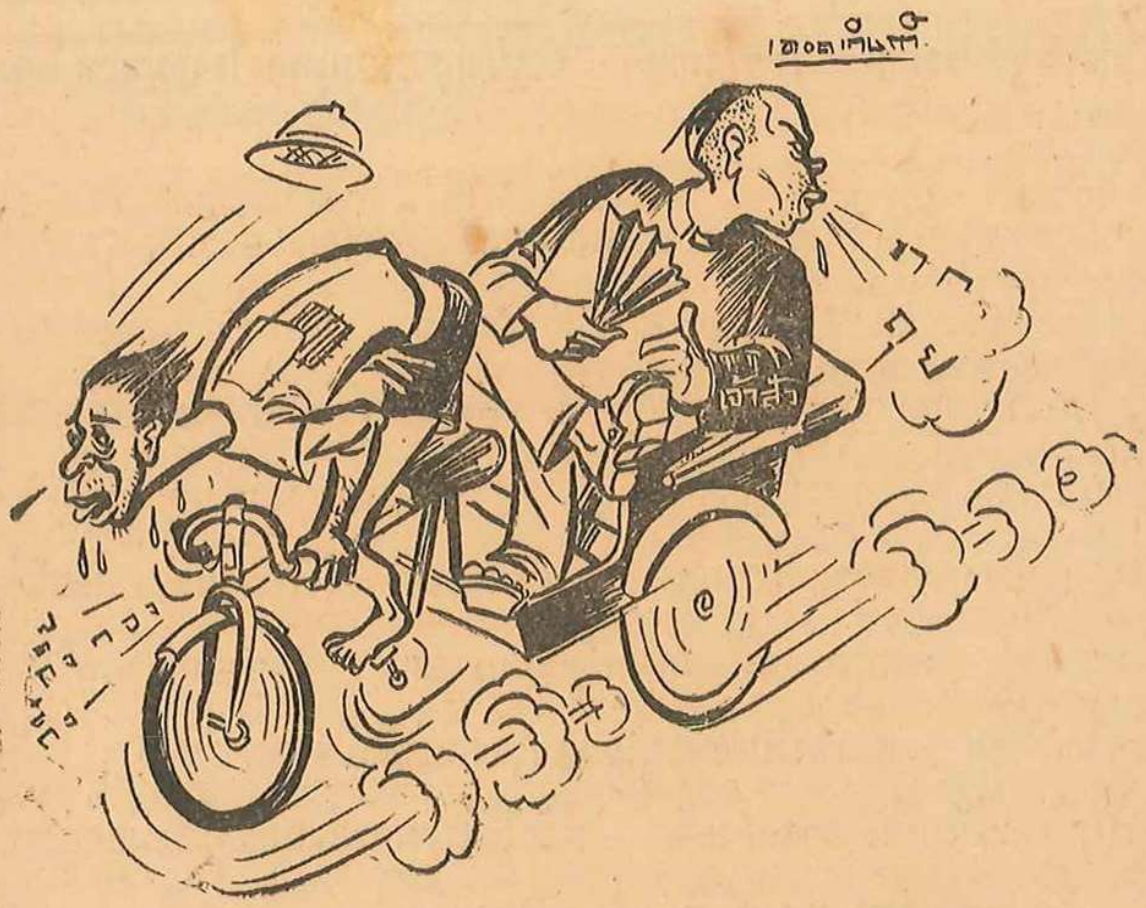
●

สภาวะของเมืองไทยในปรัตยุบันนี้ คิด ๆ ดูจะ "แก่" การเมืองไปเสีย จนเลยเถิดไป เพราะอะไร ๆ ก็ดูเป็นการเมืองไปเสียหมด ถ้าไม่เป็นการเปิดเผย ว่ากระทำเพื่อหวังผลทางการเมืองโดยตรง เพราะรู้สึกจะเป็นการหมิ่นเหม่ต่อการ

ครหานินทา ก็พยายามปล่อยให้การเมืองแฝงเร้นเข้าไปเงียบ ๆ เพราะบรรดานักการเมืองของเมืองไทยนี้เพียงประชาธิปไตยกำเนิดมาได้ ๑๗ ปียังไม่เต็มที่ ก็พากันบรรลุปรัชญาการเมืองไปตาม ๆ กันว่า การเมืองนั้นได้มาซึ่งอำนาจ และอำนาจนั้นจะบรรดาลต่อไปให้ได้ซึ่งเงินตรา ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นของชีวิตมนุษย์ และเป็นการเสริมสร้างให้อำนาจนั้นเฟื่องฟูในบารมี ดังนั้นที่ต้องรบพุ่งกันถึงล้มหายตายจากกันไปเมื่อมีข้ามีนานมานี้ก็ดี ที่ส่งรถเกราะเข้ามาให้ตำรวจใช้ก็ดี เหล่านี้เป็นเพราะมาจากหวังผลอำนาจทางการเมือง และหวังจะรักษาอำนาจทางการเมืองนั้น ไม่ใช่หวังพิทักษ์สันติ หรือเสริมสร้างความสงบสุขให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีให้ไปซื้อปืนมายิงกัน หรือซื้อรถเกราะเข้ามาใช้เลย.

เรื่องที่จะพูดต่อไปนี้ เป็นเรื่องที่ความเบ่งบานของทางการเมืองไทยปัจจุบันกำลังคลี่คลาย เข้าครอบเอากรรมกรทั้งประเทศเข้าไปไว้ภายใต้ยุคลบาทของการเมือง โดยการหนุนหลังของนักการเมืองได้จัดให้มีสมาคมเกิดขึ้น สมาคมนี้ได้ประกาศวัตถุประสงค์ชนิดที่กรรมกรผู้ไม่รู้เท่าถึงการณ์ทั้งหลายถึงน้ำตาไหล เพราะวัตถุประสงค์นั้นพูดง่าย ๆ ว่า จะรักษาอาชีพกรรมกรและรักษาสิทธิกรรมกรไว้ในระดับเดิมสะมันเตา จึงทำให้บรรดากรรมกรจำนวนหนึ่งได้หลั่งไหลเข้าไปอยู่ภายใต้บารมีของสมาคมนี้ โดยเชื่อเฉื่อนเลื่อนเนื่องของคนเสียสละให้เป็นค่าบำรุงสมาคม ดังนั้นในมิช้ามินานสมาคมนี้จึงถีบตัวเองเจริญขึ้นรวดเร็วมีพนักงานสาว ๆ เดินกรีดกรายประดับบารมี มีรถยนต์ใช้สอยปรู๊ดปราด และเจ้าพนักงานของสมาคมนี้มีสิทธิโดยสารรถไฟทุกสายฟรี ตรงข้ามกับกรรมกรผู้เสียค่าบำรุง ซึ่งอาบเหงื่อต่างน้ำ แลกมากับค่าแรงงานประจำวันและแบ่งส่วน

หนึ่งของรายได้มามอบให้เป็นค่าบำรุงสมาคม มอบให้เป็นรายได้สำหรับพนักงานสาว ๆ ของสมาคมไปใช้จ่ายในการดัดผม ตัดเสื้อตัดผ้า มอบให้เป็นค่าน้ำมันรถยนตร์ และค่าอาหารตามภัตตาคารของเจ้าหน้าที่ของสมาคมซึ่งยืนหยัดอยู่บนท้องกรรมกรอีกที.

เมื่อสมาคมนี้ได้กำเหนิดขึ้นเป็นปึกแผ่นอยู่บนหยาดเหงื่อของกรรมกรแล้ว ก็พยายามใช้ความปึกแผ่นนี้เข้มอบหรือกลืนหรืออันชฎุสกรรมกรตามแหล่งต่าง ๆ ซึ่งเขาอยู่ด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยเข้ามา เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของนักการเมืองที่ต้องการให้อันชฎุสกรรมกรทั้งประเทศเข้ามาไว้ภายใต้อุ้งบาท โดย

หลังจากที่ส่งเจ้าหน้าที่ชุดหนึ่งไปเชื่อมกรรมกรทางภาคใต้แล้ว ก็กำลังแหย่เข้าไปอันชดูสกรรมกรท่าเรือกรุงเทพฯ อันเป็นกรรมกรแหล่งใหญ่ที่มีรายได้มากอยู่ต่อไป.

วิธีการที่สมาคมกรรมกรการเมืองประพฤติเช่นนี้เป็นวิธีการที่กระทำไปโดยผิดเพศผิดธรรมเนียมของวิธีการกรรมกรทั้งโลก กล่าวคือในต่างประเทศที่สหบาลกรรมกรเกิดขึ้นนั้น เป็นเพราะมีวัตถุประสงค์มุ่งหมายจะไม่ให้กรรมกรเหล่านั้นไปเป็นฝักเป็นฝ่ายเป็นพวกคอมมูนิสต์ จึงดิ้นมารวมเป็นกลุ่มเป็นก้อนเสียและจัดทนุบำรุงความสุขแก่กรรมกร ตลอดจนระมัดระวังรักษาผลประโยชน์สิทธิของกรรมกร ทำการเรียกร้องและต่อสู้เพื่อกรรมกร สมาคมกรรมกรในทุกๆ อาชีพจึงเกิดขึ้น และส่งไปรวมอยู่ในสหบาลใหญ่อันเป็นสหบาลอิสระ ไม่มีนักการเมืองเข้าไปใช้อำนาจแฝงเร้น หรือใช้กรรมกรอันเป็นเครื่องมืออยู่ภายในนั้น ส่วนการที่กรรมกรจะเป็นผู้ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ก็เป็นเอกสิทธิ์ฉะเพาะตัวที่จะพึงกระทำ.

ในส่วนกรรมกรไทยเรา โดยสภาพที่เป็นจริงอยู่ทุกวันนี้ กรรมกรไม่ได้ประสพความเดือดร้อน หรือถูกอำนาจภายนอกดุนดันเข้ามาให้เดือดร้อน รายได้ของกรรมกรชนส่ง หรือกรรมกรรถเมล์ รถสามล้อ กรรมกรรถราง ถ้วนแล้วแต่มีรายได้ดีกว่าข้าราชการบางชั้น บางประเภทเสียด้วยซ้ำไป กรรมกรไทยจึงเป็นกรรมกรอิสระหากินโดยตามความพอใจ และกำลังวังชา มีความสุขอยู่ในครอบครัวของเขาเช่นอาชีพอื่นๆ กรรมกรไทยไม่มีความรู้เรื่องคอมมูนิสต์ และไม่รู้ว่าคอมมูนิสต์คืออะไร ? เขาจะไปยุ่งเกี่ยวกับคอมมูนิสต์ได้อย่างไร ?

เพราะเขามีความสุขอยู่ด้วยรายได้ของเขาแล้ว แม้จะเป็นการอาบเหงื่อต่างน้ำก็ดี ดังนั้นคอมมูนิสต์จะไม่มีโอกาสแทรกซึมเข้ามาในเส้นเลือด หรือกลุ่มของกรรมกรไทยเป็นอันขาด.

ตรงกันข้ามวิธีการเช่นที่สมาคมกรรมกรเที่ยวเข้าไปยุ่งเกี่ยวสอดมือดึงเอากรรมกรส่วนนั้น ส่วนนี้เข้าไปภายใต้ความเป็นเจ้าเจ้าการของตนเอง ดังที่เอากรรมกรภาคใต้เข้ามาไว้ก็ดี จะเอากรรมกรขนส่งท่าเรือเข้ามาไว้ก็ดี และจะเอาหรือเชิญชวนกรรมกรแห่งอื่น ๆ เข้ามาไว้ให้หมดสิ้นทั้งประเทศก็ดี เหล่านี้เป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดความยุ่งเหยิง และระส่ำระสายให้แก่กรรมกรทั่วไป ซึ่งแทนที่จะปล่อยให้เป็นเรื่องกรรมกรเหล่านั้น กับองค์การที่นายจ้างจะพึงประสานงานด้วยความเรียบร้อย อันเป็นอิสระแก่ใจอยู่ทั้งสองฝ่าย สมาคมกรรมกรแห่งนี้กำลังจะเข้าไปสอดแทรกให้เกิดชุลมุนวุ่นวายทั้งนายทุนและกรรมกรในอนาคต เพราะเมื่อสมาคมนี้เป็นสมาคมที่แฝงเร้นอยู่ด้วยการเมืองแล้ว การเมืองที่สอดเข้าไประหว่างนายจ้างกับกรรมกรก็ดี ระหว่างกรรมกรประเภทต่าง ๆ ซึ่งมารวมกันเข้า และเกิดความไม่สม่ำเสมอก็ดี จะเกิดความเดือดร้อนวุ่นวายกันในอนาคต แทนที่จะมีนโยบายเช่นสหบาลกรรมกรในต่างประเทศที่ถือกันคอมมูนิสต์ความปั่นป่วนระส่ำระสายระหว่างกรรมกร ประเภทต่าง ๆ ที่ไม่รู้ว่า ประเภทไหน ต่อประเภทไหนดึง ๆ เข้าไปรวมไว้ แล้วเอาการเมืองเข้าไปกวน ทั้งเสวยความสุขอยู่บนเลือดบนเนื้อกรรมกร นั่นแหละคอมมูนิสต์จะผุดขึ้นมา ! อนิจจา, กรรมกรผู้น่าสงสารทั้งหลายคงจะนึกว่าสมาคมแห่งนี้ จะเป็นแดนสุขาวดี ซึ่งอำนวยความสุขและรักษาผลประโยชน์ให้ หารู้ไม่ว่านอกจากจะเอาเลือดเอาเนื้อ

ไปบำรุงความสุขของพวกสมาคมแล้ว ยังจะต้องตกเป็นเครื่องมือของนักการเมืองที่แฝงเร้นอยู่โดยไม่รู้ตัว โดยฉะเพาะอย่างยิ่ง กรรมกรท่าเรือกรุงเทพฯ ซึ่งกำลังจะตกเป็นเหยื่อแก่การเมืองของสมาคมแห่งนี้ มันจะเข้าทำราชการสอนไว้ว่า "กบเลือกนาย" หรืออย่างไร ? ผิดกันแต่ว่านายคนแรกก็นกกะสา และเลือกใหม่ได้แก่นกกะสาอีก แต่เป็นนกกะสาคนละตัว คนละวิธีการ !

เสนาบดีประชาธิปไตย

●

เสนาบดีของเมืองไทยสมัยก่อนคือสมัยราชาธิปไตยนั้น ความสำคัญของเสนาบดี ว่ากันที่จริงโดยหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินต่างพระเนตรพระกรรณของในหลวงก็ไม่สู้จะผิดแผกแตกต่างกับภาระกิจหน้าที่ ของ รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงในปัจจุบันนี้เท่าใดนัก นอกจากที่จะเป็นการผิดแผกแตกต่างกันในสาระสำคัญก็เพียงในส่วนที่องค์ประชุมเสนาบดี ย่อมหมายถึงองค์การประชุมซึ่งมีสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นประทานทุกครั้ง.

คำว่า "เสนาบดี" ได้หายสาปศูนย์ไปจากปทานุกรมบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยเมื่อคราวปฏิวัติใหญ่ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ด้วยเหตุที่คณะราษฎรผู้ก่อการปฏิวัติมีความมุ่งหมาย ที่จะขจัด ความรู้สึก ของ ประชาชน เกี่ยวกับ ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ให้ศูนย์หายไปจากแผ่นดิน จากคำว่า "เสนาบดี" ได้เปลี่ยนมาเป็น "กรรมการราษฎรกำกับกระทรวง" ระยะหนึ่ง แต่เพียงยังไม่พ้นสมัยพระยามโนปกรณ์นิติธาดาเป็นนายกรัฐมนตรี คณะผู้ก่อการปฏิวัติก็มีความเห็นว่า คำว่า "กรรมการราษฎร" ออกจะมีความหมายหนักไปในทางโซเวียตรัสเซียในระบอบคอมมูนิสต์มากกว่าจะเป็นความหมายของประชาธิปไตย อันมีกษัตริย์จำกัดพระราชอำนาจภายใต้รัฐธรรมนูญ ดังนั้น "กรรมการราษฎร" จึงมาในรูปศัพท์ใหม่ว่า "รัฐมนตรี" จนกระทั่งใช้อยู่ทุกวันนี้.

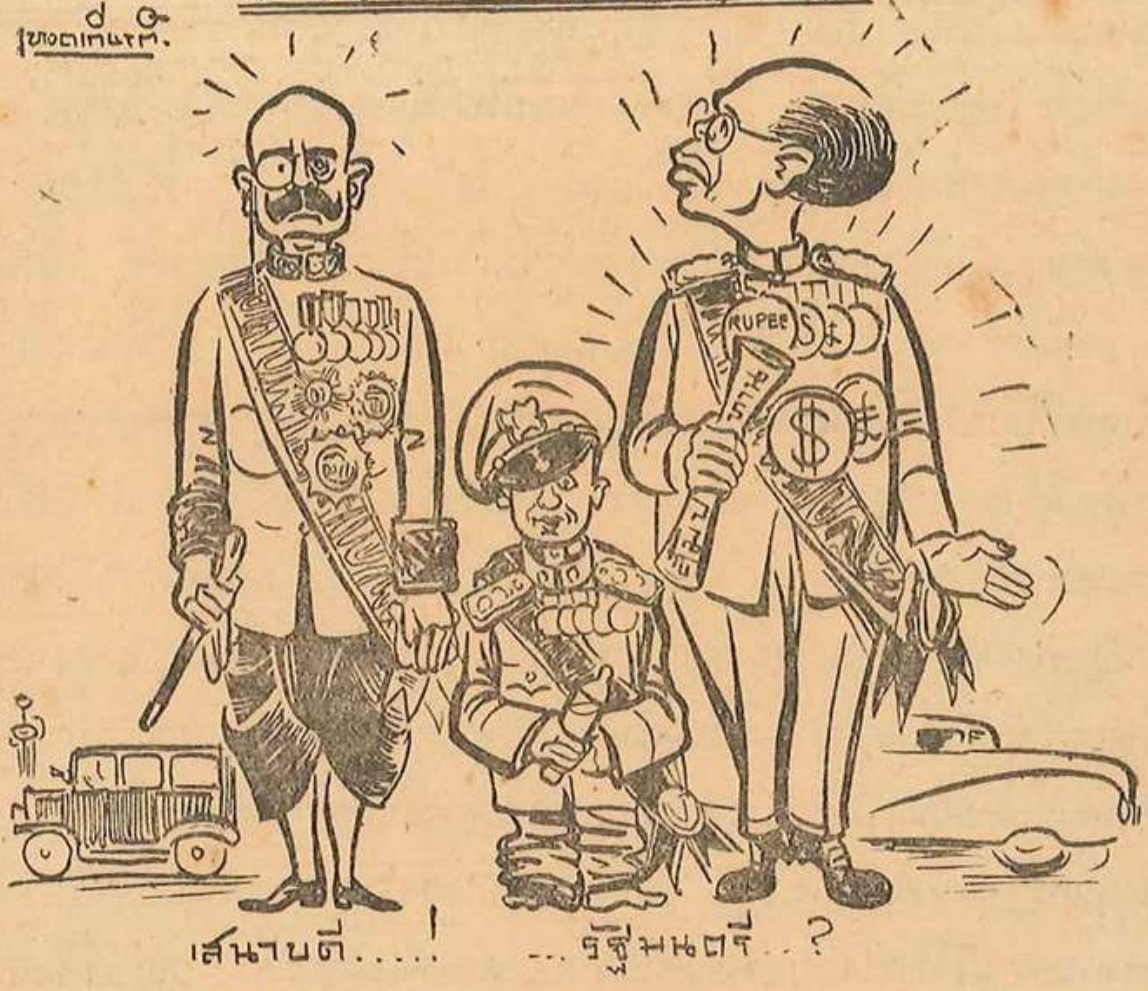
ในการ ประกอบ ชุด คณะรัฐมนตรี บริหาร ราชการ แผ่นดิน ใน สมัย ต้น ๆ

รัฐบาลคณะราษฎรได้พยายามส่งวนท่าที ในการแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นรัฐมนตรีเป็นอย่างยิ่ง เพราะด้วยเหตุประการหนึ่งก็คือ ความไว้วางใจบุคคลอื่นคณะอื่นนอกจากคณะราษฎรยังไม่เกิดมีขึ้น คณะราษฎรจึงต้องใช้พรรคพวกเข้าคุมงานในทุกหน่วยงาน แม้กระทั่งในตำแหน่งการเมืองและตำแหน่งประจำ แต่เพื่อให้เห็นรูปเค้าของประชาธิปไตยอันแสดงท่าทีว่า อำนาจของราษฎรจะได้หลุดจากเงื้อมมือไปสู่ประชาชนทีละน้อยแล้ว รัฐบาลพระยาพหลพลพยุหเสนาจึงได้อัญเชิญขุนสมาหารหิตะคดี และขุนสุคนธวิทยศึกษากร ผู้แทนราษฎรที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นมา เข้าร่วมเป็นรัฐมนตรีเป็นครั้งแรก และรัฐบาลต่อ ๆ มาก็พยายามแทรกผู้ที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นมาเข้าร่วมเป็นคณะรัฐบาลตามจำนวนที่โอกาสจะอำนวยและตามวุฒิความสามารถประกอบด้วย ความเชื่อถือไว้วางใจว่าเป็นผู้มีแนวความคิดอันหนึ่งอันเดียวกัน.

อย่างไรก็ดี ในชุดของรัฐบาลซึ่งผู้ก่อการยังเสวยอำนาจในบ้านเมืองอย่างเต็มที่นั้น ความรู้สึกแตกต่างในระหว่างเสนาบดีกับรัฐมนตรีก็ยังไม่สู้จะแสดงผลอันโจ่งแจ้งนัก เพราะรัฐมนตรีพวกก่อการใช้แต่บารมีอันเกิดจากอำนาจอันเป็นที่ตั้ง และโดยมากเป็นผู้ที่ร่ำรวยขึ้นภายหลังปฏิวัติแล้ว ส่วนความรู้และปรีชาสามารถไม่ได้อยู่ในกฎเกณฑ์การแต่งตั้งแต่ประการใด ถึงแต่ถือเอาเป็นพรรคเดียวพวกเดียวกันเป็นที่ตั้ง ครั้นเมื่อสิ้นสุดมหาสงครามคราวนั้น รัศมีของผู้ก่อการได้ฉับเฉา และหรี่ลงในที่สุด จมหายไปโดยไม่มีความหมายอะไรทิ้งไว้ให้อาลัยเลย พร้อมกับพวกเสรีไทยก็ผุดขึ้นมาส่วมตำแหน่ง "เจ้าพ่า" แทนที่ คณะรัฐมนตรีในชุดต่อ ๆ มาหลังสงครามจึงยึดเอาเสรีไทยเป็นที่ตั้ง และพรรคเดียวพวกเดียวกันรองลงมา.

รัฐมนตรีในชุดต่อ ๆ มาเหล่านี้ได้ผุดขึ้นมาเกิด ในระยะที่ประชาชนเริ่ม

วันเริ่มแรกของระบอบประชาธิปไตย

รู้สึกไหวตัวโดยทั่วไปว่า คณะผู้ก่อการปฏิวัติซึ่งกุมอำนาจครอบครองบ้านเมืองตลอดมาจนสิ้นสุดสงครามนั้น รัฐบาลคณะผู้ก่อการได้บังคับให้ข้าราชการและราษฎรทั้งหลายโดยตรงและโดยปริยาย ให้เคารพนบนอบต่อรัฐมนตรี ซึ่งไร้อำนาจเด็ดขาดมาแต่ก่อนปฏิวัติ แต่สวมชฎาให้เป็นเทวดาขึ้นโดยไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงนิดแท้ภายในจิตต์ใจได้นั้น ราษฎรและข้าราชการทั่วไปได้พากันพิมพำอยู่ภายใต้อำนาจนั้นอยู่ตลอดเวลามาแล้ว ครั้นมาในชุดหลังสงคราม การเลือกตัวรัฐมนตรีแทนที่จะมีการแก้ไขเอาแต่ผู้ที่มีคุณวุฒิสามารถ ราษฎรและข้าราชการนับถือยิ่งกลับเป็นการเลือกและแต่งตั้งอย่างชุ่ย เมื่อเห็นเป็นพรรคเดียว

พวกเดียว ก่อให้เป็นรัฐมนตรีนั่งเมือง จนกระทั่งราษฎรและข้าราชการ ซึ่งเคยเห็น "กำพช" ของพวกเหล่านี้ กพากันสังเวชและไม่นำพาเอาแก่รัฐมนตรี จำพวกนี้ ในขณะเดียวกัน ได้พากันรำลึกไปถึงเสนาบดีครั้งสมัยที่ในหลวงทรงแต่งตั้งเลือกเฟ้นขึ้นมาทั้งคุณวุฒิ วัยวุฒิ และความปรีชาสามารถอย่างยอดเยี่ยม และดังนี้จึงไม่เป็นปัญหาแต่ประการใดว่าจะต้องได้แก่บรมวงศานุวงศ์ ซึ่งผ่านสำนักศึกษาในหลายประเทศทางตะวันตกมาแล้วเป็นส่วนมาก ประกอบกับเป็นเจ้านายที่ได้รับราชการมาหลายแผ่นดิน มีทั้งความซื่อสัตย์สุจริตต่อประเทศชาติ จงรักภักดีในมหากรุณาธิคุณเป็นที่ตั้ง เสนาบดีในสมัยก่อนจึงอยู่แถว ๆ เจ้าฟ้า กรมพระนครสวรรค์วรพินิต กรมพระยาดำรงราชานุภาพ หรือถ้าหากเป็นบุคคลสามัญเช่นเจ้าพระยามหาโยกได้รับราชการแผ่นดินมาแต่เสมียนจนถึงปลัดทูลฉลองเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๔๐ ปี เมื่อขึ้นสู่ตำแหน่งเสนาบดีข้าราชการทั้งกระทรวงก็พร้อมที่จะกราบกรานวันทาได้ทุกคนเพราะเป็นบุคคลซึ่งจงรักภักดี มีความปรีชาสามารถรอบรู้และฐานะแห่งวงศ์ตระกูล อีกทั้งความใกล้ชิดในยุคลบาท และได้รับพระราชทานความไว้วางใจจากเจ้าชีวิตให้มาดำรงตำแหน่งเสนาบดี เสนาบดีในสมัยก่อนจึงนับเป็นอัครบุรุษในสายตาของพสกนิกรทั้งประเทศจริง ๆ พสกนิกรและข้าราชการก็พร้อมที่จะกราบกราน และให้การเคารพโดยบริสุทธิ์ใจ เพราะเป็น "บดี" แห่ง "เสนา" ทั้งหลายจริง ๆ ทั้งโดยสถานะความเป็นอยู่และความปรีชาสามารถ.

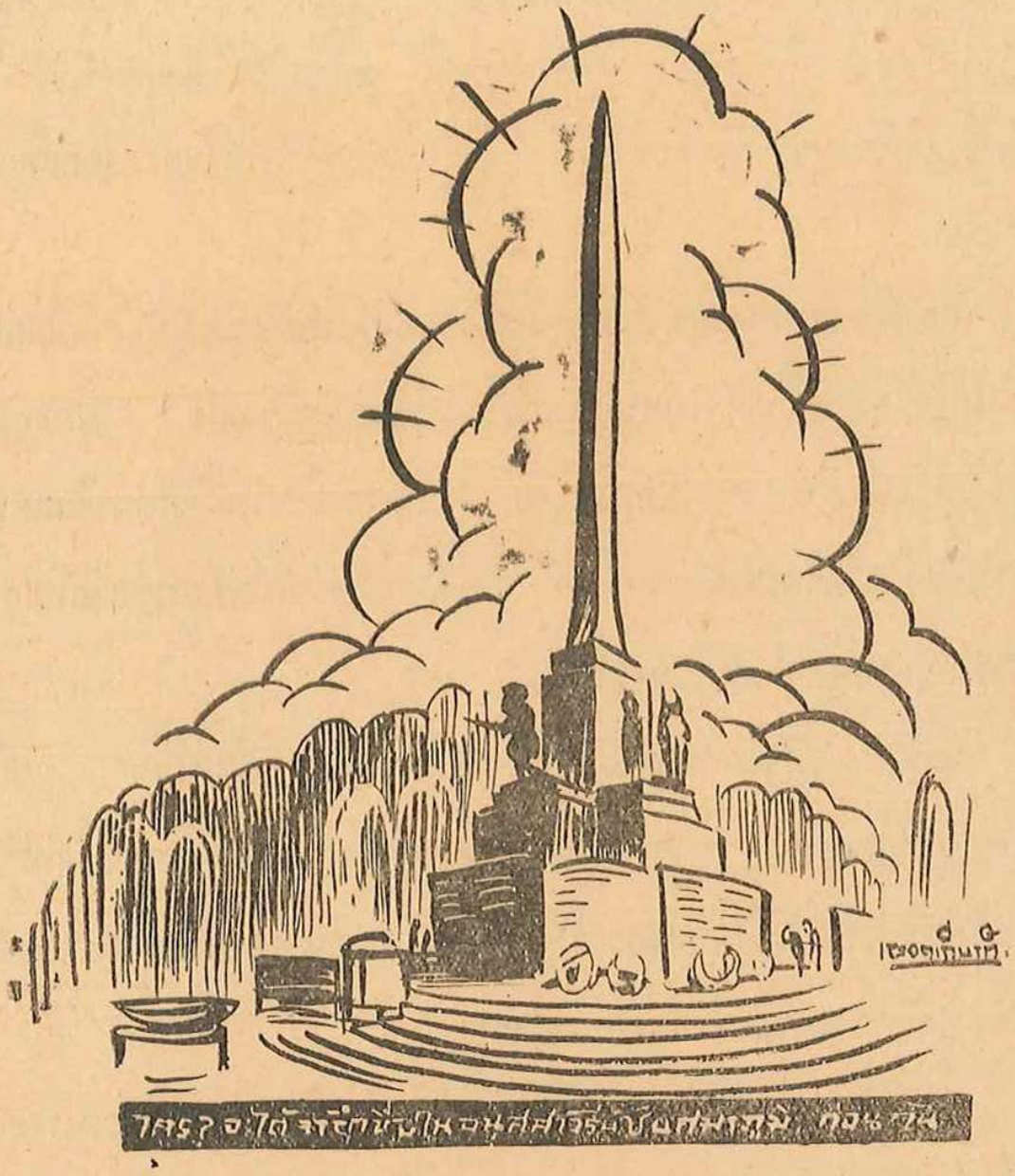
แต่น่าอนาถนัก รัฐมนตรีในสมัยระบอบประชาธิปไตยแต่ต้นมาเป็นตำดับจนบัดนี้ ซึ่งพยายามคิดพยายามพากเพียรที่จะให้ประชาชนเข้าใจว่า ตนก็คือ "เสนาบดี" คนหนึ่งเหมือนกันให้จงได้ หารู้ไม่ว่า ความรู้สึกของประชาชนได้แตกต่างกับความรู้สึกที่ให้แก่เสนาบดีในสมัยก่อนอย่างไร มันเป็นเรื่องของกำพช

ของบุคคลิกลักษณะ, ของความรู้และปรีชาสามารถ ความนิยมนับถือซึ่งจะช่วยจิตต์ใจของข้าราชการและประชาชนนั้นหาช่วยได้ไม่ ดังนั้นผลจากการแต่งตั้งรัฐมนตรีโดยปราศจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว นับวันแต่รัฐมนตรีหรือเสนาบดีในสมัยประชาธิปไตยจะหาค่าและความหมายอะไรไม่ได้ ประชาชนและข้าราชการไม่แยแสใยดี และรังเกียจที่จะให้การคารวะเช่นเสนาบดีในสมัยราชาธิปไตย การเป็นรัฐมนตรีในสมัยประชาธิปไตยจึงเป็นผลได้แก่ตัวรัฐมนตรีซึ่งพากพูมแก่ตัวเองไปฝ่ายเดียวเท่านั้น ๆ ว่าตูข้านี้ใหญ่จริง.

อนุสสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

"ใครจะได้จารึกชื่อในอนุสสาวรีย์ชัยสมรภูมิก่อนกัน" นี่เป็นคำขวัญในสมัย "เชื้อผู้นำชาติพันภัย" ในสมัยที่ผู้นำของประเทศกำลังปลุกลัทธิจักรพรรดินิยมลงในแผ่นดินไทย เหตุที่ทำให้ระลึกไปถึงคำขวัญคำนี้ขึ้นมา ก็เพราะเมื่อพบข่าวที่ว่า หลวงพรหมโยธี อดีตแม่ทัพบูรพาได้มีคำสั่งให้ขุดค้นทหารที่ตายนับจำนวนพัน ๆ ซึ่งฝังไว้ที่เขาตะไรฉุกหนึ่งทางอรัญญประเทศ เพื่อประกอบพิธีทางศาสนา และจะดำเนินการจัดสร้างอนุสสาวรีย์ระโหฐานต่อไป.

ข้อดำริห์ของท่านนี้ ฟังดูเผิน ๆ ก็มีความรู้สึกว่าเป็นดำริห์อันน่าสรรเสริญอยู่ในกรณีที่รัฐบาลท่านมีความรอบคอบ และอุตส่าห์รำลึกถึงแม้แต่ผู้ที่ทำบุญคุณให้แก่ชาติและถึงแก่วายชนม์ชีพไปโดยหน้าที่ที่ทำนั้น แต่เพื่อพินิจซ้ำลงไปโดยละเอียดอ่อนแล้ว ก็รู้สึกเหมือนคนของคนเองตกเข้าไปอยู่ในภวังค์ของความวังเวงเศร้าสลดและเยือกเย็น ดุจอยู่ในสุสาน เพราะดินแดนที่จังหวัดภาคบูรพาที่ได้มา โดยฉวยโอกาสในขณะเจ้าของดินแดนในโคโดนนั้นกำลังมีศึกคิดพันอยู่ในยุโรป จึงเป็นความคิดชั่วแล่นขึ้นมาที่จะกระทำการขยายดินแดนโดยวิธีการเพียงง่าย ๆ เพียงแต่การระดมส่งทหารไปสู่ยุทธบริเวณให้หนุนเนื่องเข้าไปโดยปริมาณ และกำลัง

ดินแดนสี่จังหวัดนั้นก็ได้มาอยู่ในผืนปถพีเดียวกัน แม้จะหลีกไม่พ้นจากการที่จะต้องเป็นหนี้บุญคุณญี่ปุ่นโดยญี่ปุ่นฉวยโอกาสเหมือนกัน.

ความคิดชั่วแล่นในการได้ดินแดนเพิ่มมาอีกสี่จังหวัด โดยมิได้พักคำนึง

ถึงว่าเหตุการณ์สงครามในอนาคตจะมีโชคชาตาอย่างใด แต่เป็นความอิ่มเอม ซึ่งได้มีการปูนบำเหน็จดาภยศกันขนานใหญ่ อีกทั้งจัดสร้างอนุสาวรีย์อย่างใหญ่โตระโหฐาน คือ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ พร้อมกันนั้นคำขวัญที่ว่า "ใครจะได้จารึกชื่อในอนุสาวรีย์ก่อนกัน" ก็ถูกกรอกเข้าไปสู่ในกระบอกเสียงวิทยุทุกวันทุกวัน.

แต่อนิจจา ค่าและความหมายของอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เป็นค่าและความหมายที่เต็มไปด้วยความพากพูมอยู่เพียงชั่วแล่นเหมือนกัน เหมือนกับที่ได้มีความคิดชั่วแล่นที่ส่งทหารไปล้มไปตาย เพราะเพียงไม่กี่ต่อมาดินแดนที่ได้มาก็กลับไปสู่โคโลนีของเจ้าของเดิม โดยการกลับไปที่ไม่ต้องเสียโลหิตแม้แต่หยดเดียว และกระสุนแม้แต่นัดเดียว.

บัดนี้, ยังจะมีอะไรเหลืออยู่เบื้องหลังอนุสาวรีย์แห่งนั้น นอกจากน้ำตาของญาติพี่น้องของทหารนับพันที่ศูนย์เสียชีวิตไป นอกจากความเศร้าสลดใจของประชาชนเมื่อได้ผ่านอนุสาวรีย์แห่งนี้ และนอกจากความอัปยศอดสูของชาติตราบใดที่อนุสาวรีย์นั้นยังตั้งตระหง่านอยู่.

ถ้าหากยังจะถือเป็นอนุสาวรีย์อยู่ ก็เพียงเป็นอนุสาวรีย์ของรอยแห่งความผิดพลาดอย่างใหญ่หลวง เป็นอนุสาวรีย์ที่แสดงถึง "การฟรี" อย่างงดงาม คือ ตายฟรี เสียกระสุนฟรี และฟรีจนกระทั่งที่แจกจ่ายเหรียญตราอิสริยาภรณ์ยศถาบรรดาศักดิ์ ตั้งแต่นายสิบขึ้นไปจนถึงจอมพล ก็เป็นการแจกจ่ายฟรีโดยฉะเพาะอย่างยิ่ง กีชื่อของทหารผู้ได้จารึกลงก่อน ณ อนุสาวรีย์แห่งนั้น ก็เป็น

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

การจาริกฟรี เพราะไม่มีความหมายเหมือนกัน อนิจจา "ใครจะได้จาริกซื้อ ในอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิก่อนกัน"

ความคิดของข้าพเจ้าสลดลงวูบหนึ่งและโพรงสว่างจ้าขึ้นอีกครั้ง เมื่อได้เห็นดำริห์การที่จะสร้างอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิขึ้นที่อรัญญประเทศเป็นแห่งที่สอง ในขณะที่อนุสาวรีย์ที่กรุงเทพ ฯ ยังเป็นภาพประทับใจอันขมขื่น และกลืนไม่เข้าคายไม่ลงอยู่ในปัจจุบัน ยังจะหวลไปสร้างน้ำตาและความขมขื่นไว้ ณ ที่อันซ้ำเข้าไปอีก ซึ่งนอกจากจะเป็นการถลุงเงินของแผ่นดินไปเปล่า ๆ ปลี้ โดยแม้แต่ญาติพี่น้องของทหารที่ตายนับพันนั้นก็หาได้แยแสดีดีด้วยไม่ นอกจากจะสาปแช่งผู้ที่ทำให้พ่อของเขา ลูกของเขา พี่ของเขา น้องของเขา ต้องเสียชีวิตลงไป โดยหาประโยชน์อันใดให้แก่ชาติแม้แต่กะผีกลืนไม่ นอกจากความอัปยศอดสูที่ได้กินแดนมาด้วยชีวิต และเลือดเนื้อทหารนับพัน แต่ต้องเสียกลับคืนไปด้วยการพ่ายแพ้การทูตอย่างไม่เป็นท่า ซ้ำยังถูกตอกหน้ากลับมาซ้ำว่าเป็น "ชาติที่ฉวยโอกาส" ซึ่งไม่ปรากฏว่าได้มีอยู่ในวีรธรรมข้อไหนของประเทศดังที่เคยบัญญัติไว้เลย.

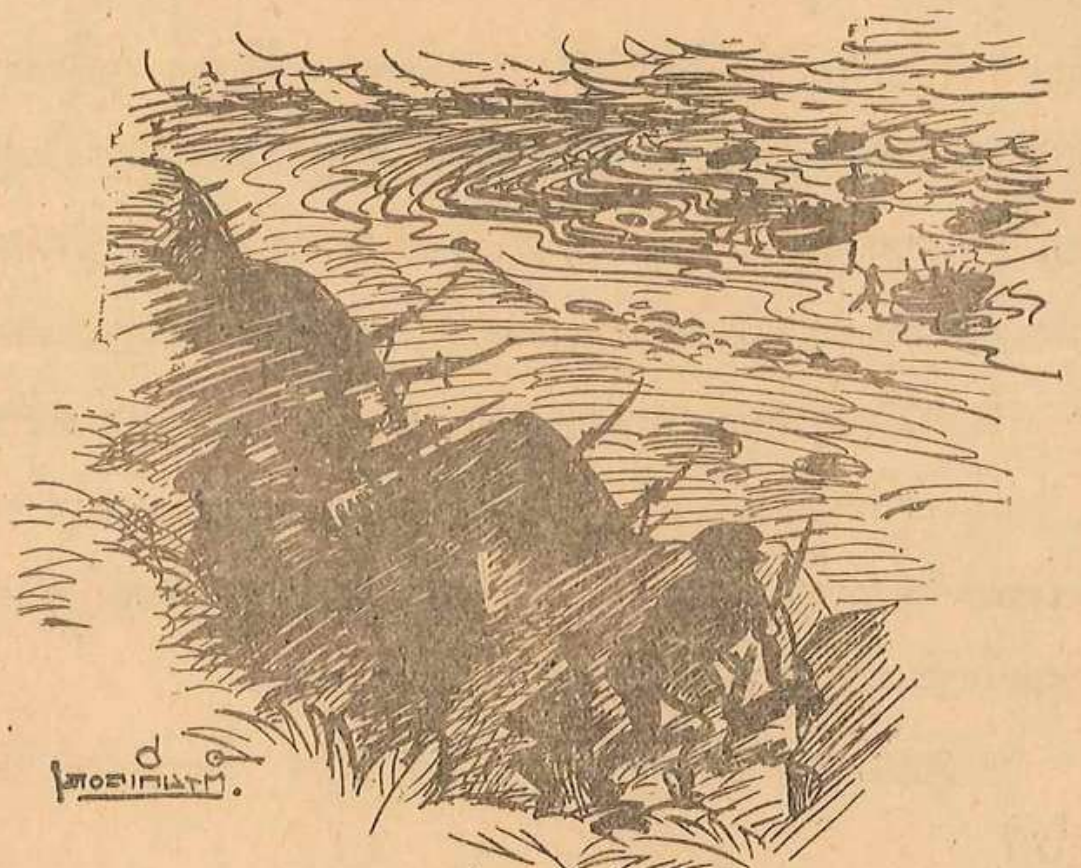
เพียงแต่การที่จะลบรอยแห่งความเศร้าและอัปยศด้วยการไม่รื้อฟื้นขึ้นมา เพราะเป็นการประทับรอยแห่งความผิดพลาดอย่างใหญ่หลวงลงในแผ่นดิน อันจะสลักไว้ชั่วกาลปาวสานต์แล้ว แทนที่นั้นหันมาคิดอ่านปรับปรุงบ้านปรับปรุงเมือง ความโสโครกเลอะเทอะตามถนนหนทาง กลิ่นเหม็นเน่าอย่างร้ายแรงตามลำคูคลอง คนขี้เรือนกุดถัง ขอทานกระจายเชื้อโรคอยู่ทุกวี่ทุกวัน และเด็กอนาถา

ที่ไร้พ่อแม่ ขาดทั้งการอบรมศึกษา แต่ถ้าดังจะผิดตัวเป็นโจร ทำไมท่านไม่คิดที่จะแก้ไข.

"ใครจะได้จารึกชื่อในอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิก่อนกัน" นั้น นับวันจะไม่มีแล้วในโลกหลังสงครามครั้งที่สองนี้ เพราะนับวันแต่จะพบกับสงครามเบ็ดเสร็จและป้องกันตัวเองให้รอดสันดอนจากความฉิบหายบรรลัยในสงครามอนาคตเท่านั้น.

อาทิตย์ดับเหนือกรุงเทพฯ

๘ ธันว์ ๘๕ คนไทยทั้งชาติได้ถูกปลุกให้ตื่นขึ้นด้วยเสียงท้อบบูททหารญี่-ปุ่น ซึ่งหนุนเนื่องไหลผ่านถนนสายนอกเมือง พุ่งเข้าสู่ใจกลางพระนครหลวง เหมือนกองคาราวานกองมหึมา และส่วนมากของทหารชาตินี้ ได้ทำความขบขันสยองเกล้าไม่ใช่น้อย ๆ ให้แก่คนไทยผู้ยืนดูด้วยนัยน์ตาปริบ ๆ เพราะส่วนมากตัว

เช้าตรู่ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม

งอโก่งด้วยความหนักของเครื่องสนามที่หลัง ศีรษะโล้น และกลิ่นสาปของยูนิฟอร์ม ซึ่งมีอิทธิพลส่งตลบอบอวล.

คนในพระนครขณะนั้น ยังมืดมนต์ต่อคำว่า ประเทศไทยยอมให้กองทัพญี่ปุ่น "ผ่าน" และดูจะเข้าใจแต่เพียงว่า เมื่อผ่านเข้ามาแล้ว ก็ "ผ่าน" เลยไป และคนไทยจะเป็นผู้เฝ้ามองดูการรบใหญ่ของมหาบูรพาเอเชีย เหมือนนักดูมวยดูคู่รณรงค์บนเวที.

แต่อนิจจา! ในขณะนั้นเอง ทั้งปัจจุบันและอดีตเป็นทั้งเลือด และน้ำตาเนื่องนองของทหารและประชาชนตลอดบักษ์ใต้ นครศรีธรรมราช ได้สร้างท่าแพให้เป็นทะเลโลหิต ชุมพร—คนไทยได้ทำการรณรงค์ ตั้งแต่เด็กอายุ ๖ ขวบยุวชนทหารตัวน้อย ๆ ถูกซามูไรสับฟันอย่างน่าเอ็นจอนาถ บัตตานี—ขุนศึกยุทธบริหารผู้บังคับกองพันนำทหารเข้าสู้จนตัวตายคาที่ เผาทั้งซากศพคนไทย—จนกระทั่งญี่ปุ่นเข้ามาเต็มกรุงเทพ ฯ แล้ว กองบินยังสู้อยู่ด้วยโลหิตโชกโชน อ่าวมะนาวเปลี่ยนสีเขียวของน้ำทะเลเป็นสีคล้ำของโลหิตศัตรูกระจายไปเซกอยู่ทุกฟองน้ำ.

เสียงคนไทยทุกหนทุกแห่งตลอดยุทธภูมิเหล่านั้น ก็กึกก้องไปด้วยคำขวัญว่า "จงสู้—สู้จนปืนไม่มีคน" หากท้อบปืนอันกักขพะของทหารป่าเถื่อนนั้นจะกำชัยชนะ—จะก้าวขึ้นมาเหยียบแผ่นดินไทยได้อย่างองอาจ ก็จงพูมใจในความองอาจนั้นในฐานะผู้ชะนะท่ามกลางทรากศพของคนไทยเถิด.

เขาสู้อย่างยอมตายคาที่ทุกคน! แต่เขาไม่รู้ว่า ในกรุงเทพ ฯ คิดอ่านอย่างไร?

ในเวลา ๒๓ น. ของวันที่ ๗ นั้นเอง อัครราชทูตญี่ปุ่นชื่อ สุโบกามิ ทูต

มือเปล่า เข้าแย่งรังปืน...

ทหารญี่ปุ่น ได้มาเหยียบทำเนียบนายกรัฐมนตรีพร้อมกับคำขาด ความสับสนอลหม่านของคณะรัฐบาลได้เป็นไปอย่างชุลมุนวุ่นวายถึงที่สุด เมื่อตัวประมุขของรัฐบาล คือจอมพลยังไม่กลับจากตรวจแนวป้องกันที่วัฒนา แต่คณะรัฐมนตรีก็จำต้องเรียกประชุมด่วนในคืนวันนั้น.

โทรเลข เรียกร้องให้ส่งกองทัพไป ช่วยป้องกันทางภาคใต้ ได้ทยอยเข้ามาไม่ขาดสาย ผ่านจากทั้งทางกลาโหม และมหาดไทยเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี แต่เปล่า! ไม่มีรัฐมนตรีผู้ใดจะตัดสินลงไปได้ ถ้าสู้ก็ฉิบหาย! ถ้ายอมก็เป็นขี้ข้า!! ชาตากรรมของชาติไทยได้ถูกขีดลงมาในระหว่างความตายกับความเป็นขี้ข้า!

นายปรีดี พนมยงค์ ผู้รักษาการในตำแหน่งประมุข คณะรัฐบาลจอมพล ในที่ประชุมเพียงแต่เสนอหลักการว่าควรจะต่อสู้ต่อไป แต่ไม่ปรากฏคำชี้แจงของนายปรีดี ถ้าสู้เราจะปฏิบัติการสู้อย่างใด สู้อย่างชนิดที่ญี่ปุ่นบอมบ์กรุงเทพฯ ยับเยิน หรือจะเรียกร้องกำลังจากอังกฤษทางมะลายูซึ่งก็กำลังรับหน้าด้วยความคับขันเหมือนกัน และเขาจะส่งกำลังมาช่วยตามคำเรียกร้องหรือไม่ ความโหวกเหวกไม่เป็นศัพท์ ไม่เป็นสำกับตัดสินใจไม่ได้เด็ดขาด ในท่ามกลาง S.O.S. จากนครศรีธรรมราช ชุมพร ประจวบ บัตตานี ยะลา สงขลา ส่งทยอยเข้ามาไม่ขาดสาย.

จอมพล ป. พิบูลสงคราม มาถึงกรุงเทพฯ จากวัฒนา และเดินเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๑๑ น. ในขณะที่การรบทางภาคใต้ได้ดำเนินไปอย่างดุเดือด โชกโชน ๑๐ ชั่วโมงเต็มๆ แล้วในขณะที่ทราบศพคนไทยเคลื่อนไปตามชายทะเลทุกแห่ง คนไทยซึ่งจับอาวุธยอมตายเพื่อสละชีพของแผ่นดิน.

คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของจอมพลยังคงดำเนินการประชุมด้วยความเคร่งเครียด เอกอัครราชทูตทูโบกามิ ทูตทหารบก เรือ และ อากาศ ของญี่ปุ่น และผู้แทนกองทัพญี่ปุ่น ยังนั่งเรียงอยู่เป็นตับในวังสวนกุหลาบ ด้วยดวงหน้าเหี่ยมและถมึงทึง เหมือนผีศาจผู้กระหายเลือดชยับชามูไรกริกๆ แต่คณะรัฐมนตรียังตัดสินใจอะไรไม่ได้เอาเสียจริงๆ.

การประกาศรักษาความเป็นกลางอย่างเคร่งครัด การตะโกนออกไปให้โลกรู้ว่า ถ้าชาติใดก็ตามเหยียบย่ำเอกราชของแผ่นดินไทย ชาตินั้นจะต้องเผชิญกับการต่อสู้อย่างเอาชีวิตเข้าถมแผ่นดิน ตั้งแต่ไม้พลองกระบองสั้น แหลน

"เทอดเกียรติ" — "เอักซเรย์"

หลาว ดาบ จนถึงปืนพก ไรเฟิล และปืนใหญ่ ตั้งแต่หมามุ้ยที่โปรยตามห้วยหนอง คลองบึง จนถึงไอพิษ ประกาศนั้นยังก้องหู วิทยุกระจายเสียงเมื่อเช้านี้หยก ๆ หลังจากกองทัพศัตรูยกพลขึ้นตลอดฝั่งทะเลของไทยแล้ว ยังบรรเลงเพลงปลุกใจให้คนไทยลุกขึ้นจับอาวุธเข้าสังหารข้าศึก แล้วคณะรัฐบาลไทยจะเป็นผู้ล้างเจตนาอันเด็ดเดี่ยวข้อนี้?

เข็มนาฬิกายังคงเดินไปไม่ได้หยุดคอยการตัดสินใจของจอมพลหรือของใคร ๆ กระแสร์น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาคงพุ่งปราดออกไปสู่ทะเลดิกไม่รั้งรอไม่ใยดีแม้แต่เรือรบทุกลำหน้ากองทัพเรือจะกำลังโหมติดไฟ โดยยังไม่ทราบว่าจะรบกับญี่ปุ่นหรือไม่รบ?

ในเวลาบ่าย ๑๓ น. นั่นเอง วิทยุกระจายเสียงประกาศข่าว ซึ่งทำให้น้ำตาของคนไทยไหลรินออกมาจากหัวใจในทันที!

สั่งหยุดรบ -- ยอมให้ญี่ปุ่นผ่านได้

หมดแล้ว หมดเอกราชแล้ว มันเป็นสัญญลักษณ์ของการยอมเป็นข้าขอ คุกเข่าลงต่อหน้าซามูไร และทอบบูชอันกักขพะมากกว่าที่จะยอมตายเพื่อ "เกียรติศักดิ์รักของข้า มอบไว้แก่ตัว"

คำปฏิญาณอันเด็ดเดี่ยวที่คนไทยทุกคนจะยอมตายเพื่อรักษาความเป็นกลาง ดับสูญลงไปแล้ว!

การทูตอันชุลมุนวุ่นวายที่อัครราชทูตอังกฤษ และอเมริกาเหยียบบันไดทำเนียบรัฐบาลและกระทรวงต่างประเทศยังไม่ทันแห้งเมื่อครู่นี้ ก็แห้งเหือดไปฉับพลันเหมือนอาทิตย์หลายดวงได้รุมกันฉายความร้อนเผาผลาญลงไป.

อาทิตย์ได้ดับวูบสิ้นแสงไปจากแผ่นฟ้าของเมืองไทยแล้ว

คณะรัฐบาลไทยตกอยู่ภายใต้ทอบบูชของญี่ปุ่นแต่วินาทีนั้น รัฐสภาของไทยต้องออกกฎหมายทุกอย่างที่ผูกอซามูไรปรารถนา คนไทยต้องขันศาตเคย และคุกหฤโหดที่ญี่ปุ่นสร้างไว้กลางใจเมือง ที่ทำการรัฐบาล ห้างร้านของไทย ถูกยึดไปอยู่ภายใต้ครอบครองของญี่ปุ่นตามความพอใจ ธนบัตรของไทยถูกกองทัพญี่ปุ่นพิมพ์ปลอมขึ้นใหม่ และใช้จ่ายในวงการทหารอย่างฟุ่มเฟือย ผู้หญิงไทยถูกคร่าไปเป็นนางบำเรอญี่ปุ่นอย่างไร้ศีลธรรมและมนุษย์ธรรม.

ในประวัติศาสตร์ของชาติไทย จำเดิมแต่ได้ประสพความทารุณและขมขื่น ครั้งพะม่ากระทำเอาแก่กรุงศรีอยุธยาแล้ว ก็ได้พลิกหน้านั้นผ่านไป และบรรทึกใบใหม่ ด้วยน้ำตาและโลหิตว่า,

"เทอดเกียรติ" — "เอักซเรย์"

"ในยุคกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อพุทธศักราชได้เวียนมาถึง ปี ๒๔๘๔ แล้ว ชาติไทยทั้งชาติได้ประสพความทารุณทรมาน และขมขื่นเมื่อเสียทีอยู่ใต้บูททหารญี่ปุ่นเหยียบย่ำอยู่บนแผ่นดินไทยทุกเมื่อ ญี่ปุ่นได้ยึดครำเอาชาติไทยลงไปเป็นข้าภายใต้พันธสัญญาร่วมรุกและร่วมรบแบบใหม่!

แผ่นดินไทยเต็มไปด้วยเสียงสะอื้นอาดูรจากหัวใจของคนไทย แต่วาระนั้นเอกราชของชาติไทยถูกยึดไปไว้ที่กองบัญชาการของ นายพล นากามูระ แม่ทัพญี่ปุ่นประจำประเทศไทย อาทิตย์ได้ดับไปจากแผ่นฟ้าของเมืองไทยแล้ว!"

อนิจจา! ชาตากรรมของเมืองไทย ซึ่งจำต้องประสพความวิปโยคพินาศฉิบหายเพราะญี่ปุ่นทั้งทางวัตถุและจิตต์ใจ! — ๘ ธันวา ๗๔ จะเป็นวันที่ไม่มีโอกาสดับสูญไปจาก ความทรงจำ อัน ประทับ ของ คนไทย ชั่วชีวิตของคนไทยแล้ว คนไทยเอ่า!

อภินิหารที่ทำให้คนทั้งเมืองกลัวเขา

เขาเป็นคนซึ่งไม่มีความสำคัญอะไรมากไปกว่า นายทหารบันใหญ่สามัญธรรมดาคนหนึ่งเมื่อ ๑๖ ปีมาแล้ว ในกองทหารบันใหญ่โคราชรู้จักเขาดีในฐานะ "นายร้อยเอก บัตร พึงพระคุณ" แล้วก็มา "หลวงอดุลเดชจรัส" ในสโมสรนายทหาร เขาเดินฝนหัวคิวรอบโต๊ะบิลเลียด แล้วก็หัวเราะเอิก ๆ แม้อากาศจะร้อนอบอ้าว เท่าร้อน เขาก็นิยมใช้เสื้อทั้งชุด และเชิดแขนยาวแลบที่ข้อมืออย่างนายทหารในเมืองหนาว พวกนายทหารรุ่นเดียวกันกับเขารู้ดีว่า นายร้อยเอกบัตรหรือหลวงอดุล ฯ ไม่ชอบอาบน้ำมาแต่ไหนแต่ไร แต่แต่งตัวสะอาดเหมือนกับคนชอบอาบน้ำวันละสามหนแปดหน.

นัยน์ตาเขาไม่เคย "ดุ" นอกจากอยู่กับทหาร ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับระเบียบวินัย ถ้านายทหารคนใดทำนัยน์ตาหวานฉ่ำให้กับทหารใต้บังคับบัญชาเป็นนิสัยแล้ว คนนั้นก็ไม่ใช่นายทหาร และทหารก็หามีความครั่นคร้ามเกรงขามในความเด็ดขาด และคำสั่งของนายทหารผู้นั้นไม่.

หลวงอดุล ฯ ได้ถูกชักจูงให้เข้าร่วมมือกับคณะปฏิวัติในปี ๒๔๗๕ ก็จริง แต่เขาก็ยังไร้ชื่อเสียง ไร้ประชาชนที่จะพึงรู้จักสนใจในตัวเขา.

จนกระทั่งเขาได้ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งรองอธิบดีตำรวจของ พระยาอนุสรณ์-

"เทอดเกียรติ" – "เอักซเรย์"

"

ธุระการ กิตติศัพท์เขาจึงเริ่มขจรขจายในวงการตำรวจว่าเป็นผู้เข้มแข็งและเด็ดขาด ข้อนี้ตัวเขาเองได้มีความพากพูมใจอยู่ประการหนึ่ง ซึ่งบิดาเขา (ตำรวจแขก) ได้เคยกล่าวกับเขาไว้ว่า "ลูกของพ่อต้องเป็นตำรวจเหมือนอย่างพ่อ" และเขาก็ได้สนองเจตนารมย์ของบิดาเขาแล้ว.

หลวงอดุลย์ฯ ได้สำเร็จวิชาการตำรวจ ทั้งทฤษฎีและทางปฏิบัติเป็นการเด็ดเสร็จเรียบร้อยในระหว่างทำหน้าที่เป็นรองอธิบดีตำรวจ และในทันทีที่ขนเหยียบตำแหน่งพระยาอนุสสรณ์ฯ หลวงอดุลย์ฯ ก็ได้ประกาศตัวเองอย่างเป็นที่ตกตลึงงงงวยกันทั่วไปเมื่อประกาศระดมกำลังตำรวจกวาดล้าง ตัดต้นตอเหตุอาชญากรรมเป็นการใหญ่ ด้วยการสั่งตำรวจทั้งกรุงเทพฯ และธนบุรี.

ณะ บัดนั้นเอง ชื่อหลวงอดุลย์ฯ ได้เริ่มกระเดื่องขึ้น ในขณะเดียวกัน การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เห็นแก่หน้าบุคคลใดทั้งสิ้น หลวงอดุลย์ฯ ได้ถือเป็นคัมภีร์อันสูงยิ่ง ดังนั้นเมื่อการปฏิเสธของชำร่วยทุกชนิดจากทุกบุคคลและทุกหน้าที่ทั่วโลกมนุษย์แล้ว หลวงอดุลย์ฯ จึงเป็นบุคคลซึ่งไม่มีใครอาจสามารถเข้าถึงได้.

และเพื่อหลีกเลี่ยงเสียจากการเข้าพบถึงของบุคคลทั่วโลกโดยสิ้นเชิง หลวงอดุลย์ฯ จึงประกาศอำลาจากสังคมอย่างเด็ดขาด แม้จนกระทั่งตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเขาไว้ในประเภทที่สอง เขาก็อำลาสละโดยสิ้นเชิง งานมงคล งานปาร์ตี้ งานศพ หรืองานใดๆ ซึ่งมีการชุมนุมกันเกินไปกว่ามนุษย์สองคน งานนั้นไม่ปรากฏว่ามีหลวงอดุลย์ฯเข้าร่วมในงานที่มีความจำเป็นจริงๆ เกี่ยวเนื่องกับงานในหน้าที่ เช่นงานมงคลที่ตำรวจชั้นอัศวินจัดขึ้น เขาจะส่งเพียงของขวัญ โดยให้นายตำรวจคนสนิทนำไปเท่านั้น.

หลวงอดุลย์ฯได้สร้างจิตวิทยา และความเฉียบขาดไว้เป็นประวัติการณ์ของกรมตำรวจเมืองไทย แม้แต่พระพิจารณ์พลกิจ ซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีในขณะนั้น และมีอาวุโสในราชการตำรวจมากยิ่งกว่าหลวงอดุลย์ฯ เป็นถ่ายกองหลวงอดุลย์ฯ ก็เคยทำการตะเพิดและตะคอกพระพิจารณ์ฯ เหมือนพระพิจารณ์เป็นพลตำรวจคนหนึ่งของตน ในครั้งกระนั้นเป็นที่ยินยันของพวกหนังสือพิมพ์ ซึ่งไปคอยดักเฝ้าหลวงอดุลย์ฯ ในวันนั้นได้อย่างดี เพราะได้เงี่ยหูฟังคำตะคอกของหลวงอดุลย์ฯ ต่อพระพิจารณ์ได้อย่างถนัดถนี่ และได้เห็นพระพิจารณ์ฯ เดินก้มหน้า สั่งน้ำมูกออกจากห้องหลวงอดุลย์ฯ (ที่จริงพระพิจารณ์ฯ ร้องไห้เพราะ

เป็นคนใจน้อยอยู่แล้ว) และนี่คือมูลเหตุที่พระพิจารณ์ฯ ได้ถูกบังคับให้ยื่นใบลาออกในวันรุ่งขึ้น.

อภินิหารของหลวงอดุลย์ฯ ได้ขจรขจายในวงการตำรวจ อย่างที่นายตำรวจ นายสิบและพลตำรวจกลัวหลวงอดุลย์ฯ เหมือน "หนูกลัวแมว" ทุกครั้งที่กรงเรียกนายสิบตำรวจหน้าห้องดังขึ้น นายสิบหน้าห้องทั้งสองคน จะกระโจนออกจากเก้าอี้โต๊ะหน้าห้องเข้าไป และเบียดบังตาพร้อมกันจนกระทั่งหัวชนกันโครมใหญ่ แต่สามารถเข้าไปยืนระวังตรงต่อหน้าหลวงอดุลย์ฯ ในห้องได้พร้อมกันเคียงข้างกัน โดยลืมนึกถึงความเจ็บปวดใดๆ หมด ทั้งนี้เพราะหลวงอดุลย์ฯ จัดนายสิบตำรวจคนใช้หน้าห้องไว้พร้อมกันสองคน แต่ไม่ได้ตกลงสัญญาในเรื่องกะดิ่งไว้ว่า จะเรียกใคร? นายสิบทั้งสองคนก็ลืมทำสัญญาไว้ว่า จะผลัดกันกระโดดเข้าไปฟังคำสั่งหลวงอดุลย์ฯ ในครั้งใด คราวใดบ้าง?

หลวงอดุลย์ฯ ได้กลายเป็น "คนมืด" ของเมืองไทยไปนับแต่บัดนั้น รถยนต์นั่งของเขาจากวังปารุสมากรมตำรวจ เป็นรถยนต์ที่ประหลาดคันเดียวในเมืองไทย ซึ่งใช้ประทุนบีดหมดทุกด้าน คนเดินตามถนนหรือรถยนต์ทั่วไปไม่อาจเห็นตัวเขาได้ ในรถคันนั้นนอกจากโชเฟอร์ที่ขับ ก็มีนายสิบตำรวจนอกฟอร์มนั่งถือเอกสารของเขาอยู่ข้างหน้าเคียงข้างโชเฟอร์ ๑ คน --- และแน่ละทั้งๆ ที่หลวงอดุลย์ฯ จะทำหน้าที่อันเที่ยงธรรม และสุจริตเพียงใด ก็ย่อมต้องมีศัตรูเป็นธรรมดา ดังนั้นภายในรถคันนั้น อาวุธปืนยิงเร็วทันสมัยที่สุด ย่อมมีป้องกันให้แก่เขาพิเศษ นอกจากนั้นก็มีปืนพกที่บนเอวนายสิบนอกเครื่องแบบและที่บนเอวตัวเขา

เมื่อรถจอดพริ้ดในกระทรวงมหาดไทยแล้วนายสิบหน้ารถนอกเครื่องแบบ มีวิธีการซึ่งจะได้รับการเสียมสอนจากหลวงอดุลย์ฯ หรือไม่ไม่มีใครทราบ คือ นายสิบผู้นั้นจะกระโดดขึ้นบันไดไปทีละขั้น ยังผลให้เกิดการปง-ปั้งดังตลบไปไปด้วยการดีนตระหนกทั่วไปทุกห้องของกระทรวงมหาดไทยด้านหน้า เมื่อถึงขั้นบนสุด เขาก็จะพยายามเดินกระทืบเท้าเข้าไปตั้งแต่หน้าห้องรัฐมนตรีว่าการอ้อมกรมสาธารณสุขไปจนถึงห้องหลวงอดุลย์ฯ ข้าราชการกระทรวงมหาดไทยมองดูหน้าเขาทุกคนทุกวันจนชิน และจนรู้ว่าถ้าเขากระทืบบันไดมาละก็หมายถึงหลวงอดุลย์ฯ จะต้องย่องเงียบกริบตามหลังเขามาทุกครั้งไป เรื่องนี้นายตำรวจคนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า เป็นจิตวิทยาวิธีหนึ่งของหลวงอดุลย์ฯที่จะหลีกเลี่ยงจากคนทำร้ายหรือมุ่งล้างชีวิตเขา คือในทันทีที่นายสิบคนนั้นแสดงการปง-ปั้ง นำหน้ามาตลอดทางแล้ว ผู้มุ่งปองร้ายก็ขวัญเสีย และเลิกการทำร้ายเขาไปเอง เรื่องนี้จะเท็จจริงไม่ประจักษ์ แต่ก็ไม่มีใครกล้าหาญตามปองร้ายหลวงอดุลย์ฯ.

เขาเคยลงโทษจำนายสิบตำรวจคนหนึ่งที่สันดิบาล ในขณะที่เขาย่องกริบเข้าไป และจำคนนั้น กำลังสับปะหงกเพราะง่วงจัด โดยเซ็นคำสั่งให้เขาไปสับปะหงกในห้องขังเสียมีกำหนด ๑๕ วัน.

พลตำรวจคนหนึ่งไม่รู้จักเขา ทั้งๆที่เขาแต่งพลเรือน แต่เขาถือว่าตำรวจทุกคนควรจะรู้จักเขา เขาก็สั่งให้ไปส่งบัตรอารมณ์เสีย เป็นระยะเวลาหนึ่งเหมือนกัน ตั้งแต่นั้นมาทุกสถานีตำรวจในกรุงเทพฯ และหัวเมืองก็ดิดรูปหลวงอดุลย์ฯ ขนาด ๒๔ นิ้วเกลือนไปตามๆกัน จนกระทั่งเมื่อหลวงเสรีฯ มาเป็นอธิบดีรถไฟ เห็นหลวงอดุลย์ฯ ทำดีเป็นการเผยแผ่บุญญาธิการด้วยบุคคลิก-

ลักษณะ ก็เอาอย่างบ้าง โดยสั่งการให้สถานีรถไฟทุกสถานีของประเทศ แม้แต่สถานีในดงพญาเย็น—พญาไฟ ก็ได้ติดรูปหลวงเสรี ฯ ไว้อวดเสื้ออวดช้าง.

หลวงอดุลย์ ฯ มีหลักการอบรมตำรวจอยู่สามประการ คือ.

๑. สัตรูของตำรวจ คือผู้กระทำผิดกฎหมาย.

๒. คำสั่งต้องเป็นคำสั่ง และ

๓. การปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเฉียบขาดคือ วินัย.

หลักของหลวงอดุลย์ ฯ สามประการนี้ ไม่มีใครปฏิเสธว่าไม่ดี แต่เมื่อมีสิ่งอันใดดีเกิดมา ก็ต้องมีเลวเพราะเหตุนั้น ซึ่งจะเกิดขึ้นโดยหนีไม่พ้นดังนั้น ระบบการซ้อมได้แก่การถีบการเตะผู้ต้องหาผู้ปราศจากอาวุธจะต่อสู้จึงกลายเป็นอุดมคติของตำรวจสมัยหลวงอดุลย์ ฯ อย่างรวดเร็ว ตำรวจแทบทุกสถานีตำรวจทั่วราชอาณาจักร จึงถือเอาระบบการ "ซ้อม" เป็นระบบการสอบและสอบสวนอย่างฉกาจ เหมือนกับการตอกขบับหรือบบเค็บในสมัยโบราณอันบ่าเถื่อน ผู้ที่ทนต่อภาบบขบับหรือบบเค็บไม่ไหวก็ต้องยอมรับสารภาพฉันใด คนในสมัยใหม่ของเมืองไทยทนต่อ "บาทา" ของตำรวจไม่ไหว ก็ต้องยอมรับสารภาพฉันนั้น ที่จริงระบบนี้เป็นระบบที่ตำรวจได้ทำไปโดยมิได้คำนึงถึงความเมตตา ปราณี ศีลธรรม แม้แต่รัฐธรรมนูญ ในหมวดที่ว่าด้วยสวัสดิภาพของเสรีภาพแห่งร่างกาย แต่ตำรวจได้ทำลายรัฐธรรมนูญในหมวดนี้เสียเอง ทั้ง ๆ ในสมัยนั้นยังมีกฎหมายบ้องกันรัฐธรรมนูญ และตำรวจมีหน้าที่จะต้องตะครุบตัวผู้ละเมิดรัฐธรรมนูญส่งไปกินดินกินหญ้าในแม่สอด หรือแม่ฮ่องสอน.

มอตโตของหลวงอดุลย์ ฯ ยังมีฝอยแจกแจงออกต่อไปอีกเยอะแยะ และ

โดยฉะเพาะที่หลวงอดุลย์ฯ ถือเคร่งนักเคร่งหนา เหมือนฝรั่งถือไม้กางเขนของเยซูคริสต์หรือฮินดูนับถือดวงอาทิตย์ มุสลิมนับถือพระอัลล่าห์ ก็คือหลวงอดุลย์ฯ ถือนักถือหนา อย่างนะโปเลียนก็คือคำว่า "ทำไม่ได้" ไม่มีในปทานุกรมของหลวงอดุลย์ฯ ตอนนี้ว่ากันโดยทางประวัติแล้วก็ว่ามาจากนะโปเลียน เมื่อนะโปเลียนชี้ให้กองทหารดูยอดภูเขาแอลป์ยอดที่สูงที่สุด และว่าจะต้องข้ามไปให้จงได้ ทหารทั้งกองทัพไม่เชื่อว่าจะข้ามสำเร็จ แต่เมื่อนะโปเลียนคำรามลั่นว่า "ทำไม่ได้" ไม่มีในชีวิตของข้าพเจ้า แล้วนะโปเลียนก็นำกองทัพข้ามสำเร็จ ในประวัติของไทยเราก็มีอยู่เมื่อตากสินมหาราชนำกองทัพเข้าตลุยเมืองจันทบูรณ์ทุบหม้อข้าวหม้อแกงพินาศหมด และบอกกับทหารให้ไปหากินในจันทบูรณ์นั้น ก็เพราะเจ้าตากสินยึดหลักว่า "ทำไม่ได้" ไม่มีในชีวิตของพระองค์เหมือนกัน.

และดังนั้น เมื่อหลวงอดุลย์ฯ ถือเอาว่า "ไม่ได้" ไม่มีในพรหมลิขิตของตนแล้ว การจับกุมผู้ต้องหาซึ่งเป็นจีน ๙๙ เปอร์เซ็นต์ถึงห้าพันกว่าคนในปีนั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ทางแต่กรมตำรวจเกิดขึ้นมาก็ไม่มีตำรวจคนใดคิดว่าจะมีการจับกุมกันมากมายถึงปานนั้นได้ แต่หลวงอดุลย์ฯ ก็ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า "เป็นไปได้" และเป็นไปได้ง่ายดายเหลือเกิน ในคืนวันที่ฝนตกพรำแต่หัวค่ำถึงสว่างนั้นเองเวลา ๔ น. หลวงอดุลย์ฯ ก็นำเอาตำรวจไปขนพวกขยาตามโรงยาฝิ่น จับโกยใส่รถโกดังเหมือนโกยขยะมูลฝอยตามถนน.

แต่หลวงอดุลย์ฯ ก็ยังไม่ชอบคนที่ทำงานเกินความสามารถของตัวเอง หรือทำเลยเถิดคำสั่งซึ่งส่อให้เห็นเป็นพิรุธว่า ตำรวจคนนั้นหวังประจบสอพลอความดีความชอบ สำหรับคนทำงานเกินคำสั่ง แม้จะได้ผลเกินไปกว่าความคาด

หมายของหลวงอดุลย์ฯ หลวงอดุลย์ก็มีความใจแข็งพอที่จะสั่งให้ไปส่งบัตรอารมณ์ในกรงขัง เหมือนกับตำรวจซึ่งบอกกับหลวงอดุลย์ฯ ว่า "ทำไม่ได้" เหมือนกัน.

ความงงงวยที่มีต่อบุคคลิกภาพของหลวงอดุลย์ฯ มิได้แผ่สร้านแต่ฉะเพาะในวงการตำรวจของเมืองไทย หากแต่ทูตต่างประเทศก็เคยงงงวยต่อท่าทีของ "คุณหลวงมืด" ผู้นี้ ที่จริงอันว่าความประหลาดนั้น รัฐบาลนั้นก็นับว่าได้มีส่วนช่วยให้หลวงอดุลย์ฯ ประหลาดอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน ได้แก่การที่ตั้งอธิบดีตำรวจและรองนายกรัฐมนตรี ความประหลาดข้อนี้ คงเป็นที่ประหลาดของโลกในระบอบประชาธิปไตย เพราะไม่มีบ้านเมืองไหนตั้งอธิบดีตำรวจเข้าครองตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่สอง การตั้งเช่นนี้เป็นการส่อสำแดงว่ารัฐบาลคือตัวนายกเองก็เป็นทั้งรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมและผู้บัญชาการทหารบก ซ้ำรองนายกยังเป็นอธิบดีตำรวจอีกเล่า ก็ยิ่งเป็นความมั่นหมายแก่ใจว่ารัฐบาลได้ปราบดาภิเศกตนเองขึ้นเผด็จการคุมทั้งทหารและตำรวจโดยเด็ดขาด และเป็นรัฐบาลที่ไม่มีนักปฏิวัติคนใดทำสำเร็จ เพราะอนาคตของนักปฏิวัติที่จะทำการปฏิวัตินั้น มันอยู่ที่บางขวางแห่งเดียวเท่านั้น ไม่ได้อยู่ที่ไหนเลย.

ครั้งหนึ่งอัครราชทูตได้มาพบหลวงอดุลย์ฯ ที่กรมตำรวจด้วยราชการระหว่างประเทศ หลวงอดุลย์ฯ สั่งให้ตำรวจไปบอกว่า "ข้าพเจ้าเป็นอธิบดีตำรวจมีหน้าที่ควบคุมการจับกุมผู้ทำผิดกฎหมาย ไม่มีหน้าที่เจรจาความเมืองต่างประเทศ"

ทูตตอบไปว่า เรื่องนี้เจตนาต้องการพบกับนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี

ต่างประเทศ แต่หากสองท่านไม่อยู่ในกรุงเทพ ฯ จึงต้องการพบหลวงอดุลย์ ฯ ในฐานะรองนายกรัฐมนตรี หลวงอดุลย์ฯได้ฟังดังนั้นก็ตอบไปว่า "ข้าพเจ้านั่งอยู่ในกรมตำรวจ จะเจรจาได้ก็ฉะเพาะเรื่องของตำรวจ เรื่องอื่น "ทู่ระไม่ใช่" อันเป็นผลให้นายฝรั่งทูตหงายหลังกลับไปตั้งแต่นั้นมา เมื่อความเรื่องนี้ระบือไปถึงฝรั่งมังค่าทั่วไป ก็ไม่ปรากฏว่าทูตานุทูตผู้ใดเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับหลวงอดุลย์ ฯ อีกสืบไป.

ในระหว่างสงคราม เมื่อทหารเตียเข้ามาครอบครองบ้านครอบครองเมือง โดยสิ้นเชิงแล้วหลวงอดุลย์ฯ ก็ได้กลายเป็นผู้เกลียดญี่ปุ่นเข้ากระดูกดำ จนกระทั่งได้เปลี่ยนชื่อตัวเองเป็น "พูเถา" เมื่อขรัวท่าช้างตั้งเสรีไทยในประเทศ แข่งบุญแข่งวาสนากับ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ขึ้นบ้าง และในทันทีนั้นเองพณหัวเจ้าท่านพูเถาซึ่งเคยแต่ทำหน้าที่สกดรอยคนอื่น คนอื่นจึงสกดรอยตาม พณฯ ท่านพูเถาเข้าให้ คนอื่นนั้นไม่ใช่อื่นไกลคือพ่อสัมพันธมิตรแจ็บนั่นเอง แจ็บเคยเอารถยนต์ไล่กวดรถหลวงอดุลย์ ฯ ไปติด ๆ หลายต่อหลายครั้ง นับไม่ถ้วน เมื่อทราบว่าหลวงอดุลย์ฯไปติดต่อกับใคร แต่หัวหน้าใหญ่เกสตาโปเมืองไทยก็ไหวตัวหลบเลี่ยงไปได้ทุกคราว———— หลวงอดุลย์ฯ อาจเป็นคนบุญหนักอยู่สักหน่อย ชาตาของเขายังไม่ถึงฆาต เมื่อทหารเตียระแวงเขาเต็มทีถึงขนาดแคมเบ้ญี่ปุ่นได้รับคำสั่งลับจากกองทัพให้ประหารหลวงอดุลย์ ฯ และดังนั้นเมื่อกองทัพนากามูระได้สืบสวนข้อเท็จจริงอันเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า หลวงอดุลย์เดชจรัส อธิบดีกรมตำรวจของไทยได้มีแผนการณ์ที่จะหักหลังถูกพระอาทิตย์อยู่ทุกขณะแล้ว ทางกองทัพของนากามูระผู้ชราก็จัดส่งปายออกติดตามหลวงอดุลย์ฯ มีจำนวนถึง ๑๘ คน

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

ในจำนวนนี้มีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย มีทั้งคนไทยซึ่งพร้อมที่จะขายชาติเพื่อเงินตรา แก่ชาวประเทศอื่น ๆ.

วิธีการส่ายของพวกนี้ ได้พยายามใช้ผู้หญิงให้เป็นเครื่องมือล่อพวกนายตำรวจหนุ่มๆ เพื่อทราบแผนการณ์ของหลวงอดุลย์ฯว่าทิ้งไว้เพื่อหักหลังทหารเสือ และการติดต่อไปไหนมาไหนกับใครเป็นประจำวันของเขา เพื่อรายงานให้ฝ่ายส่ายอีกชุดหนึ่ง ซึ่งมีหน้าที่สังหารหลวงอดุลย์ฯ ให้รับทราบไว้.

ส่ายผู้หญิง ซึ่งรูปร่างเฉิดโฉมหลายนาง ได้พยายามคลุกคลีนายตำรวจหนุ่ม ทั้งด้วยสีร่างอันยั่วยวนและกามารมณ์ซึ่งพร้อมจะอุทิศให้สังเวยเป็นบำเหน็จรางวัลนั้น หาได้ทำให้นายตำรวจถูกศิษย์หลวงอดุลย์ฯ เคลิบเคลิ้มไปได้ไม่ —— ข้อนี้จึงเป็นเรื่องน่าบรรทึกไว้อันควรแก่การบูชา เลือดตำรวจของไทยเรา —— เพราะมันหมายถึงชาติ มันหมายถึงว่า,

หากสยามพินาศลง ไทยอยู่ ได้ฤา
เราก็เหมือนมอดม้วย หมดสิ้นสกุลไทย.

ดังนั้นนายตำรวจหนุ่ม ซึ่งอาจจะซาบซ่านไปด้วยฤทธิแอลกอฮอล์ และตัณหาอันแรงกล้าก็ตาม ความรู้สึกชินด้วยชาติ แม่สาวน้อยซึ่งเจ้าเสือส่งมาเป็นเหยื่อ จึงต้องถูกฮุบเข้าไปเป็นอาหารอันโอชะ แล้วก็ล้วงตับเหยื่อร่างน้อยร่างสวยนั้นเสีย พร้อมด้วยแผนการณ์ของทหารเสือก็ถูกเปิดเผยจนหมดสิ้น เหมือนหน้าอกของหล่อนเปลือยอยู่ในอ้อมกอดของเขา.

๑๙ คน สำหรับสังหารหลวงอดุลย์ฯ --- ได้ล้วงรู้ไปถึงจอมอัศวินตำรวจในทันทีนั่นเอง.

กองทัพใดก็ตามเมื่อสืบทราบมาจากการลาดตระเวนว่าจะถูกโจมตี ความพรักพร้อมที่จะต้อนรับหรือฉวยโอกาสโจมตีเสียก่อน ย่อมเป็นเรื่องธรรมดาของกองทัพ ฉันใดก็ฉันนั้นสำหรับจอมอัศวินตำรวจของเมืองไทยผู้นี้ ดังนั้นแทนที่หลวงอดุลย์ฯ จะพกรีวอลเวอร์ประจำตัวเพียงกระบอกเดียว หรือสองกระบอกเป็นอย่างมาก จึงเพิ่มจำนวนรีวอลเวอร์ขึ้นให้มีประจำทุกกระเป๋า ทั้งเสื้อและกางเกง และแม้แต่ในกระเป๋าถือของหลวงอดุลย์ฯ เอง เขาเตรียมพร้อมที่จะใช้สำหรับความสะดวกของเขาทุกมือ สุดแต่มือซ้ายหรือมือขวาจะล้วงเข้าไปควักออกได้ในทันที.

แต่กองทัพนากามูระก็รู้ทันเหตุการณ์เช่นเดียวกัน ในทันทีที่รู้ว่าแผนการณ์สังหารหลวงอดุลย์ฯ แตกกระเจิง หัวหน้าใหญ่ฝ่ายสังหารประจำกองทัพจึงก็สั่งการสังหารหลวงอดุลย์ฯ ได้ในทันทีที่พบเขานั่งรถไม่ว่าจะเป็นกลางวันและกลางคืน และไม่ว่าจะเป็นที่ใด ๆ ก็ตาม.

ดังนั้นในคืนวันหนึ่ง ซึ่งพระผู้เป็นเจ้ามีเทวโองการให้ทดลองชีวิตหลวงอดุลย์ฯ ก็มาถึง ในคืนวันนั้น ก็เช่นเดียวกับคืนก่อนทุกคืน ทุกเดือน ทุกปีมาแล้วที่หลวงอดุลย์จะต้องนั่งรถตระเวนตามจุดต่าง ๆ ตามดงจรเข้ (ค่ายหลวงญี่ปุ่น) ที่จริงหลวงอดุลย์ฯ นั้นก็ดังจรเข้เหมือนกัน แต่เขาถือเสียว่า จรเข้จำพวกนั้นปราศจากทั้งเขี้ยวและทั้งหางที่จะขยอกเข้าไปกัดที่จะฟาดให้ตายคาที่ก็ดี จรเข้

เตียเหล่าสี — โง่ยิ่งกว่าจรเข้วัดสามปล้องไม่มีอะไรน่ากลัวสำหรับหลวงอดุลย์ฯ.

โรงเรียนอุเทนถวาย ค่ายของกองทัพงิ ค่ายมหิมาอีกค่ายหนึ่ง ----

รถยนต์ของเขา หัก พวง มาลัย เลี้ยวโรงพัก สระประทุมดิ่งไป ณะ จุดนั้น ในทันทีผ่านจุดนั้นนั่นเอง ภายในตรอกมืดของค่ายนั้น เสียงปืนสั้นก็แหวกอากาศมาที่รถเขาทันที.

แต่หลวงอดุลย์ได้เตรียมพร้อมอยู่แล้ว ร็วอดเวอร์กระบอกที่กำแน่นอยู่ในมือขวาวางพาดอยู่บนตัก ก็ส่งกระสุนระรัวตามออกไป ๔—๕ นัด ฝ่ายปรปักษ์เงียบเสียงลงไปอย่างทันตาเห็น พลันร่างใหญ่ดำมะเมื่อมของ "อาบัง" จอมอัศวินตำรวจ ก็หมุนตัวอย่างรวดเร็วไปตรวจผลตามทิศทางของ กระแสร์เสียงปืน แต่เปล่า! มีแต่ความมืดสนิทครอบคลุมบริเวณตรอกนั้นเท่านั้น มันเป็นความมืดของเวลา ๒๒ น. เศษแล้ว แต่อย่างน้อยที่สุด โปลิศใหญ่ ผู้ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของเมืองไทย ก็ได้ยืนยันว่าเห็นหลังไว ๆ ของเจ้าทหารเตียวิ่งหลบกระสุนนั้นไป, เป็นสิ่งที่ไม่ผิดต่อความซื่อสัตย์ของดวงตาที่คมกล้า -- และดุดันนั่นเอง.

ที่จริง, ในกระบวนการยิงปืนอย่างแม่นยำ นายทหารรุ่นเดียวกับหลวงอดุลย์ฯ ได้รับรองต้องกันว่า เขามือแม่นเอาการทีเดียว.

ข่าวเรื่องหลวงอดุลย์ฯ ถูกทหารเตียลอบทำร้ายเอา เพื่อหวังให้เขาสิ้นชีวิต หมดความคิดเห็นที่จะลุกขึ้นมาแสดงการเป็นปฏิปักษ์ต่อการดำเนินยุทธวิธี

เอาเมืองไทยเป็นข้าของเจ้าแย้ปั้นได้ หลวงอดุลย์ฯ ได้กำชับ คนรถให้ปิดเป็นความลับอย่างเข้มงวดกวดขันที่สุด.

แต่ความลับไม่มีอยู่ได้ในโลกนี้ จะเท็จจะจริงหรือไม่ ไม่ประจักษ์ชัด แต่มันก็ได้ระบือสบัดไปอย่างรวดเร็ว นายตำรวจหลายคนได้เข้าพบหลวงอดุลย์ฯ เพื่อขอปฏิบัติการเป็นการแก้แค้น แต่เขาปฏิเสธข่าวโดยสิ้นเชิงว่า ไม่มีมูลแต่ประการใด และค่ายทหารแห่งนั้น เขาก็มิได้เคยย่างกรายผ่านไปในคืนวันนั้นเลย มิใยที่ตำรวจใหญ่น้อยจะได้อ้อนวอนขอทราบความจริง เพื่อการล้างแค้นเพียงใด เขาก็ยืนยันอยู่ว่า ไม่เป็นความจริง, จริงๆ.

หากหลวงอดุลย์ฯ รับรองในข่าวนั้นย่อมเป็นสิ่งที่แน่แท้ว่า นายตำรวจหนุ่มๆ ที่เลื่อมใสผู้นับถือหลวงอดุลย์ฯ เพียง "บิดาแห่งตำรวจไทย" แล้ว ค่ายทหารแห่งนั้น อาจจะถูกระเบิดสังหารยับเยินไปแล้ว และแน่นอนที่สุดที่สงครามกลางเมืองระหว่างกองทัพนากาบูระกับกองทัพรักษาพระนคร ซึ่งนายพลโทหลวงสินาดโยธารักษ์เป็นผู้รับผิดชอบ ก็คงได้ฟาดกันแหลกราญยับเยินนองเลือดไป และผลลัพธ์นั้น ใคร? จะเป็นฝ่ายอาดูรพูดเทวศน์นอกไปเสียจากราษฎรพลเรือนผู้ปราศจากอาวุธ ถูกเด็กเด็กแดงผู้เฒ่าชะแรแก่ชะรา จะกลิ้งมอดม้วยอยู่ตามริมถนนหนทางโดยปราศจากความผิด และรู้หนเหนือหนใต้.

หลวงอดุลย์ฯ เพิ่งรับรองข่าวนี้ว่าเป็นความจริงร้อยเปอร์เซนต์เต็ม เมื่อเจ้าแย้ปั้นผู้อวดอ้างว่าเป็นลูกพระอาทิตย์อันเกรียงไกร ได้หมอบราบคาบแก้วไปแล้ว.

"เทอดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

อย่างไรก็ดี, สิ่งซึ่งแสดงสัญญลักษณ์ว่า หลวงอดุลย์ฯ ควรจะเป็นจอมตำรวจผู้ถือเป็นแบบฉบับ เยี่ยงอย่างของตำรวจเมืองไทยก็คือ เมื่อตำรวจฝ่ายอารักขาได้สืบทราบว่าหลวงอดุลย์ฯ อยู่ในฐานะที่จะต้อง ถูกสังหาร โดยสัตรูอยู่ทุกลมหายใจเข้าออกแล้ว นายตำรวจผู้บังคับการหน่วยอารักขา ก็เข้าไปวิงวอนต่อเขาเพื่อที่จะจัดนายตำรวจไปพิทักษ์ความอารักขาให้แก่เขา แต่นายตำรวจผู้นั้นต้องถอยออกมาอย่างหงายหลัง แต่ก็เต็มไปด้วยความพากพูม ซึ่งสมควรแล้วที่เมืองไทยจะพึงมีประมุขกรมตำรวจเช่นนี้ เพราะหลวงอดุลย์ฯ ตอบเขาว่า,

"อธิบดีตำรวจรักษาตัวเองไม่ได้แล้ว จะไปคุ้มครองหมาที่ไหน"

ณ. อดีตกาลครั้งนั้น ข้าพเจ้าได้เข้าพบสัมภาษณ์หลวงอดุลย์ฯ ในฐานะที่เป็นอธิบดีตำรวจ หลังจากที่เขาได้เล่าแจ้งแถลงไขในคำถามสัมภาษณ์หมดแล้ว เขาได้ชักชวนข้าพเจ้าวกวนสนทนาไปสู่ประเด็นอื่นต่อไป จนข้าพเจ้าออกจะสงสัยครั้นๆ ว่า วันนี้ท่องที่ "อาบัง" มีอารมณ์พิกล เพราะโดยปรกติเขามีอัธยาศรัยไม่ยอมให้ใครได้พบเขาอยู่แล้ว แต่ไฉนวันนี้ นอกจากจะลุกออกมาพบท่องที่แล้ว ยังยิ้มแย้มแจ่มใส หัวเราะระรื่นไม่วาย ส่งบุหรี่ให้ข้าพเจ้านับครั้งไม่ถ้วน เราสองคนดูดบุหรี่กันควันโขมง ในขณะที่นายสิบตำรวจสมุนของเขายังยืนระวังตรงอยู่หัวเข่าแทบจะหลุด หลวงอดุลย์ฯ นำข้าพเจ้าคุยอยู่ด้วยเรื่องร้อยแปด คุยจนกระทั่งถามถึงคนในสต๊าฟข้าพเจ้าเป็นรายตัว กินเหล้า

หรือเปล่า ? เที่ยวเก่งหรือเปล่า ? แขกมาหาบ่อยไหม ? ข้าพเจ้าตอบเขาไปด้วยความซื่อสัตย์ และจากเขามาด้วยความปรีดาเปรม เพราะพกข่าวใหญ่มาหลายข่าว แต่อนิจจา ! ในกาลต่อมานั้นเองคนในสต๊าฟของข้าพเจ้าสามคนในจำนวนที่ถามทั้งหมด ถูกตำรวจไปลากคอมานอนในกรงขัง ทั้งนี้รวมทั้ง "ศรีบูรพา" ด้วยคนหนึ่ง ซึ่งไปนอนแอ้งแม้งแทนที่กรมขุนชัยนาทฯ ที่โรงพักพระราชวัง และนี่คือสิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงคำซักถามของเขาวันนั้นขึ้นมาได้ว่าเขาไม่ได้ละทิ้งประโยชน์อันพึงจะได้จาก การสนทนาไม่ว่าในกาละเทศะไหน เลย เขาใช้เวลาตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อหน้าที่ของเขาจริง ๆ.

ครั้งหนึ่ง เขาเรียกผู้ต้องหาในคดีก่อการร้าย คนหนึ่งไปสอบสวนในห้องบัญชาการของเขาที่กรมตำรวจ เขาได้ใช้ความพยายามทั้งหมดปลอบโยนให้ผู้ต้องหาคนนั้นรับสารภาพเสียโดยดี แต่ผู้ต้องหารายนั้นก็พยายามใช้ความปากแข็งของเขาปฏิเสธจนถึงที่สุด หากด้วยหลวงอดุลย์ฯ มีหลักฐานอยู่พร้อมมูลแล้วว่าเขานี่กระทำความผิดจริง เขาตริกตรองหาอุบายอยู่ขณะหนึ่ง ก็ดวงเข้าไปในห้องชักรูปถ่ายแผ่นหนึ่งยื่นให้หมอนั่นดู และถามว่า ชอบอย่างนี้ไหม ? ยังผลให้เขานั่นตาเหลือก ตาแหก ใจสั่นขึ้นมาฉับพลัน ยกมือขึ้นวันทาหลวงอดุลย์ฯ ปะหลก ๆ รับสารภาพสั่นเชิง ท่านรู้ไหม ? ว่าภาพนั้นเป็นภาพอะไร มันเป็นภาพถ่าย ร.ท. ณ. เณร ตาละลักษณ์ ขณะตรึงอยู่กับไม้กางเขนในบางขวาง หัวห้อยร่องแร่ง โลหิตทะลักแดงฉานอยู่เต็มแผ่นอก ณ. เณร สิ้นชีวิตเพราะคิดการกบฏ และหลวงอดุลย์ฯ จับเขาขึ้นศาลพิเศษ.

"เทือดเกียรติ" — "เอ็กซเรย์"

ในชีวิตของการจับกุมคนสำคัญ ๆ ถ้าจะไม่พูดถึงการจับกุมกรมขุนชัยนาทนเรนทร ประธานผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งบัดนี้โลกได้หมุนเอาพระองค์ท่านกับหลวงอดุลย์ฯ มาพบกันใหม่ในพระที่นั่งราชกรัณยสภา ในฐานะเป็นคณะผู้ถวายคำปรึกษาต่อพระมหากษัตริย์แล้ว—การจับกุมคนสำคัญๆ ในสมัยของหลวงอดุลย์ฯ ก็มี นายพลตรี ประกิต ขิตตะสังคะ ผู้เป็นพี่ชายร่วมอุทรของจอมพล หลวงอดุลย์ฯ สั่งให้ตำรวจขนปืนไปจนเต็มรถฟาร์โก้ โดยบรรดาตำรวจทั้งหลายหาทราบไม่ว่า จะไปรวบใคร จนกระทั่งรถสตาร์ทเครื่องแล้ว หลวงอดุลย์ฯ จึงส่งคำสั่งจับใส่ซองมามอบให้ คำสั่งนบรรดาพวกเสือเหลืองตลึงพริงเพริดไปตาม ๆ กัน เพราะเป็นคำสั่งให้จับกุม พลตรี ประกิตฯ พี่ชายของจอมพล และเป็นคำสั่งที่ให้ตำรวจพร้อมที่จะใช้กระสุนปืนทุกนัดได้ในทันทีถ้าหากจะมีการต่อสู้ โดยนายพลผู้นั้นเอง หรือพรรคพวกของนายพล.

แต่ในบรรดาการจับกุมบุคคลสำคัญทั้งหลาย อย่างน้อยที่สุดรายที่ทำความหนักใจและต้องเผชิญต่อการตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยว ของ หลวงอดุลย์ฯ ก็คือการจับกุมรายหลวงอธึกเทวเดช แม่ทัพอากาศ ซึ่งเป็นเพื่อนรักเพื่อนเกลอมาด้วยนานเท่านาน และเป็นการจับกุมซึ่งออกจะเสี่ยงอันตรายไม่ใช่เล่นเหมือนกัน เมื่อเมื่อคิดถึงว่า หลวงอธึกฯ เป็นแม่ทัพอากาศ ถ้าแหละหลวงอธึกฯ จะใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งของแม่ทัพขึ้นมา ตำรวจเพียงโหลเดียวจะไปครนาอะไรแก่นักบินทั้งกองทัพ.

เมื่อ หลวงอธึกฯ ถูก จับกุม ตัวมา แล้ว และเผชิญ หน้ากับ หลวง อดุลย์ฯ แม่ทัพผู้ใหญ่ยิ่งได้กล่าวกับหลวงอดุลย์ฯ ว่า ขอบใจที่หลวงอดุลย์ฯ ยังคิดว่าเป็นเพื่อนนามตรี "---แต่หน้าที่ของเราแตกต่างกัน"

หนังสือชุดเบื้องหลังประวัติศาสตร์การเมือง

ประชาธิปไตย ๑๗ ปี

โดย---หลุย คิริวัต

★

"หลุย คิริวัต" เป็นนักการเมืองและนักหนังสือพิมพ์ผู้เฒ่า ซึ่งคลุกคลีกับการเมืองทั้งในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และประชาธิปไตยมาเป็นเวลาร่วม ๔๐ ปี ได้เขียนวิจารณ์ความเคลื่อนไหวทางการเมืองของประเทศไทยโดยละเอียด ตั้งแต่ปฏิวัติครั้งแรกจนถึงสมัยปัจจุบันนี้

★

แบ่งพิมพ์เป็น ๒ ชุด ชุดแรกหนาไม่ต่ำกว่า ๓๕ ยก ปกแข็ง เดินทองปราณีตที่สุด เหมาะแก่การเก็บไว้ศึกษา

ราคาสั่งจอง ๑๘ บาท

กำหนดออกภายในมกราคม ๒๔๙๓

โปรดให้ของขวัญปีใหม่แก่มิตรสหายของท่านด้วย

ชัยชะนะของคนแพ้

และ

ไม่มีข่าวจากโตเกียว

Master Pieces ของ เสนีย์ เสาวพงษ์

★

ปกแข็งหุ้มผ้า เดินทอง ปกนอกหุ้มงามหรู

เหมาะสำหรับเป็นของขวัญในวันปีใหม่

ราคาจอง ๑๔.๐๐ บาท

ต่างจังหวัดเพิ่มค่าส่ง ๑.๕๐ บาท

จัดพิมพ์โดย แผนกพิมพ์จำหน่ายโอเดียนสโตร์

โดย ม.จ. อากาศดำเกิง

นี่คือ "อักษรเพชร์" ดั่งน้ำอมฤตของหม่อมเจ้าอากาศดำเกิง...จินตกวีเอก...ซึ่งมีลีลา ปากกาและสมองทองของท่านไว้ในเรื่อง "วิมานทะลาย"

เรื่องเอกที่นักอ่านค้นหาทุกมุมเมือง เพราะ "วิมานทะลาย" เป็นเรื่องเดียวที่ทราบกันว่าวิจารณ์สังคมชั้นสูงอย่างเผ็ดร้อน! เปิดเผยเบื้องหลังชีวิตของคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเกิดในกรงทองอย่างตรงไปตรงมา —นักการเมืองทั่วประเทศ เกือบให้เหตุผลความดีของ "วิมานทะลาย" ไม่ถูก

พิมพ์ปกแข็ง เดินทอง สี่สี หุ้มปกนอกงามหรู หนาไม่ต่ำกว่า ๒๖ ยก เปิดโอกาสให้ท่านสั่งจองได้แต่บัดนี้เป็นต้นไป ในราคาเล่มละ ๑๖ บาท

ต่างจังหวัดเพิ่มค่าส่ง ๑.๕๐ บาท

กำหนดออก ๓๐ ธันวาคมศกนี้แน่นอน

ผิวเหลืองผิวขาว

โดย

ม.จ. อากาศดำเกิง

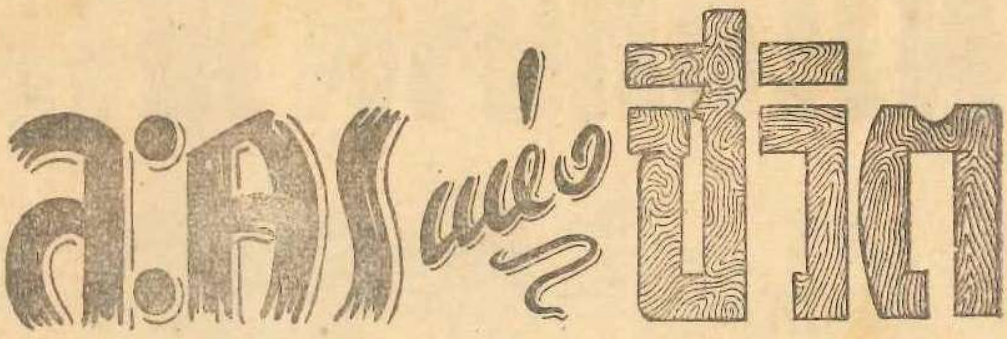
★

เป็นเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกับ "ละครแห่งชีวิต" เต็มไปด้วยคารม และความรู้ อันน่าสนใจที่สุด เป็นเรื่องความรัก _รักชาติ รักเพื่อน รักหญิง เรื่องความรักไม่มีวันอยู่ และความรักไม่มีวันตาย บางตอนท่านจาต้องหวั่วเราะก๊ากใหญ่ บางตอนท่านจะน้ำตาไหล ความเป็นไประหว่างคนผิวขาวและผิวเหลืองที่ประเทศอังกฤษ.

พิมพ์ปกแข็ง เดินทอง สี่สี มีปกหุ้มนอกงามหรู อาบน้ำงามระยับ

ออกจำหน่ายแล้ว

นวนิยายที่เพร่หลายที่สุดเล่มแรกในเมืองไทย

โดย ม.จ. อากาศดำเกิง

*

วรรณกรรมทองที่ไม่ตายของราชตระกูลผู้นี้ ทั้งๆที่

เคยพิมพ์ขายมา ๓ ครั้ง เกลื่องตลาดทุกคราว บัดนี้

แผนกพิมพ์จำหน่าย โอเดียนสโตร์ ได้จัดพิมพ์เป็นครั้งที่ ๔

พิมพ์ปกแข็งเดินทอง สี่สี อาบน้ำมัน หุ้มปกนอกงามหรู

หนาไม่ต่ำกว่า ๖๕๐ หน้า

ออกวางตลาดแล้ว

ออกแล้ว !!

จอมพล ใน ทัศนะของข้าพเจ้า

สาระคดีชั้นเยี่ยม รวมทัศนะของรัฐบุรุษ และนักการเมือง

มี

นายควง อภัยวงศ์ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช หลวงศุภชลาศัย

พลตรี ประยูร ภมรมนตรี นายหลุย คีรีวัต

ฯ ล ฯ

กบฏนายสิบ
ปี๒๔๗๘

โดย

"นายหนหวย"

สารคดีอีกเล่มหนึ่ง ซึ่งแผนกพิมพ์จำหน่าย โอเดียนสโตร์ ขอเสนอแก่ท่านผู้อ่านด้วยความพูมใจ เป็นหนังสือขนาด ๒๐ ยก ซึ่งจะลบสถิติจำหน่ายของรอบปีนี้ ซึ่งแผนกพิมพ์จำหน่ายโอเดียนสโตร์ได้ทำไว้ในการพิมพ์เรื่อง "จลาจล ๒๔๘๒"

กบฏนายสิบ ๒๔๗๘ เขียนโดย **'นายหนหวย'**

นักเขียนนามอุโฆษ **'นายหนหวย'** ผู้เขียนเรื่อง 'เจ้าพ่อประชาธิปก' และ 'ราชันย์ผู้นิราศ' อันมีชื่อเสียง

ปกแข็งอาบน้ำมัน มีปกหุ้มนอกอีกชั้นหนึ่ง

ราคาเล่มละ ๑๔.๐๐ บาท

ต่างจังหวัดเพิ่มค่าส่ง ๑๕.๐ บาท

นวนิยายชีวิตชื่นเสทือนใจที่นักอ่านทั่วประเทศร่ำร้องกันมานาน

ได้เคยจัดพิมพ์เป็นเล่มใหญ่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ ทั้งๆที่ได้ถูกเจ้าหน้าที่เซนเซ่อร์สมัยนั้น ตัดทอนข้อความเผ็ดร้อนรุนแรง ออกไปเสียหลายตอน แต่จำนวนสองพันเล่มที่ออกไป ก็ได้ขายเกลี้ยงตลาดอย่างน่าประหลาดใจ

บัดนี้ นวนิยายเล่มนี้ได้จัดพิมพ์ขึ้นเป็นวาระที่สอง ตามต้นฉะบับที่สมบูรณ์ ของผู้เขียนทุกวรรคทุกตอน ไม่ตัดทอนเช่นเก่าแม้แต่น้อย

นักบุญ-คนบาป

โดย อิศรา อมันตกุล

เรื่องหนากว่า ๔๐ ยก ปกแข็งเดินทอง สามสี มีริบิ้นคั่นสวยหรู
หุ้มปกนอกอีกชั้นหนึ่ง

ราคาเล่มละ ๒๐ บาท

แผนกโรงงาน

สำนักพิมพ์รัชดารมภ์ – โรงพิมพ์วิบูลกิจ

๔๐๐ ถนนวิสุทธิกษัตริย์ พระนคร

●

★ รับจ้างหล่อตัวพิมพ์ ไทย – อังกฤษ

★ รับพิมพ์หนังสือเล่มทุกชะนิดทุกภาษา

★ รับพิมพ์ภาพสอด ๓ สี ๔ สี ๕ สี

★ รับเข้าเล่มทำปกแข็งทุกชะนิด

★ รับออกแบบป้าย, สลากยา, กล่อง ฯลฯ

หอสมุดแห่งชาติ NATIONAL LIBRARY
หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก
จันทบุรี

●

งานปราณีต ฝีมือเรียบร้อย เปลี่ยนตัวพิมพ์ใหม่อยู่เสมอ

เพราะเราหล่อได้เองทั้งไทย – อังกฤษ อัตราราคาพอประมาณ

รักษาเวลาของลูกค้า ให้ความสะดวกทางการพิมพ์ได้เสมอ

จัดพิมพ์จำหน่ายโดยแผนกพิมพ์จำหน่าย
โอเดียนสโตร์ ๖๓ ตรงข้ามนิวโอเดียน
พระนคร ผู้แทนจำหน่ายแม็กกาซีน และ
หนังสือต่างประเทศทุกชะนิด ทุกประเภท
มีเอเย่นต์ต่างจังหวัดทั่วราชอาณาจักร.

พิมพ์ที่แผนกโรงงานสำนักพิมพ์
รัชดารมภ์ โรงพิมพ์ วิบูลกิจ
เลขที่ ๔๐๐ ถนนวิสุทธิกษัตริย์
พระนคร ธันวาคม ๒๔๙๒.